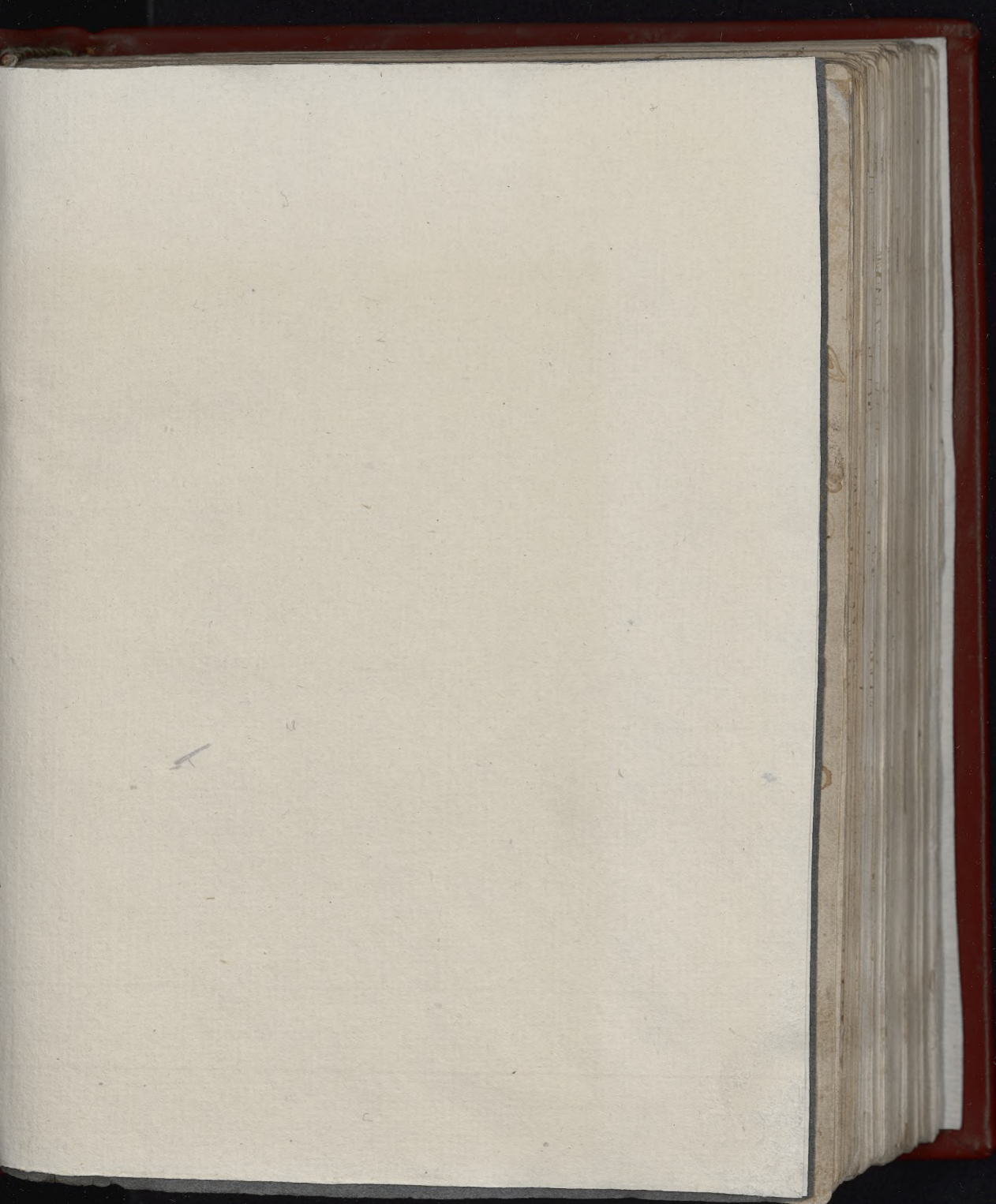
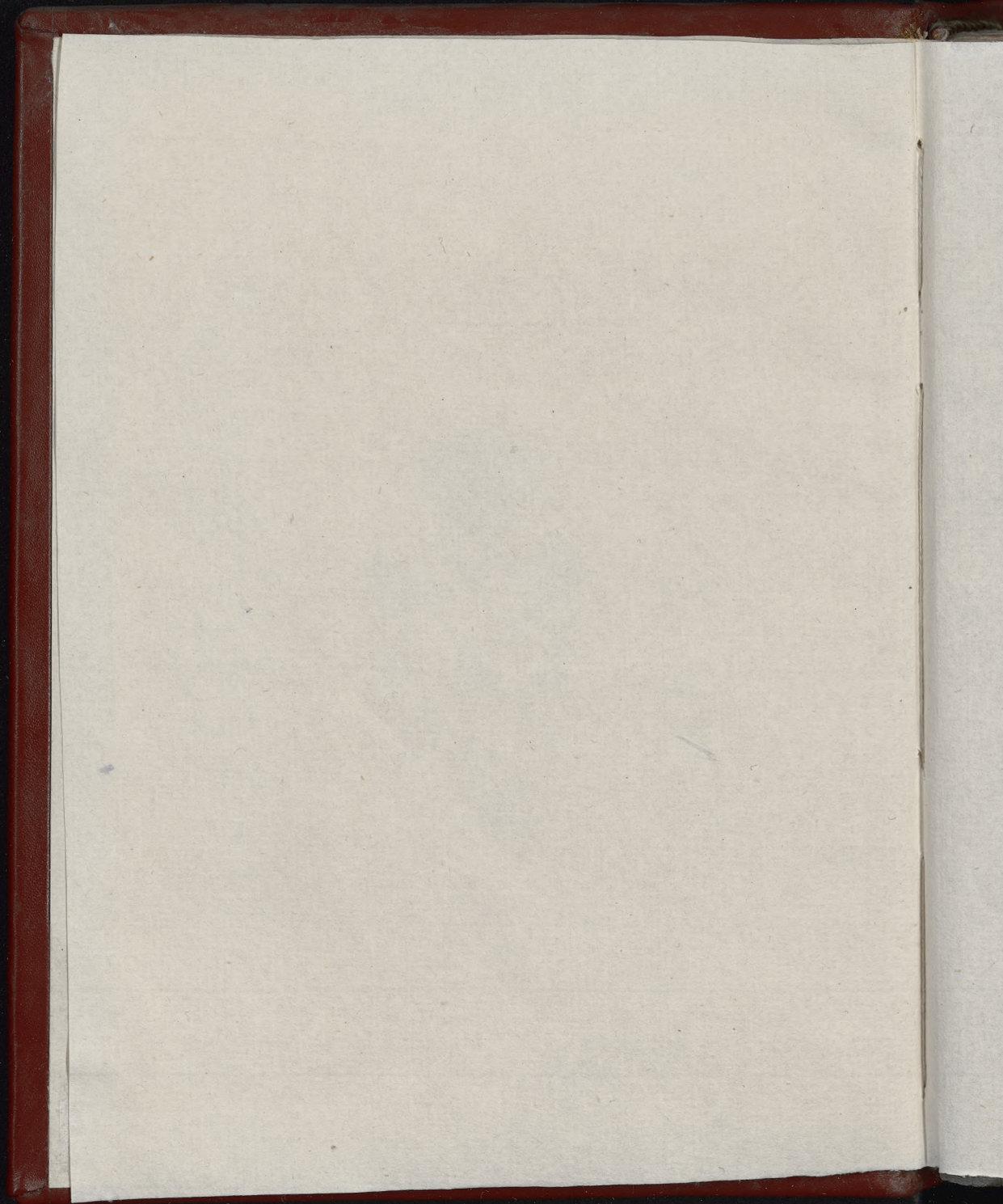
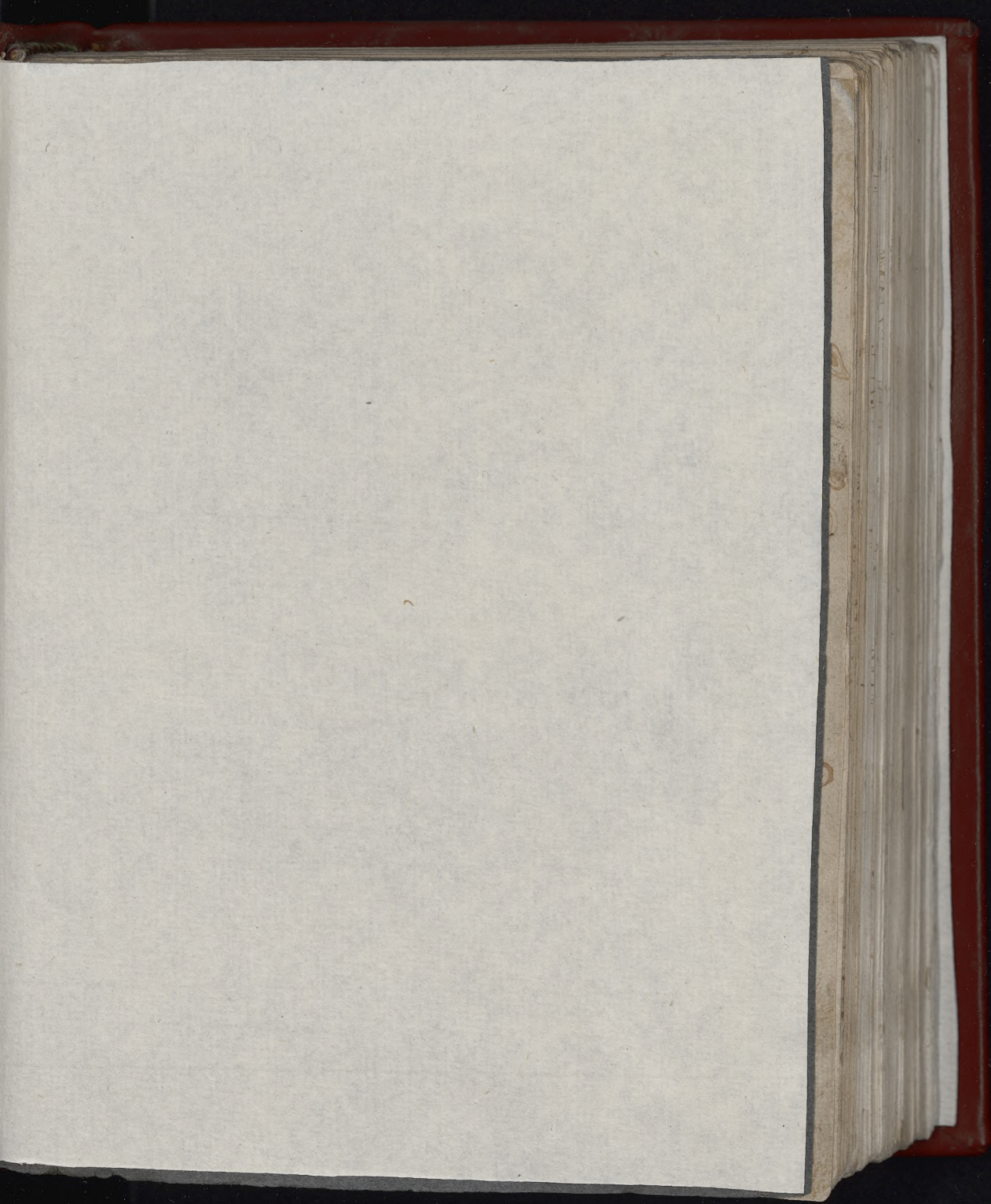

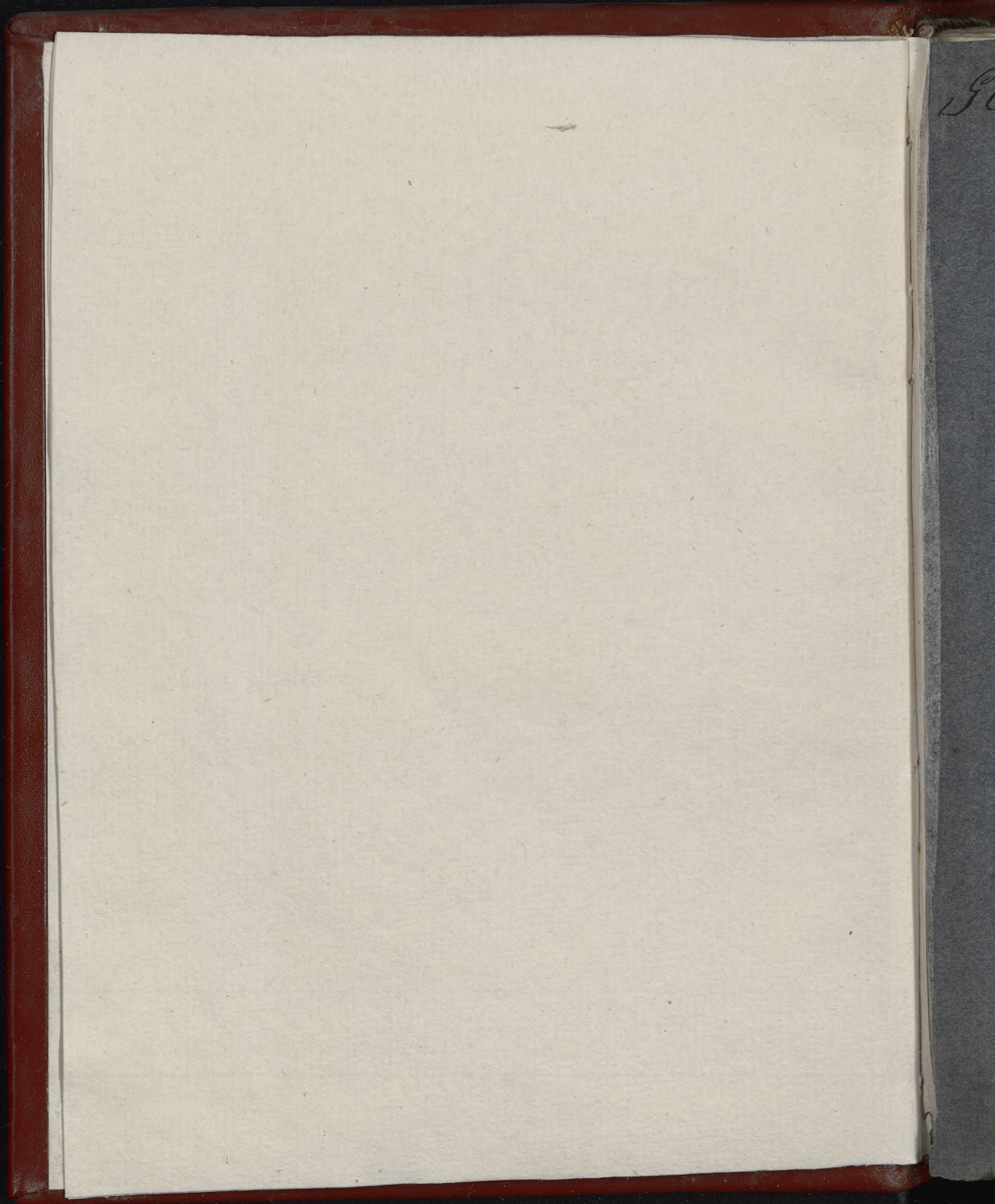
Cim 5963

W. IX. 53. a.

Stogoviensis Exercitium

Ann. 4102

K. M.

CIMELIA	
0	5963

5963
CIMELIA

'ciciū Mone
ice Seu Libroꝝ Priorꝝ
nichoꝝ Mgri Joannis de Bolognia
'oribꝝ recollectū ac nouiter emēdatū

LIBRARY OF THE

CONGREGATIONAL CHURCH

OF THE CITY OF NEW YORK

100 NASSAU ST. N.Y.C.

Cim. 5963

Bibl. 109.

De circa incipit Li-
bri Priorū Ana-
lecticorum Aristotelis
Queritur Primo

Ut utrum Syllogismus
Simpliciter dictus sit

Subiectum Sciencie Libri Priorum

In decisione questionis duo principaliter
tractabuntur. Primo premittentur quedā p̄nencia ad gene-
ralem noticiā parciū noneloge. Secūdo p̄tractabitur que-
stio in se. Quantum ad primum

Notandum primo. Quod noua logica est p̄s lo-

gice p̄ncipaliter p̄siderans de tota argum̄tacione sc̄dm se. vt

de p̄tibus subiectiuis argum̄tacionis vel p̄t̄atib⁹ earū dē

In qua diffinitione innuitur. q̄ noua logica p̄uenit cū veteri in

hoc q̄ vtraq; seorsū est p̄s vna logice: et nō tota logica. Diffe-

rent aut̄ ex p̄te p̄sideratorū. Argum̄tacio enim que est subie-

ctum logice habet p̄tes duplices. scz. Integrales ⁊ Subiecti-

uas. Integrales sunt ex quib⁹ integrat argum̄tacio. Et ta-

les sunt duplices. Propinque. vt p̄posicioes ex quib⁹ immediate

p̄stituitur argum̄tacio. Remote. vt termini qui nō integrat

argum̄tacionem: nisi mediātē p̄p̄e ex terminis talib⁹ p̄sti-

tuta. Subiectiue aut̄ p̄tes sunt inferiora hui⁹: qd̄ est argum̄-

tacio. Et tales sunt duplices. Quedā em̄ sunt subiectiue in

modo vel materialiter. vt argum̄tacio dialectica. argum̄-

tacio demonstratiua. argum̄tacio sophistica. Alię aut̄ sunt sub-

iectiue formaliter. vt syllogism⁹. exemplū. enthimema ⁊ indu-

ctio. Vetus itaq; logica p̄siderat p̄tes argum̄tacionis inee-

grales. Noua vero de ipsa argum̄tacione sc̄dm se: et de p̄t-

Primi Priorum

bus eius subiectis. Et propter hec diuersa considerata: hec pre-
logice differentes sunt, et vna earum merito dicitur nona. alte-
ra vero veritas. Ad quod ideo, quia illa pars logice que dicitur veritas sit prius
inuenta: sed illa que dicitur nona, vel quia vna esset prius me-
surata tempore quam alia, quia mensurari tempore propter scientie non puenit
cum quolibet scientia sit accidens spirituale. Sed potius illa pars lo-
gice dicitur vetus: quia est de partibus integralibus argumentati-
onis: que sunt natura priores tota argumentatione et partibus ei-
us subiectis: de quibus est nona logica. Omnis enim pars naturali-
ter est prior suo toto

Indicatio autem nona logica per Boetium in Thopicis in inuentiuam et
indicatiuam. Inuentiuam illa dicitur esse: que docet principaliter mo-
dum inueniendi mediis ad quoscunque propositum finaliter ostendendum
sive probabiliter sive apparenter. Indicatiua vero, que et reso-
lutoria alio nomine dicitur, est que principaliter docet modum re-
soluendi syllogismum in sua principia: non qualiacunque sed propria. Li-
cet enim inuentio veritatis alicuius propositionis possit haberi non tamen per
propria principia et intrinseca: sed etiam per accidentia propria per principia ex-
trinseca: per signa et picturas: per communes habitudines communium
iterationum multarum applicabilium, cuius modi sunt iterationes generis-spe-
ciei-tocius-et prius-et alie ex quibus constituent loci dialectici, tamen
quia indicatio secundum Tullium est cognitio rei cum certitudine que non
potest haberi nisi per resolutionem in principia propria et causas. Et i-
deo logica indicatiua docet resolutionem syllogismi in princi-
pia propria

Notandum secundo. Quod libri noue logice ab
Aristotele traditi sunt quatuor. Quorum duo sunt inuentiuum, scilicet
Thopicorum et Elencorum. In libris Thopicorum docet inuentio me-
diis ad quoscunque propositum probandum probabiliter. In Elencorum vero appa-
renter. Vno autem libri scilicet Priorum et posteriorum sunt resolutorii
licet differenter. Est enim resolutio syllogismi duplex, scilicet gene-
re et sequens. Resolutio genere est qua resolvitur syllogismus
in sua principia materialia-formalia et regulatina: puenientia
sibi ratione illacionis. Alia autem est resolutio sequens: secundum
quam sequens necessarium resolvitur in principia et causas necessa-
rias que significantur premissas demonstrationis. Resolutio se-

quentis supponit resolutionē psequencie et nō everso. Et ideo resolucio psequencie vocatur pma. psequens vō scda sine posterior. Liber itaqz posterior resolutorius est: quia docet de resolutione posteriori: puta psequens. Prior vō liber dicit resolutorius ideo: quia tractat de resolutione priori: puta psequencie. Ex hoc apparet: quoniam recte liber iste intituletur Liber Prior Analiticoz. Est em̄ de porianaleis. i. resolutione. Analisis em̄ grece: resolucio est latine. Precedit etiā puenienter liber prior oēs libros none logice. et est fundamentum eoz. quia est de cōmuniōibz. scz. de argumentacione scdō se et in general. sicut et liber Philosophicoz fundamentū est oīum libroz phie naturalis. Quia vō in titulo questionis dicit syllogismus simpliciter: Ideo

Notandum tercio. Qz Simpliciter potest capi pluribz modis. Primo vt valet tantū sicut in actu. et sic capitur a Pto pmo de generatione. cū dicit. qz generacio sit ex non ente simpliciter. Secūdo simpliciter valet tantū sicut pmoce. vt apud Porphyrium dicentē. Videt autē neqz genus neqz spēs simpliciter dicit. Tercio vt valet tantū sicut vtr. vt cū dicim⁹ hoc est simpliciter vtr. i. vtr. Quarto capitur simpliciter vt valet tantū sicut sine addito. vt in scdo Thopicoz vbi dicitur. Simili iter dico qz sine addito dico. Quinto vt valet tantū sicut intracte. Dimissis itaqz pmiss duabz acceptionibz: posteriores tres subferre possunt presenti pposito. Cum em̄ dico Similis simpliciter: duplex potest esse sensus. Prim⁹ Similis simpliciter. i. vtr tam in se qz in suis pibz: rā integralibz qz subiectinis piderat⁹. Scdus sensus. Syllogismus simpliciter. i. sine addito vel intracte piderat⁹. In primo sensu. similis simpliciter est subiectū pncipalitat⁹ in totalogica. In alio vō sensu: est subiectū sciēcie libri Prior. Vbi ē piderandū qz similis potest accipi dupliciter. Vno modo absolute et scdm se: quantū ad ea que sibi pueniūt: gracia forme syllogismi in omni materia indifferenter. Et isto modo dicitur similis accipi intracte: et esse subiectū istius sciēcie. Secundo potest piderari similis vt ptribitur ad certā materiam vel necessariā vel pbabile vel apparentē. et sic est subiectū in

Primi Priorum

alijs libris nonne logice: in ea diuersam ei⁹ p^otractionem. Et
quo sequitur. q^{uod} si^{cut} est subiectu in tota logica: in libro Prior
et in alijs libris nonne logice. hoc tamen non est eode modo vt
patet ex dictis

Notandum Quarto. Subiectum sciencie

est duplex. Communitas et p^oncipalitas. Communitas est com-
munissimu in aliqua sciencia p^oncipalitas: ad quod omnia in tali sci-
cia p^oncipalitas habet ordinem et attributionem. P^oncipalitas
autem est p^oncipalior p^ontenta sub subiecto communitas. vt patet
de ente et de deo. Ens enim est subiectu metaphysice commu-
nitatis. h^{oc} deus p^oncipalitas. Et tale subiectu sciencie h^{oc} quatuor
nomina. Primo enim dicitur subiectu in quantum de eo demonstratur
p^ontentia passionis. Secundo dicitur obiectu p^ontentia p^oncipaliter obij-
citur nostro intellectui in aliqua sciencia. Tercio dicitur causa
materialis p^ontentia circa ipsum vsatur intencio alicui⁹ artificis
Quarto dicitur gen^{us} scibile. quia subei⁹ scibilitate omnia in ta-
li sciencia p^oncipalitas sciunt et intelligunt. Isti notabilib^{us} sic statim^{us}

est Conclusio responsalis. Argumentacio

p^oncipalitas secundum rationes generales tantu et idem se est subie-
ctum sciencie libri priorum communitas. Sed si^{cut} simpliciter di-
ctus. i. in tracte accept^{us} est subiectu p^oncipalitas hui⁹ sciencie
Prima pars patet. Quia argumentacio p^oncipalitas secundum se et
rationes generales: est communissimu in ista sciencia p^oncipalitas
Ergo p^ontentia vera. Secunda pars patet. Quia argumentacio habet
quatuor species. scilicet syllogismu. exemplu. enthimema. et inducti-
onem. modo syllogism^{us} inter istas est p^oncipalior. ex quo exem-
plum. enthimema. et inductio reducuntur ad syllogismu: si^{cut} ut
imperfectu ad perfectu. secundo Priorum. Passio autem demonstrabilis de
syllogismo simpliciter est esse illatu^m sequens ex antecedente
que demonstrat de subiecto suo mediante diffinitione syllogismi: inferri
us ponenda modo communi. Contra ea que dicta sunt in notabilib^{us}

Arguitur primo Sciencia libri Priorum non

primet ad noua logica h^{oc} veterem. probatur. Sciencia p^oncipalitas de
p^ontentia integralib^{us} argumentacionis est pars veteris logice. h^{oc} sciencia
libri priorum est hui⁹ modi. Maior pars ex dictis. Minor. Quia in pri-

mo por determinat Pbs de ppone de fmo vt patebit. hec aut
sunt pres integrales argumētacionis. Dicēdū. q. Partes in-
tegrales argumētacionis capiūt dupliciter. Uno modo mate-
rialiter: quantū ad id quod sunt. et sic de eis definitur in ve-
terī logica. ibi enī dicitur. quid sit nomen. quid vbi. qd. ppositio
Alio mō pōderātur formaliter: quantū ad esse qd habet in or-
dine ad pōtencionē alicuius argumētacionis et sic de eis defini-
natur in libro por: nō absolute s. respectu tantū. Et ita ex
hoc nō sequitur: q. liber por ptineat ad veterē logicam

Arguitur Secūdo Liber prior nō ptinet ad
nouam logicam. Probat. Quia omnis logica noua vel est in-
dicativa vel inuentiua. s. sciēcia libri por nullū illoz est. ergo
maior est Boecij in suis Thopicis. mōr. q. nō sit innētina
pbat auctoritate eiusdē Boecij ibidē dicent. duas tantū par-
tes logice scz Thopie z Elence esse innētinas. Q. ecia nō sit in-
dicativa. pbat. Quia docet modū inueniendi mediū. vt p. in p-
mo por. **I. Dico.** q. Pbs nō docet talē inuencionē mediū p-
cipaliter vt in ea sistat. s. vt eo innēro vltēzī syllogismū in sua
pncipia resoluat. Sciēcia autē debet denominari a pncipaliter
pōderat: et non ab his que incidēt aliter pōderantur

Arguitur Tercio Non sunt quatuor libri no-
ue logice. ergo. pbat. antecēdēs. Duo sunt libri veteris logi-
ce. ergo ecia duo noue logice. tenet psequēcia a simili. Antecē-
dens est notū. **I. Dico.** q. nō est simile. quia libri veteris logice
ptinēt ad pma et scdā opacionē intellectū. Sed libri noue lo-
gice ad tertiā. mōdo plus ptingit intellectū errare in tertiā
opacione q. scdā vel pma. ergo eciam plures sunt libri necessa-
rii noue logice q. veteris

Arguitur Quarto Sciencia libri prior nō
est pma inter libros noue logice. pbat. Digniora sunt pora
Sciēcia libri posterior est dignior q. sciēcia libri por. ergo
maior. quia honorabiliora z digniora dicuntur pora. et Arist.
in postpōdicamēt. mōr. p. q. sciēcia libri posterior est finis
totius logice. et sciēcia libri por ordinatur in sciēciam libri
posterior sicut in finem. mōdo finis est nobilior ordinat in se

Ad iij

i. absolute a se
omni respectu ad se
et respectu vel mag
no pnt i se

ergo mag dicitur
q. p. q. g. d. d. d.
p. q. d. d. d. d.
p. q. d. d. d. d.

Tamē principia
to
Et in iij dicitur in
non dicitur in
to ad hanc finem
p. q. d. d. d. d.
Et in iij dicitur in

Quia ad pma dicitur
hanc finem in pma
p. q. d. d. d. d.
p. q. d. d. d. d.
p. q. d. d. d. d.

Primi Priorum

nem ¶ Dico vñ argumentū p̄cludit de ordine dignitat⁹ et
p̄fectiōis: nō aut cōmunitat⁹, modo sciēcia libri p̄or p̄cedit via
cōmunitatis

Arguitur Quinto Sciencia libri Thopico
zum debet p̄cedere via cōmunitat⁹, p̄bat⁹. Cōmuniōra debent
esse p̄ora via cōmunitat⁹. Sed sciēcia libri Thopicoꝝ est cōmū
nissima, ergo, aīdior nota. aīdior est Aristot., p̄mo post 210ꝝ.
vbi ostendit q̄ dialectica est sciencia cōmūnis ¶ Dico q̄ Ari.
p̄ dialecticā intellexit totam logicā: et nō sciēciā libri Topico
zum, modo tota logica est cōmūnis p̄ applicacionē: et sic argu
mentū non concludit

Arguitur Sexto Null⁹ syllus ē simpliciter
dictus, ergo, p̄bat⁹ antecedēs. Cōpositū nō est simplex. Sed
omīs syllus est cōposit⁹, ergo null⁹ est syllus simpliciter dictus
h̄ potius cōposit⁹ dicit⁹. aīdior est nota. aīdior est Aristotel⁹ i
p̄mo hui⁹, vbi dicit, omīs syllus p̄stat ex trib⁹ terminis et duab⁹
p̄pōnib⁹ ¶ Dico q̄ syllus dicitur simpliciter ex causis dictis
in notabili tercio: et non ideo quia nō esset cōpositus

Arguitur Septimo Syllus simpliciter nō
est subiectū sciēcie libri p̄or, p̄bat⁹. Quod est instrumentū acq
rendi aliquā sciēciam nō est subiectū illi⁹ sciēcie. Sed syllus
est instrumentū acqrendi hanc sciēciā, ergo aīdior. Quia i
dem nō potest esse instrumentū et subiectū alicui⁹ sciēcie, quia
subiectū habet rationē finis: instrumentū vō, est id quo aliqd
deducitur ad finem ¶ Dico q̄ syllus p̄siderat dupliciter. Uno
modo in p̄ticulari, et sic de eo nō est sciēcia specialis: nec est
hic subiectū: licet bene sit instrumentū nō solū hui⁹ sciēcie h̄
eciam omīum aliar⁹. Alio modo p̄sideratur in vñ abstractendo
ab hoc vel ab illo, et hoc modo syllus simplr ē subiectū h⁹ libri

Arguit Octauo Null⁹ est syllus in contra
ctus, ergo syllus simpliciter valens tantū sicut in p̄tact⁹ non
est subiectū hui⁹ sciēcie. Aīd⁹ p̄bat⁹. Null⁹ est ingenere qd non
sit in aliqua sp̄e, ergo videtur q̄ nō detur aliq⁹ syllus qui nō
sit in aliqua materia speciali et determinata. Aīd⁹ est Aristot., iiii.

Thopicoz ¶ Dico qd et si syllogismus quando affirmat ex terminis significatiis semper fiat in hac vel illa materia: tamen non est de ratione ei⁹ qd sit in tali materia puta necessaria aut probabilis s; in omni materia indifferenter fieri potest: et ideo dicitur syllogismus incontractus

Arguit nono Argumētatio nō est subiectū hui⁹ sciēcie. pbat. Idem nō est subiectū totius et ptis. s; argumentatio est subiectū toti⁹ logice. ergo nō est subiectū hui⁹ sciēcie. Adator p̄t. Quia idē nō potest adequari toti et parti. Minor pater ¶ Dico qd argumētatio tripliciter potest considerari. Uno modo scdm se et ptes suas integres et subiectiuas si mul: et sic est subiectū totius logice. Secdo p̄siderat scdm se et ptes subiectiuas tantū: et sic ē subiectū toti⁹ none logice. Tercio p̄siderat scdm se et rationes generales tantū: et sic est subiectum huius libri

Utrū diffinitio p̄pōnis et ei⁹ diuisio: apho in littera sit bene assignata. Questio ista duo querit. Primo Utrū diffinitio p̄pōnis: illa videlicet. Proficatio est oratio affirmativa vel negativa alicui⁹ de aliquo: sit bene assignata. Secundo q̄rit. An diuisio p̄pōsitionis in vlem-particularem et in definitam: sit sufficiens Pro intellectu questionis

Sciendū Primo Principalis intēcio Aristotelis in libro for: est velle determinare de syllo. Et qd p̄pō et termin⁹ sunt ptes syllogismi. Ut ergo p̄fecte notificaret syllogismū: qui se habet vt totū. diffinit hic p̄pōnem et terminum incidentaliter. Sicut enī esse totius depēdet ex esse partium sic etiā cognitio totius dependet ex cognitione partium. Aliter aut p̄siderat p̄pō hic: et in pmo Peribezmenias. Ibi enī p̄sideratur p̄pō inquantū est signum p̄cepti⁹ menti⁹ et nūci⁹ intellectus nostri ad expmēdū p̄ceptū cōplexū: quē intellect⁹ format de reb⁹. ppter qd p̄pō ibidē diffinit p̄pōnem sub nomine enūciacionis dicens. Enūciatio est oratio in qua est ver⁹ vel falsum: s; signatū. et isto modo p̄pō dicitur quasi ver⁹ v; falsū p̄pōsicio. In libro 2o for: p̄siderat p̄pō vt est p̄pō p̄p̄qua syllogismi: materialiter ipm sūm p̄stīnēs. secundū quē modū di-

Primi Priorum

etiam pro quasi per alio inferendo posicio: et hoc vel actu vel a-
ptitudine, et sic pmissio et antecedencia conclusionis dicuntur pro-
nes. Conclusio etiam licet actu non ponatur per aliquam conclusionem in-
ferenda, tamen quia habet aptitudinem ad hoc quod ponatur per pre-
missa ad conclusionem inferendam in aliquo syllo potest dici pro

Notandum Secundo Quod diffinitio presentis diffini-
tionis est pro categorica, per quod datur intelligi, quod hic non dif-
finitur pro hypothetica. Cuius ratio est, quia hic diffinitur pro-
positio ut habet ordinem et ingressum ad syllogismum categoricum, de
quo hic principaliter intenditur. Talis enim solus est in modo et fi-
gura. Syllogismus autem categoricum constituit pro categorica et non
hypothetica. Pro genere autem in ista diffinitione ponitur or-
ratio. Debet autem propositio esse oratio congrua perfecta
non equivoeca nec interrogativa, et debet esse oratio affirmativa vel
negativa: alicuius predicati et non plurimum predicatorum: de aliquo sub-
iecto et non de pluribus, quod dicitur ad osam propositio hypothetica
enim in qua plura predicantur, et etiam ad differentiam propositionis in qua
enunciatur plura de uno vel uno de pluribus, vel plura de plu-
ribus inpluncte. Diffinitio autem Aristotele, propositio per affirmativam et ne-
gativam: et non per verum et falsum, ut in primo Peribezmenias, quia
penes variationem affirmationis et negationis variatur syllogismus
et destruitur, eo quod ex puris negativis non potest fieri syllogismus in a-
liqua figurarum. Similiter, ex puris affirmativis in secunda figu-
ra. Sed verum et falsum non variatur syllogismus, eo quod ex pmissis falsis ita
bene fit syllogismus sicut ex veris in omni figura. Quid autem sit pro
affirmativa vel negativa dictum est in summis.

Notandum tercio Quod divisio propositionis quod dat
Philosophus in textu accipitur penes quantitatatem propositionis. Ex quo sequitur
Quod hic propositio non dividitur in tota sui communitate: sed solus propositio ca-
tegorica: que etiam prius est diffinita. Illa enim sola est alicuius quan-
titatis, propositiones vero hypotheticæ nulli, ut visum est in summis. Philosophus
autem inter ceteras propositiones hic non enumerat propositionem singularem, quia
quantitas singularis non est quantitas. Ubi adverte, quod Quantitas
propositionis accipitur dupliciter. Uno modo prope ad similitudinem
quantitatis realis, et sic quantitas singularis non est quantitas. Si
enim in natura unitas non est quantitas: sed potius privatio quan-

stat: sic et in arte quantitas singularis in qua subiectum supponit
per unum tantum: prope est quantitas, et sic Aristoteles in ista cepit qua-
ritatem cum dimisit propositionem penes quantitatem. Secundo capitur
quantitas communiter, ut in differenter dicitur quantitate positine
vel privative, et sic quantitas singularis dicitur quantitas, et isto
modo ea cepit Petrus Hispanus: cum proponit penes quantitatem dimi-
sit in quatuor membra. Unde sicut in natura triplex reperitur quan-
titas, et aliquid quod est privatio eius: sic similiter in arte. Prima enim
quantitas realis maxima vocatur corpus: que continet omnes dimen-
siones scilicet longitudinem latitudinem et profunditatem, et reperit
quantitas media superficies: que continet duas dimensiones, et ter-
cia que est minima ut linea: que continet unam dimensionem tantum
Ad similitudinem prime capitur in arte quantitas utilis. Ad simili-
tudinem secunde quantitas particularis. Ad similitudinem tercię: quan-
titas indefinita. Et sicut unitas non est quantitas sed privatio eius
Sic similiter quantitas singularis proprie non est quantitas.

Notandum quarto Proposicio utilis est quod omni
aut nulli inesse significat. id est, propositio utilis est propositio in qua predi-
catum denotatur provenire cuilibet supposito subiecti distributi.
ut omnis homo est albus, vel removere a quolibet supposito subie-
cti, ut nullus homo est asinus. Dicitur notari, in qua predicatum deno-
tatur provenire, propter illam utem, omnis homo est asinus. In qua licet pre-
dicatum non proveniat, cuilibet supposito subiecti: tamen, denotatur
provenire. Dicitur ulterius, subiecti distributi, propter excludere il-
lam indefinitam, homo est albus, in qua predicatum licet proveniat, cuilibet
supposito subiecti: non tamen est utilis: quia non habet subiectum di-
tributum. Illa autem duo adiectiva omni et nulli in diffinitione pro-
positionis, non debent determinare hoc quod est ens: sed hoc quod
est supposito subiecti, quia alias illa non esset utilis, omnis homo est
albus. Propositio autem particularis secundum Aristotelem est que alicui aut
non alicui, aut non omni inesse significat, id est, propositio particularis
est que significat predicatum, inesse alicui scilicet supposito subiecti:
ratione signi particularis, ut quod homo est albus, aut que habet predicatum non
in esse alicui scilicet supposito subiecti: ratione signi particularis, ut
quod homo non est albus. Aut propositio particularis est, que habet predicatum in esse non
omni scilicet supposito subiecti, ut non omnis homo est albus, que etiam est per

in distributione et in
propositione
propter illam utem
propter illam utem

propter illam utem
propter illam utem

quantum ad
propositionem
propter illam utem
propter illam utem

propter illam utem
propter illam utem
propter illam utem
propter illam utem

propter illam utem
propter illam utem
propter illam utem
propter illam utem

propter illam utem
propter illam utem
propter illam utem
propter illam utem

Primi Priorum

ticularis ratione eqpolencie ¶ Quādo dicitur qd pō picularis
 2is hē nō alicui inesse illa negacio non debet referri ad hī in
 esse. vt sic sensus. pō picularis est que hē alicui non inesse. et
 non debet illa negacio non referri ad hoc signū alicui: sic em̄
 non alicui valeret tantū sicut nulli: p regulā eqpollenciāz. vbi
 aut pōicatu significatur inesse nō alicui. i. nulli: est vltis pō et
 non picularis. P. opoficio vō indefinita est que inesse aut nō
 inesse hē: sine si nō vli vel piculari. id est. pō indefinita ē que
 hē pōicatu inesse sezt subiecto: p aliquo vel aliquib? supposit?
 sumpro tali subiecto sine signo vli vel piculari. Aut pō indefi
 nita est que nō hē pōicatu inesse sezt subiecto p aliquo vel ali
 quib? supposit? sumpro tali subiecto sine signo vli vel piculari.
 Exēplū pmi. Contrarior est eadē disciplina. hō est al. Exē
 plum scđi. Quāsupras nō est bona. hō non est asin? Et pō dicit
 ideo indefinita. quia ipa indifferēs est ad omēm quāritatē p
 poficionē suscipiendā. sic qd de ipa potest fieri vltis picularis
 vel ecia singularis. nō qdem sp secundū se et in ipa forma. sed
 sufficit: qd aliquādo scđm ei? resoluentē. vt patz de ista. omnes
 apostoli dei sunt duodecim. que est indefinita et nō potest vltari
 nisi pns resolnatur sic maxim? numer? apploz dei est duodena
 rius. et illa tūc vniversalizatur dicendo. omīs maxim? nume
 rus zc. Et ista diffinició sic intellecta ecia pueit quāritati sin
 gulari. Si aut qd vel it excludere quāritatē singulārē ab ista
 diffiniciónē debet addere subiecto cōmuni. Istis notabilib? sic
 stantib? est ista **Conclusio respōsalis Diffi**
nicio pōnis et ei? diuisio est sufficiēter assignata. Nec pclusio
 quantū ad diffiniciónē pbatr p pōiciones bone diffinicionis.
 Quia habz aliquid p genere et aliquid p differēcijs. et pueit cui
 liber pōni: sine sit vltis picularis. indefinita: sine dialectica
 sophistica vel demonstratiua. et ex pmit sufficiēter naturā dif
 finiri. ergo est bona. Scđa aut ps pclusionis quantū ad diuisi
 onem pbatr p sufficiēciā. Quia in omni pōne in qua tmi
 nus cōmūnis ponitur subiectū: aut accipitur cū signo aut sine
 signo. Si scđm: sic est pō indefinita. Si pmi: hoc est duplicit:
 Quia vel sumitur cū signo vli: et sic est pō vltis. Vel cū signo p
 ticulari: sic est picularis

Arguitur primo Proposicio nō p̄t diffiniri p̄ affirmatiuū ⁊ negatiuū. ergo diffinicio p̄pōnis nō valet. p̄batur. Nullū gen⁹ habet diffiniri p̄ suas spēs. s̄ affirmatio et negacio sunt spēs p̄pōnis vel enunciacionis. ergo. Ad id. qd a pocius e puerſo spēs habz diffiniri p̄ gen⁹: alias em̄ esset circulacio in diffinicionib⁹: quod est p̄ra Aristorelē p̄mo posteriorum. Ad id. qd est Aristot. p̄mo Perihermenias. ¶ Dico qd maior habz veritatem de diffinitione q̄d ita. modo ista est de scriptura tantum

Arguit scdo Propō nō diffinit p̄ v̄leptacula re et indefinitum. ergo etiā nō debuit diffiniri p̄ affirmatiuū ⁊ negatiuū. Tenet p̄sequēcia a simili. Quia sicut affirmatiuū ⁊ negatiuū sunt p̄p̄tates p̄pōnis. sic etiā p̄ticulare v̄le ⁊ indefinitum ¶ Dico qd nō est simile. quia affirmatiuū ⁊ negatiuū tenet se et p̄e forme p̄pōnis: s̄ v̄le p̄ticulare indefinitū ex parte materie. mō forma pl⁹ valz ad explicādū esse rei q̄ materia

Arguit tercio Diffinicio cū diffinito p̄stitu it vnā p̄pōnē falsam. ergo nō valet. tenet p̄ia. Quia diffinicio debet vere p̄dicari de diffinito. Hīs patet. Quia valet illā diffinitio falsam. omis p̄pō est oīo affirmatiua alicui⁹ de aliquo. vel. omis p̄pō est oīo negatiua alicui⁹ de aliquo ¶ Dico verum argumētū pcluderet: si vel teneretur hic diffinitio. modo hic debet teneri diffinitio: vt scz p̄tigit inter terminos ⁊ non inter proposiciones.

Arguitur quarto Diffinicio p̄pōnis est insufficientes. p̄bat. Quia in ea nō additur illa p̄ticula alicui⁹ ab aliquo: que tamen addenda est. vt patet p̄ autoritatē P. M. et p̄bat racione. Ista p̄pō de importat inherēciam p̄dicati ad subiectū. s̄ illis inherēcia nō significatur in p̄pōne. negatiua s̄ tantū in affirmatiua. ergo nō sufficiēter dicitur alicui⁹ de aliquo: s̄ oportet addere: alicui⁹ ab aliquo: p̄pter p̄pōnem negatiuā ¶ Dico. qd ista p̄posicio de in dicta diffinitione nō denotat p̄nēnciā p̄dicati ad subiectū: s̄ solū denotat habitudinē generalē p̄dicati ad subiectū: sicut ⁊ in diffinitione subiecti. ⁊ p̄dicati. cū dicitur. qd subiectū est de quo alio dicitur: p̄dicatum

Primi Priorum

vero qđ de alio dicitur. et ita nō oportet in diffinitōe pōnere addere hanc p̄ticularē: vel negatīva alicui? ab aliquo. *Pe. Rist. autē qđ accipit illā p̄pōnē de: vt importat circūstanciā affirmatiōis tantū: et habitu dīnē specialē: puta pueniēcie p̄dicati cū subiecto: ideo addidit in diffinitōe: vel alicui? ab aliquo*

Arguit q̄nto Diuisio quā facit Aristote. est

insufficiens. p̄batur. Quia nō ponit quātitatē singlarem: quā tamen ponit Petr? Hispan? ¶ Dico q. Aristoteles cōprehēdit eā sub p̄ticulari. Vel melius dicendum est. q. ideo nō ponit quātitatē singlarem. quia hic diffinitur p̄pō syllogisabilis syllogismo ordinabili ad dīmōstracionē. ex quo hec sciēcia de syllogismo simpliciter ordinat. ad sciēciā dīmōstratiuā: modo p̄pō sciēcie singularis nō est sic syllogisabilis: cum singularium nō est demonstratio nisi p̄ accidēs: nec sciēcia: nec diffinitio

Arguit sexto Ex hac solucione data sequere

tur: q. p̄pōnem p̄ticularē et indefinitā nō debuisset etiā enūmerare. p̄bat. Quia ex p̄pōnib? p̄ticularib? et indefinitis nō fit syllogismus ordinabilis ad dīmōstracionē. ex quo demonstratio solum fit ex vlib? vt dicit p̄mo posterior. ¶ Dico. q. licet ex p̄pōnibus p̄ticularib? et indefinitis nō fit demonstratio p̄pter qđ et potēissima. tamen demonstratio quia est: bene potest ex illis fieri. Vel dicens. q. demonstratio p̄cedit ex vlib? p̄pōnib? non quidē vltimate p̄tē istica: s̄ posterior istica: que vltimas puenire potest p̄ p̄pōnibus indefinitis vel p̄ticularis quātitatis

Arguit septimo Ex diffinitōe p̄pōnis vltis

sequitur falsum. ergo. p̄batur. Quia sequitur q. ista non esset vltis. omnis hō p̄ter Soc. currit. p̄batur. quia in ea p̄dicatū nō significatur inesse omni supposito subiecto. p̄bat. quia Sorti nō significatur inesse act? currendi ex quo est ps extra capta ¶ Dico. q. in p̄pōne vlti p̄dicatū significatur inesse enilib? supposito subiecto p̄ quo subiectū denotatur accipi. modo hic: hoc subiectū hō nō denotatur accipi p̄ Sorte: ex quo est ps extra capta. Et similiter diceretur de ista vlti imperfecta. vterq; homo currit

Arguit octauo Diffinitio p̄pōis indefinite

nō est bona. p̄bat. Quia puenit alteri a diffinito. ergo nō ē bō

na. Bis probat. Quia puenit huic pponi singulari. hō est spēs. vbi pōicatur si significatur inesse subiecto sine signo. Et dico. q in omnib' diffinitionib' pōicet debet p'supponi: q subiectū sit terminus cōmunis. hō aut in pōicta pōne tenetur singulariter. Quia p natura simplici in se accepta p modū vnus discreti. ita diffinitio illa pōis indefinire sibi non conuenit.

Etz tantū tria sunt genera pponū. scz. syllogistica. dialectica. et demonstratiua. Pro intellectiōe q̄stionis

Notādū pmo. Q gen^o in titulo q̄stionis de

bet accipi p parte in modo seu min' cōmuni: vt sit sensus. vtz tantū tria sunt min' cōmunia: p̄tentā sub hoc quod est ppo. et nō debet capi gen^o ppe p genere quod est vlt. quia nullū illorū est gen^o ad pponem. Prīmū itaqz gen^o pponis est ppositio demonstratiua. Cuius diffinitio extertū pbi talis elicitur. Propositio demonstratiua est sumptio alterius ptis p̄radictionis que est vera: p pmas pponēs sumpta. Pro cui^o diffinitionis intellectiōe aduertendū. q ppo demonstratiua dicitur tripliciter. Primo. quia est p̄structa ex terminis. vel termino demonstratiua. et sic ppo singularis est demonstratiua. Istō mō capte Biligam p̄ in eā demonstratiua: cū dicit. Nulla ppo demonstratiua pbat. Secūdo capitur ppo demonstratiua actiue p p̄positione que apta nata est demonstrare aliā. et sic p̄misse demonstracionis dicitur pponēs demonstratiue. Tercio ppo dicitur demonstratiua passiue: quia scz potest demonstrari. et sic p̄clusio demonstracionis dicit p̄positio demonstratiua. et sic capitur hic. Et ad eā requiruntur tres p̄dictiones. Prima. q talis ppo debet esse vera et non falsa. et p hoc excluditur ppo spōssibilis: que nō dicitur demonstratiua. Et hec p̄dictio tangitur in diffinitioe cū dicitur. que est vera. Scda p̄dictio. q sumat sine interrogacione. vti nō p̄ p̄radictionis. Et p hoc excludit p̄positio dialectica: que pponitur p modū p̄radictionis. vt. vtrum mund^o est eternus vel non. Et hoc tangit in diffinitione cum dicitur. sumptio alterius ptis p̄radictionis. Tercia. q p̄positio demonstratiua sit deducta vlt deducibilis ex p̄mis p̄ncipijs vel ex p̄ponib'. que sumpti sūt originē ex p̄ncipijs p̄mis. Et p hoc excluditur ppo p̄tingens: que nō est demonstratiua.

Primi Priorum

Prima enim principia sunt neccessarie propositiones, et neccessariis autem non sequitur contingens, primo per hoc. Et hec pro dictio tangit in diffinitione cum dicitur, per primas propositiones sumpta. Et adverte, quod suspicio in diffinitione propositionis demonstrative de capi passine per propositiones sumpta.

Notandum secundo Quod pro dialectica in textu diffinitur sic. Est precontanti interrogatio contradictionis, syllogismi et vero sumptio apparentis et probabilis. In qua diffinitione tanguntur tres propositiones requirite ad propositionem dialecticam, Prima, quod ipsa sit propositio per modum contradictionis, sic quod per ea decur electio respondentis: si vult ad ea respondere affirmative vel negative, vel utrum mundus sit eternus vel non. Et hec pro dictio tangit in diffinitione cum dicitur, precontanti interrogatio contradictionis. Secunda pro dictio, quod pro dialectica debet esse apparentis veritatis. Et per hoc excluditur propositio impossibilis: que est manifeste falsa. Et hec pro dictio tangit in diffinitione cum dicitur, Syllogismi et vero sumptio apparentis. Tercia, quod ipsa sit probabilis per utramque partem: sic quod ipsa non sit simpliciter neccessaria. Et per hoc excluditur propositio demonstrativa, et hec pro dictio tangit in diffinitione cum dicitur, probabilis.

Notandum tercio Quod pro dialectica differt a propositione demonstrativa quatuor modis. Primo quo ad modum proponendi, quia pro dialectica proponitur respondens per modum contradictionis, ut, utrum mundus sit eternus vel non. Demonstrativa vero non sic proponitur, cuius ratio est: Quia demonstrator syllogizatur ex neccessariis, que neccessitas non tenet se ex parte nostri sed rei, et ideo demonstrator non proponit per modum contradictionis neque que sententiam respondens. Dialecticus vero quia syllogizatur ex probabilibus que probabilitas tenet se ex parte nostri: ex quibus nihil prohibet quedam falsa probabiliora esse quibusdam veris, et ideo querit sententiam respondentis dans electionem ei cui prius velit sentire. Et adverte, quod non tota oratio proposita per modum contradictionis dempto signo constituitur: est pro dialectica, quia talis propositio est propositio distinctiva composita ex tribus dicentibus, et omnis talis est neccessaria, si una propositio categorica de illa distinctiva quam respondens assumit vel dialecticus syllogizatur dicitur propositio dialectica, ut si aliquis iterum rogaret, est ne mundus eternus vel non, ista tota oratio non est propositio dialectica: sed est questio: que non est propositio: sed una pars quatuor.

respondēs assumit: dicitur dialectica. vt si diceret. mīd^o non ē
etern^o. Secūda differēcia. Quia ppositio demonstratiua spet
vera. s. dialectica est apparenter vā. eo q̄ apparet esse vā oppo
nenti vel respondēti. cū hoc tamen sit: q̄ aliquādo est falsa et
pbabilis. Tercia. Quia ppositio demonstratiua est deducta
ex ppōnib⁹ necessarijs: que si impleūt originem ex pmissis principi
is. s. ppō dialectica deducitur ex his q̄ sunt vera vt in plurimū.
Quarta. q̄ ppō demonstratiua causat sciētā. dialectica vō opīnō.

Notandū quarto Aristoteles in lra diffinit

terminū dicens. Termin⁹ est in quē resoluit⁹ ppō. vt pōcatū et
de quo pōdicatur aut apposit⁹ aut separ⁹ esse vel non esse: hoc ē
affirmacione facta p vōū affirmatiuū aut diuisione facta p vōū
negatiuū. esse em̄ in diffinitione dicit⁹ copulā affirmatiuā: nō es
se vō copulā negatiuā. pōcatū itaq; et subiectū dicitur termin⁹
in similitudinariē: ad si n^o lītudinē finini mathematicē accepti.
Quia sicut termin⁹ mathematicē accept⁹: ideo dicit⁹ termin⁹. q̄
a terminat aliqūā quantitatē: sicut pñce⁹ lineam: ita subiectū
et pōcatū similitudinariē dicit⁹ termin⁹: eo q̄ termināt ppōnē.
Resolūere aut in ppōis⁹ est ptes formales tam accidētales q̄
essēciales auferre: hoc est resolūere: nō est aliud nisi copulā
et si n^o kategorizē mātā a ppōne kategorica auferre. Et licet
hic diffinitur idē p seipm quo ad vocē: non tamen quo ad mo
dū significandi. Termin⁹ em̄ vt diffinitur: accipitur p sūmē p
parte pncipali materiali ppōis kategoricē. quo modo subie
ctum et pōcatū dicitur termin⁹. Sed vt est gen⁹ diffiniciōis ca
piunt termin⁹ cōmūter p omni illo quod potest esse pars ppō
is kategoricē: non curando an essēcialis vel accidentalis
materiālis vel formālis. Istis notabilib⁹ lic stantib⁹ est ista

Conclusio respōsal Tantū tria sunt genera

ppositionū: scz syllogistica dialectica et demonstratiua. patet
p lra et dicit⁹

Arguit pmo Nō sunt tria genera ppōis. pba

tur. Sicut est de syllo demonstratiua et dialectica: h⁹ ē de ppōne de
monstratiua et dialectica. Sed omis syllog⁹ demonstratiu⁹ est dia
lectic⁹. ergo omis ppositio demonstratiua est dialectica. Ma
ior ex quē ēti similitudine. Minor. Quia syllog⁹ dialectic⁹ ē ex

Primi Philoſophi

probabilib⁹. pmo Thopicoz. ſimiliter ſyllus demonſtratiu⁹. Et
quo em⁹ pbabile eſt quod plurib⁹ aut, maxime ſapiētib⁹ videt⁹ eſſe
ver⁹. ſyllus demonſtratiu⁹ pcedit ex pbabilib⁹. quia procedit ex
his que omib⁹ ſunt nota: ſicut ſunt ppoſiciones neceſſarie ¶ Di
co. q⁹ licet ppō demonſtratiua et dialectica ſint, idem materiali
ter ſ⁹ non formaliter. poteſt em⁹ vna et eadem ppoſicio ſcōm rem
eſſe dialectica et demonſtratiua: ſ⁹ ſcōm aliā et aliā racionem

Arguit ſcōdo Plura ſunt genera ppoſitiōis q⁹ ia

Probat⁹. Quia qdā ppō eſt impoſſibilis. quēdā Ethica. ¶ Phi
fica. et Ethaphiſica. Logica. zophiſtica. et tamen nulla eaz ibi e
numeratur ¶ Dico. q⁹ ſunt plura genera ppoſicionū: tamē illa
ſunt reducibilia ad tria enumerata. Unde ppoſicio impoſſibilis
reducitur ad demonſtratiuā: ſicut oppoſitum ad oppoſitū. ppoſi
cio vō Ethica. ¶ Phiſica. et Mathematica reducitur ad illas tres
ſcōm qd magis et min⁹ picipiant racionē vniuerſaliſq⁹. Alia e
nim ppoſicio Ethica reducitur ad demonſtratiuā: que eſt neceſ
ſaria. Alia vō que eſt pbabilis ad dialecticā. vt. ſp⁹ parentib⁹
ſit pl⁹ obediendū q⁹ legib⁹. Sic ſimiliter dicat⁹ de ppōne ¶ Phiſi
ca et Logica. De zophiſtica aut⁹ dicendū. ¶ Ppoſicio zophiſti
ca pmo accipitur p ppoſicione apparenti et non exiſtēti. et ſic p
poſicio zophiſtica eſt ppoſicio ſcōm qd: vt ppoſicio plures. et ta
lis non reducitur ad aliquā illaz triū. ¶ Scōdo capitur ppoſicio
zophiſtica p ppoſiciones que apta nata eſt ingredi argumētacio
nē zophiſticā. et ſic omis ppoſicio poteſt dici zophiſtica ſine de
monſtratiua ſine dialectica. quia omis talis poteſt ingredi ar
gumētacionē zophiſticā. Tercio capitur ppoſicio zophiſtica p
orationē: in qua ex diuerſa ordinacione terminoz diuerſus ge
neratur ſenſus. et ſic reducitur ad dialecticā aut demonſtratiuā

Arguit tercio Propoſicio demonſtratiua nō
eſt ſumptio alteri⁹ p⁹ p⁹ dictiois. pbat⁹. Quia eſt ſumptio vt⁹ i⁹
q⁹ p⁹is p⁹radictionis. pbatur. Quia demonſtrator demonſtrat
vtramq⁹ ptem p⁹radictionis vna verā et aliā falſam. ex quo ſe
cundū Aristotele⁹ vj. Thopicoz: p⁹razioz eſt eadē diſciplina
¶ Dico. q⁹ demonſtrator demonſtrat vtrāq⁹ p⁹te p⁹radictionis
ſ⁹ non eodē modo. quia demonſtrat ppoſicionē verā p ſe et pnci
paliter: falſam vō ex ſequenti et minus pncipaliter

Arguit quarto Si diſſinicio ppoſis demon

stratine esset bona: sequeretur. qd scda ppō Euclidis nō esset demonstrativa. Nequē falsū. seq̃la pbat̃. Quia non demonstratur ex p̃mis p̃ncipijs: s̃ ex ppōe p̃ma immediate p̃cedēti. **Dico.** Q. duplices sunt ppōnes p̃. ime. quedā sunt simpliciter p̃me: q̃ scilicet p̃stitūtur ex terminis cōmunissimis. vt omne est. vel nō est. nō p̃tingit idē simul esse et non esse. Quedā vō sunt ppōnes p̃ime respectine. et sic p̃misse p̃clusionis dicitur ppōnes p̃ime respectu p̃clusionis p̃bande. Nō vult ergo illa diffinicio qd p̃clusio demonstratur p̃ p̃mas ppōnes simpliciter. quia tales non ingrediuntur formaliter demonstracionē s̃ tantū ṽtualiter. vt pat̃ p̃mo posterior. Sed vult diffinicio. qd p̃clusio debet demonstrari p̃ p̃mas ppōnes in respectu: que tamen simpliciter eodē ex p̃mis propositionibus simpliciter.

Arguit q̃nto Si diffinicio ppōnis dialectice esset bona. sequeretur: qd dialectic⁹ posset arguere p̃ vtrāq; p̃te contradictionis. p̃sequēs falsū. quia sic sequeretur: qd respondēs dialectice assentiret dnob⁹ p̃radictorijs. quod est p̃tra Aristotelē. iij. Methaphisice. Seq̃la pbat̃. Quia possibile est quod per dialecticū respōdētī adducāt raciones p̃ vtrāq; p̃te eque fortes et pbabiles. et sic videret assentire ambab⁹ p̃tib⁹. **Dico. qd sic non assentit alicui p̃cū: s̃ intellectus tenet iudiciū suū in suspensio: sic qd nulli totaliter assentit: s̃ expectat racionē forciorē sup̃uenientē cui tunc assentit.**

Arguit sexto Proposicio dialectica nō est interrogacio. pbat̃. Omis ppō dialectica est ppō. s̃ nulla interrogacio est ppō. ergo. Maior nota. Minor. Quia ppō est oīo non interrogativa. **Dico. qd interrogacio non debet hic capi p̃ q̃stione tota vel titulo q̃stionis. sicut cū dicitur vtz mūd⁹ sit etern⁹. Sed debet capi passivē p̃ ppōne interrogata: depositio signi que fictio. talis em̃ interrogacio bñ ē ppō: licet nō p̃mo mō capta.**

Arguit septio Plura sunt genera ppōnū q̃ ca Probat. Distinctio generū ppōnū capitur penes distinctionem disputacionū. s̃ quatuor sūt genera disputacionū. ergo. Maior Quia in disputacione demonstrativa syllisatur pp̃osicio necessaria: in dialectica pbabilis. Minor est Arist. p̃mo Elencoz. **Dico. qd maior est falsa. quia genera pp̃ositionū sumūtur penes p̃**

Primi Priorum

bactionem et illacionem: non aut penes genera disint actionum
Vel dico, qd tantum tria sunt genera propositionum secundum
gen?: possunt tamen plura esse secundum speciem

Arguit octavo Diffinitio termini non est be

ne posita. pbatur. Dis tona diffinitio debet dari p pta. h ista
non est huiusmodi: ergo. assator est Boetij in libro diffinitionis
assinor. Quia ista datur p ppositionem. modo ppositio est poste
rior termino. Termin? em est ps ipius ppositiois. modo omis
pars pcedit totu. Q Dico. Licet ppositio sit posterior finio: via
nature: non tamen via cognitionis. totu em est notius pte

Arguit nono Diffinitio finini pueit alteri a

diffinitio. ergo non valet. Hinc. qd puenit copule vbalis: ex quo p
positio resoluit in copula valem. h copula vbalis non est termi
nus. ergo. assinor patet pmo. qd nunc sequitur. qd essent plures
termini. h tres in sylo. Secdo patet minor. qd termini in ppo
sitione dicuntur a terminando: quia scilicet materialiter terminat ppo
sitione sicut vnu extremu. h copula vbalis no terminat sicut extremu: h
magis vnit extrema ad innice. Q Dico. pcedendo: qd copula ver
balis non est termin?: et negando vltim?: qd in copula resoluat
ppo. Illa em in que res aliqua resoluit debent pstitueri ipaz re
materialiter. et debet manere facta resolutione. Copula vdo cu
sit forma ppositiois: non potest manere facta resolutione ppositiois.
et ita diffinitio termini sibi non puenit

Utr diffinitio sylli in q dicit. Syllus est ora

cio: in qua qbusda positis: alio qd ab his que posita sunt ex ne
cessitate accidit: eo qd hec sunt. sit bona Propter ista qd qstiois

Notadu pmo Qd Aucto. p q definiauit de

pncipiis materialib? tam p pms qz remotis. h. psequenter inci
pit definire de syllo ta diffinitioe qz omis. Diffinit aut syllo
gismum hic non in sua comunitate: vt extendit se ad omem syl
logismu: h tantu syllogismu categoricu de medio comini: quia ta
les solu sunt in modo et in figura. Et aduerte. Quia syllogis
mus potest capi aliquado p pmissis tantu. aliquado p pmissis 2 pcon
sione simul. ideo quo modo hic debeat capi syllogismus triplex. apud lo
gicos inuenitur opinio. Prima dicit. qd syllogismus debet capi p pre
missis tantu. Que opinio pbat tripliciter. Primo. ex diffinitioe

one syllo. Dicitur enim Arist. Syllogus est oratio in qua quibusdam positis ali
 ud quod ab his igitur. Per alium: ipsam conclusionem intelliges. Quia er
 go aliud: dicitur dicitur ac essentialiter. Conclusio que sequitur ex premissis
 est alia a syllo: et per consequens syllogus debet capi per premissas tantum.
 Secundo probatur hec opinio. Quia dicitur Arist. Quod omnis syllogus constat
 ex tribus terminis et duabus propositionibus. hoc autem non potest intelligi de
 syllo capiendo syllogismum per premissas et conclusionem simul. Tercio probatur
 per Arist. secundo per dicens. quod una potestas syllogismi est plura conclusionem
 conitari autem quod conclusio non conclusionem habet premissas: et per consequens syllogus de
 bet capi per premissas tantum. Secunda opinio dicitur. Quod syllogus debet ca
 pi per premissas et conclusionem simul. Hec opinio probatur primo. Quia
 syllogus hic diffinitur: ut comprehenditur quodlibet argumentum syllogisticum
 sub se. Sed syllogus capitur per premissas tantum non est argumentum. ergo
 igitur. Secundo. De quocumque negatur generi spiritus: de eodem etiam negatur species
 eius illius generis. Sed de syllo per premissas tantum capto: negatur ge
 nus syllogismi quod est argumentatio: ex quo premissas sunt partes argumen
 tationis. ergo syllogus non potest capi per premissas tantum. Tercio. quia
 si syllogus caperetur per premissas tantum: sequeretur. quod idem poneretur in se
 ipso. patet. quia premissas ponitur in syllo. et syllogus capitur per premissas
 tantum igitur syllogus poneretur in syllo. Tercia opinio dicitur.
 Quod syllogus potest capi hic utroque modo. Hec opinio sic probatur. quia
 hic diffinitur syllogus: sicut postea de eodem determinatur. hoc postea de
 terminatur de eo utroque modo. Alterando quod accipiendo syllogismum
 per premissas tantum. ut patet per argumenta prime opinionis. Aliquando
 vero capiendo syllogismum per premissas et conclusionem simul. ut in secundo habetur. ubi
 dicitur. quod syllogus est pars argumentationis. que dicitur autem et per se si
 mul. Sed hec opinio non videtur esse vera. quia sic sequeretur. quod dif
 finitio preterea diffinitionis esset eque tantum. ex quo ali
 a est ratio syllogismi ut capitur per premissas tantum. et alia ratio eius ut ca
 pitur per premissas et conclusionem simul. Item sequeretur. quod diffinitio: cum
 diffinitio causarum. orationem plurimum. quod est contra omnes logi
 cos. Videtur itaque. quod opinio secunda sit verior. et eam tenendo dicen
 dum ad rationem primam prime opinionis. Quod Arist. in diffinitione
 syllogismi dicens aliud: non vult quod conclusio sit aliud a syllo. sed vult quod sic a
 liud a premissis syllogismi: sicut effectus est aliud a sua causa. Ad secundam
 dicitur. Quod Arist. dicens syllogismum constare ex duabus propositionibus: intelli
 git de inferentibus. non tamen per hoc negatur quin adhuc sic ter
 tia propositio in syllo que dicitur illata. Ad terciam dicitur. Quod pote

Primi Priorum

has sylli est plura pcludere racione aecedet et pmissay. sepe
nāq aligdo attribuitur toti: quod tamen nō explet nisi p partes

Notandū scdo Qu diffinictio sylli ita intelli-

gitur. Syllus est oīo. scz. vna: non simpliciter h aggregatue. z

est oīo yppotetica psequencionalis. In qua posit. l. bñ disposit.

quibns dā. i. pmissis p yntone medij cū extremis: aliud qdem ab

his que posita sunt. i. ipa pōlo que est alia a pmissis. accidit. i.

segur ex necessitate. l. czt illacionis. eo q. hec sunt. i. virtute di-

sposicionis pmissay in modo z figura. In qua diffinictioe oīo

ponitur p genere et non argumentatio. quia diffinictio debet da-

z ip hōctōsa. cū aut oīo iam diffinita sit apbo pmo Peribeme.

notior est nobis ipa argumentacione: que nō dum a pbo diffini-

ta est. Debet aut sylus esse oīo yppōtētica rācionalis et psequē-

cionalis. Unde oīo psequēcionalis est oīo cui? copula pncipal-

est nota illacionis: illatue et affirmatine tenta. ppter defectū p-

mi hic non est oīo psequencionalis. omne al est substācia. oīs hō

est al. oīs hō est substācia: quia ibi deficit nota illacionis. Simi-

liter ppter defectū scdi nō est oīo psequencionalis: sic arguēdo.

omne al est substācia. oīs hō est al. non ergo oīs hō est substācia

quia nota illacionis nō tēnetur illatue. Sic aut pticula in diffi-

nictioe sylli ponuntur pro differentiis. Cū cū dicitur. qbus dā.

tangitur ofa sylli ab entimemate: qd ex vna pmissa pcedit. p

illa vō pticulā. posit. excluditur inductio. exēplū. et omēs cōbi-

nacionēs inuiles. In qb? licet sint plures pponēs: non tamen

sunt debite dispositē in mō z figura. Et vō dicitur. aliud. excludi-

tur peticio pncipij: que peccat ptra sylm simplr dictū. per vlti-

nam pticulā. eo q. hec sunt. excluditur nō ppter hoc accidere fal-

sum. vnde illa vltima pticula ostendit causam: quare pōlo sequi-

tur ex pmissis. Teneur et ibi li eo causalitē: et li hēc relati-

ne: ex arte et non ex vñ grāmaticor. et debet referri ad illā pt-

iculā in diffinictioe sylli. in qua qbus dā posit. Ex his dicit? se-

quētur aliqua correlaria scdm ordinē. Primū. Omis sylus ē

oīo yppotetica. Scdm. Omis sylus ē psequēcia formalis. Ter-

cium. Omis sylus est ppo affirmatina: licet aligs sylus sit ne-

gatin. Quartū. Null? sylus ptradicit alēzi syllo: quia sic ne-

garetur forma sylli. Quintū. Omis psequēcia sylastica est ne-

cessaria necessitate sequēle. Sextū. Aliqua psequēcia sylastica

est p^o impossibilis. ut hic. omne al^u est asin^u. ois hō est al^u. ergo ois hō est asin^u. Est p^o rationalis falsa. et est p^o a syllogistica. Ad falsitatem em^o rationalis sufficit falsitas ut impossibilitas antecedētis

Notandū tercio Q^{uod} circa diffinitionē sylli occurrit hoc dubiū. An p^o solutio sit de essentia sylli: accipiēdo syllogismū p^o pmissis, et p^o solone simul. Pro solucione dubij. Sciendum. Q^{uod} aliq^{uod} est de essentia alicui^{us} dupliciter. Unomodo. Si est de essentia totali: quomodo materia et forma simul sunt de essentia hominis. Secūdo sicut de essentia p^ociali: quō materia p^o se: similiter forma dicant^{ur} esse de essentia totius hominis. Secūdo sciendū. q^{uod} tria sunt de essentiali cōpletionē et p^ofectionē sylli. p^omo unio mediū ad p^omū extremū: et hoc est in maiori p^opone. Secūdo unio mediū ad scdm extremū: et hoc est in minori. Tercio unio extremorū inter se in p^osolone. Ex his dicendū ad dubij. Q^{uod} p^octo est de essentia sylli p^ociali: licet nō totali. Quia syllus ē quēdā p^osequēcia: deseri^{re} ratione totali est antecedens et consequens. ut patet per diffinitionem p^osequēcie

Notandū q^{uod}to Quia p^obus hic diffinit syllū simpliciter. potest ergo esse dubiū. An talis syllus simp^o sit genus ad syllū dialecticū et demonstratiū et sophisticū. Pro solucione h^{uius} dubij Sciendū q^{uod} Gen^{us} descendit in spēs suas p^odfas formales. unde. q^{uod} forma est de intrinseca natura illi^{us} cui^{us} est forma. Ideo spēs nūq^{uam} debet importare aliq^{uod} extrinsecū: quod i genere quodāmodo nō esset inclusum. Si igit^{ur} aliq^{uod} importatur p^o inferius quod nō est explicatū in supiori. Extranea est p^odicio illa et nō formalis: neq^{ue} t^{em}p^{or}e inferius est spēs. Eū igit^{ur} syllus demonstratiū et dialecticū importat aliq^{uod}: quia p^odicione aliq^{uod} p^omissay: scz. necessitatē vel p^obabilitatē: quē in ratione sylli simpliciter non est inclusa. Segit^{ur} ergo. q^{uod} Syllus simplr nō ē genus ad syllū dialecticū et demonstratiū. s^{ed} poci^{us} erit totū in modo respectu illoz. Habet tamen quib^{us}lib^{et} omⁿib^{us} sylli simplr spēs varias respectu quaz est gen^{us}. illas v^{er}o in que descendit p^odfas formales. hoc est p^osequētes formā sylli seu dispōnem^{em} p^oponū. Ille spēs possunt vocari Barba: a: Declarēt: Dazij res

Istis notabilib^{us} sic posuit est ista Conclō respōsalis. Diffiniciō sylli est bñ assignata. Conclō p^ote ex declaratis

Primi Priorum

Arguit pmo Nullus cōplexus est diffinitio. syl

logism^{us} est cōplexus. ergo ei^{us} nō est ali^{qua} diffinitio. *Diffinitio* q^{uia} diffinitio debet esse spēs. modo spēs est incōplexus. et q^{uo} est vlt^{ima}. *Diffinitio* est nota. q^{uia} syllogismus p^{rimus} trēs p^{roposiciones} *¶* Dico. q^{uia} est syllogismus. *¶* Alter ex plurib^{us} p^{roposicionibus}. et q^{uia} nō d^{icitur} p^{roposiciones} inferētes vna cū p^{er}one habeāt vna formā vniētē. vni^{us} dicuntur. forma enim est que vnitatē rei facit. ipam locans in g^{enere} et sp^{ecie}.

Arguit scdo Syllus nō est oio. ergo diffinitio

mala. *¶* His. Quia syllogismus nō est vna oio h^{abens} p^{ar}tes. ergo nō est oio mala. *¶* His. Quia syllogismus nō est vna oio. quare coⁿtr^{adictoria}. *¶* Dico. q^{uia} T^{ercia} p^{ar}te. quia idē est oio et vna oio. quare coⁿtr^{adictoria}. *¶* Dico. q^{uia} licet syllogismus nō sit vna oio kathegorica. tamen est vna oio yppotetica. vel vna aggregatiue. et quāq^{ue} in syllo sint plures oioes t^{er}minales. *¶* P^{ri}mo p^{ro}pter vnitatē m^{od}i. quod si ei^{us} p^{ri}ncipiū formale vnitur in p^{ri}ncipiū. cū vtraz^{um} extremitate. virentē cū^{us} tandē in p^{er}one vni^{us} tur inter se. *¶* Scdo. q^{uia} in syllo maior p^{ro}p^{os}itio habet se vt vlt^{ima}. et idē maior dicitur. scdo habet se vt p^{ri}ncipalis. coⁿtr^{adictoria} t^{er}minales ma^{ior} iorem. modo. ex d^{ef}initione et d^{ef}initionis sit vni^{us}. sicut ex actu et p^{ot}encia. *¶* Tercio. q^{uia} due p^{ri}ncipales syllogismi ordinātur ad vni^{us} finē. vt inferre p^{er}one. h^{abens} ordinata in vni^{us} finē quodāmo^{do} sunt idē. et ideo syllogismus p^{rimus} n^{on} vni^{us} dicitur oratio.

Arguit tercio Syllus nō est oio yppotetica.

ergo declaratio nō valet. p^{ro}batur. *¶* His. q^{uia} seg^{no} bene. aliq^{ui}s syllogismus est kathegoric^{us}. ergo aliq^{ui}s syllogismus est p^{ro}p^{os}itio kathegorica. *¶* T^{ercia} p^{ar}te ab inferiori ad sup^{er}i^{us}. *¶* Dis emⁱⁿ syllogismus est p^{ro}p^{os}itio. h^{abens} nō est q^{ui}er^{is} so. oio p^{ro}p^{os}itio est syllogismus. *¶* Dico. q^{uia} p^{ar}te nō valet. q^{uia} variatur d^{ef}erminatio. *¶* Alter emⁱⁿ kathegoricū d^{ef}initionis sit p^{ri}ncipales syllogismus. et aliter p^{ro}p^{os}itioem. Syllogismus emⁱⁿ d^{ef}initionis sit p^{ri}ncipales syllogismus. p^{ro}p^{os}itioem dicitur kathegoric^{us}. qui p^{ri}ncipalis est ex p^{ro}p^{os}itionib^{us} kathegoric^{is}. p^{ro}p^{os}itioem autē d^{ef}initionis sit p^{ri}ncipales syllogismus. et p^{ro}p^{os}itioem d^{ef}initionis sit p^{ri}ncipales syllogismus. Si militer soluitur hoc argumētū. Aliq^{ui}s syllogismus est negatiu^{us}. vt in *¶* Exlarēt. ergo aliq^{ui}s syllogismus est p^{ro}p^{os}itio negatiua.

Arguit q^{uarto} Diffinitio syllogismi est incōpleta. p^{ro}batur. q^{uia} in ea nō additur illa p^{ot}encia p^{er}one. q^{uia} nō addit. *¶* Dico. q^{uia} hic nō op^{or}et addere illa p^{er}one. q^{uia} hic diffi

nitur syllus simpliciter. ut est illatinus. de cuius ratione non est. ut ex
probabilibus procedat. Boetius vero diffinit syllam dialecticam: quae regit
sensum respondens. et ideo addidit illam periculam et necessitatem

Arguit quinto Cōclō non sequi ex necessitate. p
batur. Quod est pringens non sequitur ex necessitate aliud. h. ali
cuius sylli pōlo est pringens: imo et aliqua impossibilis: ergo. **Dico**
ad maiorem: Illud quod est pringens non sequitur ex necessitate. ve
rum est: necessitate sequens: h. huius necessitate pringens. Unde Dū
plex est necessitas: scilicet necessitas pringens: quae pruenit ex necessaria
habitudine pringens ad aliam: Alia est necessitas pringens: quae pruenit ex
necessaria habitudine finis: in pōlone positō. et talis necessi
tas regit in pōlone sylli demonstrativum et pōtali necessitate. nō
intelligitur diffinitio syllogismi sed de prima

Arguit sexto Diffinitio sylli nō est bona. p
batur. Nulla diffinitio est bona: ubi est repugnancia pōlō ad in
tentionem: sed in diffinitione syllogismi est repugnancia pōlō. ergo. **Ad**
maior. Quia talis orō est in se falsa. qnto ad huiusmodi. **Ad** minor. q. se
qui ex necessitate et accidere repugnat. **Dico** verum argumen
tum pōlueret: si accidit: in diffinitione diceret pringencia: sed
dicit sequelam

Arguit ultio Cōclō nō est aliud a pmissis. p
batur. Quod pruenit in eodē materiali et formali cū pmissis: ē
idē cū eis. h. pōlo est huiusmodi. ergo. **Ad** minor. q. pōlo materiali
ter cōponitur ex terminis pmissis: et habet eandē copulā v. b. et
Dico. plicet pōlo prueniat secundum ptem materiale cū utraque p
missis. non tamen secundum formā: q. in pōlone nō ponit mediū: q.
tamen ponitur in pmissis. In pōlone etiā vnit maior extre
mitas minori: q. tñ nō fit in aliqua pmissis. et ita pōlo est aliud a
pmissis: saltem quo ad officium. Officiū enim pmissis ē inferre a
ctus pōlō. Cōclōnis vō inferri passivē ex pmissis

Utriusque diffinitio sylli in sylli pfectū et ipsectū sic
bene assignata. Pro intellectu questionis more

Notandū pmo. Quod syllus dicitur pfectus dupliciter.
Uno modo. ratione cōpositionis. q. scilicet est cōplete cōpositus ex
maiori minore et pōlone: debite dispositus in modo et figura. et

Primi Priorum

fic quilibz syllus nō rēcar? dicit pfect? et p oppositū ille syllus est impect? cui aliqd dicitur. quēadmodū scdo por. Euthiema vocat syllus ipsect? : quia sibi deficit vna pmissa. Alio modo dicitur syllus pfect? : ratione manifeste pfecte regulacionis pncipia regulatina: que sunt: dicit de omni et dicit de nullo. Et hic q̄rior modi pme figure dicunt pfecti alij vō: quia nō manifeste regulantur p dicit de omni vel dicit de nullo: dicunt ipsecti. Perfectū ergo in diuisione nō debet capi pfecto simpliciter: quale est dens. s. p pfecto in genere. Itā qd pfecto quantū ad essentiam tantū. s. p pfecto finaliter siue quo ad bene esse: quod ē manifeste regulari et euidenter concludere

Notandū scdo Syllus pfect? est q̄nulli? alterius

zins indiget pter ea que sumpta sunt: vt appareat necessarius. Pro qua diffinitione intelligēda. Sciendū. q̄ omis syllus indiget pncipaliter duob? . Primo indiget pmissis et tms positis in ipso: que sunt de int. insēca ei? cōpōicione: et que essentia aliter et materialiter ipm cōponit. Et hec vocant pncipia syllozum materialia. His indiget quibet syllus siue pfect? siue ipsect? Secundo. syllus indiget pncipis regulatinis: vel aliquo pncipio regulatino. que sunt. dicit de omni et dicit de nullo. His etiam indiget quibet syllus siue pfect? siue impect?. Et hec vocāt pncipia regulatina. Aliqui vō sylli vltra hēc indigent etā pncipis q̄busdā extrinsec? : vt reducāt ad syllōs pfectos: que sunt. pncipio transposicio pmissaz et reductio p impossibile. Et his indiget tantum syllus impect?. Unde diffinico sylli pfecti sic intelligit. Syllus pfect? est. scz. syllus qui nulli? alteri? .i. nullo alio pncipio reductino extrinseco indiget. pter ea que sumpta sunt. i. pter pncipia cōmunita sylli. et ea que in diffinitione sylli expmūt. vt sūt pponēs et termini ex q̄b? pstituitur syllus vt appareat necessarius. i. euidens psequencia quantū ad illacionem

Notandū tercio Qd vn? syllus est euidēciōr

alio Trib? modis. Primo ratione materie ex qua pcedit. Et sic illū demōstratin? est euidēciōr dialectico. Dialectic? em syllogism? pcedit ex pbabilib?. s. demōstratin? ex necessarijs. Et sic syllus ipsect? potest esse euidēciōr syllō pfecto ratione materie ex qua syllisatur. Scdo vn? syllus dicitur euidēciōr alio quo ad nos et quo ad vsum. Et sic itez stat siliū ipsectū esse euidēciōr

reperfecto. stat enim aliquē esse magis pmtū i syllō iperfecto q̄ pfecto
Tercio. vñ^o syllō dicitur euidentior alio ratione forme similitudine. Et
sic ille est euidentior qui magis euidenter regulat p̄ncipia regu-
larum syllō. ut sunt illi. 4. Barbara. Celarent. Darii. Ferio.

Notandum q̄rto Q̄ syllus imperfectus est q̄ vni^o

aut pluriū indiget que sunt necessaria p̄sumptos terminos: nō autē
p̄sumptas p̄pōnes. Que diffinitio sic intelligit. Syllus imper-
fectus: est sc̄t syllō: qui indiget vni^o p̄ncipij: sc̄t reductiui syllō.
Sicut est syllō in Celarent: qui reducit ad syllō ad Celarent: solum
p̄ vni^o p̄ncipij: sc̄t p̄ p̄ncipionē aut pluriū. sc̄t p̄ncipiorū reducti-
ui syllō: sicut Camestres. que sc̄t p̄ncipia sunt necessaria. sc̄t
p̄ ipsius euidentia. p̄sumptos terminos. i. manētib^{us} eiusdē terminis in
eius reuolutione. nō autē p̄sumptas p̄pōnes. i. variat^{ur} p̄pōnib^{us} vel
vna earū. In omni enim reuolutione syllō seruari debet idē termi-
ni. quia si acciperet alij terminis: esset p̄ncipio noui syllō: et nō p̄-
fectio p̄pō. p̄pōnes vō variāde sunt. vel ambe. vel vna earū. quia si
nō variarent: cūc syllō nō p̄ficeretur: s̄ simpliciter maneret idē
syllō et eque p̄fect^{us}. Ex isto patet correlariū p̄mo. Q̄ omēs mo-
di oīm figurarū: p̄ter q̄ quatuor modi p̄me figure: sunt syllō ipe-
cti. Secūdo sequitur correlariū. Q̄ omēs syllō p̄ dicit de omni aut de
nullo occulte regulat^{ur} est imperfectus. Racio. q̄ indiget vntus aut
pluriū. Correlariū terciū. Q̄ nō omēs syllō oīm figurarū sunt
equiter ipecti s̄ aliqui pl^{ures}. aliqui min^{us}. Et notabilib^{us} sic statib^{us}.

est Conclō respōsalis Diuisio syllō in syllō p̄fectū et
p̄fectū et imperfectū est b̄ assignata. Patet p̄lō ex dictis

Arguit p̄mo Diuisio syllō in syllō p̄fectū et

imperfectū non est bona. p̄bat^{ur} Dis bona diuino debet esse generis
in distinctas spēs. s̄ syllō p̄fect^{us} et ipect^{us} nō distinguūtur specie.
ergo. maior est Boetij. minor. Quia p̄fectū et ipectū nō va-
riant spēm. p̄mo Politicorū. Q̄ dico. et si imperfectū imperfectione
sepābilis et que ori^{etur} ex p̄ncipijs. cōplexionalib^{us}: nō distinguatur
specie a p̄fecto. ut patet de homine senex et iuuenes. Tamē imper-
ectum imperfectione que est de essentia imperfecti et est inseparabilis
ab eo distinguūt specie a p̄fecto. ut patet de asino respectu hoīs.
Talis autē imperfectio est in syllō imperfecto. q̄ nō sepā^{bitur} ab ipso

Arguit scōdo Syllus p̄fectus indiget alicuius

Lij

Primi Priorum

et in seipso principij. ergo. probatur. Quia indiget intellectu pmissarum. Item indiget memoria et sensu. ¶ Dico. q. hoc nō est ratio one illi. q. em̄ indiget illis intellectu pmissar: hoc nō est ratio e pmissar: s. ratione faciēti illi: qui debet pmissas intelligere. quod etiam indiget memoria et sensu. hoc est ratione huius. cui debet notificari syllogismus

Arguitur tercio An^o syllogismus nō est perfectior alio probat. Vis sūis est eque necessarius argumentū cū quolibet alio. ergo omnis syllogismus est eque perfectior cū alio. tenet. p̄ia. quia perfectior ex diffinitione dicitur necessitate. Sed aūis patet ex diffinitione illi. ¶ Dico q. argumentū bene. concludit. q. vn^o syllogismus nō est perfectior alio: ratione seqle vel illacionis. s. bñ quo ad euidenciā. Aristodi enim scde figure et tercie necessario inferūt conclusiones suas. s. non ita euidenter sicut in modis p̄me figure. p̄mo ideo. quia nō manifeste regulātur p̄ dici de omni et p̄ dici de nullo. scdo. q. a mediis i ipsi nō ē s̄a posicio mediū. s. mediū aut ē sup̄ ambas extremitates vt i scda figura. aut infra ambas extremitates vt in tercia

Arguitur q̄rto Barj non est mod^o perfectior. ergo dicta in p̄mo notabili nō sunt bñ posita. Bñs. Quia mod^o reductibilis in aliu nō est perfectior. s. Barj. reducitur ad Camestres p̄ impossibile vt p̄ hoc dicitur. ergo nō est perfectior. Aristot. quia reductio p̄ impossibile arguit imperfectionē ¶ Dico. q. reductio q̄ fit p̄pter maiorē euidenciā habendā: ista arguit imperfectionē. sed reductio que fit p̄pter mutūā habitudinem syllogorū ad inuicē ista non arguit imperfectionē. et sic est hic. q. negato vno potest reduci ad aliū: p̄pter p̄ternitatē respondencium reprimendam

Arguitur q̄nto Si syllogismus imperfectior indigeret vnius aut pluriū vt appareat necessari^o. seq̄retur. q. nō concluderet eo q. hec sunt. patet. q. eo q. hec sunt valet tantū sicut nulli^o ex terzioris indigere. vt dicit Aristoteles in textu ¶ Dico. q. omnis syllogismus imperfectior concludit eo q. hec sunt. quia nō indiget alicui^o vt si est necessariū. licet bñ indiget alicui^o vt appareat necessariū sine p̄ia euident. Nō em̄ syllogismus imperfectior indiget alicui^o vt dictū est quo ad necessitatē illacionis: s. tantū quo ad euidenciā

Arguitur sexto Aliq̄ sunt syllogismi qui nec sunt perfecti nec imperfecti. ergo diuisio insufficiens. Bñs patet de syllogi-

simis yppoteticis et expositorijs. pater. quia tales non regulantur
p dici de omni vel p dici de nullo ¶ Dico. qd p dicitur intelligit de
fillogismo categorico de medio comuni: et non de fillogismo
yppotetico vel de medio singulari

Arguit ultimo Syllus factus in primo pme fi-
gure non est pfectus. pbatur de isto. Omnis hominem ptingit non cur
rere. omne risibile ptingit non esse hominem. igitur omne risibile pti
git non currere. pbatur. quia indiget alicuius extrinseci: vt per con
uersionem in oppositam qualitate. Neq; in isto syllo est formaliter
dicti de omni. quia p dicationem negatur de subiecto ¶ Dico. qd p
dictum argumentum non est in Barbara. quia omnes pones sunt ne
gatiue. potest tamen p uersionem in oppositam qualitate esse in
Barbara

Utrq; quilibet syllogismus regule p dici de omni vel p di-
ci de nullo ¶ Pro intellectu questionis more

Notandum primo Quod p q Aristoteles dimitina
rit de pncipijs materialibus syllogismi. pnter determinat de pncipijs re
gularibus: que sunt. alter esse in toto altero. sine dicti de omni. et
dicti de nullo. de quibus pnter determinando: pmitit. qd alter esse in
toto altero. et dicti de omni: idem sunt. quod intelligitur dicitur esse scdm
rem: quia illa differunt ratione. Alter enim esse in toto altero at
tribuitur subiecto in ordine ad p dicationem. sic: qd est habitudo sub
iecti in ordine ad p dicationem. Sed dicti de omni p oppositam se habet
quia attribuitur p dicationi. et est habitudo ei in ordine ad sub
iectum. Unde dicti de omni: et alter esse in toto altero: habet se si
cut via ab Athenis ad Thebas: et a Thebis ad Athenas: que
est vna. Alij vobis dicunt. qd ambo illa nominant habitudinem p dicationi
ad subiectum. quia alter esse in toto altero: dicit p dicationem esse in
toto. hoc est in qualibet pte subiecti in subiecti. Sed dicti de omni:
dicit habitudinem p dicationis p dicationi de qualibet pte subiecti.
Et sic illud quod est in qualibet pte p essentia: etiam est in quali
bet pte p p dicationem. et habent se sicut pnter et posterius. quia esse
in toto altero est pnter scdm naturam: qd dicti de omni. quia dicti de
p supponit esse in pnter tamen modus dicendi est communior

Notandum secundo Dicti de omni capiunt dupliciter.
Quomodo materialiter: vt se supponit p pncipio materiali syl

Primi Priorum

Logismi. Et sic dici de omni: est p^{ro}p^{ri}o v^{er}is affirmatiua: in qua p^{ro}dicatū dicitur de quolibet supposito subiecti. vt ois hō est al. Alio modo capitur formaliter. Et sic dici de omni: est o^{mn}is truncata et imperfecta: supponēs p^{ri}ncipio regulatino sylloz affirmatiuorum. Et sic supponit p^{ri}ncipio: q^{ui}q^{ue} affirmat vel affirmari denotat de subiecto distributo maioris: hoc idē affirmat in p^{re}clusionione de quolibz subsumpto in minori. Similiter dici de nullo capitur dupliciter. Vno modo materialiter: vt se^{pe} supponit p^{ri}ncipio materialiter. Et sic dici de nullo est p^{ro}p^{ri}o v^{er}is negatiua in qua p^{ro}dicatū negat de quolibet supposito subiecti. vt null^{us} hō est asin^{us}. Alio modo capit formaliter: vt se^{pe} supponit p^{ri}ncipio formali regulatino sylloz negatiuoz. Et sic supponit p^{ri}ncipio: quicq^{ue} negatur vel negari denotatur de subiecto distributo maioris: hoc idē negat de quolibet subsumpto in minori. Dici itaq^{ue} de omni et dici de nullo: vt sunt p^{ri}ncipia regulatiua accipiūt formaliter et non materialiter. Unde Dici de omni a p^{ro}p^{ri}o sic diffinit. Dici de omni est quādo nihil est sumere subiecti de quo nō dicat aliter. Que diffinitio sic intelligit. dici de omni .i. hec o^{mn}is truncata supponēs p^{ri}ncipio. quicq^{ue} affirmatur et se^{pe} est se^{pe} p^{ri}ncipii regulatiui sylloz kathegoricoz affirmatiuorum de medio cōmuni solū. et omniū. tunc qū nihil est sumere subiecti. i. sub subiecto distributo maioris. de quo non dicatur et affirmatiue p^{ro}dicatū maioris in p^{re}clusionione. In ista diffinitione sic intellecta t^{an}g^{it} tot^{us} p^{ro}cessus subtilit^{er}. In eo enī q^{uo} dicitur: sumere. tangitur minor. Et in eo q^{uo} dicitur: subiecti. tangitur maior. in eo hō q^{uo} dicitur: de quo non dicatur p^{ro}dicatū. t^{an}g^{it}ur p^{ro}p^{ri}o. Similr etiā intelligi poterit diffinitio. dici de nullo. In qua dicitur. Dici de nullo: est q^{uo} iⁿ nihilo est sumere subiecti a quo non remouetur p^{ro}dicatum

Notandū terciō Syllm regulari p^{ro} dici de oī
aut p^{ro} dici de nullo: est ipm sūm p^{ro} se sic se habere sicut expmit hoc p^{ri}ncipii. vel ipsum esse f^{er}uacibile. ad argumentū bonū. v^{el} ad sūm taliter se habentē. Et p^{ro} tanto. dici de omni et dici de nullo: vocantur p^{ri}ncipia regulatiua. quia expmit regulā modū. et ordinem: quo modo debeat formari sūm affirmatiu^{us} aut negatiu^{us}. In v^{er}bis p^{ri}mis inuenitur duplex regulacio sylloz: p^{ro} dici de omni. aut dici de nullo. vna manifesta. cū dicitur p^{ro} se sic se ha-

bere res. Alia ocula. cū dicitur. vel ipm esse reducibile res. Qua
lis ocula regulacio est in omib⁹ modis omim figurar⁹: de p⁹ p
mis quatuor modis pme figure: quoz duo sejt Barbara 7 Ba
rij regulantur p dici de omni manifeste. alij duo Celaret 7 Se
rio per dici de nullo manifeste

Notandū q^{ro} Quia dici de omni potest ac-
cipi materialiter p pōne vti affi: marina. Ideo nota q^o Dici de
omni acceptū p pōne vti est duplex. Q^{da} est pozitivū. q^{da} po
sterioristū. Prioristū est quando pōicatu dicitur affirmati
ne de subiecto distributo. vt omis hō est al. Sed de omni poste
rioristū est qm pōicatu affi: mat⁹ de subiecto: p quolibet eius
supposito et p quolibet tēpore. sicut ptingit in pōne l materia
naturali de pōicacione directa. Differūt autē r^{ap}liciter inf
se. Primo. q^a dici de omni pozitivū recipitur tam in pōnib⁹ v⁹
zis q^z falsis. De omni vō posterioristū solū modo recipitur in p
positionib⁹ veris 7 necessarijs. Secūdo differūt. q^a ad dici de o
pozitivū nō requiritur vltas tēpōz et suppositoꝝ scdm rē. s^z suffi
cit vniuersalitas talis scdm modū enūciandi. Ad de omni vō po
sterioristū requiritur vltas tēpōz et suppositoꝝ scdm rem. Ter
cio differūt. q^a dici de omni pozitivū: requit⁹ actualē distributio
nem p signū vlt. et p tanto ppe dicitur dici de omni: et solū re
pitur in pōne vti quantitat⁹. Sed de omni posterioristū nō
requit actualē distribucionē. et p tato ppe nō dicitur dici de o
s^z absolute de omni. et inuenitur ecclā in pōne indefinita

Istis notabilib⁹ sic statib⁹ ponit ista Cōclusio
responsalis. Omis fillā regulatur p dici de omni. vel p dici de
nullo. et hoc intelligēdo de fillis in q^z est p⁹ia formalis. 7 quo
rum mediū est termin⁹ cōmunis: nō singulariter tenet. et cum
hoc de regulacione manifesta vel occulta: mediata vel imedia
ta: seu directa vel indirecta. Veritas p⁹onis p⁹t ex dictis

Arguit p^{mo} Esse in toto nō est p⁹icio subie-
cti s^z pōicari. ergo differēcia assignata inter esse in toto altero:
de dici de omni: nō est bona. Ans. Quia illi cui puenit pōicari
ei puenit esse in altero. s^z pōicari puenit dici de altero. ergo. ma
ior. Quia dici sen pōicari fundatur sup inesse. Dico. q^o et si esse
in toto altero eo modo sicut supius est in suo inferiori: sit con-

Primi Priorum

dicio predicari et fundit modum predicandi directum. tamen esse in altero sicut partem in suo toto: vel inferius in suo superiori: quoniam ipse subiecto: et sic debet hic accipi

*tema 17.
officium
subiecti
et obiecti*
Arguit secundo Dicitur de omni et dicitur de nullo non sunt principia syllogorum. ergo non sunt principia regulativa syllogorum. Quia principium est de constitutione principiatum. sed dicitur de omni et dicitur de nullo non sunt de constitutione syllogi. ergo non sunt eius principia. **¶ Dico.** quod principia intrinseca: cuiusmodi sunt materia et forma sunt de constitutione principiatum: non autem principia regulativa directiva et extrinseca. sicut apparet in realibus in arte carpentatoris gnomonem est principium regulativum domus: tamen gnomonem non ingreditur domum factam nisi virtualiter: hec autem principia dicitur de omni et dicitur de nullo sunt principia regulativa et non intrinseca ipsius syllogi

*tema 18.
officium
subiecti
et obiecti*
Arguit tertio Principium regulativum debet esse primo notum et manifestum. sed dicitur de omni et dicitur de nullo non sunt huiusmodi. ergo non sunt principia regulativa. Minor quia sunt omnes imperfecte et truncate. sed omnis truncata non est primo nota. **¶ Dico** quod licet dicitur de omni et dicitur de nullo sentiant omnes imperfectas et truncatas. tamen in eis recluduntur de maxime predicte: quas per brevitate usus dat intelligere in orationibus predictis

Arguit quarto Diffinitio dicitur de omni non valet. probatur sic. quia provenit proponi veli affirmative. ergo non valet. tenet per quoniam quia dicitur de omni debet esse principium. modo pro veli est principiatum. Quia patet. quia nihil est sumere sub subiecto distributo veli affirmative cui non proveniat predicatum. ut patet de ista. omnis homo est animal. **¶ Dico** verum argumentum concludit de dicitur de omni. materialiter sumpto. modo hic debet capiformaliter

Arguit quinto Aliquis syllogismus non regulatur per dicitur de omni. aut per dicitur de nullo. probatur de isto. omnes homines sunt centum. Petrus et Paulus sunt omnes homines. igitur Petrus et Paulus sunt centum. capiendum omnes in maiori et minori collectivae. hic est syllogismus et tamen non regulatur per dicitur de omni. Pro prima parte patet. quia primo sequitur generalis formalis unionis extremitatum cum medio. pro secunda parte patet. quia nulla promissio est veli. **¶ Dico** quod primo intelligitur dummodo medium est distributum: hic autem nihil distribuitur

Arguit sexto Non omnis syllogismus regulatur per dicitur de

omni aut dici de nullo. pbat sic, omis syltus reglat p hoc qd ex
opposito pnt cu altera pmissaz seqt oppositu an cedet. ergo. te-
ner pna. qa hoc nō est dici de omni. Hic ē notū ¶ Dico q syltus
bū pbat p illā reglat pbatine sū nō regulatine et dispositine

Arguit septio Aliqs syltus regulat p dici de
omni. et tamen in eo nō fit subsumptio. pbat de isto in Barba-
ra. ois chimera est lapis. ois hō est chimera. ergo ois hō est lap
ibi nihil subsumit. qa hō nō ē inferi ad chimera ¶ Dico q sub
sumere hic debet accipi p iter put in differēter tantū valet sicut
inferius sub superiori sumere vel aliqō p subiecto minoris ponere
et nō pte put tantū est inferi sub superiori sumere

Et 2 syltus expositio sit pna formalis Pro
intellectione qstiois more Notandū pmo.

Q syltus expositio est syltus cui mediū est tmin singulari
singulariter et vniuoce tenet. a cui pmissis ad vna de omni vt de
nullo valet pna. In qua diffinitio tangūt tres pdiciones req
sice ad syltū exp. sitorū. Prima. q mediū sit tmin singularis
Et p hoc excludit hoc argumētū. qualitas sortis est albedo. qua-
litas sortis est musica. ergo musica est albedo. Secda. q mediū te-
neat singulariter et vniuoce. et ergo hic nō seqt expositio. hoc
est asin. et hoc est socrates. ergo sor est asin. Tercia. Q a qli
bet pmissaz ad vna de omni pna valeat. quādo aut debet argui
a qualibet pmissaz ad vna de omni. debet teneri talis mod. q
illa pmissa a qua debet argui debet poni p antecedere. et eade
eciā psequere. addendo omne quod est ad tmin singularē. qm
est mediū. vt hic. Sor currit. et Sor est hō. ergo hō currit. sic ar-
guendo. Omne quod est Socrates currit

Notandū scdo Q duplex est syltus exposito
rius affirmatiu et negatiu. Affirmatiu est cui pto est ppo
affirmatiua. et talis valet in omni figura. sernat trib pdicio-
nib specialib iam enumerat. et eciā sernat. xxiij. generalib
regulis syltor. Exēplum de pma hoc currit. hō est hoc. ergo hō
currit. De scda figura exēplū. vt al ē hoc. hō est hoc. ergo hō est
al. B. Tercia. hoc est al. et hoc est hō. igit hō est al. Syltus ne-
gatiu est cui pto est ppo negatiua. et talis potest valere in oī
figura. Pro quo notāde sunt tres regule. Prima. maior ex

Primi Priorum

re affirmativa et minore negativa non valet syllogismus expositivus in prima figura. et hoc concludendo per modum directe et consuete. nisi maior extremitas esset terminus singularis. Ratio. quia sic argueretur a non distributo ad distributum. que prima non valet. ut hic. Socrates est animal. et aliquis homo non est Socrates. igitur aliquis homo non est animal. Dicitur notanter minore existere negativa et maiore affirmativa. quia e converso bene sequitur. ut Socrates non est asinus. et aliquis animal est Socrates. igitur aliquis animal non est asinus. Dicitur concludendo directe. quia indirecte bene sequitur. ut Socrates est animal. et aliquis homo non est Socrates. igitur aliquis animal non est homo. Dicitur concludendo per consuetudinem. quia in consuetudine concludendo bene sequitur. ut Socrates est homo. et aliquis animal non est Socrates. ergo aliquis animal non est homo. Dicitur. nisi maior extremitas fuerit terminus singularis. quia si sic: iterum bene valet. ut hic. iste homo est Socrates. et asinus non est iste homo. igitur asinus non est Socrates. Secunda regula. et minore existente negativa non valet syllogismus expositivus in tertia figura. et hoc concludendo directe et consuete. nisi maior extremitas fuerit terminus singularis. quia si sic iterum argueretur a non distributo ad distributum. que prima non valet. unde non sequitur. hoc est animal et hoc non est asinus. ergo asinus non est animal. Tercia regula. In secunda figura non valet syllogismus expositivus negativus siue maior sit negativa siue minor. et hoc concludendo directe et consuete. nisi maior extremitas fuerit terminus singularis. unde non sequitur. animal non est iste homo. et risibile est iste homo. ergo risibile non est animal: ubi maior est negativa. Similiter cum minore negativa non sequitur. animal est iste homo. et risibile non est iste homo. ergo risibile non est animal.

Notandum tercio Syllogismus expositivus habet duo

principia regularia. unum per affirmativis videlicet hoc. Quaecumque unum et eadem sunt eadem inter se sunt eadem. Et ponit hoc principium primo Philosophorum. primo Elencorum. et septimo Topicorum pro negativis syllogismis secundum diversos diversos assignat principia. Sed aliquos enim hoc. Quaecumque unum et eadem non sunt eadem inter se non sunt eadem. Secundum alios vero hoc. Quaecumque unum et eadem sunt diversa: iterum sunt diversa. Secundum alios vero. Quaecumque sunt eadem a quocumque est diversum unum: ab eodem est diversum et reliquum. Syllogismus autem expositivus regulari per aliquod istorum principiorum: est ipsum sic se habere sicut exprimit aliquod istorum principiorum: vel ipsum esse reducibile ad aliud syllogismus: qui sic se habet sicut illud principium exprimit. Et hoc patet dupliciter. Uno modo manifeste: sicut syllogismus expositivus tertiae figure. Alio modo occulte: sicut syllogismus expositivus secunde et prime figure.

Quia in pma figura oportet ptertere minorē in scda tam minorē q̄ maiorē. Sequitur corollarie. q̄ sylli expositoriij tercię figure pfectiores sunt syllis expositorijs pme et scde figure. Racio. Quia mediū in terciā figurā semp subijcit. mediū autē in syllo expositorio est finis singularis qui signat est subijcti. Sequitur corollarie secūdo. Sylli expositoriij pme figure pfectiores sunt syllis expositorijs secunde figure. patet corollariū ex dictis.

Notandū q̄rto Q duplex est bon⁹ syllus. qui
 dam est bon⁹ ad intellectū. et est ille: q̄ si per terminis p̄hibus. Alius autē est bon⁹ ad sensum. et est cui⁹ mediū est termin⁹ singularis singulariter tenet: sicut est syllus expositori⁹. Dicit autē talis syllus expositori⁹ mult⁹ de causis. Primo quoad nos. q̄a certissimē pbat quo ad nos: quia ad sensum. Alij autē sylli ad intellectū. quāto ergo sensus manifestior est intellectu quo ad nos: ita syllus expositori⁹. Scdo quoad alios syllos: quia negat alijs syllis ultimo reducim⁹ ad syllos expositorios: quibus negat. nō ampli⁹ sit disputatio. quia negare sensus est negare pncipia sciēdi. modo: ptra negantē pncipia nō est disputandum. pmo p̄hibitor. Tercio. Syllus expositori⁹ dicit quo. ad p̄p̄ositiones. et sic exponit valet tantū. i. pbat: ponendo gen⁹ pro specie: vt patet in Billigam. de indefinita aff̄matina. hō currit: que sic exponit. hō currit. et hoc est hō. igit hō currit.

Ist notabilib⁹ sic statib⁹ est Conclōrespon
 lis. Syllus expositori⁹ est p̄ia formalis pbat. Illa p̄ia est formalis contra quam similiforma retenta non datur instancia.

Sed syllogismus expositori⁹ est huiusmodi. ergo ret

Arguit pmo Syllus expositori⁹ nō ē syllus.

pbat. In quolibet syllo oportet alterā p̄missā esse vlem. in syllo expositorio nō est sic. ergo. Maior est Aristotelis pmo hui⁹. I. Di co q̄ maior intelligit de syllo de medio cōmuni

Arguit scdo Syllus expositori⁹ non est p̄ia

formalis. ergo p̄cto falsa. Hui⁹ pbat. Illa p̄ia nō est formalis ptra quā similiforma retenta dat instancia. h̄ syllus expositori⁹ dat instancia similiforma retenta. ergo. Maior nota p diffinitionem psequēcie formalis. Minor patet. q̄a accipiēdo terminos cōmunes p̄ia nō valebit. vt al est hō. al est asin⁹. ergo asin⁹ ē hō.

Primi Priorum

¶ Dico qd pceptionē terminorū p̄m̄m nō potest dari instan-
cia p̄ syl̄m̄ exp̄sitorū. q̄a termin⁹ p̄m̄s variat quatitatē p̄pōnis
cui⁹ tamē idēpticas requir̄. ad similit̄ formam arguendi

Arguitur tertio Accipiēdo fininos singulares
datur instancia p̄ syl̄m̄ exp̄sitorū. ergo syl̄us exp̄sitori⁹ nō est
p̄m̄a formalis. His pbat̄ sic arguēdo. Ista essēcia diuina ē pa-
ter. ista essēcia diuina est filius. ergo fili⁹ est pater. p̄lo est falsa
et heretica p̄missis existentib⁹ veris **¶** Dico qd in hoc argumē-
to nō est syl̄us exp̄sitori⁹. p̄pter defectū terciē p̄dicionis requi-
rē ad syl̄ogismū exp̄sitorū. non enim potest dici. omne quod ē
hec essēcia diuina est pater

Arguitur quarto Dicnō seq̄t. tua possessio est bos
tua possessio est asin⁹. ergo asin⁹ est bos **¶** Dico qd nō valet quia
mediū nō est termin⁹ singularis: quia tua est p̄m̄a dezinatū
quod nō singularis at terminū cōmunē. similiter et hic nō seq̄t.
Sōi est nomē p̄p̄. Sōi est bisyllabū. ergo bisyllabū est nomē
propriū: quia mediū non est termin⁹ singularis

Arguitur quinto Dicnō seq̄t. Iste⁹ hominis ocul⁹
est dexter. et isti⁹ hominis ocul⁹ est si⁹ ister. ergo ocul⁹ sinister ē o-
culus dexter. et tamen hic arguit̄ p̄ syl̄m̄ exp̄sitorū. ergo syl-
logism⁹ exp̄sitori⁹ nō est p̄m̄a formalis **¶** Dico qd ibi nō bñ ar-
guē. q̄a mediū in neutra p̄missarū est totale extremū

Arguitur sexto Dicnō seq̄t. Iste⁹ est caput. i-
stius est capuciū. ergo caput est capuciū. Similiter hic. in isto le-
ctorio est lignū. et in isto lectorio est respōdēs. ergo respōdēs est
lignū **¶** Dico qd nō valet: quia p̄m̄isse de obliquo debet p̄cludē
re p̄clom de obliquo. unde in p̄mo syl̄lo sic debet p̄cludi. cui⁹ ē ca-
put illi⁹ est capuciū. In scdo vō sic. in quo lectorio est respōdēs
in eodem lectorio est lignum

Arguitur septimo p̄tra terciā p̄dicionē. Aq̄li-
bet p̄missa syl̄i exp̄sitorū nō valet p̄m̄a ad vnā de omni. pbat̄.
quia hic nō sequitur. hō est sōi. al est sōi. ergo al ē hō. a maiori. oē
qd est hō est sōi **¶** Dico qd nō valet: quia nō oportet qd p̄p̄ p̄m̄s de-
bet esse p̄p̄v̄lis: neq̄ oportet qd sp̄ signū v̄le ponat̄ a p̄te subiecti.
sufficit qd ponat̄ circa terminū singulargē. Debet ergo sic p̄cludi.
homo est omne quod sōi. et hoc est v̄x. et sic licet nulli termino

singulari simplici additur signū vte tamen bene complexo

Arguit octauo Aliq̄s est syllus q̄ tenet virtu
te illi? p̄ncipij. Quetq̄z vni et eidē sunt eadē res. et tñ tal syllus
nō ē p̄ia bona. ergo illud p̄ncipiū nō ē p̄ncipiū regularitū sylli
expositorij. An s̄ p̄ma pte pbat de isto. al est asin? hō est al. er
go hō est asin? q̄a hō et asin? sunt idē ali. p̄scda pte pater. q̄a p̄
misit sunt vere p̄cone existēte falsa. Vico q̄ hoc nō est dīcta
q̄a intelligit illud p̄ncipiū respectu emini singulari singularit et v
ninoce centi: secundū eandē rationē: et secundū eandē partem
Ux tantū due sint spēs p̄uersionis scilicet sim
plex et per accidens

Notandū p̄mo **Q̄** **Aristo.** p̄ q̄ determinauit
de p̄ncipij regularitū sylloz: p̄ter determinat de p̄ncipij re
ductis sylloz imp̄ector ad p̄fectos. Et p̄mo de p̄uersione.
Vnde **Conuersio** est duarū p̄pōnū kathegoricarū vtrorū terminō
participantiū ordine p̄uerso vni? ad alterā formalis p̄ia. In
qua diffinitione dat̄ intelligi p̄mo. q̄ p̄uersio est passio p̄pōnū p̄
ueniens eis p̄terminos. q̄a in p̄uersione debet esse ordo terminorū
transpositorū. ita q̄ mutet̄ subiectū in p̄dicatū: et e p̄uerso. S̄
termini nō habēt rationē subiecti et p̄dicati: nisi simul ponatur
et vt stant sub forma enūciacionis. ergo illud q̄ dicit̄ rationē
hui? sit? debet dici passio p̄pōnū et non terminorū scdm se. Scdo
datur intelligi: q̄ in p̄uersione debet esse due p̄pōnes **Conuer**
sa: que dicit̄ a s̄ respectū alteri? et p̄uertens: que habet ratio
nem p̄sequētis. Tercio innuitur in diffinitione. q̄ **Conuersio** est
p̄sequēcia formalis. Pro quo aduerte q̄ **Conuersio** capitur du
pliciter. Vno modo materialiter sine quātū ad id a quo nomen
imponit̄. et sic nō importat nisi mutacionē subiecti in p̄dicatū
et e p̄uerso. q̄a dicit̄ **Conuersio**: quasi p̄traria v̄sio p̄dicati in si b
iectū. Et hec mutacio non est p̄ia. Alio modo cap̄t̄ formaliter
et quantū ad id cui nomen imponit̄: vt importat illacionē v
nius p̄pōnis. et alia: scdm certas regulas hic traditas. Et sic
conuersio est consequēcia formalis

Notandū scdo **P̄bs** in textu anteq̄ ponat re
gulas p̄uersionū p̄mittit tres diffinitiones. quarū p̄ima est. Pro
p̄osicio est triplex. quedā **De inesse**. quedā **De necessario**. et que

Primi Priorum

dam de ptingenti. Proposicio de inesse est in qua pdicatū inest
 subiecto mediāte copula nō modificata. Propō de necessario ē
 in qua ponitur ille mod⁹ necessario. Propō de ptingenti est in
 qua ponitur ille mod⁹ ptingens. Secūda diuisio. Propōnū ka
 th⁹goricaz alia est negatiua alia affirmatiua. Tercia diuisio ē
 Propōnū affirmatiuar et negatiuar alie sunt vles. alie ptes
 lares. alie indefinite. Et scdm multiplicitatē har pponū: multi
 plicat pbus reglas de puerione pponū. Unde Primo ponit
 4. reglas de puerione pponū de inesse. Prima regula. Propō
 vli negatiua pueribilis est simpliciter in terminis. vt nulla vo
 luptas est bona. ergo nullū bonū est voluptas. Et intelligit re
 gula de pponē vli negatiua de inesse simpliciter dicta: de pōica
 to comuni distributo. Dicit pmo: de inesse: non ideo: qā moda
 lis nō esset sic pueribilis: h quia p ea de ea dicit. Dicitur. sim
 pliciter dicta: ppter vlem exclusiua que puerit p accidēs. vt nō
 tantū hō est al: puerit sic. aliqđ al nō est hō. qā pōicatu p me sup
 ponit determinare ppter duo signa se impediēcia. ergo etiā scde
 Dicit: de pōicato cōmuni: ppter istaz. null⁹ hō est soī: que puer
 titur p accidēs. ergo soī nō est homo. Dicit: de pōicato cōmuni
 distributo. ppter itā. oīs hō al nō est. que puerit p accidēs in il
 lā. aliqđ al nō est hō. Scda regula. Vli affirmatiua puerit nō
 simpliciter et in vli: h in pte sine p accidēs: in picularē affir
 natā. vt oīs voluptas est bona. ergo qđā bonū est voluptas. Et
 intelligit regula de pponē vli affirmatiua de inesse. nō exclusiua:
 de pōicato cōmuni: et q sic foī aliter puerit. quia materialiter
 potest pueri etiā simpliciter. vt oīs hō est risibilis. ergo om̄i r
 sibile est hō. Tercia regula. Propō picularē affirmatiua est con
 uertibilis simpliciter in picularē affirnatā. vt qđā voluptas ē
 bonū. ergo quoddā bonū est voluptas. Quarta regula. Propō
 picularē negatiua vel indefinita negatiua: nō est pueribilis
 foī aliter in vnā de modo loquendi p̄suetō. vt nō scq. aliqđ al non
 est hō. igit hō nō est al. qā arguitur a nō distributo ad distri
 butum. Probat aut pbs has quatuor reglas ex trib⁹ suppositis.
 Prima suppositio. De quolibet dicitur alter p̄dictorior et de
 nullo ambo simul. vel. Duo p̄dictoria nō possunt simul ambo esse
 vera. Scda suppositio. Syllus expositori⁹ est p̄ia foī alis. Ter
 cia suppositio. Quādoctūq; ex o pposito psequit⁹ sequit⁹ oppositū an
 tecedētis: p̄ia est bona. Primo itaq; pbat⁹. Conuersio vli ne

breuiss. p. 2.
 p. 1. p. 2. p. 3. p. 4. p. 5. p. 6. p. 7. p. 8. p. 9. p. 10. p. 11. p. 12. p. 13. p. 14. p. 15. p. 16. p. 17. p. 18. p. 19. p. 20. p. 21. p. 22. p. 23. p. 24. p. 25. p. 26. p. 27. p. 28. p. 29. p. 30. p. 31. p. 32. p. 33. p. 34. p. 35. p. 36. p. 37. p. 38. p. 39. p. 40. p. 41. p. 42. p. 43. p. 44. p. 45. p. 46. p. 47. p. 48. p. 49. p. 50. p. 51. p. 52. p. 53. p. 54. p. 55. p. 56. p. 57. p. 58. p. 59. p. 60. p. 61. p. 62. p. 63. p. 64. p. 65. p. 66. p. 67. p. 68. p. 69. p. 70. p. 71. p. 72. p. 73. p. 74. p. 75. p. 76. p. 77. p. 78. p. 79. p. 80. p. 81. p. 82. p. 83. p. 84. p. 85. p. 86. p. 87. p. 88. p. 89. p. 90. p. 91. p. 92. p. 93. p. 94. p. 95. p. 96. p. 97. p. 98. p. 99. p. 100.

ita p. 1.
 p. 2. p. 3. p. 4. p. 5. p. 6. p. 7. p. 8. p. 9. p. 10. p. 11. p. 12. p. 13. p. 14. p. 15. p. 16. p. 17. p. 18. p. 19. p. 20. p. 21. p. 22. p. 23. p. 24. p. 25. p. 26. p. 27. p. 28. p. 29. p. 30. p. 31. p. 32. p. 33. p. 34. p. 35. p. 36. p. 37. p. 38. p. 39. p. 40. p. 41. p. 42. p. 43. p. 44. p. 45. p. 46. p. 47. p. 48. p. 49. p. 50. p. 51. p. 52. p. 53. p. 54. p. 55. p. 56. p. 57. p. 58. p. 59. p. 60. p. 61. p. 62. p. 63. p. 64. p. 65. p. 66. p. 67. p. 68. p. 69. p. 70. p. 71. p. 72. p. 73. p. 74. p. 75. p. 76. p. 77. p. 78. p. 79. p. 80. p. 81. p. 82. p. 83. p. 84. p. 85. p. 86. p. 87. p. 88. p. 89. p. 90. p. 91. p. 92. p. 93. p. 94. p. 95. p. 96. p. 97. p. 98. p. 99. p. 100.

gattue in vlem negatua esse bona z foialis pna. qa bñ sequitur.
null' hō est aīn'. ergo null' aīn' est hō. quia si nō iter e ppositu
aliqs aīn' est hō. p pma ergo suppositione: duo pdictoria non
possunt simul esse va. qa ergo pma negatur: ergo scda pceditur.
Tūc vltra. aliqs aīn' est hō. ergo brunell'. Tūc arguitur sic. bru
nell' est aīn'. brunell' est hō. ergo hō est aīn'. modo ista. hō est
aīn' est pdictoria aīcedet? pme pñe. ergo pma pna est bona. q
a ex opposito pdictorio pñe sequitur oppositū aīcedet. Secdo p
batur pñe pñis affiatine in pñicularē affiatina esse bona. vt
ois hō est al. ergo qdā al est hō. qa si nō. ergo nullū al est hō. q
s de quolibet dicitur aliter pdictorio. Tūc vltra. nullū al ē hō.
ergo null' hō est al. Tūc vltra. null' hō est al. ergo qdā hō nō est
al. que est pdictoria aīcedet? pme pñe: et sic. ex opposito pdicto
rio pñe: sequitur oppositū pdictoriū aīcedet. Tercio pbat: p
ñe pñicularē affiatine in pñicularē affiatina esse bona z p
sequēcia foialis. qa sequitur bñ. qdā hō est al. ergo qdā al est hō.
quia si nō. iter oppositū. nullū al ē hō. ergo null' hō est al. a cō
necsa ad pñerentē p pma regulā. s qa pñis illatū est oppositū
pdictoriū pñe pñe aīcedet. et sic for psequēcia fuit bona

Notandum tercio Qz pbus in textu ponit aliqs
regulas de pñerentē aīn' modalū. Pro quaz intelligēcia
sunt aliqñ a pñeranda. Primo. Qz hic docet de pñerentē mo
daliū tempore pñeraz z non dñitaz. Secdo. q pñerentē modales
possunt dupliciter pñerē. Quo modo ratione dicti: sic q solt m
sit transposicio parciū dicti modo similiter se habente. vt hōie
esse al est possibile. ergo al esse hōie est possibile. Alio modo pos
sunt pñerē pñerentē modales scdm se totas: sic q fiat total
ti a pñerentē exte remoz. et hoc pñerit potissime: quādo mod' ca
pitur nominaliter. vt sol currere est possibile. ergo possibile est sol
currere. Si enī mod' accipere a pñerentē modaliter: non possunt pñer
ti scdm se totas. q ad pñerentē nō potest esse subiectū enīciacion
nis. pbus itaqz nō docet hic pñerentē pñerentē modales scdm se to
tas: s cātū ratione dicti. Tercio pñerandū. q est affiatio z
negacio in modalib' possit attendi et ex pñe dicti. et ex pñe mo
di. tamen in pñerentē pñerentē negatue dicitur: quādo negacio
fertur ad cōpōitionē dicti: et nō qñ fertur ad modū. qñ enī ne
gacio fertur ad modū aliqñ: illa pñerentē nō est ampli' de illo mo
do s de alio. vt patet p pñerentē. Quarto pñerandū. q in re

illud 2. 4. 5. 6. 7.

2. 4. 5. 6. 7.

2. 4. 5. 6. 7.

nota docti
na de modal
negati

Primi Priorum

collis quando sit mencio de vli. vt particulari ppone modali: intel-
 ligendu est: de quantitate ex pre subiecti dicti: et no ex pte tocins
 dicti. neq ex pte modi: vt illa dicat esse in pposito vli: vbi subie-
 ctus dicti determinat signo vli. illa particulari: vbi signo particulari.
 Quinto considerandu q scdm phm Contingens est triplex. scilicet
 contingens altu. contingens necessariu. et contingens no necessariu. qd
 vltari? diuiditur in contingens natu. rax. et ad vtlibet. de qb? ac-
 ceptionib? contingens clari? dicitur inf. ri? Adis fmissis. Prima
 regula de pntione pponu modalis: eode modo pntur: sicut p-
 positiones modales de necessario: eode modo pntur: sicut p-
 positiones de inesse. ita q vli negativa pntur in vlem ne-
 gatiua. et vli affirmatiua p accides in pntulari affirmatiua. et pti-
 culari affirmatiua. etia simpliciter in pntulari affirmatiua. Ex plū
 pmi. necesse est nullū homiēm esse ahiū. ergo necesse est nullū a-
 hiū esse hoīez. Ex plū scdi. necesse est oīem hoīez esse al. ergo ne-
 cesse est qdā al esse homiēm. Ex plū terci. necesse est quēdam
 homiēm esse al. ergo necesse est qdā al esse hoīez. Secūda re-
 gula. Propōnes modales affirmatiue de ptingēti quocūq mo-
 do capto: pntur eode modo sicut ille de inesse vel de necessario.
 vt oīem hoīem vt aliquē hoīez ptingit currere. ergo qdā currēs
 ptingit esse hoīez. In hac aut pntione optet qn q variare mo-
 dos ptingentis: ita q in pti accipiat p alio modo q in aīcedē-
 te accipiebat. vt oīem al ptingit esse sanū. ergo qdā sanū ptn-
 git esse al. In aīcedēte ptingit accipit p ptingēte. ad vtlibet
 In psequēte vō p ptingēte possibili seu alto. et ita potest accipit
 p necessario: oīem em sanū necessario est al. Tercia regula. Pro-
 positiones negative de ptingenti necessario pntur dicto: con-
 nertunt eode modo: sicut ille de inesse. vt nullū hoīez ptingit esse
 equū. ergo nullū equū ptingit esse hoīez. nullū tunica ptingit esse
 albā. ergo nullū albū ptingit esse tunica. Quarta regula. Pro-
 positiones negative de ptingenti tercio modo no pntur eode
 modo sicut ille de inesse. patet. q vli negativa de tali ptingē-
 ti pntur in opposita qualitate. particulari vō negatiua bñ po-
 test pnti in terminis. Ex plū pmi. nullū hoīez ptingit currere
 ergo oīem hoīez ptingit currere. Ex quo em tale ptingens no ē ne-
 cessariū potest no esse: qa etia no est impossibile. potest esse ergo
 qd sic est ptingens: potest esse et potest no esse: et sic ad negati-
 uam bene sequitur affirmatiua

Se hoc videtur
in 1^a 2^a 3^a 4^a 5^a 6^a 7^a 8^a 9^a 10^a 11^a 12^a 13^a 14^a 15^a 16^a 17^a 18^a 19^a 20^a 21^a 22^a 23^a 24^a 25^a 26^a 27^a 28^a 29^a 30^a 31^a 32^a 33^a 34^a 35^a 36^a 37^a 38^a 39^a 40^a 41^a 42^a 43^a 44^a 45^a 46^a 47^a 48^a 49^a 50^a 51^a 52^a 53^a 54^a 55^a 56^a 57^a 58^a 59^a 60^a 61^a 62^a 63^a 64^a 65^a 66^a 67^a 68^a 69^a 70^a 71^a 72^a 73^a 74^a 75^a 76^a 77^a 78^a 79^a 80^a 81^a 82^a 83^a 84^a 85^a 86^a 87^a 88^a 89^a 90^a 91^a 92^a 93^a 94^a 95^a 96^a 97^a 98^a 99^a 100^a

1^a 2^a 3^a 4^a 5^a 6^a 7^a 8^a 9^a 10^a 11^a 12^a 13^a 14^a 15^a 16^a 17^a 18^a 19^a 20^a 21^a 22^a 23^a 24^a 25^a 26^a 27^a 28^a 29^a 30^a 31^a 32^a 33^a 34^a 35^a 36^a 37^a 38^a 39^a 40^a 41^a 42^a 43^a 44^a 45^a 46^a 47^a 48^a 49^a 50^a 51^a 52^a 53^a 54^a 55^a 56^a 57^a 58^a 59^a 60^a 61^a 62^a 63^a 64^a 65^a 66^a 67^a 68^a 69^a 70^a 71^a 72^a 73^a 74^a 75^a 76^a 77^a 78^a 79^a 80^a 81^a 82^a 83^a 84^a 85^a 86^a 87^a 88^a 89^a 90^a 91^a 92^a 93^a 94^a 95^a 96^a 97^a 98^a 99^a 100^a

1^a 2^a 3^a 4^a 5^a 6^a 7^a 8^a 9^a 10^a 11^a 12^a 13^a 14^a 15^a 16^a 17^a 18^a 19^a 20^a 21^a 22^a 23^a 24^a 25^a 26^a 27^a 28^a 29^a 30^a 31^a 32^a 33^a 34^a 35^a 36^a 37^a 38^a 39^a 40^a 41^a 42^a 43^a 44^a 45^a 46^a 47^a 48^a 49^a 50^a 51^a 52^a 53^a 54^a 55^a 56^a 57^a 58^a 59^a 60^a 61^a 62^a 63^a 64^a 65^a 66^a 67^a 68^a 69^a 70^a 71^a 72^a 73^a 74^a 75^a 76^a 77^a 78^a 79^a 80^a 81^a 82^a 83^a 84^a 85^a 86^a 87^a 88^a 89^a 90^a 91^a 92^a 93^a 94^a 95^a 96^a 97^a 98^a 99^a 100^a

Notandum quarto Quod in puerfione pponū fūe de
ineffe fūe modalit; attēdēde fūnt illē fēde regule que tagnē
in his vñb; Congruē. amplifcat. flat. f. ppter. foluit. et arrat.
Apponit figna: fic fē puerfio digna. Si em aliqua illaz pōicio-
num defuerit: puerfio nō valebit. cui; praxi ftudiofius relinquitur
Et qb; fequitur. qd fcdm pñm: tantū due fūnt fpecēs puerfionū. fci-
licet fimplex et p accidēs. qā hē due tenēt in omī materia: et fūnt
frequentie formales. Est autē puerfio fimplex mutacio fubieci
in pōicatu et extra: manēte eadē qualitate et quātitate. et vo-
catur fimplex: qā ibi fimpliciter fubiectū mutatur in pōicatum
nulla mutacione accidēt; pōionalis facta. Conuerfio vo p acci-
dens est quādo de fubiecto fit pōicatu et extra: manēte eadē
qualitate: f; mutata quantitate. Et dicitur p accidēs. qā in ipfa
fit mutacio alicui; accidēt; pōionalis fēz quātitat;. Et vocatur
eciā puerfio in pte: qā fcdm eā nō puerfit vñs quo ad fē totam:
f; folū gf a pte fūe fūe pteclat;. Conuerfio autē p pōficionē hic
a pñō nō enumerat;: tum quia ibi nō est pteclatio eorūdem ter-
minoz;: tum qā hic pñus determinat de puerfione que ē pñā for-
malis: et que tenet in omī materia. Conuerfio autē p pōficio-
nem nō est hui; modi: qā nō valet in pōne affiratiua vbi poni-
tur termin; transcendēs. neq; valet in terminis fctis. vnde nō feq-
ois hō est ens. ergo oīe nō ens est nō hō. qā fcdm logicos pñes:
pñs est falsum. qā in eo fubiectū p nullo fupponit. Vant tamen
logici tres regulas: qb; fēruat; puerfio p pōficionē est bona et
fozalis. Prima regula. Conuertēdo vñem affiratiua p pōficio-
nem: debet poni pñācia extremoz; pñ t;. vt oīs hō est al. et non
al est et nō hō est. ergo nō al est nō hō. Secda regula. Conuertē-
do pōnē negatiua pteclatē vel indefinitā: debet fūmi pñācia
amboz; extremoz;. vt Chimera nō est al. et chimera est et al est.
ergo non al nō est nō chimera. Tercia. In negatinis canēdū est
ne arguat a non diftributo ad diftributū. ergo debet puerfi pte-
clatiz negatiua in vñā de inconfueto modo loquendi

Est notabilib; fūepofit; est Cōclo refpōfalis.
Tantum due fūnt fpecies puerfionis: fcllicet fimplex et p acci-
dens. Veritas huius conclufionis patet ex dictis
Arguit pmo Conuerfio nō est poffibil;. pbat.

Primi Priorum

In p̄tensione de p̄dicato debet fieri subiectū et p̄uerso. s̄ hoc nō potest fieri. p̄batur. subiectū et p̄dicatū sunt opposita et disparta. s̄ que sunt disparta et opposita: unū nō potest mutari in aliud. ut hō in asinū. nec e p̄uerso. ergo. Maior q̄a subiectū et p̄dicatū habent rationes dispartas. Subiectū em̄ habet rationē materie. p̄dicatū v̄o rationē forme ¶ Dico. q̄ subiectū et p̄dicatū dupliciter accipiuntur. Uno modo formaliter: ut subiectū sub ratione subicibilitatis: et p̄dicatū sub ratione p̄dicabilitatis. et sic unū nō potest mutari in aliud. Alio modo accipiuntur materialiter: ut subiectū p̄ illo quod est subiectū: et p̄dicatū p̄ illo qd̄ est predicatum. et sic ille terminus qui est subiectū: potest fieri p̄dicatū et e contra

Arguit scdo Cōvertēs nō potest sequi ex p̄uersa. igit̄ p̄uersio nō est possibilis. p̄batur aū s̄. Ex vno nil seq̄t̄. s̄ p̄uersa est vna. ergo. Maior est Arist. p̄mo p̄o. Minor est nota ¶ Dico. q̄ ex vno nihil seq̄t̄: v̄z ē syllogistice: s̄ et b̄i entibemarietice.

Arguit tercio Plures sunt spēs p̄uersiōis q̄ tres. p̄bat̄ auctoritate Petri Hispani. qui ponit p̄uersionē p̄ p̄positionē ¶ Dico. q̄ tantū due sunt spēs p̄uersionis: capiēdo p̄uersionē p̄ p̄ia formali. modo. ¶ De. Arist. cepit p̄uersionem p̄ p̄ia bona: non curando an sit materialis vel formalis

Arguit q̄rto Plures sunt spēs p̄uersionum q̄ due. p̄bat̄. quia aliqua est p̄uersio in oppositā qualitātē et p̄tate. bit ¶ Dico. q̄ p̄cto intelligitur de p̄uersione in terminis

Arguit q̄nto Hō et risibile p̄uertūt et nō aliq̄ istar̄ spēs p̄uersionis. ergo videt̄ q̄ plures sunt spēs p̄uersionis q̄ due ¶ Dico. q̄ licet hō et risibile dicāt p̄uertibiler: tamen inter ea nō est p̄uersio. Nā nō est idē p̄uersio. p̄uertibilitas. et conp̄tencia: ut alibi dictum est

Arguit sexto Nulla est p̄uersio simplex. p̄bat̄ In omni p̄uersione fit mutacio accidētis sp̄i p̄pōnis. igitur nulla est p̄uersio simplex. tenet p̄ia. q̄a p̄uersio ideo dicitur simplex. q̄a nullū accidēs ibi mutatur. Aliis patet. quia in omni p̄uersione fit mutacio sit̄ f̄m̄lor et ordinationis. modo ordinacio et sit̄ termini nox est accidēs p̄pōnis ¶ Dico. q̄ p̄uersio nō dicit̄ ideo simplex quia absolute nullam accidēs in ea mutaretur: sed quia nō mutatur accidēs quod est qualitas vel quantitas

Arguit seprimo Cōuersio est pncipiū sylli ex
positorij, ergo everso puerio nō potest pbari p sylm exposito-
rium. et ita dicta in notabili scdo nō sunt vera. tenet p̄ia: quia
idem nō est pncipiū z pncipiatū. Hīs patet. q̄a sylas exposito-
ris impfec̄ redncitur ad sylm exposito-riū pfectū p puerionem
¶ Dico. q̄ nō est inconueniēs idē esse pncipiū z pncipiatū respe-
ctu dinerſor. Syllus enī est pncipiū puerionis pbariū. s̄ puer-
ſio syli exposito-rii est principium reductiū

Utr̄ q̄libet syllus syllicet ex coniugatione vtili
Pro intellectuē q̄stiois mote **Notandū pmo**

Q̄ coniugatio vt ad ppositū requiritur: diffinitur sic. Est figuralis
pmissay cōbinatio. Et est duplex. vtilis z inutilis. Inutilis est
figuralis pmissay cōbinatio: ex qua nō est aptū aliqd sequi sylsticē
z formaliter. vt arguendo ex puris negatiuis in qualibet figura
Sed coniugatio vtilis est figuralis pmissay cōbinatio: ex qua
aptum est aliqd sequi sylsticē z formaliter. vt arguendo in Barba-
ra vel Bazij. Et est duplex. Aliqua est figuralis sic q̄ nō modal.
vt in syllo exposito-rio. Et hec potest fieri tribus modis: secundus
q̄ syllus exposito-rius potest formari in pma figura. secūda. z ter-
cia. Alia autē est coniugatio vtilis: figuralis z modalis simul: quē
est in modo et figura simul. Et hoc potest esse tribus modis: scdm̄
quod tres sunt figure sylsticē. vt patebit in sequētib⁹. Et ē hic
sciēdū. q̄ Coniugatio nō dicit̄ inutilis simplr: sic: q̄ nullo mō esset
vtilis: etiā quantū ad illacionē. quia ex quo est conuolutina vna
tunc ad min⁹ potest inferre alterā ptem. s̄ dicit̄ inutilis: q̄
nō potest pcludere vnā extremitatē de altera directe z p̄uere

Notandū scdo Q̄ tres p̄diciōes requirūt ad co-
iugacionē vtilem. Prima. Q̄ sit in modo z figura. et ergo Ex
puris p̄cularib⁹ vel indefinitis nihil seq̄. Scda. Q̄ ad min⁹ in
vna pmissay meoſū distribuāt. ergo In scda figura. ex puris affir-
mativis nihil seq̄. Tercia. q̄ pmissē ita debent coniungi: q̄ ex e-
is potest inferri p̄cto: in qua nihil distribuūt: nisi ipsum fuerit di-
stributū in aliqua pmissay. Et ergo: in quatuor modis pme fi-
gure directe pcludētib⁹ minore existente. negatiua nihil sequi
Quia argueret a nō distributo ad distributū. Sciēdū est etiā
q̄ Quatuor sunt genera p̄pōn. vlis affirmatiua. vlis negatiua.

Primi Priorum

pticulari affirmativa. et pticulari negativa. Et ista quatuor genera
 pponi designatorum quatuor lras. a. e. i. o. Plus. Affert. a. ne
 gat e. sunt vtrambe. Affert i. negat o. sunt pticulariter am-
 be. Et penes combinacione illarum quatuor vocalium ptingaciones ca-
 piunt. Et quia sedecies possunt pungi iste lre. Sedecim ergo in q
 libet figura erunt ptingaciones. aliquae vtilis: et aliquae inutiles.
 Utiles: vbi ingeniuntur pmissa ita disposita: sicut combinacio illarum
 vocalium erigit. vt aa in Barbara. Inutiles: vbi non est sic sicut
 ille vocales pincte designat. vt ee in omni figura. vt patet in
 figura sequenti

aa	ae	ai	ao
ee	ea	ei	eo
ii	ia	ie	io
oo	oa	oe	ot

Notandum tercio Quatuor modis possumus p-
 bare aliquam ptingacione esse inutilem. Primo. Quia dantur tmi-
 ni in qb? sic: et dantur termini in qb? non. ergo est ptingacio inutilis.
 tenet pna. quia si esset utilis: nunquam daret instantia: vt ex puris ne-
 gatiuis arguendo est ptingacio inutilis. quia dantur tmini vbi valet.
 vt null? lapis est asinus. null? homo est lapis. ergo null? homo est asinus.
 Et dantur termini vbi non valet. vt null? asinus est risibilis. null? homo
 est asinus. ergo null? homo est risibilis. Unde dare terminos in qb? sic
 est ex acceptis terminis formare argumentum vel combinacione fi-
 gurali: vbi pmissa sunt vere et pto vera. Si dare terminos in qb? non
 est ex acceptis tminis facere argumentum vel combinacione figurali: vbi
 pmissa sunt vere et pto falsa. Secunda pbacio. Dantur termini in q-
 bus omni: et dantur tmini in qb? nulli. ergo est ptingacio inutilis.
 tenet pna. quia si esset utilis: nunquam daret instantia. Terminum in q
 b? omni. vt ois asinus est risibilis. null? homo est asinus. ergo ois homo e
 risibilis. Terminum in qb? nulli. vt null? homo est asinus. null? lapis
 est homo. ergo ois lapis est asinus. Unde dare terminos in qb? omni: e
 ex acceptis tminis formare argumentum vel combinacione: ex qb? sequitur
 pto vltis affirmativa. Sed dare terminos in qb? nulli: est ex acce-
 ptis tminis formare argumentum vel combinacione ex qb? non sequit
 tur conclusio vniuersalis affirmativa

Notandum quarto et vltio Tercia pbacio pban

di negacionē in vtilē ē hec. Dant tmini quoz pmissis repugnat
 oppositū pnt: et dant termini quoz pmissis nō repugnat oppo
 sitū pnt. ergo est pingacio inutilis. patet hic: vbi oppositū pnt
 repugnat pmissis: arguendo ex puris negativis. vt null⁹ hō est
 asin⁹. null⁹ lapis est hō. ergo null⁹ lapis est asin⁹. oppositū pnt
 est. aliqis lapis est asin⁹: et hoc repugnat pnti: qā nō potest secu
 stare in veritate. Sic vō arguēdo. null⁹ asin⁹ est hō. nullū risibi
 le est asin⁹: igit nullū risibile est hō. oppositū pnti scz. aliqd risi
 bile est homo: non repugnat a cedēti: s̄ stat in veritate cum eo
 Quarta pbacio est ista. Dant tmini in qb⁹ ptingit pmi ex tre
 mu inesse postremo extremo. et dant termini in qb⁹ pmi ex tre
 mu inesse ptingit inesse postremo extremo. et ergo est pingacio
 inutilis. Exemplū pmi vt hic. null⁹ lapis est homo. nullū risibile
 est lapis. ergo oīne risibile est hō. Vbi nō inest. null⁹ lapis est as
 in⁹. null⁹ hō est lap. igit oīs hō ē asin⁹. s̄ bene seqt. n⁹ hō ē asin⁹
Ist notabilib⁹ sic statib⁹ est Conclorespōsal
 Quilibet syllogismus categoricus siue sit de medio pmi siue non: cui⁹
 cui⁹ fuerit figurē: procedit ex coniugacione vtili. Conclusio pa
 tet ex dictis et declaratis

Arguit pmo Nulla ē pingacio inutilis. pbat
 Quia si sic: maxime illa in pma figura. oīs hō est al. n⁹ asin⁹ ē hō
 Adodo illa est vtil. pbat. qā ex ea potest inferri pto foalis: vt
 sic. oīs hō ē al. null⁹ asin⁹ ē hō. igit n⁹ asin⁹ est hō. tenet pma. A
 tota copulativa ad alter i prem ¶ Dico. vez est q seqt s̄ nō syl
 logistice. Si obicit. q seqt ecia syllogistice sic arguēdo. oīs hō ē al
 n⁹ asin⁹ ē hō. ergo al nō ē asin⁹. Dico vez ē indirecte pcludēdo.

Arguit scdo Plures sunt pingaciones in qlibz
 figura qz. xxi. pbat. qā pingacio penes equocationē ecia est vna
 vt hic. oīs canis est sid⁹ celeste. s̄ al latrabile est canis. ergo al
 latrabile est sid⁹ celeste ¶ Dico q hic solū est mencio de pinga
 cionib⁹ penes quāritatē et qualitatē distinctz: et nō penes eq
 uocationem illacionem vel alios defectus

Arguit tercio Tot sunt pingaciones q t mo
 dis ptingit variare formā pmissaz scdm spēm. s̄ hoc est infinit⁹
 modis. ergo. Maior est nota. Minor pbat. qā quot sunt finka
 thegreumata: tot modis forme pmissaz possunt variari. s̄ in fi
 D iij

ant subijctor in ambab⁹. Et dicitur huiusmodi ordinacio figura: ad similitudinem cu figura mathematica et reali. quia sicut in pma figura rectilinea que est triangular⁹ sunt tres anguli: et in ea due linee cum vna tercia iungunt. Ita in syllo sunt tres termini et due extremitates iunguntur cum vno medio.

Notandum scdo In omni syllo debet esse tres termini syllogistici: licet termini pponales sunt quatuor: q sunt: duo subiecta et duo predicata. Et non distinguuntur isti tres termini numeraliter solum. qia sic essent quatuor. s distinguuntur specificiter et accidentaliter: quatuor ad officia et ad denominationem. vt hic patet in syllo ex oppositis: vbi quo ad vocem idem est medium: maior extremitas: et minor extremitas. vt hic. ois disciplina est bona. nulla disciplina est bona. ergo nulla disciplina est disciplina. Illor autem triu terminor: duo ponuntur in pcone. terci autem terminus solum ponitur in antecedente. et solum vnitur cu duab⁹ extremitatib⁹. vel vnitur cu vna et ab alia separator. et vocatur medium: et respectu illius alij termini vocantur extremitates: a qb⁹ extremitatib⁹ denominatur pmissi sylli. Nam illa pmissa dicitur maior in qua ponitur maior extremitas cu medio. et illa vocatur minor in qua ponitur minor extremitas cum medio.

Notandum tercio Q pbs docet in pcessu suo q scdm debita subiectionem et predicacionem in pmissis facta: tres sunt figure syllogistice. Quar sufficiencia sic accipitur. Quia in omni figura syllogistica medium habet se vniformiter aut difformiter. Si difformiter: sic est pma figura. qia medium in pma subijcitur in maiori: et predicatur in minori. Si aut vniformiter: hoc est dupliciter. Aut predicatur in ambab⁹: sic est secunda. Aut subijcitur in ambabus sic est tertia. Versus Prima pns subijcit medium post predicat ipm. Altera bis dicit Tertia bis subijcit. Figura vo illa in qua medium subijcit in maiori pcone: et predicat in minori: pueniunt vocat pma. qia medium in syllo est tmin⁹ principalior. et ideo pueniuntur figure ordinat scdm ordinez et pfectionem sui medij. Ad completam autem rationem medij duo requirunt. Primum est. q sit medijz poficione scdm subiectionem et predicacionem: sic: q predicet in vna et subijciat in altera. Scdm. q ipm medium sit vnitum extremoruz. Sed ambe he poficiones simul conueniunt medio prime figure. medio vo aliar figurar solum puenit scda poficio. Et qia adhuc pfectius medium est quod predicat in vtraqz. qia valet ad includendum

Primi Priorum

vr q̄s mediū quod subiicit in vtraq. q̄a. hoc valet solū ad p̄clu-
dendum particulariter. ergo conuenienter prima figura prece-
dit secundam et secunda terciam

Notandū q̄rto Occurrit dubiū. An q̄rta fi-
gura sit ponenda. et videt̄ p̄mo q̄ nō. q̄a quita et sexta figura non

ponitur. ergo neq. quarta. tenet q̄ ia a simili. Et itē. nulla est ne-
cessitas ponendi quartā figurā. ergo nō est ponenda. tenet p̄ia
quia nō est ponēda pluralitas sine necessitate. Itē. ois figura h̄
modū. s̄ quarta figura nullū habet modū. p̄bat. q̄a si aliq̄s: ma-
xime Rabarā. s̄ hoc nō est. q̄a alias ex vō seq̄ret̄ falsum. vt hic.
ois asin⁹ est al. omne al est subitācia. ergo ois subitācia est asinus.
Item. si quarta figura esset. seq̄ret̄ q̄ Aristo. insufficienter locu-
tus esset de figuris syllogisticis: ex quo eā nō ponit. vt p̄z hic p̄mo p̄or

An oppositū Arguit̄ Figure syllogisticę. distin-

gnūtur penes ordinacionē diuersam t̄minoz. s̄ mediū potest p̄-
dicari in p̄ma et subiici in scda. ergo quarta figura est ponenda

Item. Syllus fact⁹ scdm̄ p̄mā regulā an̄ predicamētale ē syls
et nō in p̄mā figura neq. in scda neq. in terciā. ergo in q̄rta. p̄-
ma ps p̄z. q̄a ibi ē ordiācio p̄missaz ad l̄ferēdū aliq̄s ex ip̄is vt p̄z

Pro solucione dubij p̄mittēda est distinctio.

Q̄ p̄ma figura sumit̄ dupliciter. Vno modo p̄nter: vt scz dicit
ordinacionē syllogisticā: in qua mediū subiicitur in vna p̄missaz
et p̄dicatur in alia sine hoc sit in maiore. sine i minore. Alio mo-
do capitur p̄ma figura p̄p̄: vt scz dicit ordinacionē syllogisticā. in
qua mediū subiicitur in maiori et p̄dicatur in minori. Q̄ hac di-
stinctione p̄missa Respondetur ad dubiū. capiēdo p̄mā figuram
large: quarta figura nō est distincta a prima s̄ p̄tinetur sub ea.
Capiēdo vō p̄mā figurā specialiter: ponēda est quarta figura di-
stincta a p̄ma. Vnde. Quarta figura est quādo mediū p̄dicatur
in maiori et subiicitur in minori. vt om̄s hō est al. omne al est
subitācia. ergo ois hō est subitācia. Et sūt ei⁹ quatuor modi. scz
Rabarā. Lacerent. Ridari. Rifero. qui reducuntur ad modos p̄-
me figure p̄ solā trāsp̄ositionē p̄missaz. Preter hos aut̄ q̄ntor
modos scd̄z q̄ scd̄a sūt adhuc aliq̄ duo modi directe p̄cludētes. scz
Rabari et Laceron. Et aliq̄ sex in directe p̄cludētes. scz. Raba-
lipton. Laceron. Dibaris. Sepasmo. Grehsmoz. Calenton. Et
sic i toto sunt duodecim modi quarte figure ¶ Ad p̄mū an̄ oppo-

*Ad p̄mū an̄ oppo-
sitionē. illa p̄ma
et scda p̄ma*

fitū dicatur. q. nō est simile. Quia figura syllogistica p̄surgit ex di-
tinsa ordinatione terminorū syllogisticorū. s̄ tal' ordinaō solū fit qua-
tuor modis. ergo etiā tantū quatuor sunt figure. ¶ Ad scdm di-
catur. q. necessitas et vtilitas quarte figure: est scire dilatare et
ampliare forā syllogisticā. ¶ Ad terciū patet ex notabili quorū sūt
et qui sunt modi quarte figure. ¶ Ad quartū dicat. q. ois syllogis-
mus est p̄ia forālis: explicite vel implicite. Et sic dicat. q. quarta fi-
gura reducitur ad p̄mā: que est p̄ia forālis explicite. et dicat. Ar-
gumenta adducta sunt bene in quarta figura. s̄ in nullo modo.
vt patet examinantē. Sicut tamen aliqui: si in p̄mo modo quar-
te figure vtz in Rabara p̄cluditur directe: nō debet p̄cludi vlti-
ter s̄ p̄culariter. et sic p̄m' mod' scdm eos erit Rabari. si tamē
p̄cluditur indirecte: p̄m' mod' est Rabara. Ratio. q. alias argu-
eretur a nō distributo ad distributū: que p̄ia nō valet. ¶ Ad vl-
timū patet ex dictis. q. Aristot. cōprehendit quartā sub p̄mā. eo
q. cepit p̄mā p̄m' iter. Istis notabilibus sic stantibus est

Concl' respōsalis Tantū tres sūt figure syl-
logisticę. Veritas p̄sonis p̄t p̄ ea que dicta sunt in notabilib'

Arguit p̄mo Figura nō est ordinatio triū ter-
minorū: capiendō ordinationē passivę. p̄batur. q. si sic: egreretur
q. syllogismus nō esset in figura. p̄batur. q. syllogismus nō est in trib' t̄mib'
s̄ p̄verso tres termini sūt in syllo. tenet p̄ia. q. circūlatio est
p̄hibita. ¶ Dico. q. syllogismus est in trib' terminis: integratīne passivę
capiendō in p̄ter. s̄ tres t̄mini sūt in syllo integratīne activę.
et sic hoc fit diversis modis essendi in: eodem modo etiā totū
est in partibus et e converso.

Arguit scdo Ex p̄sone seq̄ret q. enthimema
esset syllogismus. p̄batur. q. ibi sūt tres t̄mini ordinati. vt patet hic.
hō currit. ergo al' currit. ¶ Dico. q. talis ordinatio debet esse in
p̄missis: modo hic non est sic.

Arguit tercio Medius nō ē t̄min'. ergo nō sūt
tres termini in syllo. Hīs. q. illud quod mediat nō terminat.
s̄ medius mediat. ergo nō terminat. ¶ Dico. q. nō est inveniēns
idē esse mediū et terminū respectu diversorū. Nā mediū syllogis-
tice ad extremitates habet rationē mediij et nō terminij. s̄ for-
dine ad p̄pōnes quāp̄ ē subiectū vel p̄dicatū h̄z rationē terminij.

Primi Priorum

Arguit quarto Tantū una est figura, ergo non tres. **Ans.** qd peccatū est fieri p plura quod potest esse p pauciora. **¶** p pma figurā potest fieri omne id qd pcluditur in alijs figuris ergo nō est necesse ponere alias. **Ans.** minor. qd pma figura pcludit oia genera pblematurū **¶** Dico. qd licet oia genera pblematurū pcludantur in pma figura: nō tamen omibz modis qbz pcludi possunt. **¶** qd quādoqz puenienti? aliqne pclones in scda aut in tercia pcluditur figura qd in pma. **¶** ergo scda **¶** tercia nō supfluit.

Arguit quinto Plures sunt figure syllabice qd tres. **pbatur** sic. Figure syllabice distinguuntur penes diversaz ordinacionē terminoz. **¶** talis ordinacio potest fieri quatuor modis igitur quatuor sunt figure. **Ans.** maior est nota. **Ans.** minor similiter. qd mediū aut subijcitur in pma et pōicatur in scda aut ex pterso pōdicatur in pma et subijcitur in scda aut pōicatur in ambabus aut subijcitur in ambabus **¶** **¶** Dico. verum argumentum pcludit qd quarta figura est ponenda: sed non distincta a prima

Arguit sexto Aliq̃s ē syllus **¶** in nulla habet nū figurā. ergo. **pbatur** a. **Ans.** qd syllus fact? scdm istā regulā: an p predicamētalē: quādo alter de altero pōicatur vt de subiecto: est syllus. eo qd pclo seqtur debite ex pmissis et nō est in alia qua figura. vt patet de isto. ois hō est al. et omne al est substantia. ergo ois hō est substantia. Si dicitur qd est in pma. **Ans.** Cōtra. Syllus logisim? fact? in pma figura est pma foialis. **¶** syllus factus in pma illā regulā an p predicamētalē nō est pma foialis. **pbatur.** qd fundatur sup illā regulā arguendo ab inferiori qd supi? est pma bona. modo arguēdo ab inferiori ad supius est pma materia l. vt dicunt logici **¶** **¶** Dico. qd ois syllus debet esse pma foialis mediate vel inmediate. nō. licet ille syllus nō est pma foial inmediate tñ mediate. qd reducitur ad pma figurā que est pma foialis

Arguit septimo Aristoteles est diminut? **pbatur.** qd nō ponit quartā figurā. Si diceret. qd ideo nō ponit. qd a quarta figura differt? a pma: solū penes trāspōicionē pmissarum. **Ans.** Cōtra. Si sic: seqretur qd etiā nō deberet ponere **¶** scda **¶** et tercia. **pbatur.** qd illaz aliqui modi sic se habent: qd solū differt a modis pme figure penes trāspōicionē ext remoz. vt patet de Lesare **¶** **¶** Dico. qd nō est simile de trāspōicionē terminoz: si

ent de trāspōsitione pmissar. qā trāspōsicio terminor. sūe sitas terminor: tenet se et pte forme. psequēcie. Et trāspōsicio pmissar non. Et ideo sola pōsicio puerterit p puerla et euerlo: variat bonitatē pte: s; sola trāspōsicio pmissar nō variat bonā pām.

Utrq; quq; regule generales pueniētes modis

oīm figurar. hnt bene assignate. Pro intellectu qstiois mote

Notandū pmo Sicut añ dictū est. Duplex ē

materia sylli. scz Remota: vt termini. et ppinqua: vt pōnes.

Ita pporcionabiliter dicendū est de forma. q; forma sylli est dū

plex. scz Remota: correspōdens materie remote. Et illa est fi

gura: cui' diffinicio habita est in pcedenti qstione. et forma ppi

qua: quē est mod'. Andē illod' accipitur dupliciter. Uno mo

do p pmissis tantū. et sic est ordinacio duar pōnū in debita q

litate. et quātitate: nō curando de pcone: an inferatur pco in

qua pcluditur directe vel indirecte. vltice vel piculariter. Et sic

Barbara et Baralipon nō sūt modi distincti. similiter Eela

rent et Elantes. et sic nō capitur hic. Alio modo capitur p pre

missis et pcone simul. Et sic est ordinacio duar pōnū et pco

nis in debita qualitate et quātitate. et sic Barbara et Barali

pton nō est idē mod'. qā licet pmissis in ist' eodē modo ordināt.

tamen pcones non. qā in Barbara pcludit vltice et directe. s; i

Baralipon piculariter et indirecte. Dicitur notanter: in de

bita qualitate et quātitate. ppter sylm ppoteticū et expōsitor i

nm: quoz null' est in modo: licet in figura. Notandū est ecia.

q; ordinare duar pōnes in debita quātitate: est ipas sic ordi

nare: q; ad min' vna ear sit vltis. Et ergo. Pure pticulares non

faciūt modum: s; inutile pūgacionē. Sed ordinare duar pōes

in debita qualitate: est eas sic ordinare: q; ad min' vna sit affi

tiua. et ergo. pure negative nō faciūt modū: s; pūgacionē inutile

Notandū scdo Qz ex pcessu pbi possunt colli

gi quq; regule generales pueniētes oīm figure. Prima. Ex pu

ris picularib' vel indefinit' in oīm figura nihil sequitur. Intelli

git aut. regula sic. Et pnr' picularib' vel indefinit' nihil seqē syl

logistice: kathegorice. in syllo de medio cōmuni: nō restricto p re

latiū idē itat: pcludēs pconē de modo loquēdi p sueto: et dū

modo nō sit subpceptio sub subiecto distributo. Dicit pmo: syl

logistice. qā enthymematice aliquid seqē vt hic. aliq; hō ē al. et ali

Punct. 7ta. atoka yamoralis i penna Comp. f. r. h. d. e. g. m.

Handwritten:
2
J. J. G. S.
J. J. G. S.
J. J. G. S.
et imp. p. p. h.
et. et. et.
et. et. et.
J. J. G. S.

Notandum tertio Quod si regula est ista. Ex pu-
ris negativis nihil sequi. vnde oportet alteram premissam esse affirmati-
uam. Et intelligitur regula sic. Et puris negativis nihil sequi syl-
listice; categorice; et diuimodo mediū nō variat penes finitū et in-
finitū; et diuimodo pmissae nō fuerint de ptingenti; nec ppones im-
possibiles. Dicitur syllistice. qā enthymematice aliquid sequi. vt sic
arguendo. nullū hō est asinū. et nullū hō est lapis. ergo nullū hō ē
lapis. tenet p̄ia Atota copulativa ad alterā ei p̄tē. Dicitur ka-
thegorice. qā p̄poretice aliquid sequi. vt sic. si nullū hō mouet. nul-
lus hō currit. q̄ nullū hō mouet. ergo nullū hō currit. Dicitur di-
uimodo mediū nō variat penes finitū et infinitū. qā si variat mediū
tūm penes finitū et infinitū; itēz bene sequi. vt sic arguēdo. nullū
nō rationale est hō. nullū asinū est rationalis. ergo nullū asinū est
hō. Dicitur diuimodo pmissae nō fuerint de ptingenti; qā si pmissae
fuerint de ptingenti; tūc sequitur. ex puris negativis vt hic. omne
lac ptingit nō esse dulce. omne albu ptingit nō esse lac. ergo omne
albu ptingit nō esse dulce. Dicitur nec ppones impossibiles; qā
si ambe pmissae fuerint ppones impossibiles itēz sequitur: qā ad im-
possibile sequitur quodlibet. vt hic. nullū hō est substantia. nullū zifi-
bile est hō. ergo nullū zifibile est substantia. et sic hic solū sequitur ma-
terialis. qā hic nō valet. nullū asinū est hō. nullū zifibile ē asi-
nus. ergo nullū zifibile est homo. Et ratio regule est ista. qā ad
sylism requiritur debita qualitas. modo arguēdo ex puris negatio-

Notandum quarto et ultimo. Quia tertia regula est ista. Si aliquid simpliciter est particularis: prolo dicitur esse particularis. quia effectus sequitur debilitate preterit sue cause: et ei assimilatur. Et intelligitur regula sic. quoniam arguitur syllogistice: cathegorice et per modum consuetudinis: et dummodo modum non fuerit: et tamen singularis: et dummodo nulla extremitas distribuitur: et dummodo particularis non fuerit: prolo excluditur. Dicitur primo: syllogistice: quia enthymematice bene sequitur. ut ois homo est animal. et aliqua substantia est lapis. ergo ois homo est animal. tenet per se. A tota copulativa ad alteram est per se. Dico: cathegorice: quia hypothetice aliquid sequitur ut si ois homo est sensibilis: aliquis homo est rationalis. si aliquis homo est rationalis. ergo ois homo est sensibilis. Dicitur: dummodo modum non fuerit terminus singularis. quia in syllo expositorio: stat una premissarum esse particularis: et conclusionem vlem: ut sic arguendo: aliquod animal est sensibilis: ois homo est sensibilis: igitur ois homo est animal. Dicitur: dummodo nulla extremitas distribuitur. quia si aliqua extremitas distribuitur: tunc sequitur prolo vltis. ut aliquis planeta est ois sol. Titanus est planeta. ergo ois sol est titanus. Dicitur dummodo particularis non fuerit: prolo excluditur. quia si sic: tunc bene sequitur prolo vltis ut hic. ois homo est animal. tantum sensibilis est homo. igitur omne sensibilis est animal. Racio autem regule est ista. quia alias argueretur a non distributo ad distributo: que per se non valet. **Quarta regula est ista.** Si aliqua premissa est negativa: prolo est negativa. Et intelligitur ista regula: dummodo arguitur syllogistice. et cathegorice. Dico cathegorice. quia arguendo hypothetice bene sequitur. ut nullus homo currit vel ois homo gessit. si nullus homo currit. ergo ois homo gessit. Dicitur. syllogistice. quia non syllogistice bene sequitur. ut arguendo A tota copulativa ad alteram est preterit bene sequitur. ut ois homo est animal. et nullus homo est asinus. ergo ois homo est animal. Racio regule est eadem cum prima. **Quinta et ultima regula est ista.** Medium nunquam debet poni in conclusionem. Et intelligitur sub ea ratione qua est medium: propter syllogismum ex oppositis. ut ois disciplina est bona. nulla disciplina est bona. ergo nullum bonum est bonum. Licet medium seque bonum intrat conclusionem: non tamen sub ea ratione qua est medium sed sub ratione maioris et minoris extremitatis. Intelligitur etiam regula. Medium non debet intrare conclusionem in quantum totalis extremitas. quia medium ut particularis extremitas bene intrat conclusionem ut hic. cuiuslibet hominis manus est dextra. cuiuslibet hominis manus est sinistra. ergo cuius manus est dextra: illius manus est sinistra. ubi licet manus intrat conclusionem non tamen totalis extremitas. Racio regule

Primi Priorum

ga alias p^olo nō differret a p^omissis. Itē notabilib⁹ sic h^oatib⁹ &

Conclusio responsalis. Diffinitio modi cum

q^uoq^{ue} regulis generalib⁹ est h^oi assignata. Pat^{et} p^olo ex dictis

Arguit p^omo Al^o mod⁹ nō potest capi p^o p^omissis

tantū. p^obatur. Ois mod⁹ est p^oia fo^oialis. s^{ed} nūlle f^o mille sunt p^o

sequēcie fo^oiales. ergo. Al^o mod⁹ est nora. Al^o sinor patet. fo^oial p^oia

requit a^ois & p^ois. modo: p^omis^o sunt solū a^ois. ¶ Dico ad maio

rem ois mod⁹ est p^oia fo^oialis. v^{er}o est capiēdo modū p^o p^omissis &

p^olone simul. modo: p^omis^o sunt mod⁹; capiēdo modū p^o p^omissis

Arguit sc^odo In modo nō sunt tantū due p^oo-

nes ordinate. p^obatur sic. In modo debent esse tres p^oo^ones ordi

nate. p^obatur sic: Ois mod⁹ est syl^olus. s^{ed} ois syl^olus p^oinet tres p^o

posiciones. ergo in modo debēt esse tres p^oo^ones. Al^o mod⁹ est nora. q^ua mod⁹ est p^oia fo^oialis. et ergo mod⁹ debet esse syl^olus. Al^o f

nor similiter est nora: et patet ex p^ocedētib⁹. ¶ Dico ad maiore

q^uo ois mod⁹ est syl^olus: capiēdo modū p^o p^omissis & p^olone simul. &

sic ecia^m mod⁹ requit tres p^oo^ones. Vel dico. q^u in modo debēt esse

due p^oo^ones inferentes: sed bene adhuc est t^{er}cia illata

Arguit t^{er}cio Ex p^our p^orticularib⁹ aliq^uo seq^ut.

p^obatur. Ex vero aliq^uo seq^uitur. s^{ed} pure p^orticulares possunt esse ve-

re. ergo ex p^our p^orticularib⁹ aliq^uo seq^uitur. Al^o mod⁹ est Al^oristo. sc^odo

hui⁹. Al^o sinor est nora. ¶ Dico. q^u ex vero aliq^uo seq^uitur. v^{er}o est in

modo et figura. modo ex p^our p^orticularib⁹ arguēdo: nō arguitur

in modo & figura. Vel ex vero aliq^uo seq^uitur nō sp^o syl^olistice: s^{ed} suffi

cit q^u ent^o h^omematice: et hoc nō est contra conclusionem

Arguit q^uarto Si aliq^uo p^omissaz est p^orticularis p^o

clusio potest esse v^{er}is. p^obatur hic. aliq^uo al^o ē h^o. o^{mn}e risibile ē ide^o

al^o. ergo o^{mn}e risibile ē h^o. ¶ Dico q^u regula intelligitur dū modo

mediū in minori nō sumitur cū relatio idētitat^{is}. modo hic ē sic

Arguit q^uinto Ex p^our negatiuis aliq^uo seq^ut. p^o

batur. Ex p^our aff^oiratiuis aliq^uo seq^uitur: ergo ecia^m ex p^our negati

uis. tenet p^oia. q^ua nō videtur maior ratio de illis q^u de istis. ¶ Di

co. q^u nō ē simile de duab⁹ aff^oiratiuis et duab⁹ negatis. q^ua p^o se

pacionē aliquēz duoz ab vno t^{er}cio: nō seq^ut sp^oacio eoz. Itē se

Arguit sexto Una negatiua potest inferre p^o

elusione negatiua. ergo etiam one negatiue possunt hoc facere. te-
netur pna. qa plura possunt duo qd vnu ¶ Dico. qd nō est simile: qa
pmissa negatiua nō infert pcone negatiua: nisi habeat sibi pmi-
etam affirmatiua. nō enim potest esse vno extremitatū in pcone: ni-
si prius aliqua sit illarum vno inpremissis cum medio

Arguit septimo Mediu potest intrare pconz
Probat. qd mediu ē causa pconis: sicut pco ē effectus. Effectus
aut et causa sunt relatiua. Sed relatiua sic se habet: qd posito v-
no ponitur et alter: et p psequens mediu potest intrare pcone.
Maior ē nota. qa vtrūq; ipi medij pcluditur vna extremitatum
de alia in pcone ¶ Dico. verū ē qd relatiua sūt simul natura quo
ad respectum: non autem quo ad poni et esse: sic qd vbi ponitur
vnum ponatur et reliquum

Arguit octauo Mediu intrat pcone. pbat.
His medij ponitur in pcone: ergo et mediu. tenet pna autorita-
te Damasceni. vbi ē vtrūq; alicubi ē et illud. His aut patz. qa vtrū-
te medij vna extremitatū pcluditur de alia in pcone ¶ Dico.
qd maior ē pculatitē vā et nō vtrūq;. qa in hole ē calor et vtrūq; ignis
tamen in homine non ē ignis formaliter. sic etiam in pcone ē
mediu secundum vtrūq; et non scdm esse et substantia sui

Utrū Nouem modi prime figure sint psequen-
cie formales Pro intellectu questionis more

Notandū pmo Qd pbs definiendo de foraci-
one sylloz in singulis figuris. primo hoc ostendit in pma figura
quā sic in textu diffinit. Prima figura ē quādo tres termini sic
se habet ad inuicē: qd postremus ē in toto medio: et mediu in to-
to pmo. hoc est. vbi minor extremitas est in medio: sicut ps sub-
sectina in suo toto: et mediu in maiori extremitate. Mediu vō p-
me figure: est terminus: qd est in alio: et alius est in ipo: et qui
positione est mediu. Extremū vō pme figure scdm pbm in textu
est qd est in alio tantū vel in quo est aliud tantū. Per pma dā
intelligi minor extremitas. p scdm: maior extremitas. Et quia
pbus in libris pōz docet foracionē sylloz scdm simplicē forma
sylli nō fieri ad aliquā materiā. Et ideo in toto suo pcessu exem-
plificat in terminis cuiuslibet materie applicabilis. tamen in alia
et alia figura: alijs et alijs vtrūq; terminis. In pma enim figura vtrūq;

Primi Priorum

termis a b c. p a' intelligit maiorē extremitatē, p b mediū
qm. p c vero minorem extremitatem

Notandū scdo Qz aliq modi pme figure pclu
dunt directe. vt pmi quatuor modi sczr Barbara. Celarēt. Da
rij. Serio. aliq vō indirecte. vt Baralipton. Dabitīs. Sapelmo
Celātes. Sziselmox. Ande Directe pcludere: est maiorē extre
mitatē pōicari de minori in pclone. Sed Indirecte pcludere:
est equeſo minorē extremitatē pōicari de maiori in pclone.
Ratio autē istī? quare? quando maior extremitas pcluditur in
pclone de minori: q' ibi pcludit directe. z quādo opposito modo
fit: q' ibi pcluditur indirecte. quia maior extremitas habz se vt
totū. minor extremitas: vt ps. modo in pōicatione directa: ma
ius debet pōicari de minori. vt dicit Porphyrius. Notandū est
eciā. vt dictū est alio dō capitur dupliciter. Uno modo p pmissis
tantū. Alio modo p pmissis z pclone simul. Et similiter. prima
figura capitur dupliciter. Uno modo ppe. Alio modo pūiter: vt
cōprehēdit sub se quartā. Et scdm hoc de numero modoz pme fi
gure diuersimode dicendū est. Quia capiēdo modū p pmissis tā
tum: sex sunt modi pme figure. sczr. Barbara. Celarēt. Darij.
Serio. Sapelmo. et Sziselmox. Ande z phus nō possit hos mo
dos. Baralipton. Celātes. Dabitīs. Ideo. q' pclo que pcludit
in Baralipton: indirecte potest pcludi in Barbara directe. Dis
em mod' pcludēs vtr: potest eciā pcludere piculariter. et sic de
alijs. Capiendo autē modū p pmissis z pclone simul: sex sunt mo
di directe pcludētes: et sex indirecte. et sic duodecim sunt mo
di pme figure. q' modi pcludētes vlem possunt eciā pcludere p
ticulare. ad Petz autē ldispanū ponentē tantū nouē modos dī
catur: q' possit modos pūiter vñtatos. Capiēdo autē modū p p
missis tantū: et pma figurā pūiter vt extendit se ad quartam:
duodecim sunt modi pme figure. sczr. Barbara. Celarēt. Darij.
Serio. Sapelmo. Sziselmox: et sex trasponēdo pmissas. Capien
do autē modū p pmissis z pclone simul et figurā pma pūiter sūt
modi pme figure. xiiij. Et nota. q' scdm phm in littera Sape
lmo. et Sziselmox sunt modi generales oīm figuraz. quod nō ē
sic intelligendū. q' Sapelmo et Sziselmox sunt modi oīm figuraz
Quia videlicet idē syllas esset in qualibet figura. Repugnat e
nim vni illis: q' in ipso sit dispositio oīm figuraz. Sed sic dicuntur
generales. q' in ill' duob' modis possunt induci dispositiones

Questio Duodecima Fol. 29

omnium figurarum. et ita illi modi sunt communes omnibus figuris: non secundum
ipsum sed secundum genus. Unde etiam propter diversas dispositiones medi
illi duo modi non equaliter perficiuntur in qualibet figura. In prima
enim figura perficiuntur per questionem et transpositionem primis syllabis. In secunda
autem figura per questionem minorum et transpositionem primis syllabis. In ter
cia vero figura per questionem maiorum et transpositionem primis syllabis.

Notandum tertio Quod omnis syllabus facit in nouem
modis prime figure est prima focalis. Unde Consequencia focalis est
per quam simili forma retenta non datur instantia. Ad simile autem for
mam quique requiritur. scilicet idem numerus terminorum. idem sit terminorum. eadem
qualitas propositionum. eadem quantitas. et eadem copula. Quicunque itaque
una istarum conditionum deficit: tunc illa prima deficit in forma. Et nota.
quod cum dicitur quod Barbara est prima modus: ibi licet Barbara est dictio
substantialis: supponens per syllo: notando primas et per tonem
sic se habere sicut denotant tres vocales in illa dictione posite.
sic quod prima designat maiorem: secunda minorem: tertia per tonem. Syl
logismus ergo esse in Barbara est ipsum sic focalis: secundum quod iste tres
vocales in his tribus syllabis posite designant.

Notandum quarto Quod ex textu per hunc colliguntur
duo regule speciales per primam figuram. Prima. Maiore existere per
ticulari in prima figura nihil sequitur. Conuenit autem ista regula prime
figure: quo ad quatuor modos directe concludentes. et secunda de figure
quo ad omnes modos. Intelligitur autem ista regula primo: dummodo
arguitur syllogistice: quia enthymematice aliquid sequitur. ut hic. aliquis
homo est al. et risibile est homo. ergo substantia est al. Intelligitur secundo. dum
modo concluditur directe. quia in syllogismorum maiore existere particula
ri aliquid sequitur. Intelligitur tertio. concludendo per suete. quia in per suete con
cludendo aliquid sequitur. ut hic. aliquis homo est substantia. nullus lapis est homo
ergo lapis substantia non est. Intelligitur quarto. quoniam maior extremi
tas non distribuitur. quia si distribuitur bene sequitur ut hic. aliquis sol est
omnis lucidissimus planetarum. nullus saturnus est sol. ergo nullus saturnus est
lucidissimus planetarum. Intelligitur quinto regula. quando medium non
capit cum signo vel ipsum distribuente. quia si sic: bene sequitur ut hic. qui
dam sol lucet. omnis phibet est omnis sol. ergo phibet lucet. Intelligitur
sexto regula. quando medium non sumit cum relativo idem preteritum. quia si
sic: aliquid sequitur ut hic. aliquis homo est al. omne risibile est idem homo. er
go omne risibile est al. Intelligitur septimo regula. quando maior ex

Primi Priorum

Extremitas nō est termin⁹ singular⁹, q̄a si sic: sequitur vt hic, aliquis hō est hoc al. null⁹ asin⁹ est hō, ergo null⁹ asin⁹ est hoc al. Secūda regula. Minore existēte negatīa in p̄ma figura nihil sequitur. Nec regula puenit p̄me figure: quo ad quatuor modos directe p̄cludētes, et terciē: quo ad omēs. Et intelligitur regula, q̄ nihil sequitur syllogistice directe ⁊ p̄sue p̄cludēdo, et quando maior extremitas nō distribuit vel nō accipitur cū relatiuo idēp̄titat⁹ in p̄cone. Si enī maior extremitas distribuatur vel accipiat⁹ cum relatiuo idēp̄titat⁹ in p̄cone: bene potest sequi aliquid in p̄ma figura: minore existēte negatīa. Et ratio regule est ista, q̄ tūc arguitur a nō distributo ad distributū, que p̄na nō valet. pat⁹ Quia si minor est negatīa: optet q̄ maior sit affirmatīa. q̄ Ex p̄p̄is negatīis nihil sequitur, modo, si maior est affirmatīa: p̄dicatū enim ei⁹ est maior extremitas: et nō distribuit. Et q̄a ex p̄cedēti questione: aliqua p̄missa existēte negatīa: p̄clo etiā ē negatīa, igitur maior extremitas in p̄cone distribuit: que non ē disposita in maiori

Conclusio responsalis Nouem modi prime figure sunt p̄sequencie formales. Veritas p̄conis patet ex dict⁹
Arguit p̄mo Hic nō sequitur in Barbara. Qui cūq̄ dicit te esse al dicit vex, et q̄cūq̄ dicit te esse asinū dicit te esse al, ergo q̄cūq̄ dicit te esse asinū dicit vex, ergo Barbara nō est p̄ta formalis ¶ Dico distinguēdo, q̄a vel mediū in maiori ⁊ in minori tenet materialiter: in quātū scit oīo infinita supponit p̄sua indicatīa, vt ista, te esse al: supponit p̄ ista, tu es al, et sic maior est vera et minor falsa, q̄a minor valet tantū, q̄cūq̄ dicit illā p̄ponē: tu es asin⁹: dicit illā tu es al, modo hoc est falsū, q̄a ista, tu es al: nō est ista, tu es asin⁹. Si autē in ambab⁹ supponit p̄sonaliter: tūc maior et minor sunt falsę, patet, q̄a p̄supponit: q̄ res deberent dici, modo res nō dicūt s̄ t̄mini ⁊ voces, si autē in vna supponit p̄sonaliter et in alia materialiter: tunc committitur equiuocatio

Arguit scōdo Celaret nō est p̄na formalis, q̄a hic nō sequitur, nullū subiectū est p̄dicatū, cui⁹ liber p̄ponis kathegorice est subiectū, ergo nulli⁹ p̄ponis kathegorice est p̄dicatū ¶ Dico q̄ nō valet, q̄a arguit implicite a nō distributo ad distributū, minor enī valet tantū cui⁹ liber p̄ponis kathegorice ens ē

subiectū: ubi ens nō distribuitur: et p̄lo valet tantū, nulli? p̄pōnis
kathegorice ens est p̄dicatū. ubi in p̄lone ens distribuitur

Arguitur tertio Nō seq̄t in Barj. oia v̄lia sunt
encia. tantū qnq; sunt v̄lia: ergo tantū qnq; sunt encia. ¶ Dico
q nō valet. q̄a maior nō ē v̄lis s̄ indefinita. vel etiā q̄a arguitur
a nō distributo ad distributū: que p̄ha nō valet. q̄a in maiori enci
a non distribuuntur: et in p̄lutione distribuuntur

Arguitur quarto Scio non est p̄ha fōialis. q̄a hic
nō seq̄r. nulla ciuitas est in domo. respōdēs est in ciuitate. er
go respōdēs nō ē in domo ¶ Dico q nō valet. q̄a pl? est p̄dicatū
minor: q̄s subie. tū distributū maior. q̄a p̄dicatū minor? est hoc
totū ens in ciuitate. et subiectū maior? distributū ē solū ciuitas

Arguitur quinto Nō seq̄t in Baralip̄ton. ois hō
est r̄iibilis. om̄e flebile est hō. ergo r̄iibile est om̄e flebile ¶ Di
co q nō valet. q̄a est regula. quādo aliq; t̄min? in maiori stat p̄
fusse tantū: talis etiā in p̄lone debet stare p̄fusse tantū vel d̄ter
minate: sic q̄a p̄te p̄dicati nō ponat̄ alter t̄min? stans p̄fuso di
stributine. mō hic ē sic. et sic arguitur a sup̄pōne p̄fusa. t̄m ad deter
minatā respectu ei? dē multitudine: que p̄sequēcia nō valet

Arguitur sexto Celātes nō est p̄ha fōialis. quia
hic nō seq̄r. nullū canrēs gescit. cui? libet homis asin? ē canrēs
ergo nullū gescēs est homis asin? ¶ Dico q nō valet. q̄a arguitur
a nō distributo ad distributū: racione illi? quod est asinus. quia
asin? in minori stat p̄fusse tantū: et in p̄lone p̄fusse distributine

Arguitur septimo Babit nō est p̄ha fōialis. q̄a
hic nō seq̄r. ois hō est totū in quātitate. s̄ respōdēs ē hō. er
go respōdēs est totū in qualitate. p̄ns falsum. q̄a totū in quan
titate est t̄min? p̄ns distribut? . mō r̄i dēs nō ē t̄min? distribut?
¶ Dico distigēdo: vel em̄ ois hō in maiori tenetur p̄sonaliter
et sic dico q maior est falsa. vel materialiter: et sic dico q maior
non est vn̄uersalis sed indefinita. et sic non erit in Babit

Arguitur octauo Sapismo nō est p̄ha fōal. q̄a
hic nō seq̄r. ois stūdēs est in Cracouia. null? lapis est stūdēs. er
go in Cracouia nō est lapis. r̄i salor patet p̄ casu ¶ Dico q be
ne valet: quādo bene p̄cludit. q̄a debet ita p̄cludi. ens in Craco

Primi Priorum

nia nō est lapis. Racio, qā in Draconia est obliquus, modo obli-
quus p se nō potest esse subiectus: s cū isto subintellecto scit ens
Arguit nono **Suslinor** nō est p nō foral. qā
hic nō seqt. aliq p se est in Uisla. nulla aqua est piscis. igit in
Uisla nō est aqua. **Dico** q bene valet: si bene pcludit. qā sic de-
bet pcludi. ens in Uisla non est aqua.

Utr modi scde et tercie figure sint sufficienter
assignati. Pro intellectu prime partis questionis

Notandū pmo **Q** scda figura scdm p m in
textu sic diffinitur. Scda figura est quādo idē alteri qd cōmī: al-
teri vō nullū inest: vel utriq; dīni vel nulli. hoc est. Scda figura ē
quādo mediū pdicatur de utraq; extremitate siue vtr siue pti-
culariter siue affirmitiue siue negatiue. **Al** sedū vō in scda figura ē
q de vtroq; extremor pdicat. et est p mū pōsione ⁊ foras exte-
mitatū. qā em **Al** sedū in scda figura semp pdicat. **P**redicatum
vō scdm naturalē ordinē p mū est respectu subiecti. **I**deo pueniē-
ter mediū scde figure dicitur p mū pōsione. **D**icit ecia mediū fo-
ras extremitatū: ideo: qā pdicatū quātū ad ei ambitū. non pti-
netur intra subiectū s extra ipm. **E**ū itaq; mediū in scda figura
pdicat. de vtroq; extremor: ideo dicit foras extremitatū. vel e-
ciam ideo: qā nō mediat inter extremitates scdm subiectionē
et pōsione. **Al** maior vō extremitas in scda figura est: que in-
tra mediū sita ē. s. **Al** minor extremitas: est que remoti⁹ a medio
posita est. **E**ū em mediū in scda figura semp pdicat. illud est p m
quas medio: quod aliquādo pdicat. et illud remoti⁹: quod nūq; p-
dicat. **Al** maior aut extremitas aliquādo pdicat: qā in conelone
Al minor vō extremitas nūq; idō maior extremitas dicit esse in-
tra mediū. minor vō remotius a medio. **E**t hoc patet. q in hac
figura mediū habet rationē pōsibilis: idō est p mū pōsione. et
minor extremitas habet rationē subiectionis: et idō est vltima
pōsione. **S**ed maior extremitas aliquādo subiectionis: aliquādo p-
dicatur. **I**deo maior extremitas magis hz rationē mediū tmi-
ni. **E**t ppter hoc plis exēplificando in tms nō significatis: scz
m-n-r. pueniēter p p mū t m m scz in: intelligit mediū. p scdm
scz n. maior em extremitatē. p r. minorem extremitatem.

Notandū scdo **Q** ex textu p b colligūt tres re-

*in hac dicitur de
omni rebus
habet p se
omni rebus
habet p se
omni rebus
habet p se*

*q p m m
scz n m f m
et p m m
m m m m
p m m m
f m m m*

*scz n m
et p m m
m m m m*

*scz n m
et p m m
m m m m*

Questio Tredecima Fol. 31

gule speciales p^{er} scda figura. Prima. maior^{is} existere p^{er}icula-
ri sine affirmativa sine negativa in scda figura nihil seq^{utur}. Et intel-
ligit^{ur}. q^{uod} nihil seq^{utur} syllogistice. Concludendo directe et p^{er}suere; et si sit
syllogismus de medio communi nō restricto p^{er} relationis s^{er}itatis. Ratio
hui^{us} regule est. Quia si maior in scda figura esset p^{er}icularis: tūc
minor de necessitate deberet esse v^{er}is negativa: cū Ex p^{ar}t^{is} affir-
mativis in scda figura nihil seq^{utur}. Sic similiter p^{er} lo deberet
esse negativa ex vna regula generali. et sic argueret^{ur} q^{uod} nō distri-
buto ad distributū: respectu maior^{is} extremitatis. que in maior^{is}
nō distribueretur: et tamen distribueret^{ur} in p^{er}icula. Scda regula
Ex p^{ar}t^{is} affirmativis in scda figura nihil seq^{utur} syllogistice. Et intelli-
gitur regula: quādo est syllogismus de medio p^{ri}mo in terminis nō quer-
tibilib^{us}. et oīmodo in nulla p^{ri}missa addatur signū distributivū
vel dictio exclusiva. Ratio regule est ista. Quia in oīni syllo de
medio p^{ri}mo ad min^{us} vna p^{ri}missa mediū debet distribui. alias tra-
lis syllogismus nō regularetur p^{er} dici de oīni vel p^{er} dici de nullo: Sed
si ambe p^{ri}misae in scda figura essent affirmativae: tūc mediū in nul-
la p^{ri}missa distribueretur: cū mediū scde figure p^{ri}dicatur in am-
bab^{us}. et sic supponit^{ur} vel dēterminat^{ur} vel p^{ri}ncipat^{ur}. Tercia re-
gula. In scda figura solū p^{er}cludetur negativa. Et ista regula intel-
ligitur p^{er} scdam. Habet autē scda figura quatuor modos pl^{ur}es
tatos directe et p^{er}suere p^{er}cludētes. Dico p^{ri}nter v^{er}itatos: p^{er}pter
Celaro et Camest^{is}. o^{mn}i qui etiā sunt modis sc^{ilicet} figure: s^{ed} nō ita cō-
muniter v^{er}itati. Dis eīn mod^{us} p^{er}cludē v^{er}lem negativā: potest p^{er}-
cludere p^{er}icularē negativā. Dico. quatuor modos habz scda fi-
gura directe p^{er}cludētes. q^{uod} indirecte p^{er}cludētes sunt plures: vt
Fapesmo. et Friesmo. nūm. Dico. consue^{re} p^{er}cludētes. quia in-
consue^{re} p^{er}cludētes tōt sunt quot consue^{re} concludētes

Pro intellectu scde p^{ri}ncip^{is} q^{uest}ionis Notādū ter-
cio. Q^{uod} Tercia figura scdm p^{ri}ncip^{is} est quando eīdē hoc q^{uod} eīn in
est: illud v^{er}o nulli. aut ambo oīni aut nulli hoc est. quādo mediū
subiicitur v^{er}itatis et remittat^{ur}. ita q^{uod} ambe extremitates insunt
eīdē medio sine affirmativae sine negativae. Et ex hoc patet. q^{uod} Alse-
dinm tercie figure est de quo ambe extremitates p^{ri}dicantur. et
est foris extremitatū et vltimū p^{ri}ncipione. q^{uod} licet mediū p^{ri}nci-
patur in ambitū cui^{us}libet extremor^{um} sicut subiectū in ambitū p^{ri}-
dicat^{ur}. tamen scdm p^{ri}ncipionē nō possit^{ur} inter duo extrema. et i-
deo dicit^{ur} esse for^{is} extremitatū. P^{ri}ncipione v^{er}o dicit^{ur} esse vltimū

Primi Priorum

eo q in vtraqz pmissaz subieitur. et subiectu est qd vltimu respec-
ctu pdicati: via pfectionis: cu subiectu habeat ratione materie.
pdicatu vo ratione forme. Et in hoc mediu tercie figure recedit
a va et pfecta ratione medij. Maior aut extremitas in tercia fi-
gura est que longius sita est a medio. Minor vo extremitas est
que ppingus sita est ad mediu. et hec maior vel minor ppingtas
ad mediu intelligenda est: penes maiore vel minore puenientiam
extremi alicui cu medio. vt dictu est circa scdm figuram. Termi-
nos aut tercie figure phus exphicando intelligit in his lris p.
r. s. p. p. intelligit maiore extremitate. p. r. miore. et p. s. mediu

Notandu qrtio Qu ex textu phi elici possunt

due regule p tercia figura. Prima. In tercia figura minore exi-
stente negativa nihil sequitur. et intelligitur hec regula: q no se-
quitur syllogistice directe et pnete cludendo. et dumodo maior ex-
tremitas no distribuitur. et sit syllogus de medio pmi: no restricto
p relatiu idest itat. Racio regule. qd aliter argueretur. a no di-
tributo ad distributu: que pna no valet. patet. qd si minor e ne-
gativa: tunc optet q maior sit affirmativa et pto negativa: ex vo-
na regula generali. Et qd maior extremitas esset pdicatu ppois
affirmative: no distribuitur in maiori. et tamen distribueretur in
pcone: qd esset pdicatu ppois negative: vt hic. ois equi e al.
nulli equi e ho. ergo ho no e al. Secda causa. qd sic et vo sequet
falsum. Secda regula. In tercia figura solu cluditur pcula-
riter. Et hoc intelligendu e foaliter: et arguendo syllogistice: dire-
cte et pnete cludendo: et dumodo no sit syllogus de medio pmi: cui
nulla pmissaz sit exclusiva. Racio regule. qd aliter argueretur
a no distributo ad distributu. qd ex pma regula minor debz esse
affirmativa: et ita minor extremitas in ea no distribuitur: et ta-
men distribueretur in pcone: si cluderetur vtr. ex quo esset sub-
iectu ppois vltis vt hic. ois ho e al. ois ho e substantia. igit omis
substantia e al. Et habet tercia figura sex modos pnter vltatos
et directe cludetes: quod additur ppter Cesarium et Eriselmo-
rum. qecia sunt modi tercie figure: h indirecte concludunt

Conclusio responsalis Modi secunde et tercie

figure sunt sufficienter assignati. Patet conclusio ex dictis

Arguit pmo Cesare no est pna foalis. pbat.

qd hic no sequitur. nullu generadu e al. ois ho e al. ergo nullu ho e

generādo? ¶ Dico q nō valet. qā arguitur a nō amplo ad āplūz que pna nō v̄z. i. iniori em hō nō ampliāz: 7 in p̄lone ampliātur

Arguit scdo Camestres nō est pna foālis. p-

batur. qā nō sequit hic. Cui? libet p̄dictionis altera ps est v̄a. n̄ lūm fallūz ē vez. ergo nullū fallūz ē p̄dictionis altera ps ¶ Dico q nō valet. qā arguitur a nō distributo ad distributū: q pna nō valet. qā altera ps in maiori nō distribuitur et in p̄lone nō distribuit. debz ergo sic p̄cludi. ergo fallūz p̄dictionis altera ps nō ē

Arguit tercio Sextino nō est pna foālis. nul-

la subitācia corporea est spēs. qā v̄l ē forma. tantū hō ē spēs. ergo hō nō ē subitācia corporea ¶ Dico q nō valet. qā variat sup̄ p̄ficio i ḡrē. qā hō in minori sup̄pōit simplr 7 i p̄lone p̄sonat

Arguit q̄rto Baroco nō est pna foālis. pba

tur. qā hic nō seq̄. cui? libet hoīs ocul? ē dexter: alicui? hoīs ocul? lns nō est dexter. ergo alicui? hoīs nō ē ocul? ¶ Dico q nō valz qā ibi arguit a nō distributo ad distributū. quia ocul? in p̄lone distribuit a p̄e p̄dicatī. et in nulla p̄missaz distribuit. debet ergo sic p̄cludi: sic q ocul? in p̄lone stabit sicut in p̄missis in p̄lone p̄cludēdo vt sic. ergo alicuius hominis oculus non est

Arguit q̄nto Nō seq̄ in Barapti. Cui? libe t

p̄dictionis altera ps est v̄a. cui? libet p̄dictionis altera ps est falsa. igit fallūz est vez ¶ Dico q nō valet. qā totale mediū non distribuit: et etiā male p̄cludit. qā p̄lō d̄ esse de obliquo. debz ergo sic p̄cludi. cui? altera ps est v̄a ei? altera pars est falsa

Arguit sexto Bisamis nō est pna foālis. pa

ter sic argnēdo. Rustici sunt asini. oēs rustici sunt boīes. ergo homines sunt asini. Maior. qā asini possidēt a rustici? ¶ Dico q nō valet. qā sic variatio mediū penes rectum et obliquum. In maiori em rustici capitur in obliquo: in minori in nominatīō

Arguit septimo Nō seq̄ in Batifi. Omeri

dens habet os. aliqd ridens ē prātū. ergo prātū h̄ os ¶ Dico si ridēs in ambab? capī p̄e tunc minor est falsa: si aut in vna p̄p̄te et in alia transumptiue: tunc est equinocacio. Transumptiue autem capitur ridere pro florere

Arguit octavo Nō seq̄ in Bocardo. Aliqui

Primi Priorum

Appli dei non sunt duodecim. oēs appli dei sunt undecim. igit. xij
nō sunt. xij. ¶ Dico qd si oēs in minori capite dist. ibi tunc tūc mi
nor est falsa et nō mix qd p̄lo. si aut capite collectine: tūc est vera
sed non est in Bocardo: quia minor est indefinita

Arguit nono Nō seq̄t in Felapton. Null⁹ hō
est gen⁹. oīs hō est al. ergo al nō ē gen⁹ ¶ Dico qd nō valet. qd
variatur suppositio in genere. quia animal in minori supponit
personaliter: et in conclusione simpliciter vel materialiter

Arguit decimo Nō seq̄t in ferison. null⁹ hō ē
ip̄um. qdā hō ē r̄isibilis. ergo qdā r̄isibile nō est ip̄um ¶ Dico
qd nō valet. qd equocat minor extremitas. quia in minori suppo
nit personaliter et in conclusione materialiter

Primum quilibet syllogism⁹ imperfectus redu
cibilis sit ad syllogism⁹ perfectū Pro intellectione questionis mote
Notandū p̄mo Qd reductio vt hic capit. capi
tur p̄ reductione syllogistica. et diffinit sic. Est vni⁹ sylli in alter
causa enidēcie pbacionis vel declaracionis dñctio. In qua diffi
nitione tangūt tres cause: quare syllogismus vn⁹ reducit⁹ ad alium.
Primo. causa enidēcie. et sic sylli imperfecti reducit⁹ ad syllogismos p̄
fectos. Syllogismus enī imperfecti nō manifeste regulat⁹ p̄ dici de omni et
p̄ dici de nullo sicut p̄fecti. **Secundo** causa notificationis. et sic itē
syllogismus imperfecti sunt min⁹ noti q̄ p̄fecti: quo ad soā syllogisticā: q̄
p̄ficiūt in p̄ncipijs regulatinis syllogismorum. **Tercio:** causa declaraciōis
vt seq̄t vn⁹ syllogismus declarei esse p̄nā soālis p̄ aliu ad quē reducit⁹
soāliter. et isto modo syllogismus p̄fecti possunt reduci ad syllogismos im
perfectos. **Tria autē sunt p̄ncipia talia** qb⁹ syllogismus imperfecti reduci ha
bent ad syllogismos p̄fectos. **Primum ē p̄uersio.** et hec designat p̄ illas
duas lras s et p. p p designat p̄uersio p̄ accides. et p s p̄uersio
simplex. **Nō capit autē hic p̄uersio ita p̄e** sicut antea capiebatur
Quia hic dicit. qd p̄riculari aff̄at̄ina p̄uerit p̄ accides in vlem
Et hec est p̄uersio p̄nter sumpta. **Secundū p̄ncipiū** reductiū syl
logismorum imperfectorum ad p̄fectos: est trāsp̄osicio p̄missarū. **Unde**
Trāsp̄osicio p̄missarū est quādo de maiori fit minor: et de mino
ri fit maior. **Tercitū autē p̄ncipiū** reductiū syllogismorum imperfectorum ad
p̄fectos: est reductio p̄ impossibile. **Unde** Reducere p̄ impossibi
le est et opposito p̄lois cū altera p̄missarū inferre oppositū al

Questio Quartadecima Fol. 33

serius pmississe. Per oppositū autē psonis nō debet intelligi semper oppositū dictionis: s; dictionis. vel psonis. q̃a Barapri et Selapton reducūt p impossibile ad Celarēt. et tamen de opposito dictionis maioris nō fit p̃clo s; p̃rio. Similiter Selapton reducitur ad Barbara. et contrarium maioris fit p̃clusio et non p̃radictio: sed bene p̃radictio p̃sonis semper debet fieri maior

Notandū scđo. Qz si volum⁹ reducere modos

scđe figure et tercię figure: et quinq; modos p̃ime figure indirecte p̃cludētes ad quatuor modos p̃ime figure directe p̃cludētes debet hoc attendi. q̃ illi modi imperfecti q̃ incipiūt a b reducūt ad Barbara: illi q̃ incipiūt a c ad Celarēt. illi q̃ a d ad Barij: illi qui ab f ad Sezio. vt Sestino et Sezison. Est etiā hic sciēdū q̃ Decēnouē sunt dictiones designātes decēnouē modos oīm figuraz. et in qualibet dictione ponūt tres syllabe. et si in aliqua ponūt quatuor syllabe: quarta nō est de necessitate: s; ponit p̃p̃ cōplecionē metri. vt in S;stino et Baralip̃ton. et p̃ma syllaba deseruit maior: scđa minori: et terciā p̃soni. Vocales autē posite in illis sillabis designāt: quomodo debēt forā illi p̃pos maior-minor. et p̃clo. Si ponit a: designāt q̃ talis p̃p̃o d; esse ṽtis affirmatiua. si e: designāt q̃ talis p̃p̃o debz esse ṽtis negatiua. Si i: designāt q̃ talis p̃p̃o debz esse p̃ricular; affirmatiua. si o: designāt q̃ t̃lis p̃p̃o debz esse p̃ricular; negatiua. Quatuor ergo sūt regule cōmūes q̃b; sylli imperfecti reducūt ad syllos p̃fectos. P̃ma est ista. Quādoq; in aliquo modo imperfecto post aliquam vocalē ponit s; tūc reducēdo illū modū imperfectū ad p̃fectū. p̃p̃o cui subseruit illa vocalis p̃obz p̃uerti simpliciter. vt in Dabitis post vocalē p̃clusionis ponitur s. si ergo reducūt Dabit; ad Barij: d; p̃clo p̃uerti simplr. Similr in Bissamis p̃uertitur maior simpliciter cū reducūt ad Barij et p̃clo cū trāsp̃ositione p̃missa: vt patebit. Scđa regula. Quādoq; in aliquo modo imperfecto post aliquā vocalē ponit p: tūc reducēdo illū modū imperfectū ad p̃fectū: p̃p̃o cui illa vocalis deseruit: debet p̃uerti p̃accidēs. vt Barapri reducūt ad Barij p̃ p̃uersionē minoris per accidens. Tercia regula. Quādoq; in aliquo modo imperfecto post aliquā vocalē ponit m: siue hoc fuerit post vocalē maioris minoris. vel p̃sonis. tūc reducēdo istū modū imperfectū ad p̃fectū: s; p̃misit istū sylli imperfecti debēt trāsp̃oni. vt reducēdo Sapismo ad Sezio. Unde sequitur. q̃ aliquādo in reductione vni; sylli imp-

Primi Priorum

fecti ad pfectos: opter uti plurib? pncipijs reductiois: scz pner
fione et trāspōsitione, vt patet in Sapēsmo: vbi maior quertitur
p accidēs set minor simpliciter: et cū hoc sit trāspōsicio pmissay.
Quarta regla. Quicqz post aliquā vocalē in aliquo modo im
pfecto ponitur c: tūc reducēdo illū modū impfectū ad pfectū de
bet fieri reductio p impossibile, vt reducēdo Baroco ad Barba
ra: debet sumi oppositū dīctoriū p tōnis loco minor: et opposi
tum dīctoriū minor p tōne. Similiter reducēdo Baroco ad
Barbara: debet sumi oppositū dīctoriū p tōnis p maiore et op
positū dīctoriū maior p tōne: iuxta illa metra Pe. Hispani
Sernat maiorem variatqz secunda minorem. Tercia maiorem
variāt sernatqz minorem

Notandū tercio Quod adhuc est alter modus quo

modo omēs modī scde et tercie figure reducūt ad q̄nor mo
dos pme figure, directe pcludētes p impossibile. Vñ ergo mo
dū reducī ad aliū est ostēdere vñū argumētū esse bonū argu
mentū: in aliquo modo: p alīū modū. Et si qs negare Celare
esse p̄nam bonā: reducatur ad Celaret: qui syllogismus factus in Ce
larēt est modus p̄ manifestus. Et autē habeatur pfecta cognicio i
stius reductionis: notā de sunt due regule. Prima. Si aliquis
modus scde figure debet reduci p impossibile ad modū aliquē pri
me figure, debet videri qd modus pme figure pcludat dīctoriū
minor istius modi in scda figura: et ad talē reducitur, vt Celare
ad Ferio. Scda regla. Reducēdo modos tercie figure p possi
bile ad modos pme figure, debz videri qd modus pme figure p̄se
ctus pcludat dīctoriū maior in tercia, vt Disamis ad Celare
rent p̄terqz in p̄mis duobus modis: vbi debet videri: qd pcludat
dīctū maior: et hoc habetur in his dictionib? Quodiebam leuare
Romanis. Pro cuius intellectu laciois est sciēdū. qd p̄ma di
ctio scz Quodiebam deseruit modis quatuor scde figure, et signi
cat. qd p̄m modus scde figure debet reduci ad modū pfectū prime
figure, cuius p̄lo est o, et sic Celare reducitur p possibile ad Fe
rio. Lamestres ad Baris: seruādo illud quod exprimitur in me
tro generali. Sernat maiore variatqz scda minor ē. Sic similiter
dicitur de alijs. Sed alie due dictiones p̄tinet ser vocales: et
respiciūt ser modos tercie figure. Ita, qd Darapti debet reduci p
impossibile ad Celaret. Felapton ad Barbara. Disamis ad ce
larēt: seruādo tamen hoc metz. Tercia maior ē variat qz

Questio Quartadecima Fol. 34

Exempla horum possunt videri in istis ordinibus. Et primo. Ubi modis eundem figure reducitur ad quatuor prime figure et e converso

Cesare	Serio	Barbara	Baroco
Lamestres	Darii reuerso	Lelarent ad	Sestino
Sestino ad	Lelarent	Darii	Lamestres
Baroco	Barbara	Serio	Cesare

In ordine sequenti. Modi tercie figure reducuntur ad quatuor modos prime figure Et e converso

Darapti	Lelarent	Barbara	Bocardo
Selapton	Barbara	Lelarent	Bisamis
Bisamis ad	Lelarent reuerso	Darii ad	Serison
Datifi	Serio	Serio	Datifi
Bocardo	Barbara		
Serison	Darii		

In ordine sequenti. Reducuntur modi secunde figure ad modos tercie figure et e converso

Cesare	Datifi	Darapti	Cesare
Lamestres ad	Serison reuerso	Selapton	Lamestres
Sestino	Bisamis	Bisamis ad	Sestino
Baroco	Bocardo	Datifi	Cesare
		Bocardo	Baroco
		Serison	Lamestres

Notandum quarto et ultimo. Pro reductione quarte figure et modorum eius ad modos prime figure notande sunt due regule. Prima. Reducendo quatuor primos modos quarte figure ad modos quatuor prime figure. solum primum debet transponi. Secunda. Reducendo ultimos quatuor modos quarte figure ad aliquem modum preteritum prime figure: debet fieri transpositio primis ante omnia et postea fieri secundum illas litteras s p m. Correlatie sequuntur. quoniam in aliquo modo quarte figure antequam reducitur ad modum perfectum prime figure: primum debet transponi. ut in Sapismo et Frisismo.

Item notabilis si statim est Conclusio responsalis. Nihil syllogismus imperfectus reducibilis est ad aliquem modum perfectum. Patet conclusio ex dictis.

Primi Priorum

Arguit primo Tantū duo sunt pncipia reducti
na sylloz impfectoz ad pfectos. pbat. qd ostēdū et p impossibi
le. vt dicit Aristoteles in littera **¶** Dico qd Aristoteles sub ostē
sino comprehendit conuerzionem et transposicionem

Arguit scdo Baralipon nō reducit ad Bar
bara pbat. qd si sic: maxime p conuerzionē psonis p accidēs. s hoc
non. pbat. qd pso est pticulari affirmatina: et illa nō uertit p ac
cidēs: s poti simpliciter **¶** Dico vix argumētū pcludit: qd p
ticulari affirmatina nō uertit p accidēs: ppe conuerzionē accipien
do. s debet hic accipi pūter. **¶** Sult ergo Aristot. qd particularis
affirmatina uertitur p accidēs in vltz. i. trāspōnitur in vltm

Arguit tercio Nō omne argumētū factū i mo
do impfecto est reducibile ad modū pfectū. pbat de isto argumē
to in Baroco. ois hō est al. et hō nō est al. ergo hō nō est hō. non
potest reduci ad Barbara. pbat. qd capiēdo oppositū pdictozū
psonis p minori. et pdictozū minor p pcone: erit tale argu
mentū. ois hō est al. et ois hō est hō. ergo ois hō est al. et hic nō
est syllys. pater. qd pso est synonyma vni pmissaz **¶** Dico. licet
est synonyma vni pmissaz quo ad vocē: nō tamen quo ad officiū
et denotacionē. vnde et aliqui dicūt: qd nō requit: qd ois syllys
impfectus reducatur ad syllogismū pfectū: s sufficit qd redu
catur ad argumētum quod est ita enidens sicut syllogismus. et
sic arguitur hic a tota copulatina ad alteram eius partem

Arguit qarto Baroco non reducit ad Barba
ra. pbat sic. specificē distincta vni nō reducit ad aliud. s Barba
ra et Baroco sunt modi specificē distincti. igit vni nō reducitur
ad aliū. **¶** Maior est nota. **¶** Minor similiter. qd modi vnus figure
distinguit specificē. ergo a forciori aliaz figuraz **¶** Dico. qd spe
cificē distincta nō reducitur ad se ratione forme: s ratione ma
terie. vel dico. Licet modi syllogistici distinguantur specificē: sed
non essentialiter: sed accidentaliter tantum

Arguit qnto Barbara non potest reduci ad
baroco p impossibile dicta falsa. pbatur ans. qd si sic: seqretur qd
idē syllys regularetur p dici de omni et p dici de nullo. pbatur.
Syllys em in Barbara regularitur p dici de omni. et in Baroco p
dici de nullo **¶** Dico. qd argumētū bene pcludit. qd idē syllys quo

Questio Quindecima Fol. 35

ad materiam regulatur per dici de omni et per dici de nullo: non autem quo ad formam: hoc est sub eadem figura

Arguitur sexto Adhuc Barbara non potest reduci ad Baroco, probatur. Barbara est modus evidencior quam Baroco. Igitur non debet reduci ad eum, tenet prima, quia omnis reductio fit contra evidenciam. Hanc assensum patet, quia Barbara est modus affirmativus, et Baroco est modus negativus. in modo affirmativus est potior quam negativus. quia dicitur primo posterior. Demonstratio affirmativa potior est negativa. Et dico verum argumentum concludit, quod Barbara non reducitur ad Baroco causa evidencie, quia Barbara est evidencior, sed ratione mutue habitudinis et declarationis

Utrum ex una proponere de necessario et alia de esse sequitur deo de necessario in prima figura secunda et tertia. Postquam philosophus determinavit de formatione syllogismorum de inesse, sequenter determinavit de generatione syllogismorum ex propositionibus mixtis et differenter habentibus. Antequam autem id ostenderetur, prius videtur primo ostendere. Utrum eodem modo valeat arguere ex propositionibus modalibus de sensu composito: sicut in illis de inesse. Pro quo

Notandum primo Quod dupliciter contingit syllogistice arguere: ex modalibus de sensu composito in modo et figura. Uno modo: attendendo modum et figuram penes totalia extrema propositionis. Alio modo penes pres dicti solum. Attendendo ergo modum et figuram penes totalia extrema propositionis: eodem modo valet syllogizare ex modalibus de sensu composito: sicut ex illis de inesse. Ratio. Quia tales sunt vere de inesse. Unde bene sequitur, omne possibile est a esse b. Hic c esse d est possibile, igitur c esse d est a esse b. Ratio, quia regulatur per dici de omni. Sed attendendo modum et figuram penes pres dicti solum: tunc in duobus modis sequitur necessario et vero syllogizandum est: similiter sicut ex illis de inesse. In alijs autem sequitur possibile impossibile contingens et falso: non. Verbigra: bene sequitur, necesse est omnem hominem esse al. necesse est omne risibile esse hominem, igitur necesse est omne risibile esse al. Sic etiam bene sequitur, cum illo modo verum, verum est omne corpus esse substantia, verum est omne al esse corpus, igitur verum est omne al esse substantia. De possibili autem non sequitur, possibile est omne albus esse hominem, possibile est omne equum esse album, igitur possibile est omne equum esse hominem. Similiter cum contingens non sequitur, contingens est omne curru et esse hominem, contingens est omne al esse

hic: est ppōnis de inesse cū modalī aut modalitū dīuerfor modoz
syllistica cōbinacio. Et sic trib' modis. Primo ex ppōne de inesse
et modalī de necessario. Secūdo ex ppōne de inesse et moda
lī de ptingenti. Tercio ex ppōne modalī de necessario et moda
lī ptingenti. Atq; ergo ex ppōne de necessario et alia de inesse se
quitur p̄clo de necessario in p̄ma figura Arist. ponit in textu du
as regulas. Prima. Ex mixtione maioris de necessario: et mino
ris de inesse: fozaliter sequitur p̄clo de necessario. vel etiā de inesse
se indifferēter. et hoc seznādo p̄terates logicales. ampliacionez
apellacionē et p̄cludēdo directē. nā bene sequitur. oīs hō de ne
cessitate est al. et omē risibile est hō. ergo omē quod est risibile de
necessitate est al. Et notāter additur ista restrictio quod est in
p̄clone. qā alias argueretur a non amplo ad ampli. Et debz in
telligi si minor sit de inesse simplr. ppō em de inesse siue de copu
la non modificata duplex est. Quedā est de inesse simplr vbi p̄
dicatū se et immobiliter inest subiecto sicut sunt p̄pōsiones ve
re affzratiue ī materia nāali. Alia aut ē de inesse vt nūc. in q̄ po
tēst qūq; inest qūq; nō inest subiecto. et ideo quādoq; est vā cū
doq; falsa. vt sunt ppōnes de materia ptingēti. Si itaq; maiore
existēte de necessario: minor sit de inesse. vt nūc. nō sequitur p̄clo
de necessario: s; de inesse tantū. vt nō sequitur. oīs hō de necessita
te est al. qdā albū est hō. ergo qdā albū de necessitate est al.
Si vō sit minor de inesse simplr: tūc fozaliter sequitur de necessa
rio: et etiā de inesse. qā oīs disposicio valēs ad p̄clonē de necessa
rio: valet etiā ad p̄clonē de inesse. qā ad p̄clonē de necessario
sequitur p̄clo de inesse. et qd sequitur ad p̄sequēs bene p̄ne: sequi
tur ad aīis eiusdē. Scda regula. Ex mixtione maioris de inesse et
minoris de necessario: nō sequitur fozaliter p̄clo et syllistice de ne
cessario. Quid nō sequitur. oīs hō est currēs. omē risibile de neces
sitate est hō. igitur omē risibile de necessitate est currēs. p̄clo est
falsa. qā risibile nō de necessitate s; ptingenter est currēs. Dico

notante qd nō sequitur p̄lo de necessario, qā bene sequitur p̄lo de inesse, vt oīs hō est currens, om̄e risibile de necessitate est hō, igitur omne risibile est currens

Notandū tercio Arz ex vna ppōe de necessa

zio et alia de inesse in scda figura: sequitur p̄lo de necessario, notande sunt tres regule. Prima. Ali negatua existēte de neces- *assumptio amplius*
sario et alia de inesse: seqt̄ foaliter p̄lo de necessario in scda *propositio*
figura, vt in Cesare et i Festino, et hoc seruat̄ p̄petatib⁹ logica- *intentione*
libus qā bene seqt̄, null⁹ lapis de necessitate est al, et oīs hō est *omne necesse*
al, igit nūll⁹ hō de necessitate est lapis. Scda regula. In mo- *est hō*
dis vlib⁹ scde figure: et maiori vtr̄ affirmatua et minore de neces- *est hō*
sario nō seqt̄ foaliter p̄lo de necessario, qā nō sequitur, oīs hō est *est hō*
currens, nullū al de necessitate est currens, ergo nullū al de neces- *est hō*
sitate est hō, p̄lo falsa, eo qd al rationale de necessitate est hō, *est hō*

Tercia regula. In modis p̄ticularib⁹ scde figure: p̄ticulari existē- *est hō*
ti de necessario vt in Festino et Baroco nō sequitur p̄lo, vt non *est hō*
sequitur, oīs hō est currens, aliquod al de necessitate nō est currens *est hō*
igit aliqd al de necessitate nō est hō. Ex quo seqt̄ corollarie, qd *est hō*
in Baroco nō ē mixtio: siue maior fuerit de neco siue minor *est hō*

Notandū q̄rto et vltimo Arz ex vna ppōne

de necessario et alia de inesse: seqt̄ p̄lo de necessario i tercia fi- *est hō*
gura, notande sunt due regule. Prima. In oib⁹ modis tercie fi- *est hō*
gure: si maior est vlis affirmatua de necessario: foaliter sequitur p̄- *est hō*
clusio de necessario vel de inesse, vt in Barati vel Barapti, qui *est hō*
a bene sequitur oīs hō de necessitate est al, et oīs hō est substācia *est hō*
igit aliqua substācia de necessitate est al. Dico notāter, si maior *est hō*
fuerit de necessario, qā si minor nō sequitur vt in Bisamis. Se- *est hō*
cunda regula. In tercia figura p̄ticulari existente de necessario *est hō*
et vli de inesse: nō seqt̄ p̄lo foaliter de necessario, vt nō sequitur *est hō*
in Bisamis, aliqd al de necessitate est hō, om̄e al est currens, igit- *est hō*
tur aliqd currens de necessitate ē hō. Ist⁹ notablib⁹ sic stātib⁹ ē *est hō*

Conclusio respōsalis. Ex vna de necessario et

alia de inesse: seqt̄ p̄lo de necessario in p̄ma, scda, et tercia fi- *est hō*
gura: iuxta regulas predictas. Patet conclusio ex dictis *est hō*

Arguit p̄mo Ex ppōnib⁹ modalib⁹ de sensu *est hō*
cōposito nō valet eodē modo sylisare sicut de illis de inesse: ac- *est hō*
tendendo modū et figurā penes totalia extrema, pbat̄, qā nō se *est hō*

Primi Priorum

quitur. nullū al esse asinū est p^ole. asinū esse al est al esse asinū. er
go asinū esse al nō est p^ole. p^olo est falsa. q^a valet tantū. q^a asinū
esse al nō est p^ole: ymmo asinū esse al est p^ole. 2^a Maior est v^a. quia
valet tantū hoc p^olo. nullū al est asin^o est possibilis. et hoc est vez
¶ Dico si nullū capīt in mai^ori materialiter et etiā dictū: tunc
argumētū bene valet. h^o est ex pur^o p^oticulazib^o. si aut capīt p^osona
liter et dictū materialiter: tūc p^oia est bona. h^o maior ē falsa: nō
mix q^a et p^olo. q^a maior valet tantū. nulla talis p^olo al est asin^o
est possibilis: quod est falsum

Arguit scdo Nō seq^r cū illo modo vez. pbat^r

Quia nō seq^r. oia alia esse rationalia vel ir^ontalia ē vez. ho
minē et asinū esse alia est vez. ergo hominem et asinū esse rationali
a vel ir^ontalia est vez. tenet p^oia in 2^a 2^aij ¶ Dico distinguen
do maiore. vel cū oia capīt collectiue: et sic maior est v^a. 2^a est in
definita: et nō in 2^a 2^aij. vel oia capīt distributiue: tunc maior ē
falsa. q^a aliqua sunt alia que nec sunt rationalia nec ir^ontalia
vt homo et bos

Arguit tercio Adhuc cū necessario non valet

Quia nō seq^r. Omēm p^oma causaz necesse est esse. deū. oēm creā
tēm necesse est esse p^oma causam. ergo oēm deū necesse ē esse creā
tēm: quod est falsū. q^a de^o libere creat ¶ Dico q^a male p^ola
dicit^r. sed sic debet p^ocludi. ergo oēm creā ē necesse est esse deum.

Arguit q^orto Mixtio nō est possibilis. ergo p^o
clusio falsa. pbat^r a^os. Dia miscibilia manēt in mixto v^ortualiter
tantū. h^o p^olo de necessario et de inesse manēt formaliter in syllo.
ergo mixtio logicalis nō est possibilis. 2^a Maior est nota^r ex ratio
ne mixtionis. q^a elemēta nō manēt in mixto formaliter. 2^a Maior pa
ter de se ¶ Dico q^a maior veritatē h^o de mixtione reali et pro
pe dicta: non autem de mixtione transumptiua

Arguit q^onto Ex vna de necessario et alia de
inesse nō seq^r p^olo. de necessario ergo dicta in regulis nō sunt
vera. pbat^r. ex vna v^oli et alia p^oticulaz solū modo seq^r p^olo p^oticu
lar^o et nō v^olis. q^a p^olo semp seq^r debiliore p^ore p^omissaz. ergo ex
vna de necessario et alia de inesse semp seq^r p^olo de inesse 2^a nō
de necessario. Tenet p^oia a simili ¶ Dico q^a nō est simile de v^oli
tate et necessitate. q^a distributio tenet se ex p^ote subiecti p^oponis

Questio Sedecima Sol. 37

Prode ad hoc q sequat vltis pto: requit: q ambe extremitates vltiter vñ at cū medio: et q vtraz sit vltis. Sed necessitas est de terminacio pōicari: et ergo quādo solū pōit ad maiorem extremitatē que dicitur in prima figura de medio: et minore extremitate pōita sub eo: inde potest inferri pōitio de necessario

Arguit sexto Adixtio in pma figura vt regula docuit nō valet. qā nō seqt. oia pūia a deo de necessitate eneniunt. oia enia sunt pūia a deo. ergo oia enia de necessitate eneniunt. quod falsū est. qā nihil fieret a casu et fortuna: quod falsū ē. **Dico** q pto intelligit: quādo maior est necessaria necessitate absoluta: et est quā res habet ex causis primis. vt hominē esse rationale. modo: maior est necessaria necessitate pōicionata: qua et contingencia necessaria sunt. et est necessitas illa quā habet ex causis remotis

Arguit septimo In scda figura non valet minor iuxta pma regulā. pbat. qā nō seqt in Cesare. ois luna de necessitate nō est sol. ois lucēs sup nō in hemispheriū ē sol. igitur ois lucēs sup nō in hemispheriū de necessitate nō est luna. **Dico** q nō valet. qā arguit a min^o amplo ad magis ampliū. qā minor ex remitas in min^o et nō ampliā. s in pōione ampliā. debet ergo sic pcludi. ergo ois quod est iam lucens super nostrū emisp^orium: de necessitate non est luna

Ad diffinicio ptingētē sic bene assignata. Et Verum propoficio de contingenti conuerribilis sit in oppositas qualitates. Pro intellectione prime pte questionis

Notandū pmo Qd dīa ē inter pponē ptingētem et pponē de ptingenti. Propō em ptingēs est que nō ē necessaria nec imp^olis. et cui⁹ subiectū si pponit p re corripibili. vt sol currit. Sed ppo de ptingētē est in qua pōit ille mod⁹ ptingens. Et est notandū. q Contingēs capis tripliciter. Uno modo generaliter: pōitio quod nō est impossibile: et vt sic extendit se ad necessariū et nō necessariū. Et tale ptingēs: ppter sui cōitā ē obca ptingēs alit⁹. Scdo modo capis ptingēs p eo quod est necessariū: secundū quod dicim⁹. q ad necesse esse sequitur ptingens esse. Tercio capitur ptingēs p ptingētē nō necessario: quod nō est necessariū neq impossibile. Et tale ptingens

Primi Priorum

dimidit in ptingēs natū ray et ad vtūlibet. Cōtingēs natū
eū quod est magis determinatū ad esse q̄ ad nō esse. Et dicit alio mo
do ptingens; vt in plurib⁹. Cōtingēs ray est quod est magis de
terminatū ad nō esse q̄ ad esse. Et dicit ptingēs vt in pauciori
bus. Cōtingēs ad vtūlibet est quod equaliter se habet ad esse
et ad nō esse. Et tale dicit infinitū. q̄a nō est magis determinatū
ad esse q̄ ad nō esse. h̄ habet se in differēter ad vtūq̄. P̄b̄s it a
q̄ hic nō diffinit ptingēs in p̄mis duab⁹ acceptionib⁹; h̄ in ter
cia; scdm quā ptingēs est cōmune ad ptingens natū ray et ad
vtūlibet. Tale enī ptingēs opponit neclo: quod semp est. et im
p̄li: quod semp nō est. Et id: o pueniēter diffinit p negacionem
necessarij et imp̄lis. In hoc enī quod dicit. ptingēs est quod nō
existēre neclo. tangit ofa ei⁹ quā habet ad neclo. Et per hoc qd
dicit. si ponit inesse nō ppter accidit imp̄le: innuit differēcia ei⁹
quā habet ad imp̄le. Et quo seq̄. q̄ p̄o de tali ptingētī si sit af
firmatiua duo requirit ad sui veritatē. sc̄z q̄ nec sit necessaria nec im
p̄lis. Si v̄o fuerit negatiua: tūc causā suē veritatē habet. vel
quia sua opposita erit necia vel impossib̄lis

Notandū scdo. Q ex lra Aristo. et diffiniciōe

ptingētī habet. q̄ p̄li posito inesse: nullū seq̄ imp̄le. Et intel
ligit p̄nter h̄c. Si p̄o de p̄li posita fuerit inesse. i. mutata in v
nam de inesse. et tali posicione et mutacione nō seq̄ imp̄le. vt
patet de ista. sōi p̄t currere. pono eā sic inesse. ergo sōi currit. Et
ratio. q̄a ois potēcia si nō est frustra: d̄z redit ad actū. Si ergo
aliqua p̄o significat aliquid posse fieri: si illud posse nō ē frustra:
aliquādo erit in actu. Ad veritatē aut hui⁹ debet attendi tres
p̄oiciones. Prima. Si extrema p̄ponis de p̄li vel potest: fue
ritne p̄ia. sic q̄ vnū nō potest p̄oicari de alio: mediante simplici
copula. tūc ponēdo illā de inesse: loco subiecti debet poni pronō
men demonstratiuū: demonstrās illā rem p̄ qua subiectū p̄ponis
supponit. et nō racionē forālem scdm quā si subiectū p̄iatur p̄oica
to. vt albū potest esse nigr̄. sic ponitur in esse. hoc est nigr̄. quod
est vel potest esse albū. albū aut potest esse nigr̄. vel p̄uēso: nō
scdm racionē forālem suā. q̄a illa differūt specificē. h̄ illa res que
est subiectū albedinis; postea poterit subiectū esse nigredinis.
Scda. Quādo fuerit aliqua p̄o v̄lis p̄lis: cū qua nō potest sta
re in v̄lis de inesse. tūc ista debet poni in vnā de inesse p̄ remo
cionē signi v̄lis. et p̄ singularia illi⁹ p̄ponis de inesse in p̄iectim

sumpta, ut patet de ista ois grad' jodiaci potest esse sup nostro hemisperio. nō sic ponitur inesse. ois grad' jodiaci est sup nro hemisperio. qā jodiaci' successine est sup nro hemisperio: et nō totus sit. h sic. iste grad' jodiaci ē sup nro hemisperio. et p' ea. iste grad' jodiaci ē sup nro hemisperio. Similr ista. ois hō p' mori: nō sic ponit inesse. ois hō moritur. h sic. iste hō morit. et postea. iste hō moritur. Item. ista materia potest esse sine forma: nō sic ponitur inesse. materia est sine forma. qā forma' stat' p'fusa' distributivē. et sic materia deberet esse sine omi forma. quod est falsū. implicat enim materia' esse sine forma. h sic ponitur inesse. materia est sine ista forma. et postea sine ista forma. Tercia. Quando in aliqua p'pōne p'li ponitur. determinatio que repugnat p'icato illi' p'pōnis: mediante copula simplici. tūc. ponēdo illā de inesse: determinatio debet deponi. ut hō potest cras currere. ponitur sic inesse. hō currit. dimittit ēdo illā determinacionē cras. qnā ipsa repugnat verbo presentis temporis. scilicet currit.

Notandū tercio Conversio in opposita q'libet: ut elicitur ex ista Disto. Est mutatio p'pōnis de p'ingenti ad utrumlibet affirmativē in apparetter negativā et converso. terminis manētib' eisde: et scdm eundē ordinē capitis. ut sōi p'ingit currere. ergo sōi p'ingit nō currere. Et est notandū: q' ista p'pōne non dicitur p'uersio. Cōversio enim p'pōe dicta requirit. q' illud qd est subiectū in p'ma: sit p'icatu' in scda. et converso. quod est p'icatu' in p'ma sit subiectū in scda. ut antea patuit. Sed hic loquimur de p'uersione cōmuniter dicta. Et sic patet. q' Disto. non p'icuit sibi ipsi. Et est notandū etiā. Q' p'pō affirmativa de p'ingenti ad utrumlibet p'ueritur in p'pōne opposite qualitatis: nō vere h apparetter solā. Hec enim p'pō. sōi p'ingit currere: est vere affirmativa: et p'ueritur in istā. sōi p'ingit nō currere. et hec est apparetter negativa qnā resolvitur sic. sōi est p'ingēs nō currere: que nō est negativa vere. cō q' copula in ipsa non negatur.

Notandū q'rto Q' ista p'pō sōi p'ingit nō currere: nō est negativa ut dicitur aliqui. et pbat p'mo sic. nulla negativa se sola infert affirmativā. h ex ista. sōi p'ingit nō currere: sequitur affirmativa. ergo p'or nō est negativa. Aliaior est nota. qā vna' oppositorū p'se nō infert reliquā. Aliaior patet. qā sequitur bene. Sōi p'ingit nō esse. igitur sōi potest esse et sōi potest nō esse. re.

108

p^{ro} est bⁱ assignata. et p^{ro} de p^{ro}tingenti ad v^{er}ilib^{us} p^{ro}ertibil^{is} est in
o^{mn}posita q^{ui}at est. Veritas p^{ro}lonis p^{ro}traq^{ue} p^{ro}epat^{ur} et notabl^{is} bⁱ

Arguit pmo Cotinges no est diffinibile. pba
rui. Omz diffinibile est necessariu. & ptinges no est neccluz, ergo

Ad maiorem est Aritio. pmo posterior. Ad minor patet. ¶ Dico ad ma
iorem. qd om̃ diffinibile ppe est necariū: nō aut diffinibile p̃nter

sen diffinitione pūter dicta, quale diffinibile est pīngēs. Nel di
ci noress. ex Lōtīngēs capīt dupliciter. Uno modo materialiter

Et sic nō potest dari aliqua diffinitio demonstrativa de ptingēti
Et nō habet eandem necessariā determinatā Alio modo capitur

Et qñ nō habet causam necēariā determinatā. Alio modo capitur
formatiter siue p ptingēt, vt stat sub aliqua intencione, et sic po

test notificar p.causam necăria explicantē esențiam eius
Art. 156. Nulla bona diffinicio debz dari

Arguit scdo Nulla bona diffinitio debz dari
p negacionē. Si ita est un⁹ mod⁹. ergo. al⁹ maior ē Arist. sexto Tho

p negatione. huius enim est modus: *golañ salor e zalm. Rito zito*
picoz. zaldinor patet. ¶ Dico q negacões' posite in diffiniciõe p
ringetis nant intelligere duas affirmaciones scilicet poteciam

ringentis dant intelligere duas animaciones scilicet potentiam
ad esse et potentiam ad non esse.

Arguitur tercio Aliqd̄ necessariū est p̄tingens.
 Primo in illo dicitur qd̄ p̄tingens opponitur necessario. phatur autē

ergo male dicitur. qd ptingēs opponitur necessario. pbatur an
Sed currit vel for nō currit: est ppō necāria ⁊ tamē est ptingēs

Disiuncti p pma pre pater: qd est yna disiunctina cōposita ex duab⁹
prib⁹ dicitib⁹: et oīstalis est necēaria. p scda pre pater: qd am

be pres sunt pringētes, ergo tota, tenet p̃na, ga totū nō ē aliud

8 айтинн хуучин эрхлэгч дундныг илэрхийлж
ноодон 72 нийтээр алуулж үлдсэн нь 6 ноодон
байсан:

18

Questio Decima septima Fol. 39

¶ Suetes **¶** Dico. ver est q totū nō est aliud q̄ sue pres simul
supre. mō. q̄ abe ille pres sit sumū r̄c p̄sticū p̄pōez necāria

Arguit q̄rto Aliquo possibili posito inesse

seq̄ imp̄le. ergo diffinicio p̄tingēt nō est bona. **¶** Ans pater de i
sta p̄pōne. om̄e p̄tinuū potest diuidi in infinitū. que si ponat inesse
se sic. om̄e p̄tinuū est diuisū in infinitū erit falsa et imp̄lis **¶** D
ico q̄ male ponitur inesse. p̄pō em̄ p̄lis ita debet poni inesse sicut
fuit p̄lis et in potencia. **¶** Quiaq̄ p̄tinuū nō est in potencia ad
accū cōpletū diuisionis infinite: s̄ tantū ad actū cōpletū et in sic
zi. ergo illa sic debet poni inesse p̄tinuū diuiditur in aliquas ptes
p̄terius diuisibiles. et in has partes eciam cetera

Arguit q̄nto Nō seq̄. Chimerā p̄tingit non
esse. ergo chimerā p̄tingit esse. et p̄ns p̄pō de p̄tingēt nō p̄uer
titur in oppositam qualitatem **¶** Dico negando q̄ non sequat̄.
quia sicut vna est falsa ita et alia

Arguit sexto In om̄i bona p̄uersiōe p̄uersa in
fert p̄uertentē. s̄ ille qui sunt opposite qualitatē nō inferūt se in
uicem. ergo videtur q̄ p̄pō de p̄tingēt nō potest sic p̄ueri in op
positā qualitātē. **¶** Maior ex diffinitione p̄uersionis. **¶** Minor. quia
vnu oppositorū nō inferit reliquū. s̄ due opposite qualitatis sūt
opposite. ut om̄em hōiem p̄tingit esse. oēm hōiez p̄tingit nō esse
¶ Dico q̄ vnu oppositorū nō inferit aliud fōaliter: s̄ bene mate
rialiter. **¶** Vel dico. q̄ nō sunt opposite nisi apparenter. q̄a negati
ua illa non est negatiua nisi apparenter

Arguit septimo Propō negatiua de p̄tingen
ti et vere negatiua. p̄batur. iste due differūt. sōi p̄tingit nō esse
aliū. et sōi p̄tingit esse nō aliū. et nō videtur penes quid ali
ud nisi penes qualitātē. sic q̄ vna est affirmatiua et alia negati
ua **¶** Dico q̄ iste due differūt sicut due affirmatiue: sic q̄ in v
na distribuitur aliqd quod in alia nō distribuitur. quia in vna di
stribuitur esse quod in altera non distribuitur

Utrum dictiones quas Aristoteles ostendit
in littera sint bene assignate. Pro Intellectione questionis
¶ Notandū p̄mo **¶** Q̄ Arist. in textu docet de for
matione syt̄oz ex p̄pōnib̄ de p̄tingēt vniformiter sumpt̄.
¶ Et

Primi Priorum

[Faint handwritten notes, possibly bleed-through from the reverse side.]

Notandū scđo Q Arist. docet p^o hoc in l^{ra}
quomodo valeat mixtio ex vna de ptingenti et alia de inesse in
omib⁹ figur⁹. Pro quo intelligēdo Notande sunt quorū regulē
Prima. In p^{ma} figura quādo maior est de ptingētī ad vt^ulibet
bet: et minor de inesse: sequit^r p^o de ptingētī ad vt^ulibet. vt
bene sequit^r. omē currens ptingit esse al. omīs hō est currens. ergo
omēm hoīem ptingit esse al. Scda regula. ad maiore existēte de
in esse et minore de ptingētī: nō sequit^r p^o de ptingenti in p^{ma}
ma figura. vt nō sequit^r. oīs hō est al. omē ridens. ptingit esse hō
minē. igitur omē ridens ptingit esse al. Tercia regula. In scda
figura vlti negatiua existente de ptingenti: et affirmatiua de in
esse: nō sequit^r p^o de ptingenti. vt nō sequit^r. nullū risibile ptingit
esse asinū. omē currens est asin⁹. igitur nullū currens ptingit
esse risibile. Quarta regula. In tertia figura in modis in q^u
maior est vniuersalis: valet syl^lus ex maiori de ptingenti et mi
nore de inesse. vt bene sequit^r in Batif. omē currens ptingit esse
al. q^uda currens est hō. ergo aliquē hoīez ptingit esse al. pat^r
ergo q^u in Bisamis et in Bocardo istalis mod⁹ arguendi nō va
let. Quinta regula. In tertia figura ex maiori de ptingenti et
minore de inesse sequit^r p^o de ptingētī: capiēdo ptingēs p^o possibili

Notandūtercio Quod Arist. p^oea in l^{ra} ostēdit quomō valet mixtio in omī figura ex vna de p^oingenti z alia de necārio. Notāde ergo sūt sex regle. Prima regla. In p^oma figura ex maiore de p^oingēti z miōre de necārio: sequ^r p^oelo de p^oingēti ad vtrūlibz: et nō de iesse. vt hic. omīe al^o p^oingit esse currēs oēz hoīez necē est esse al^o. igitur omīez hoīem p^oingit esse currētem. Secda regla. Ex maiore de necēssario negatiua: et minore de p^oingenti: sequ^r p^oelo de contingenti. vt null^o hō necārio est currēns. omīe rīsbile contingit esse hoīez: igitur aliqd rīsbile p^oingit esse currēs. Tercia regla. In scda figura vli negatiua existēte de necēssario: maiore et minore de p^oingēti: sequ^r p^oelo de p^oingēti et etiā de inesse. vt bene sequ^r. null^o hō necārio ē currēns. aliqd albū p^oingit esse currēs. igit^r aliqd albū p^oingit non esse hoīez. Vel sic. igit^r aliqd albū nō ē hō. Quarta regla. Ex maiore affirmatiua de necēssario: et minori negatiua de p^oingēti: nihil sequit^r in scda figura. Et nō sequ^r: omīe currēs necārio mouet^r. oēm hoīez p^oingit nō moueri. Ergo nullū hoīez p^oingit currere. Quinta regla. Vli existēte de necārio et alia de p^oingēti: sequ^r p^oelo de p^oingēti. Et bene sequ^r. oīs hō necārio est al^o. oēm hō min^o p^oingit esse currētē. igit^r currētē p^oingit esse al^o. Sexta regla. In tercia figura p^oiculiari existēte de necārio z alia de p^oingenti: nō valet mixtio. Et non sequ^r. aliquē solē necesse ē esse planetā. oēz solez p^oingit esse lucidissimū planetaz. igit^r aliquē lucidissimum planetarum contingit esse planetam

Notandū q^orto et vltimo Quod ex duab^o p^ooib^o de p^oli in omī figura valet syl^lus: sicut in illis de inesse. Et hoc intelligēdū est: dūmodo mod^o negat^r in negatiuis de p^oli. et seruata eadē ampliacione. et quādo totale subiectū maior^o: sit totale p^ooicatū minor^o in p^oma figura. Et bene sequ^r. omīe al^o p^ole est esse subitāciā. oēm hoīem p^ole est esse al^o. igit^r oēm hoīem p^ole est esse subitāciā. Dicūt notanter. dūmodo mod^o negat^r in negatiuis. q^o si nō negat^r: nō sequ^r. vt nō sequ^r in Cesare. oēm lunā p^ole est nō splēdere. omēm infimū planetaz p^ole est splēdere. igit^r oēz infimū planetaz p^ole est nō esse lunā. Dicūt etiā. seruata eadem ampliacione. q^o si non: nō valet. vt hic. omīe qd est p^oma causa potest esse de^o. omīe qd est p^oma causa potest esse creans. igit^r creās potest esse de^o. In Darapti. Creās in p^oelone ampliāt^r: et in mi

Primi Priorum

noni non. si debet valere: tunc sic debet concludi. igitur quod est creas
potest esse de: restringendo creas per hoc quod est. Dicitur etiam. ultimo
do totale subiectum maioris est totale predicatum minoris. quia si sic non
fuerit: non sequitur in prima figura. ut hic. omne quod est curres potest esse
asinus. et omnis homo potest esse curres. igitur omnis homo potest esse asinus

Notabilibus sic statibus est Conclusio responsa
lis. ad directiones quas Aristoteles in littera ostendit: sunt bene
assignate. Patet conclusio ex regulis

Arguit primo Ex positionibus de contingenti non fit syl
logismus. probatur. quia nec syllogismus demonstrativus. nec ostensivus. nec illa
tivus. Quod non demonstrativus: patet. quia syllogismus demonstrativus causat
scientiam. sed positiones de contingenti causant opinionem. si autem ex eis non
fit demonstrativus: tunc et eadem ratione etiam ex ipsis non fit syllogismus
ostensivus. quia ille est demonstrativus: ut dicitur in 1a. Nec etiam ex ipsis
fit syllogismus illativus: patet per Aristotem. in textu. Dico quod Aristoteles. in te
xtu vult. quod ex contingenti fit syllogismus demonstrativus. Contra dictus
est non prope dicitur. Quia ex positionibus de contingenti innato: et ut in
pluribus fit syllogismus ostensivus. probatur. et ille est quodammodo demonstrativus

Arguit secundo Non sequitur in Barbara. omne dormi
ens contingit currere. omne alius sine pedibus contingit dormire. ergo omne
al quod est sine pedibus contingit currere. conclusio falsa. Dico quod non
valet. quia prima est predicatum minoris: quod subiectum distributum maioris. quia
a subiectum maioris est solum dormiens: et predicatum minoris:
est hoc totum contingens dormire

Arguit tercio Non sequitur in prima figura ex ma
iore de contingenti et minore de inesse. probatur. quia hic non sequitur. omne
luna contingit lucere. infimus planetarum est luna. igitur omne lucens con
tingit esse infimus planetarum. Dico quod non bene arguitur. quia debet ar
gui in modis directe concluditur. modo hic arguitur in Barbara
ubi concluditur indirecte

Arguit quarto Adhuc non sequitur. probatur. quia hic non
sequitur. omne hominem contingit videre. omne albus est homo. ergo omne al
bam contingit videre. Dico quod non valet. quia arguitur a minore am
plo ad magis amplum. quia albus ampliatur in ratione et in minori
non. debet ergo sic concludi. omne albus contingit videre

Questio Decima octava Fol. 41

Arguit quinto Ex maiori de inesse et minore de
prigere: seqt̃ deo de prigere. pbat̃. q̃a tal̃ mixtio ē syllo ip̃fect̃
h̃ i syllo ip̃fecto deo seqt̃ ex p̃missis. igit̃ bñ valet. Maior ē Ar̃.
in l̃fa. Minor est nota ¶ Dico q̃ Ar̃isto. dicēs q̃ tal̃ mixtio est
syllo ip̃fect̃: capit̃ syl̃lm̃ ip̃fectū p̃ malo syllo et non bono.
et sic non capit̃ syl̃lm̃ ip̃fectum eo dē modo sicut̃ antea captebat̃

Arguit sexto Ex vna de ptingenti et alia de ne
cessario p̃sa nō valet. ergo: pbat̃. hic nō seqt̃ in Baraliptron
om̃em deū ptingit creare. ois̃ p̃ma causa de necessitate est deus
igitur createm contingit esse primam causam ¶ Dico q̃ debz
concludi directe: modo hic concluditur indirecte

Arguit septimo Ex vna de ptingenti et alia de
necessario in tercia figura etiā nō seqt̃. q̃a hic nō seqt̃. oem̃ deū
ptingit creare. oēs̃ deū necesse est esse p̃mā causā. igit̃ createm
ptingit esse p̃mā causā ¶ Dico simil̃ q̃ nō valz. q̃a p̃cludit̃ in
directe. h̃ sic d̃z p̃cludi. ergo p̃mā causam contingit esse createm

Arguit octavo Nō seqt̃ in Barij ex ambabz
de p̃li. q̃a hic nō seqt̃. om̃e currēs potest esse aliñ. aliq̃s hō po
test esse currēs. ergo aliq̃s hō potest esse asiñ ¶ Dico q̃ bene va
let. h̃ maior est falsa. q̃a valet tantū. om̃e qd̃ est vl̃ potest esse cur
rēs: potest esse asiñ. modo. hoc est simp̃le. et si dicitur. tamē bñ
seqt̃. om̃e currēs est asiñ. ergo om̃e currēs potest esse asinus. ab
esse ad posse ¶ Dico q̃ non valet distributimē

Etz quilibz syllo in aliqua triū figuraz exns
i tres t̃minos et duas p̃pōes sit resolubil̃. Pro ite l̃ccidē q̃stid̃is

Notādū p̃mo Oz p̃ q̃ Ar̃ist. ostēdebat in pre
cedētibz syl̃lm̃ cōponi ex tribz̃ t̃erminis et duabz̃ p̃pōibz̃. p̃sequē
ter ostendit similiter om̃ez̃ syl̃lm̃ esse resolubilē in tres t̃minos
et duas p̃pōes. Et hoc facit duabz̃ de causis. Primo. q̃a cadez̃
scdm̃ Ar̃isto. p̃mo de generatione sunt p̃ncipia resoluciōis et cō
p̃ositionis. ex illis em̃ ex qbz̃ res cōponitur: in illa et resoluit̃. et
q̃a syllo cōponitur ex tribz̃ t̃erminis et duabz̃ p̃pōibz̃: vt dictū
est p̃us. ergo etiā syllo resoluitur in tres t̃minos et duas p̃pōes.
Secūdo. q̃a Ar̃isto. dēmiat in tractatu septimo de syllo occul
to: qui nō est manifeste in modo et in figura. Et simil̃ ostendit.

Primi Priorum

quomodo syllus occultus reducendus sit ad syllogismum manifestum. Ista autem reductio non potest fieri nisi syllogismus resolvatur in tres terminos et duas propositiones

Notandum secundo Quod syllogismus est duplex. scilicet manifestus et occultus. Manifestus est: qui manifeste est in modo et figura: si fuerit de medio communi. vel qui est in figura tantum: si fuerit de medio singulari. Et talis est duplex: ut ostensum est ante: scilicet perfectus et imperfectus. Sed occultus est: qui non est manifeste in modo et in figura. Et hoc est dupliciter. Unum modo. ratione modi. ut est ille: cui aliquid deficit ex parte modi: vel quod est requisitum ad modum. ut scilicet: quod procedit ex parte preclaris. Et sic iste dicitur syllogismus occultus. Cuiuslibet huiusmodi asinus currit. brunellus est asinus huiusmodi. ergo brunellus currit. supponendo quod maior sit indefinita: ut dicitur aliter. Et sic in isto syllogismo syllogizatur ex parte indefinita. Secundo hoc potest fieri ratione figure: ubi scilicet deficit aliquid: quod requiritur ad figuram syllogisticam. Ad debitam autem figuram syllogisticam: requiritur debita ordinatio terminorum: secundum debitam subiectionem et predicationem. et sic ubi illa deficiunt vel etiam supflua sunt: est syllogismus occultus: sicut hic. videtur omnem hominem esse asinum. scilicet est homo. ergo videtur scilicet esse asinus. hic enim sunt plures termini tres. Aristoteles ergo in ista ponit tria documenta quibus veniatur reductio syllogismorum occultorum ad syllogismos manifestos. Primum. quod syllogismus talis occultus debet reduci in tres terminos et duas propositiones. Secundum. quod debet videri quibus illorum terminorum extremitatem potest poni per medium: quis per maiorem extremitatem aliquam terminorum figurarum. Tercium documentum quod videatur: an sit aliquid supfluum non requisitum ad formam syllogisticam: hoc debet removere. si autem diminutum: hoc debet suppleri.

Notandum tertio Quod respondendo ad primam partem questionis more est dicendum. Quod omnis syllogismus categoricus ostensivus: cuius medium non variatur penes finitum et infinitum: non auctus est in aliqua terminorum figurarum. Dico primo categoricus. ad excludendum hypotheticum. Dico ostensivus. ad excludendum syllogismum ad impossibile. Dico cuius medium non variatur penes finitum et infinitum. ad excludendum syllogismum: cuius medium variatur penes finitum et infinitum. ut nullum non rationale est asinus. omnis homo est rationalis. igitur nullus homo est asinus. Dico non auctus. ad excludendum syllogismum auctum. qui etiam non est in aliqua terminorum figurarum. Quod autem ad secundam partem questionis

Rationale est bonum. Ergo asinus est bonum.
12. 14. 50. 55. 60. 65. 70. 75. 80. 85. 90. 95. 100.

Questio Decima octava Sol. 42

dicendum est. Omnis syllogismus categoricus simplex ostensivus, cuius
medius non variatur penes finem et infinitum, et in quo totale extre-
mum maius est medio ex recte constituto, stat ex tribus terminis syl-
listicis: et duabus propositionibus quoad officia distinctis. Dico categori-
cus, ad excludendum hypotheticum: qui stat ex pluribus terminis quibus tri-
bus. Dico simplex, propter excludere syllogismum auctum. Dico ostensivus
propter excludere syllogismum ad impossibile, qui etiam ex pluribus terminis com-
ponitur. Dico cuius medius non variatur penes finem et infinitum, pro-
pter syllogismum cuius medius variatur penes finem et infinitum. Dico in
quo totale extremum maius est medio, ad excludendum syllogismos ka-
thegoricos ex propositionibus categoricis modalibus de sensu composito,
attendendo figuram: penes partes dicti, ut hic, necesse est omnes ho-
minez esse alii, necesse est omne risibile esse hominem, igitur necesse est o-
mne risibile esse alii. Sic sunt quatuor termini, scilicet necesse est ho-
risibile, et alii. Etiam hoc additur propter syllogismos de copulatis vel dis-
iunctis extremis, ut hic, omne alii est rationale, vel irrationale, omnis homo est
alii, igitur omnis homo est rationalis vel irrationalis. Dico ex recte consti-
tuto, ad excludendum syllogismos ex obliquis constitutos: quia ibi etiam sunt
quatuor, ut cuiuslibet hominis asinus currit, solus est homo, igitur solus est asinus
currit. Quare autem dicitur ex tribus terminis syllisticis: et quo ad offi-
cia distinctis: dictum est ante. Et sicut dictum est de compositione
ne: sic similiter potest dici de resolutione.

Notandum quarto et ultimo. Quod Aristoteles in fine
huius tractatus quatuor ostendit quod propositio sit faciliter syllogisabilis et que
difficiliter. Unde notandum, quod Propositio potest dici faciliter syllogi-
sabilis dupliciter. Primo, quia in pluribus figuris et modis est syllogi-
sabilis. Et sic vltima affirmativa est difficilissime syllogisabilis. Et hoc vo-
luit Aristoteles, hic, quia solum in prima figura et in primo modo. Sed pri-
cularis negativa facillime est syllogisabilis, quia in prima figura et in
pluribus modis, quia in tertio, quarto, quinto, et sexto. Similiter in
secunda figura in tertio et Baroco. Similiter in tertia: ut in Celso,
primo, Baroco, tertio. Et particularis affirmativa difficilius quam pri-
cularis negativa, quia non in tot modis in quibus negativa, et vltima ne-
gativa est facillime syllogisabilis quam affirmativa, quia in pluribus modis quam
affirmativa et etiam pluribus figuris. Secundo, propositio dicitur facillime syllogi-
sabilis, id est, undecim: quantum ad principia regulativa syllogorum: et quan-
tum ad introductionem medii demonstrativi. Et sic propositio vltima affirmativa
ita faciliter syllogisatur, sicut particularis negativa: quodlibet referendo

Primi Brutorum

ad suum principium regulatur. Sequitur corollarie. quod illis affirmativa
prostruit difficilime. i. probatur. sed facillime destruit. i. improbat. Sed pro-
prietatis negatua facillime destruit sed difficilime destruit. et vltis
prostruit proprietatem sed non e converso. et si vltis destruit: destruit et propie-
tatis: et non e converso. ideo quia si destruit affirmativa: destruit et consequens

Conclusio responsalis Quilibet syllabus in aliqua
termini figurarum: constans ex tribus terminis et duabus propositionibus eci-
am resolvitur in idem. Patet conclusio ex dictis

Arguit primo Aliquis est syllabus qui non est in ali-
qua terminum figurarum. probatur de syllo facto in quarta figura. **Dico** con-
fiteri iam dictum: quod est in prima vltimaliter transponendo premissas

Arguit secundo Syllabus ex ypotese non est in ali-
qua terminum figurarum. ergo non omnis syllabus est in aliqua terminum figurarum. et sic. quia
a in omni syllo quod debet esse in aliqua terminum figurarum: solum debet ef-
fe due propositiones. sed in syllo ex ypotese sunt plures propositiones. et sic. i-
gitur **Dico**. quod licet syllabus ex ypotese: quo ad se totum: non est in
aliqua terminum figurarum. quia neque ut sic est syl. vltimo. tamen quo ad ei-
us primum processum: scilicet quod est syl. vltimo: solum habet duas propositiones. et est in aliqua figura

Arguit tercio Syllabus yppoteticus etiam est in ali-
qua figura. ergo male dictum est. quod nullo intelligitur tantum de syl-
logismo categorico. probatur affirmativa de isto syllo. si homo currit al-
currit. sed homo currit. ergo al currit. quod est in tertia figura. probatur. quia
a in eo medium scilicet homo subicitur in ambabus. quod autem homo sit medium
probatur. quia est terminus bis sumptus ante conclusionem. ergo est medium
Tenet prima ex diffinitione medij. **Dico** quod homo non est medium: nec
iste syllabus est in figura. quia medium est terminus bis sumptus ante conclusionem
in cuius vltima extremitas concluditur de alia in conclusione

Arguit quarto In aliquo syllo sunt plures ter-
mini. et tres. ergo male dictum est: quod in omni syllo sunt solus tres ter-
mini. Affirmatur in hoc syllo. omne al rationale mortale est sub-
stantia. omnis homo est al rationale mortale. ergo omnis homo est substantia
Dico quod Terminus capitur dupliciter. Unomodo quod quolibet vox
significativa dicitur terminus. Et sic in eodem syllo possunt esse
plures termini. et tres. Alio modo capitur terminus pro termino
syl. vltimo. qui scilicet habet rationem maiorem aut minorem extremita-
tis. aut medij. Et sic solum sunt tres termini in syllo. Quia plu-

res termini pmo modo possunt habere rationē vni⁹ tmi scdo mō
Definiatio em̄ et dete^rminabile habet rationē vnius termini

Arguit qnto Quando pplura media infer^r v-
na p^rlo: ibi est vn⁹ syl^lus. s̄ ibi eūc plures termini q̄ tres. q̄a pre-
ter illas duas extremitates sunt multa media. ergo videtur q̄ v-
nus syl^lus p̄ter ex plurib⁹ termis q̄ trib⁹. aliaior. q̄a ad hoc q̄
sit vn⁹ syl^lus: sufficit q̄ habeat vnā p^rlonē. sicut. ad vnitatē mō-
tus videtur sufficere vnitās tmini ad quē ¶ Dico q̄ sicut ad v-
nitatē mō^r realis licet requiratur vnitās tmini ad quē. tamen il-
la nō sufficit. s̄ etiā requit vnitās mediū. ex pmo Leli et qnto pbi-
ficoz. ita etiā ad vnitatē syllogismi nō sufficit vnitās p^rclūsis.
sed requiritur etiam vnitās mediū

Arguit sexto Null⁹ ē syl^lus occult⁹. ergo di-
cta in notabili nō sunt vera. pbat^r a^ris. q̄a si sic: marie in Bar-
bara vel in Celaret. vel in aliquo alio modo. s̄ hoc nō. pbat^r. q̄
a om̄e argumētū in modo est enidēs. s̄ syl^lus occult⁹ nō est eni-
dens ¶ Dico. licet syl^lus occult⁹ non est enidēs scdm se: sufficit
tū q̄ reoncū ad aliquē modū q̄ ē enidēs. sic etiā syl^lus occult⁹ nō ē
in mō scd; se: s̄ sufficit q̄ reoncū ad talē syl^lm q̄ est in modo.

Arguit septimo Null⁹ est syl^lus occult⁹. pba-
tur. null⁹ syl^lus in aliquo deficit nec supabūdat. ergo null⁹ ē syl-
logism⁹ occult⁹. tenet p̄ia. quia ideo syl^lus dicitur occult⁹. a^ris
patet. q̄a tunc nō esset syl^lus si aliq̄o deficeret vel supabūdarēt.
¶ Dico. q̄ in syl^lo occulto nūcū deficit: quantū ad illud quod ē
de ratione et essentia syl^li. Tamē potest deficere in aliquo: q̄b e-
insformam syl^listicā pmoneret enidēter. et potest supfluere in ali-
quo quod eius formam syllogisticam enidēter impediret

Arguit octauo Quelibz p̄pō est eq̄luter syl^la-
bilis. ergo nō aliqua facili⁹ altera. Dns pbat^r. q̄a quelibz p̄pō
syl^lificatur ex duab⁹ p̄missis et trib⁹ termis et aliter nō ¶ Dico
q̄ duo ad numerū terminoz et p̄pōnū: vnaqueqz p̄pō equaliter syl-
logificatur. nō tamen quo ad inuēcionē mediū et p̄sticionē p̄pō-
num ex q̄b⁹ debet syl^lificari aliqua propositio saltim vera

Etzumarz de inuencione mediū sit sufficien-
ter ab Aristotele tradita Pro intellectuē questionis mōre

Primi Priorum

Notandū pmo Quod hic tractat de inuen-
 cione mediū min⁹ pncipaliter. qā Aristō pncipaliter in sciēcia li-
 bri p^o incēdit definire de syllo et de ei⁹ p^orib⁹. Ostendit autē
 q inuēcio mediū nō est syl⁹l⁹us: s⁹ eūcitur ad syl⁹l⁹m: sicut pars
 remōtā ei⁹. Aristō eim ē pā remōtā syl⁹l⁹i. Ponit autē Arist. vnde
 eim p^oderaciones: que debēt attēdici circa artē de inuēcione me-
 diū quibz generales: et sex speciales. Prima generalis ē. Ad p-
 cludendū aliquā p^olonē optet syl⁹l⁹l⁹antes p^oderare diffinitiones
 et p^oterates rei vel rei significatim p^o terminos p^olonis. Secūda
 Optet p^oderare antecēdēcia et p^osequēcia terminoz in p^olone p-
 banda positoz. Tercia. Q. optet p^oderare extranea ad terminos
 p^olonis. Quarta Optet distinguere p^oia. Illa quēdā sunt que se
 quētur rem in eo qd est. vt sunt p^oicata essentialia. Alia vero
 non. vt accidēcia. Quinta Optet distinguere p^oicata p^oa ab ac-
 cidēcia. Et similiter p^oicata scdm vitatē: a p^oicati scdm opint
 onēm. Et subiūgit Arist. in textu causā istaz p^oderacionum di-
 cens. Quāto q^o plura talia que p^omissa sunt p^oderauerit. tanto
 citius inueniet mediū: ad p^ocludendū et demonstrādū suū p^opositū. et
 si non: tūc difficult⁹ syl⁹l⁹abit. Prima autē p^oderacio specialis ē
 Q. volens eligere mediū: nō debet eligere illud quod solū p^oica-
 tur p^oculariter. s⁹ illud quod p^oicatur vtr. Secūda. Q. nō p^oica-
 tur: tūc signū vte nō debet poni ad p^ois. qā si sic: p^ostitneret p^oo
 falsa et imp^olis. vt dicendo. Injusticia est omne bonū. Tercia. Q.
 debent accipi p^oia vel extranea subiecti: nō debent eligi p^oia vt
 extranea p^oicati. s⁹ illa que sunt p^oa subiecti. Quarta. S. debz
 eligi a i⁹s p^oicati: nō debet accipi a i⁹s subiecti: s⁹ aliqd a i⁹s p^oo
 ad p^oicatū. ita q nō ad subiectū. Quinta. Aliquādo sumenda sūt
 antecēdēcia et p^osequēcia. vt in plurib⁹. Sexta. Eligendo p^oeq^os
 subiecti vel p^oicati: nō est eligendū p^oia trāscendens. qā tali cō-
 sequente accepto: non fit syllogismus ad p^oclusionēz p^opositam
Notandū scdo Q. regule q^os Aristō. ponit in
 textu de inuēcione mediū sunt nonēz. sex ex eis sunt viles: et
 tres intiles. Et iste nonēz regule intelligūt⁹ p^o has dictiones
 nonem positas in his metris. Secana. Lageri. Sedanes. Heb-
 are. Hedaco. Velbal stant: s⁹ nō stāt. Sebas. Decas. et Hedas.
 In qualibet dictione p^omi vsus sunt tres syllabe. et semp vltima
 designat p^olonem ad quā debet inueniri mediū intra istos vsus

Dixerit a. negat e. sunt vtrambe Dixerit i. negat o. sunt particulariter ambe. Et sic fecana ostendit: quomodo debet inueniri mediū: ad pcludendū vlem affixatū. h. Lageti oñ dicit: quomodo debet inueniri mediū: ad pcludendū pliculare affixatū. et debare: ad pcludendū vlem negatū. In pñis autē dnab' syllabis ponūtur due vocales: scz e et a: que significant extremitates psonis pbāde: scdm hūc vsum. Predicat a subiecit e exemplum sic trabis inde. Similiter in pñis dnab' syllabis ante pdictas vocales ponūtur iste psonātes M. D. B. L. S. B. que designāt quomodo debz se habere mediū ad extremitates psonis. Unde quādo h d pcedūt a: tūc designāt: q mediū debz esse extraneū ad pdicatū. Sed si ante e: designāt q mediū debet esse extraneū ad subiectū. Sed g et c designāt: q mediū debet esse aīis ad subiectū vel pdicatū. Sed f et b designāt: q debz esse pñs ad subiectū vel pdicatū. Versus M d sunt extra. g c pñs f b sequūt. Unde pñcedēs in pposito: debet intelligi termin' inferior vel etiā pvertibilis. Inferi' em̄ antecedit supi' supi' su pñs subsistendi. similiter suū pvertibile. Sed pñs intelligit termin' supior v' etiā pvertibilis. supi' em̄ seqt ad suū inferi'. similiter pvertibile ad suū conuertibile. Per extraneū intelligitur illud quod vniuersaliter potest negari de alio

Notādū tercio Qz in pmo versu ponūt sex dictiones: p quas designāt sex regule pñantes. i. viles ad inueniendū mediū. h. in scdo vñ ponūt tres dietōes: que expmūt tres regulas in pñates. i. inutiles: quib' nō potest inueniri mediū. Prima regula tangit in ista dictione fecana. Et est ista. Ad pcludendū vlem affixatū directe pñte et pbatine: inueniendum est mediū secundū hāc dictionē fecana. sic q tale mediū sit psequēs ad subiectū et aīis ad pdicatū. Et si qis vult cōcludere illā psonē pbatine. oīs hō est substācia: debet sumere mediū qd est pñs ad subiectū et aīis. i. inferi' ad pdicatū. et hoc est al. sic arguēdo. omē al est substācia. oīs hō est al. ergo oīs hō est substācia. Secūda regula. Ad pcludendū pbatine et directe pñtē: lare affixatū: vbi ambe ēmissē sunt vles: sumēdū est mediū secundū hāc dictionē Lageti. q scz tale mediū est aīis ad vtrūq extremū. Et si qis vult pcludere illā pñtē. al est substācia in Darapti: debet sumere mediū. hō: qd est aīis ad vtrūq extremū sic arguēdo in tercia figura. oīs hō est substācia. oīs hō est al. et

Primi Priorum

go qdō i al est substācia. Dico notanter. vbi ambe pmissae sunt vniuersales. qā pcludēdo picular ē affiatinā. vbi vna pmissa est vliis: nō est necesse capere mediū ad vtrūq; extremū quod sit aīis sūfficit q. sit aīis ad vñū extremū. vt si qd. pōicā pcludē. al ē substācia: vult pcludere in Darij: potest capere corp⁹: qd est p sequēs. i. supi⁹ ad subiectū. cjt al. Qex tamen est q. posset capi mediū cū Lageti: vt est hō: sic sylisando in Darij. vt oīs i. hō est substācia. al est hō. ergo al est substācia. Dico directe. qā ad inueniendū mediū ad picular ē affiatinā indirecte: tūc mediū debz sumi p Velbat. Tercia regula. Ad pcludēdū vlem negatīnā pbatine et directe: vbi maior est vliis negatīna: si mēdū est mediū p Sedan: s. quod est pīs. i. supi⁹ vt pueribile ad subiectū et extraneū ad pōicatū. Et ad pcludēdū illā. null⁹ hō est asin⁹. In Celare: sumendū est hoc mediū: risibile: quod est pīs pueribilis ad hō et extraneū ad asin⁹. sic arguēdo. null⁹ asin⁹ est risibilis. oīs hō est risibilis. ergo null⁹ hō est asin⁹. Quarta regula. Ad pcludēdū vlem negatīnā pbatine. siue directe. siue indirecte: vbi maior est vliis affiatīna: vt in Lamestres: sumendū est mediū p Debare: quod est extraneū ad subiectū et pīs: sumendū est tūm. vt sylisando istā in Lamestres. null⁹ hō est asin⁹: sumendū est p medio: risibile: quod est pīs ad pōicatū pueribilis: et extraneū ad subiectū: sic arguēdo. oīs asin⁹ est risibilis. null⁹ hō est risibilis. ergo null⁹ hō est asin⁹. similiter etiam in Celarent Quinta regula. Ad pcludēdū picularē negatīnā pbatine siue directe siue indirecte: sumendū est mediū p Hedaco: quod ē aīis ad subiectū et extraneū ad pōicatū. Et ad pcludēdū illā. al nō est lapis in festino: capiat p medio: hō. sic arguēdo. null⁹ lapis est hō. aliqd al est hō. ergo al nō est lapis. Et ita regula intelligitur vtr. pterq; in Baroco: vbi sumit mediū scē in hac dictionē Debare. Sexta regula. Ad pcludēdū picularē affiatīnā indirecte: debet sumi mediū p Velbat. quod scit mediū: est aīis ad subiectū et pīs ad pōicatū. vt pcludēdo illā. substācia est al: indirecte. in Habitz: debz sumi mediū: corp⁹. sic arguēdo. vt omne corp⁹ est substācia. al est corpus. igitur substācia est animal

Notandū qro Qregule mōstātes hoc est in niles: ad inueniendū mediū pbatīnū sunt tres. Et dicunt in triles p tanto. qā p eas nō potest sumi mediū: mediante quo pclo potest inferri pbatīne. Et tanguntur istae tres regule in trib⁹ qā

*De pbatīne arguēdo nō pbatīne pbatīne
ad arguēdo*

Questio Decimanona Fol. 45

etionib' possit in secda vsu. Unde Si forane ppones scdm illa ha
bitudine qua denotat habere mediu secundu has tres regulas
semper fit iugacio inutilis. Prima regula. Ad inueniendum
mediu p aliqua pcone: no debet sumi pns: saltim supioritatis
ad vtriusq extremu pconis. Racio Quia si pmissa debet et forari
scdm illa habitudine qua habet tale mediu ad extrema: tunc er
it iugacio inutilis in secda figura: et puri affirmatiuis. quia ex
quo mediu est pns ad vtriusq: tunc vere et affirmatiue debz poica
ri de vtriusq extremis pconis. Et hoc fit in secda figura. Et si q
veller p tale mediu syllifare in alia figura q in secda: tunc semper
vna pmissa erit falsa. et sic no fieret syllus pbatus. loquedo de
p inferioritatis. Et si q vult p hoc mediu substantia: in Dani
vel in Barbara: inferre ista pcone. ho est al. sic haberet arguere
Dis substantia est al. ois ho est substantia. ergo ois ho est al. ma
ior est falsa. Et vte regula tangitur in hac dictione sebas. Se
cunda regula tangit in hac dictione Necas. Et est mediu captu
scdm hac dictione Necas: quod est extraneu ad subiectu et qns
ad poicatu: est inutile. i. no valet ad pcludendu aliquam pconem
pbatine. Racio Quia ex quo mediu est qns ad poicatu pconis
tunc deberet subijci vere et affirmatiue respectu poicatu: quod est
maior extremitas. Et debet ecia esse extraneu ad subiectu: tunc
deberet negatiue poicari de subiecto: quod est minor extremitas
z modo. talem faciendo vniouez medijcu extremitatib': erit con
iugacio inutilis in pma figura. qz vniouez existente negatiua in
pma figura nihil sequitur. Ecia syllifando in alia figura tale me
diu: semp vna pmissa erit falsa. loquendo salte de anteceden
te inferioritatis et no pvertibilitatis. Tercia regula. Ad ediu
sumptu scdm hac dictione Necas: quod est extraneu ad vtriusq:
est inutile. Racio Quia ex quo tale mediu est extraneu ad vtriusq:
q: tunc vere et negatiue debet poicari de vtriusq extremo. et sic fi
eret iugacio inutilis in omni figura. qz Et puri negatiuis nihil
sequitur. ecia si vna pmissa semp esset falsa. et sic non esset syllus
probatinus.

De regule parent in figura sequenti. que pnter p
pter ei' apparentez difficultate ppono Binoy
dicit. Licet intellectus dicit in hoc passu di
bus: possit esse plana atqz pspicua

B

Consequencia

Inconstans. Quia Ex puris affirmatiuis in secunda figura nihil sequitur

S

Habitudines

A

E

D

Extra

Institas sol figura

nea

ex puris negactis

B

Predicari

Quarta regula designata p
in scda fig. i Lac. 2 pr.

Secunda regula designata p
in scda fig. i Lac. 2 pr.

Tercia regula designata p
ma 2 scda fig. i Lac. 2 pr.

Quarta
pron

Quinta
pron

Sexta
pron

Prima regula designata p
in scda fig. i Lac. 2 pr.

Inconstans in omnibus figuris in prima 2 tertia minore negatiua
nihil sequitur. Et in secunda medium semper 2 pns

Secunda regula designata p
in scda fig. i Lac. 2 pr.

L

Secunda regula designata p Lageri. ad pndendo npricularé
affirmatiua tertia figura in Darapti. Disamis. Darisi

Antecedencia

B

Subiecti

Habitudines

Notandū vltari^o Q^d Arist. in fine re pbat v-
nam opinione; erroneā aliquorū logicorū : qui dicebāt. q^d Ars de
invenzione mediū nō esset necessaria et utilis: sⁱ sup^{er}flua. et di-
cebat. q^d Vñe gen^o p^{er} solis posset sufficienter syllisari demonstra-
tine et dyastice p^{er} viā diuisionis. sicut hec p^{er} solis esset pbāda. ois
hō est rationalis. dicebāt q^d illa pbacio deberet fieri p^{er} viā diui-
sionis: et nō p^{er} mediū: q^d esset p^{ri}ns subiecti et aⁿis p^{ri}ncipati. sic ar-
guendo. omē al est rationale v^{el} irrationale. sⁱ ois hō est al. ergo ois
est rationalis vel ir rationalis. Tūc vlt^{er}a. sⁱ null^{us} hō est ir rationat.
ergo ois hō est rationalis. Al^{ter} modo. p^{er} tra istā antiq^{uorū} falsa; opi-
nionem p^{ri}ns ostendit: q^d ars diuidendi modicū innat ad demo-
strādū. Et pbat sic: Diuisio est sicut syllus infim^{us}. igit^r. Vñs pat^{et}
Quia diuisio petit illud quod optet ostendere: aut p^{er} eaz syllisat
aligo cōmuni^{us}. eo q^d debz syllisari. vt patet in exemplo adducto

Conclusio respōsalis Ars de inuēctione mediū
est sufficienter assignata. Patet p^{er} solis. Quia scdm hāc artē in-
uentū potest mediū tā in syllo ex p^{ro}positiōibz ostensiuo. sine sit ex p^{ro}-
posicionibus de inesse. sine ex p^{ro}posicionibus modalibus : vt pba-
ri potest in ductione. ergo hec ars est sufficiens

Arguit p^{ri}mo Nulla est ars de inuēctione mediū
Probat. vel ergo hoc est in syllo illatino. el pbatino. Nō illati-
no. q^a sic nō esset necess^e tradere artē de isto. Quia ois termi-
nus potest esse mediū in syllo illatino. Nō ecia in sy. lo pbatino.
q^a de isto hic nō definiat Arist. Q^d Dico q^d Ari. hic docet inueni-
re mediū ad sy. l^o pbatinū. et d^eteriat hic de syllo pbatino non
principaliter: tamen quodāmodo eciam docet inuenire mediū
ad sylisimū illatino: inquantū pbatinus est illatius

Arguit scdo Nulla est ars de inuēctōe mediū
Probat. nulla est ars de inuēctione extremorū. igit^r nec mediū. te-
net p^{ri}na. q^a mediū dicit^r respectu extremorū. modo. quēcūq^{ue} scien-
cia p^{ro}iderat vnū extremorū p^{ro}iderat ecia et aliud. Vñs est notū
Q^d Dico q^d nō optet aliq^{ui} sciciā esse de extremis. quia quacūq^{ue}
p^{ro} infione p^{ro}posita stat^{im} habet extrema: sⁱ non mediu. et ergo

Arguit terecio Si ista p^{ro} solis esset vera. seq^{ue}ret^r.
q^d aliq^{ui} scies istū tractatū sciret oēm p^{ro} solis mūdi. demonstrare.
p^{ro} solis falsū: q^a nō statim sciret demonstrare p^{ro} solis in asathēa.

Primi Prætorum

rica. pbat seqla. qd scies istu tractatu: sciret mediu ad omes
clulsionem pbanda ¶ Dico qd aligs scies istu tractatu non scit
mediu ad omes pclone: s bene scit qualiter se debet habere me-
diu ad oes pcloz, tamen cum hoc stat: qd nesciat ista media

Arguit qro Ars de inuencioe medij no e suffi-
cienter assignata. pbat. qd ipa est tradita p smos istos a b c d
s isti smini no possunt trahi ad omem sciencia. qd no qlibz scien-
cia foat ex ipis suas syllisaciones ¶ Dico vey argumetu pclu-
deret: si Arist. ostenderet de istis terminis aliquo secundum se.
s circuloq Arist. p istos smos mediu et extrema pclusionis

Arguit qnto Si sufficieter sciencia esset tradi-
ta ad ome mediu pbatu. tuc sciencia libri Posteriorz et Thopi-
coz supsteter. pater. qd ista sciencia docet inuenire mediu pbatu-
num ad oem pclone ¶ Dico qd no. qd ista sciencia est de medio p-
batino in genere. sciencia vo libri posteriorz et thopicoz in specie

Arguit sexto Ad syllisandu vlem affizatiuas
potest capi mediu quod est pns ad vtruzq. pbat de ista. ois ho e
risibilis. Similr potest capi ans ad vtruzq p medio. vt est ratio-
nale ¶ Dico vey argumetu pcludit i quertilibz. s si i subordiat

Arguit septimo Nullu est mediu quod potest
esse ans et pns ad vtruzq. ergo Lageti male ponit. Ans pater.
qd nullu mediu potest esse ppo inferes et illata. ad aliquu pclone
ergo no potest mediu esse ans et pns ad vtruzq ¶ Dico vey ar-
gumetu pcludit. cu ans et pns capiut vt sunt passiones pponis.
modo hic debet capi vt sunt passioes smioz p supiori et inferiori.

Arguit octauo Pro inuencione medij ad pticu-
lare negatiua debet esse plores regule qz vna. ergo dicta sunt in
sufficieter posita. pbat. picularz negatiua est facillime syllisabi-
lis quo ad pluralitatem signale et modale. ergo debet habere
plura media. et p pns deberet poni p ei? syllisacione plores regu-
le qz vna que designat p Bedaco ¶ Dico vey argumetu pcludit
qd ad syllisandu pricular negatiua: ponit vna regula specia-
licet ad eandem ecia syllisandu pcurat plores alie regule. qd de
mediu quod valz ad pcludedu vlem negatiua: hoc idem valz ad p-
cludendu particularem negatiuam. quia. ex quocuzq medio ar-
guimus in Camestres: ex illo ecia: possum? arguere in Baroco

Arguit nono **Habitus** medij ad extrema de
signata p illā dictionē sebas nō facit coniugacionē inutīlē. ergo
regula septima nō est vera. **His**. qā sic sequeſet qm ſcda figura
nulla eſſet coniugatio vtilis. pñs falſus. **Seqla** patet. qā in ſcda fi
gura medij eſt poſicione pñi: et debz bis pōicari. ſi hoc nō poſ
ſet eſſe: niſi eſſet pñs ad ambas extremitates ¶ **Dico** q eſſe 2
ſeqñs ad ambas extremitates poteſt intelligi dupliciter. **Uno**
modo ſcđm rem et modū enūciādi ſimul. et ſic nō optet medij
in ſcda figura eſſe pñs ad ambas extremitates. qā ſic argueret
ex puri aſſuatiōis. **Alio** modo hoc intelligit ſcđm modū enūciādi.
Et ſic medij in ſcda figura eſt pñs ad ambas extremitates

Etz Eodē mō valeat syllifare i abstractz sicut
i concretz: i obliis sicut i rectz. Pro itellectiōe p̄me p̄ti questionis

Notandū pmo Qd secretū est quod significaci

one sua foꝛali significat aliquā naturā vel foꝛam cū pꝛecione ta
men ad sua supposita vel ad suū subiectū. vt hō qđ est pꝛetū sub
stantialē: significat naturā humanā pncipaliter: pnotando ta
men supposita in qb' est talis natura. Alb' vō qđ est pꝛetū acci
dentale ē albedinem foꝛaliter: pnotādo subiectū illud i quo ta
lis est albedo. Abstractū vō est quod foꝛali sua significacione natu
ram vel formā aliquā accidentālē cū pñsione suppositi vel subie
cti par. vt huānitas: albedo. Et aduerte. qđ Dupliciter potest
intelligi eodē modo valere sylłm in abstract' sicut in pꝛet'. Q
no modo. qđ sicut et pmissis de tmis pꝛet' infer' pꝛet' de tmis p
ꝛet': ita indifferēter possit inferri pꝛet' de tmis abstract' vel e
pꝛet'. Et hoc videt posse ptingere ppter idēitatē eorū. Concre
tum em̄ et abstractū idē sūt foꝛaliter: licet sub alio modo pñoi
et sic nō debz intelligi eodē modo valere sylłm in pꝛet' et in ab
stract'. Et hoc vult pñus in lra: vbi inter cetera impedimēta ex
pte tmioꝝ impedieciū aliquā oꝛom esse syllogisticā: ponit hoc v
num impedimētū. Quādo nō tenet eodē mō tmimi in pmissis et
in pꝛetone: s; variat scđm pꝛecionē ⁊ abstractionē: ptingit in syl
logisando decipi. ita. qđ credit oꝛo esse syllogistica: et tamen nō est.
vt sic arguēdo. nulla sanitas ē egritudo. omī homi pꝛigit lesse
sanitatē. sedm null' hō ē eger. hec pñā nō valz ppter mutacionē
tmioꝝ scđm abstractionē et pꝛecionē. Alio mō potest in

Diij

Primi Prætorum

telligi. q̄ sicut ex f̄missis de terminis peret̄ sc̄m artes iā datam
p̄t̄ cludi p̄lo de t̄mis peret̄. ita sc̄s eādē artē syllisandi ex p̄-
missis de t̄mis abstract̄ p̄t̄ inferri p̄lo de t̄mis abstract̄. et sic p̄-
cedēdū ē: q̄ eodē mō valz syllisare i abstract̄ sicut i peret̄. Quat̄
tamen regul̄ generalib̄ sylloz. Unde. sicut bene seq̄. om̄e colo-
ratū est quale. om̄e albū est coloratū. ergo om̄e albū est quale. sic
eciā bene seq̄. ois color est qualitas. ois albedo est color. ergo o-
mn̄is albedo est qualitas. Pro sc̄da p̄t̄stionis intelligendā.

Notandū sc̄do Q̄ qūvis rect̄ et obliqū idē
significāt: tamen nō sub eodēz mōdo s̄ndi. q̄a obliqū vltra s̄nz
recti p̄ncipalē addit aliquā obligatēz: p̄nta possessionis vel acq̄-
sitionis. et p̄ tanto rect̄ et obliqū nō sunt t̄rminī synōnīmī ym-
mo sc̄m aliquos obliqū plura s̄t q̄ rect̄. et q̄ q̄libz obliqū est
t̄rmin̄ p̄notatiū. vt lijhols de s̄tato materiali: significat om̄em
rem possesam ab hōie. et p̄ illa sup̄ponit. et de f̄ozali s̄tato hōiem
q̄nez p̄notat tanq̄ possessorēz. Et ideo p̄pter hāc diuersitatēz quā
rect̄ et obliqū habent in mōdo s̄ndi: vel sc̄m quosdā eciā in si-
gnificato. nō q̄qd̄ p̄uenit recto: p̄uenit eciā obliquo. et p̄ p̄ns. si
ex rectis sit bonus syllogismus: non videtur esse inconueniens:
si ex obliquis non posset fieri syllogismus

Notandū tercio Q̄ q̄a ex om̄i p̄pone de im̄io
distributo cum vna alia in qua ponit̄ aliq̄s t̄min̄ subsumptus
sub illo t̄rmino distributo: est bon̄ syl̄lus. Ideo. cū ex obliq̄s po-
test fieri talis dispositio: potest eciā ex obliq̄s fieri bon̄ syl̄lus: ser-
uat̄ tamen om̄ib̄ p̄dicionib̄ req̄sit̄ ad formā syl̄listicā. videlicet
ne sit pl̄ p̄dicatū minor̄ q̄ subiectū distributū maior̄. et sic de
alijs. xxiij. p̄dicionib̄ in. xxiij. regulis sylloz exp̄ssis. quod de-
clarat Arist. p̄oēs figuras. Quā q̄ntū ad p̄mā figurā ponit̄ tres re-
gulas. Prima maior̄ de recto et miōre ex̄te de obliquo: seq̄t̄ p̄-
lo de obliquo. vt ois sophia ē disciplina. hō ē sophia. ḡ boni ē di-
sciplina. Sc̄da regula maior̄ de obliquo et miōre ex̄istente de
recto in p̄ma figura: seq̄tur p̄lo de obliquo. vt cuiuslibz quāt̄ aut̄
h̄ij est disciplina s̄ bonū est quale aut̄ h̄ij. ergo boni est discipli-
na. Tercia regula. Ex ambab̄ de obliquo in p̄ma figura fit bo-
nus syl̄lus: ad inferendū p̄t̄onez de obliquo: et quandoq̄ de re-
cto. Dispositio aut̄ p̄tonis cognoscit̄ ex relatiuo posito in ma-
tore. Si em̄ relatiuū est obliqui casus: p̄lo erit de obliquo. Si

¶ *So relatiuū ponat in recto: ꝑlo erit de recto. Exēplū pmi. cui⁹ tūq⁹ est disciplina illi⁹ est gen⁹. boni est disciplina. igit boni ē ge nns. Exēplūz scđi. cui⁹ tūq⁹ est disciplina hoc est gen⁹. boni est disciplina. ergo bonū est gen⁹. Et est sciendū: q⁹ tales sylli qñ sic fiunt ex obliquis: dicūt esse in aliquo modo vel figura nō ꝑ prie et directe: capiēdo figurā eodez mō quo ante diffinita est. s⁹ solū reductiue: in quantū scēz ꝑmisit de re: mis obliqs habent resolui in ꝑmissas de re: mis rectz. Vel eciam dicuntur esse in fi gura vt in mō aliquo. qā habent similitudinē tal' modi vt figure*

Notandū q^{ro} Quia i sylis de obliqs aliqñ signū distributiū addit subiecto cōposito. ex recto ⁊ obliquo. y deo ad cognoscendū quid ibi distribuat. **Notande sunt tres: re gule.** Prima Signū vlt affixatiū obliq casus additū aggregato ex recto et obliquo solū distribuit obliquū: cū quō ꝑuenit in accidentib⁹ et nō rectū. Scda regula. Signū vlt affixatiū nomīnatiue casus: additū aggregato. ex recto ⁊ obliquo: distribu it vtrūq⁹. Racio harū duarū regularū est. Quia ad motū subiecti mouent oīa ei⁹ accidēcia. nō tamen eꝑuerso. necesse ē substantiā moueri: moto aliquo accidente. Sed rect⁹ se habet vt substan cia. obliq⁹ s⁹ vt accedens. ergo distributo fine multiplicato re cto: optet distribui et multiplicari obliquos et nō eꝑuerso. Tercia regula Signū vlt negatiū: etiā si ponat in obliquo: di stribuit rectū. Racio. Quia tale signū includit negacionem: que omnia se ꝑuēcia distribuibilia confuse distribuitue negat

Conclusio responsalis Eodemodo valet syl logizare in abstractis sicut in ꝑcretis: in obliqs sicut in rectis. in pta intellectu dictum in notabilib⁹ Patet ꝑlo ex dictis

Arguit pmo Non valet eodē modo syllogizare in abstractis sicut in ꝑcretis. qā hic nō seq⁹. nulli eꝑitudini ꝑtingit inesse sanitatez. oīi homini ꝑtingit inesse eꝑitudinez. ergo nul li homini ꝑtingit inesse sanitatez. Et tamen in ꝑcretis seq⁹. nul lum al ꝑtingit esse eꝑz. oīe sanū ꝑtingit esse al. ergo nullū sanū ꝑtingit esse eꝑz. **I Dico q⁹ nō valet. qā pl⁹ est ꝑdicatū minoris s⁹ subiectū maioris. qā in minori hoc totū est ꝑdicatū ꝑtingens inesse eꝑitudinem. s⁹ in maiori solum subijcitur eꝑitudo**

Arguit scdo In ꝑcretis nō valet arguere sylli

Primi Priorum

hice, ergo nec in abstractis. Hic patet, quia non sequitur, omnis albus est coloratus, niger est albus, ergo niger est coloratus, probatur, quia promissum est quod conclusio non sunt propositiones, eo quod adiectiva non possunt esse extrema propositionis. ¶ Dico quod adiectiva et pereta secundum se in masculino et feminino genere non possunt esse extrema propositionis, tamen bene cum addito vel in neutro genere

Arguitur tertio Non valet eodem modo syllabificare in abstractis sicut in peretis, probatur, quia alia est habitudo abstractorum et peretorum, igitur in eis non valet eodem modo syllabificare. Hic, quia abstracta sunt dispersa ad invicem; ita quod unum non potest predicari de alio vere et affirmativum, pereta vero possunt. Conclusio vero patet. Quia in similibus diversarum habitudinum: non eodem modo syllabificamus. ¶ Dico, quod est in terminis peretis et abstractis non sit eodem modo syllogizandum: quo ad syllogismum peractum ad certam materiam: puta demonstrationem et probabilem, tamen in syllogismo simpliciter dicto bene valet, quia ita bene syllabificatur ex falsis: in syllogismo simpliciter dicto: sicut ex veris

Arguitur quarto Ex obliquo non potest fieri syllogismus. Probat, omnis syllogismus debet esse ex propositionibus, sed obliqui non causant propositionem, ergo, minor patet auctoritate Aristotelis. primo Pertheientias. ¶ Dico, quod obliqui non constituunt propositionem secundum se et rationem sui, tamen in ordine ad eorum rectum bene constituunt. Et ideo syllogismus de obliquo est syllogismus occultus, et debet resolvi in syllogismum de rectis.

Arguitur quinto Ille syllogismus non est bonus in quo committitur fallacia accidentis, sed in syllogismo cuius una promissa est de recto et alia de obliquo: committitur fallacia accidentis: propter variationem: medij penes rectum et obliquum, ergo. ¶ Dico, quod variatio recti in obliquo non causat fallaciam accidentis: nisi varietur habitudo locutionis: que solus est in modo significandi grammaticali, potest tamen ibi talis fallacia accidere indebitum arguendo, ut si sic arguas, homo est generis casus, Johannes est homo, ergo Johannes est generis casus.

Arguitur sexto In syllogismo ex obliquo ex vero sequitur falsum, ergo non est bonus syllogismus. Hic patet sic arguendo, nullus est equus est asinus, cuiuslibet homo est equus, ergo nullus homo est asinus, ubi autem potest esse verum, tunc est falsum. ¶ Dico quod non bene concluditur, sed sic debet concludi, ergo aliquid quod est cuiuslibet hominis est asinus. Vel sic, ergo nihil quod est cuiuslibet hominis est asinus.

Arguitur septimo In omni syllo optet sumere aliquo de aliquo. h. hoc nō potest fieri in pōnib⁹ de terminis obliquis. ergo ex tēmis obliquis nō potest fieri syllogismus. **¶** Dico q^d nō oportet in omni syllo sumere aliquo de aliquo in recto. q^a nō oīs pōdicatio est in recto: dicēs hoc esse hoc. h. sunt etiā alie pōdicationes secundum diversas habitudines obliquoꝝ

Utrum modus arguēdi ex reduplicatiuis et tēmis infinitis p^{er} p^{ri}mū sit ueniēt^{er} assignat^{us}. Pro p^{ri}ma p^{re}q^{ue}stiois

Notandū p^{ri}mo Q^{uod} p^{ro}pō reduplicatiua est p^{ro}pō

in qua ponitur signū reduplicatiuis reduplicatiue tentū: tenēs se ad pōdicatū. Ex cui⁹ descriptionis vltima p^{ri}cula dat^{ur} intelligi. q^{uod} in reduplicatiua pōnē: ip̄a reduplicatio ponēda est ad pōdicatū. ita q^{uod} est pōicio ip̄i⁹ pōicari et nō subiecti. Quia reduplicatio denotat causā inherēcie pōicari ad subiectū. Est em̄ secundū Albertū reduplicatio iterata enūciatio super extremū pōis denotās causā inherēcie pōicari ad subiectū. Inherēcia autē est quedā relatio: que ad subiectū terminat^{ur} et a pōicato inchoat^{ur}. Inherere em̄ est ip̄i⁹ pōicari et nō subiecti. Et ita reduplicatio pōicio ip̄i⁹ pōicari dicēda est esse et nō subiecti. Ex quo sequit^{ur} q^{uod} distributio et reduplicatio opposito modo se habet. Distributio em̄ est ip̄i⁹ subiecti in cōparatione ad pōicatu^m. et habitudo p^{er} distributionē designata incipit a subiecto. diuidens p^{er}tes subiecti tendit ad pōicatu^m. Et ideo addit^{ur} ad subiectū. Reduplicatio autē q^{uod} signat causā inherēcie: que q^{uod} inherēcia incipit a pōicato et terminat^{ur} ad subiectū. ideo p^{ro}pō addit^{ur} pōicato tanq^{uam} esset determinatio: et nō tanq^{uam} illi quod reduplicat^{ur}. Id em̄ quod reduplicat^{ur} est ip̄m subiectū: p^{er} quāto accipit^{ur} aliquo ip̄i⁹ subiecti: quod est causa inherēcie ip̄i⁹ pōicari ad subiectū. Si em̄ pōicatu^m esset illud q^{uod} reduplicat^{ur}: p^{ro}pō illa esset falsa et intelligibilis. Reduplicatio em̄ p^{ro}pō dicta importat et v^{er}itatē et causalitatē. Et ita addita pōicato denotaret ip̄m pōicatu^m accipi v^{er}it^{er}. et ip̄m esse causā quare inest subiecto. Propter p^{ri}mū: p^{ro}pō illa esset falsa. quia oīs p^{ro}pō est falsa: in qua pōicat^{ur} v^{er}it^{er} v^{er}it^{er} sumptū. Propter secundū: p^{ro}pō intelligibilis. q^{uod} nō est intelligibile: quod idē sit causa sui ip̄i⁹ et p^{er} se. Cōcurrūt autē in pōnē reduplicatiua quatenor. P^{ri}mū est nota reduplicacionis: que est p^{ro}pō cum suo casuali. vt scdm̄ quod in eodē inquantū vel aliq^{uod} simile. Scdm̄

12 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
13 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
14 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
15 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
16 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
17 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
18 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
19 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
20 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū

21 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
22 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
23 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
24 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
25 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
26 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
27 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
28 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
29 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
30 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū

31 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
32 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
33 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
34 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
35 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
36 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
37 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
38 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
39 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
40 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū

41 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
42 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
43 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
44 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
45 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
46 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
47 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
48 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
49 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū
50 p^{ri}mū p^{ro}pō p^{ri}mū

Primi Priorum

est terminus reduplicatus. Tercium est subiectum principale
Quartum est predicatum principale

Notandum scdo Quod ex textu eliciuntur due regule

ad syllabandum et reduplicandum. Prima. Ad includendum celo
nem reduplicatiua cum reduplicacione medij in pmissis. illa red
plicacio debet poni ad maiorem extremitatem et non ad mediu. q
a aliter syllabaretur in prima figura et minor falsa. ut boni est disci
plina inquantum bonum. Iusticia est bonu. ergo iusticie est disci
plina inquantum bonu. Secunda regula. Ad includendum maiorem extre
mitatem de minori: cum reduplicacione minoris extremitatis in p
missis: reduplicacio minoris etiam ponitur ad mediu. q a aliter syllabaretur
celo simpliciter sine reduplicacione. ut entis inquantum bonu est disciplina inquantum
bonu. h bonu est ens inquantum bonu. ergo boni est disciplina inquantum bonu.
Ad dat autem aliquam reglam ad includendum celos cum reduplicacione maio
ris extremitatis. q a talis in nulla figura potest syllabari. In omni
enim figura predicatur maior extremitas in celone. Si ergo sumere
tur cum reduplicacione: reduplicaretur predicatum super subiectu. quod e
st contra naturam reduplicacionis. Et aduerte. q tantu in prima figu
ra potest syllabari cum utraque reduplicacione. scilicet medij et minoris
Et patet in exemplis regularum. in alijs autem figuris non. Unde. in se
cunda figura non potest syllabari cum reduplicacione medij. aut e
nim illa reduplicacio in pmissis poneretur ad mediu: quod ibi pre
dicatur. Et sic illa propositio esset falsa. aut poneretur ad maiorem extre
mitatem que subsistit medio. ut dicendo. nullu malum inquantum elige
ndu est eligendum. et sic propositio illa etiam esset falsa. q a signat oppositu esse
causam oppositi. Potest tamen in secunda figura syllabari cum redu
plicacione minoris extremitatis: ponendo in minori propositio et in
celone sic. nullu malum est eligendum. h omne bonu est eligendum inquan
tum bonu. ergo nullu bonu est malum inquantum bonu. In tertia fi
gura opposito modo non potest syllabari cum reduplicacione mino
ris h tantu medij. q a aut illa reduplicacio minoris poneretur ad
minorem extremitatem: que predicatur. aut ad subiectu scilicet ad me
diu. et utroque modo propositio erit falsa. sicut patet considerati in poi
ctis terminis. Pro secunda parte questionis

Notandum tercio Quod terminus infinitus est aggrega
tum ex termino finito: et negacione non infinitatis et cetera. Et di
citur infinitus. q a infinite et indeterminate sunt huiusmodi. sicut non

Questio Vigesimaprima Fol. 50

homo: significat omne ens quod nō est hō. Sed terminus iste dicitur
finitus: qui capit sine negacione nō infinitanter tanta. vt. hō. al.
Et dicitur finit⁹: q̃a definitā rem ratione p̃marie sue hācōis hē
et importat. Ponit autē p̃bus tres regulas in textu: ex q̃b⁹ po-
test haberi mod⁹ syllisandi ex terminis infinitis. Prima.. Pro-
positio affirmatiua de p̃dicato infinito: et negatiua de p̃dicato fi-
nito: nō eq̃pōlēt. vt iste dñe. hō est nō bon⁹. et hō nō ē bon⁹. tum
p̃mo. q̃a aliquid seq̃t ad vnā: quod nō seq̃tur ad aliā. q̃a ad hanc.
hō est nō bon⁹: seq̃t: hōiēm esse. quod nō seq̃tur ad istā. hō nō ē
bon⁹. modo. p̃uertibilia debēt se sic habere. q̃ q̃d seq̃tur ad v-
num: seq̃tur etiā ad aliud. Tum sc̃do. q̃a stat vnā esse verā et al-
iam falsam. q̃a ista potest esse vera. hō nō ē bon⁹: sine sc̃da. vt posi-
to: q̃ hō nō sit. Tum terciō. q̃a vna aliquid ponit et aliā nihil.
Secūda regula. Ad affirmatiua de p̃dicato infinito: seq̃tur nega-
tiua de p̃dicato finito et nō eꝓuerſo. Exēplū p̃mi. vt hō est nō
bonū. igitur hō nō est bonū. Exēplū sc̃di. q̃a nō seq̃tur. hō nō ē bo-
num. ergo hō est nō bonū. Tercia regula. Ad affirmatiua de p̃di-
cato finito: seq̃tur negatiua de p̃dicato infinito s̃ nō eꝓuerſo. ex-
ēplū p̃mi. hō ē bon⁹. ergo hō nō est nō bon⁹. Exēplū sc̃di. vt bīe
nō seq̃tur. hō nō est nō bon⁹. ergo hō est bon⁹. Ex q̃b⁹ p̃bus ran-
dem inferz. q̃ affirmatiua de p̃dicato infinito nō est eodē mō sylli-
sanda: sicut negatiua de p̃dicato finito. Racio. q̃a p̃pō affirmatiua
syllisatur in modo affirmatiuo. negatiua vō in modo negatiuo. s̃
q̃a idē mod⁹ nō est affirmatiu⁹ et negatiu⁹. igitur nec p̃pō affirmati-
ua et negatiua eodē modo possunt syllisari. Sed affirmatiua de p̃-
dicato infinito est syllisanda eodē modo: sicut affirmatiua de p̃di-
cato finito. q̃a in eodē modo et in eodē figura. Vā sicut bene se-
quitur. oīs hō ē studiosus. omne r̃sibile est hō. ergo omne r̃sibile ē
studiosum. Sic etiā seq̃tur eodē modo. oīs hō est nō studiosus.
et omne r̃sibile est hō. igitur omne r̃sibile ē nō studiosum. Simili-
ter negatiua de p̃dicato infinito est eodē modo syllisanda: sicut
negatiua de p̃dicato finito. Vā sicut bene seq̃tur. null⁹ hō ē as-
inus. omne r̃sibile est hō. ergo nullū r̃sibile est asin⁹. sic seq̃t in eo-
dem modo. null⁹ hō ē nō asin⁹. omne r̃sibile est hō. ergo nullū r̃s-
ibile est nō asin⁹. Et eodē modo ex vers⁹ potest syllisari. vt nullus
hō ē nō al. omne r̃sibile ē hō. ergo nullū r̃sibile ē nō al. Ad cogno-
scendū autē generaliter. an ex terminis infinitis eodē modo syllisā-
dum est sicut ex terminis finitis

Notandum quarto Quod dupliciter contingit syllisare
ex terminis infinitis. Uno modo, quando oēs termini syllisati sunt
infiniti. Et sic eodem modo syllisatur ex ipsis sicut ex terminis fini-
tis, ut omne nō al ē nō hō, omne nō sensum nō ē al, ergo omne non
sensum ē nō hō. Alio modo syllisatur ex ipsis: quando alig fini-
ti sunt finiti et alig infiniti, et sic dupliciter. Uno modo, quando
un⁹ termin⁹ infinit⁹ nō variatur in termin⁹ finitū nec eversio: Et
sic bene valet. Secūdo, quando termin⁹ infinit⁹ mutatur in fini-
tum finitū. Et sic nō valet eodem modo. Unde nō sequitur, omne non
accidens ē substantia, oīs albedo ē accidens, ergo omīs albedo ē
substantia. Et hoc ē ver⁹ q nō valet: variando finitū infinitum in
terminū finitū in pōnib⁹ affirmatis, qā in negativis bene valz.
Et bene sequitur, nullum non rationale ē homo, nullus asinus est
rationalis, igitur nullus asinus est homo

Conclusio responsalis Mod⁹ arguēdi ex redupli-
catione et finis finit⁹ a pō pūter ē assignat⁹. p pō ex dictis

Arguit pmo Reduplicatio ē pōicio subiecti.
ergo male dictū ē i pmo notabli q sit pōicio pōicati. Dñs pbat
dicēdo, ens inqñtū ens ē subiectū merhabilisce, finitū scz qd in
finitū ē ignotū: ibi reduplicatio ponit ad subiectū: sic q ipm sub-
iectū reduplicet. ¶ Dico q pōicio reduplicativa cap. ē duplici.
Uno modo specificative: ut scz specificat rationē: scdm quā pre-
dicatum inest subiecto, et sic capit⁹ in exēplis adductis in ar-
gumto et in aliis locutionib⁹ nostr⁹ cōmunib⁹. Et isto modo nō
capit⁹ hic reduplicatio. Nō em facit ppe pōnē reduplicativā: s
vnā simplicē categoricā: de reduplicato extremo. Et hec redup-
licatio apud alios vocat⁹ reduplicatio modi inherēdi. Secūdo,
signū reduplicativū tenet reduplicative inquātū importat
causalitatē et vtitatē, et apud alios vocat⁹ reduplicatio rei scz
inherētiā alteri⁹ rei ad ipāz. Et tal⁹ ut dictū ē, est pōicio pōicati

Arguit scdo Si reduplicacō nō posset se tene-
re ad subiectū: sequeretur, q nulla pō reduplicativa esset puerri-
bilis, pñā pbat qā si puerteret in puertere signū reduplicativū
teneret se ad subiectū: cū in puerter se tenet ad pōicātū. ¶ Di-
co q pō reduplicativa nō ē pueribilis fōsaliter scdm se totam
in aliā reduplicativā: s in non reduplicativā: capiēdo subie-

Questio Vigesima prima fol. 51.

est reduplicatiue p pōicato pueritē et p subiecto aggregatū et pōicato pōnis reduplicatiue et t mō reduplicatiuo scū hoc pno mine quod. vel cū hoc toto aliqd quod. vt oīs hō inqūatūm rationalis est rībīlis: pueritē sic. ergo aliqd quod inqūatūm rationale est rībīle ē hō. Egiō? vobis dicit. q talis pō debz pueritē: deponēdo reduplicatiōē. vt sic. ergo qdā rībīle ē hō. Et si obijciatur In pueritiōe faciēda obseruātiō ē: q t mīni stent sub eis dē definitiōibz in pueritiā et pueritēte. Respōdet. q hoc ē vix de determinatiōibz que disponūt id quod ē subiectū vel id qd ē pōcatū. cui? modi sunt. alb? niger. nō autē de definitiōibz: que disponūt subiectū inqūatū subiectū. vt sunt oīs. null? vel que disponūt pōcatū inqūatū pōcatū. cui? modi ē reduplicatiō: que ē pōicio pōicati in ordine ad subiectū. vel inquantum pōcatū est

Arguitur tertio Cōtra id qd dictū ē. q reduplicatiō aduicā pōicato: sicut illi qd reduplicat facit pōnē faci. am hoc enī nō videt ē: vix. pbat de ista. sō inqūatūm al nō ē al que est vera. pbat. sūa pōictoria est falsa. ergo ipa vera. tenz pūa p legē et naturā pōictoriaz. His. qā hec est sūa pōictoria sō inquantum animal: ē animal. que est falsa ¶ Dico. q illud dictū intelligitur de affirmatiuis: modo ista est negatiua

Arguitur quarto Reduplicatiō mediū potest poni ad mediū in minori pōne. ergo pma regula falsa. qā si nō: maius ppter hoc: q minor fieret falsa. s hoc nō. pbat. qā ex additiōe reduplicatiōis in maiori pōne ad mediū nō causat pōicio falsa. vt dicēdo. bonū inqūatū bonū ē disciplina. ergo etiā ex additiōe ei? in minori pōne ad mediū nō falsificat ē mior pō. tenet pūa. qā nō videt ratio diuersitatē ¶ Dico q ratio diuersitatē ē. qā in maiori addit illa reduplicatiō mediū: vt ē subiectū. in miori vō: vt ē pōcatū. vñ nō sōla additiō reduplicatiōis ad mediū causat falsitatē. s additiō ei? ad mediū et nō pōcatū

Arguitur quinto Reduplicatiō sp addēda est pōicatio. s in aliqua figura mediū semp pōcat. ergo reduplicatiō potest addi ad mediū ¶ Dico. q pbus dicit ē: q reduplicatiō nō potest poni ad mediū: intelligit de reduplicatiōe mediū: cui? quā nō potest argui in scda figura. vt dicitū est in notabili secundo

Arguitur sexto Sicut potest syllisari affirmatiue

Primi Priorum

etiam reduplicacione: ita etiā potest syllisari negative. Sed pbs
nō docet syllisare negative. ergo videt: qd insufficiēter pbs do-
cet modū arguēdi et reduplicatōis. Aliaior patet de redupli-
cacione mediū sic arguēdo. nullū eligēdū ē malū inquātū eligen-
dū. omne bonū ē eligendū. ergo nullū bonū est malū inquātū eli-
gendū. De reduplicacione vō minorē patet in hoc exēplo. nullū
corp⁹ inquātū egz ē sanū inquātū egz. omne egz ē corp⁹ inquā-
tū egz. ergo nullū egz est sanū inquātū egz. ¶ Dico qd pbs
nō intendit sic docere omnem modū syllisandi cū reduplicaciōe
hanc illūq; valet sibi ad ostendendū: quomodo syllis cū redupli-
cacione reduci possit in tres terminos. hoc autem sufficiēter
potest haberi per syllogismum affirmativum

Arguit septimo Ex terminis infinitis nō fit ali-
quis sylus pba. ois syllisacio est ex pponib⁹. tmin⁹ infinit⁹ nō
facit pponē. ergo. Aliaior ē nota. Aliaior patet. qd ois pō est ex
nomine et vbo. h tmin⁹ infinit⁹ nec est nomē nec vbu. ergo nō p-
ficiunt pponē. Aliaior ē Arist⁹ pmo per hermenias. similr minor.
¶ Dico qd nomē infinitū nō est nomē ppositivē captū: h bene cō-
muniter: quē ad modū accipit nomē scdō per hermenias. vbi pbs
loquitur de multiplicacione propositionum

Arguit octavo Nō valz eodē modo syllisare
ex finis infinitis sicut ex terminis finit⁹ pba. ex terminis finit⁹ valz
arguere expositorie. h ex terminis infinitis nō. p pma pte patz ex di-
ctis ante. h p scda pte patz. qd hic nō seqt. nō soz ē hō. nō soz est
alim⁹. ergo alim⁹ ē hō. tenet pna p syllogismū expositivū in tertia figu-
ra h qd nō seqt. qd pmissē sunt vere et pto falsa ¶ Dico qd non
arguit expositorie. qd mediū ē termin⁹ pns et non singularis: eo
q; supponit p pntib⁹: qd pro omni ente quod non est soz

Arguit nono Affirmativa de pōicato infinito
habet pculi in modo negativo: nō aut affirmativa de pōicato fi-
nito. ergo nō eodē modo syllisanda ē illa sicut ista. Alis. qd affir-
mativa de pōicato infinito equalēter negative de pōicato finito:
que syllisat in modo negativo: cum inferat ipam. vt patet ex se-
cunda regula. h pponēs equalētes eodē modo syllisari possunt.
ergo et ¶ Dico qd hec ratio pōt supponit affirmativā de pōicato in-
finito equalēter. qd ē pta dicta in pma regula pōtibilis tereij.
¶ Vel potest dici ad minōrē. qd equalētes quo ad modū enūciā qd

Secūdi Priorum Questio Prima Fol. 52

eo modo syllogisantur quales non sunt: affirmativa de predica
to infinito: et negativa de predico finito.

Et tantum de P. imo Libro Prior

irca incipium secū-

di Libri Priorum Queritur.

Cur tantū sex sint pote
states syllogistice. et an pme
tres sint sufficienter assignate Pro
intellectione questionis more

Notandū pmo Quod Aristo.

in pmo libro: postq̄ ostēdebat r det
minant de simplicis syllo ostēsiuo. nūc in isto libro determinat de syl
logismo ex ypothesi: qui ē cōposicio. Dicitur pmo dīstethaphi
sice. Simpliciora pora sunt his que sunt ex addicione. Ypothe
sis autē est dictio greca. Et dicit ab ypos qd ē sub et thesis posi
cio. Unde sylus ex ypothesi tantū valet: sicut sylus ex sepositici
one. vnde Sylus ostēsiu⁹ est q ex duab⁹ pmissis in modo r figu
ra disposit⁹: ostēdit pconē pncipaliter intentā sine aliqua ypo
thesi. s̄ sylus ex ypothesi est q̄ infert pconē pncipaliter intentā
ex aliqua supposicione. Notandū ē etiā. q̄ Potestas syllogistica
diffinit sic. Est ppetas syllogistica forme ei attributa ratione ali
cui⁹ ypothesis valēs ad falsitatē ostensionē: et veritatē enidēci
am. Dicit. ad veritatē enidēciā et falsitatē ostensionē. in ist⁹ pcon
lis innuit finis istarū potestatis. nā Alique valēt ad falsitatē ostē
sionē vt syllogizare ex opposit⁹ syllogizare ad impossibile. Alique valēt
ad enidēciā veritatis. vt syllogizare ex falsis ver: pcludere plures
pclusiones. Et iste potestates nō pueniūt syllo eodē modo. quia
iste tres. scz Plura pcludere. Ex falso syllogizare ver. Ex opposi
tis syllogizare. pueniūt syllo ratione pmissarū. s̄ alie tres racioe to
cius syllogi. Dicit ergo. q̄ Tantū sex sunt potestates syllog: spe
cifice distincte et formaliter: que tangūt in hoc vsu. Pn falsum.
Circum conuersum. Impos. et oppo.

Secundi Priorum

Notandū scđo Quidā potestas syllistica ē.
 plura pcludere. unde Plura pcludere est ipm sylm ratione an-
 cedēt esse illarū pluriū psonū syl listice. Et scđm Arist. in re-
 ctu hoc potest fieri quattuor modis. scit q sylus manēs in ea-
 dem figura: licet nō modo pcludat plura. Primo p puerionem
 Quia ois sylus pcludēs pueriam eque: pmo ⁊ immediate etiā p
 puertere ei? puertere ē. p illā regulā. Quicqd seqt ad pns alicu-
 ins pñe: hoc etiā seqt ad añs. Et sic scđm pñz. qñbz syls potest
 pcludere plura. pter illū q pcludit pñcularē negatīnā. eo q tal
 nō est pueribilis in vnā de modo loquēdi pñeto. Secūdo hoc
 potest fieri p subalternacionē. et sic Ois sylus qui pcludit vlem
 etiā potest pcludere ei? pñcularē. Tercio hoc fit p pñpolēcā q
 Quicqz pñmisse possunt inferre vnā eqpolentē: etiā potest infer-
 re aliā. Quarto hoc fit p subsumptionē. Et de isto modo Arist.
 in textu ponit regulas. Prima. Omnes syli vles in pma figura
 possunt pcludere plura p subsumptionē sub medio vel minore ex-
 tremitate. Exēplū pmi sic ponendo maiorez. omie al ē substācia.
 al ē mediū. possūz sic subsumere. ois hō ē al. ois leo ē al. ois bos
 est al. et pcludendo. ergo ois hō ē substācia. ois leo ē substācia. o-
 mnis bos est substācia. Exēplū scđi sic arguendo. omie corpus
 est quārū. omie al ē corp⁹. al ē minor extremitas. et sub ea substa-
 miē sic. ois hō est al. ois equ⁹ ē al. ois hirc⁹ ē al. et pcludendo. er-
 go ois hō est quār⁹. et hirc⁹ est quār⁹. Secūda regula. In oltus
 modis pñcularib⁹ pñe figure: solum possunt plura pcludē p sub-
 sūptionēz sub medio et nō miori extremitate. Tercia regla. In
 oib⁹ modis scđe figure. siue sint vles siue pñculares: solū potest fie-
 ri subsumptio sub aliqua extremitatē que distribuit: et non sub
 medio. Quarta regula. In tercia figura solū fit subsumptio in
 ista pmissaz: vbi mediū distribuit: et sub nulla extremitatē. quia
 tales ibi pñcāf. Scant ergo iste regule in isto. q Sylus potest
 plura pcludere p subsumptionēz sub termino distributo a pñe sub-
 iecti posito. siue fuerit maior extremitas siue mediū siue minor
 extremitas. Utilitas aut hui⁹ potestatis est: vt sciam⁹ multipli-
 care pñones alicui⁹ syli: siue multiplicacionē pmissaz. Sed ppo-
 thesis in qua fundat. in cui⁹ scit vñte sylus pcludit plura: est
 ista regula generalis. Quicqd seqt ad pñs alicui⁹ pñe: etiam
 aptum est sequi ad antecedens eiusdem consequencie

Notandū tercio Secūda potestas syllistica ē

Et falso syllogizare vix. Unde Et falsis syllogizare vix est ex pmissis ambabus falsis vel vna earum falsa: inferre conclusionem veram syllogistice. nō quod ppter qd et ex necessitate. s̄ factū qd est. et nō gracia forme falsificationis: s̄ gsa materie falsæ: et dispositæ in modo et figura. Cuius est simile scdm Albertū. Nam duo numeri impares: pstitunt numerum parē. nō p quāto sunt impares: s̄ p quāto est in eis materia numeri par. sic etiā in pposito. Duobus autem modis ptingit ex falsis syllogizare vix. Primo. Et ambabus falsis. vt nullus hō ē al. ois lapis ē al. ergo nullus lapis ē hō. Secundo. Et vna falsa. Et hoc dupliciter. Vno modo. Quando maior ē falsa: tam in modis affirmatiuis q̄ negatiuis. Exēplū de modis affirmatiuis. omne albu ē al. ois cignus ē alb. ergo ois cignus ē al. Exēplū de negatiuis. nullū albu ē al. ois nix ē alba. igit nulla nix est al. Alio modo. Quando maior ē vā et minor falsa in modis affirmatiuis. vt hic. ois equus ē al. ois hō ē equus. ergo ois hō ē al. In negatiuis. nulla medi. ina ē al. ois musica ē medicina. igit nulla musica ē al. Utilitas autem huius potestatis est. vt sciamus cognoscere naturā p̄ se quæcie bone. Quia ois p̄na ē bona: cuius assis non p̄ esse vix sine p̄ sequēte. ypothesis autem huius potestatis ē ista regula cōmunis. ois p̄na ē bona cuius assis nō potest esse vix sine p̄na te. Sed diceretur. Et falso seq̄t vix. quare e p̄uerso: ex vero nō seq̄t falsus. Dico. q̄ ratio dixerit atq̄ ē ista. qd Quando ex veris inferi falsus. tūc oppositum p̄ntis nō repugnat antecedenti. qd tūc oppositū p̄ntis est vix: et antecedēs etiā ē vix. Alio modo. vix vero p̄sonat et nō repugnat. S̄ quando ex falsis syllogizat vix. tūc oppositū p̄ntis repugnat antecedenti. sic qd nō possunt s̄l stare in v̄itate. duo cū falsa nō p̄ possūt s̄l stare i v̄itate. Et quoniam i p̄na bona et necēria: ex p̄libet seq̄t ip̄se vt sic arguēdo. oē currēs ē equus. ois hō ē currēs. ḡ ois hō ē equus. Tamen ex veris nō seq̄t falsus. Et ratio dixerit atq̄ est. Quia due possibiles possunt p̄tinere vnā copulatiuā impossibilē. s̄ nūq̄ due p̄posiciones vere possunt constituere vnā falsam

Morandū q̄rto Tercia potestas syllogistica est circulariter syllogizare. Unde Circulariter syllogizare: est ex p̄lōe et p̄uertēte vni p̄missee inferre aliā p̄missā. vt capiēdo istū syllogismum. Ois hō ē al. rationale. omne risibile ē hō. ergo omne risibile ē al. rationale. et p̄lōne et p̄uertēte maioris inferri potest minor: sic syllogisando. omne risibile ē al. rationale. omne al. rationale ē hō. ergo oē risibile ē hō. quod ē argumētū in p̄ma figura de p̄missis trāspo.

Secundi Priorum

fitis. Et nō debet hic puerio capi ppe p pñā foāli: s; p simpliciterāspōitione extremorū pñōis: manēte eadē qualitate et quāritate. Et sic pñis affixatima pueritū simplr in aliā pñez affixatimaz de tñis trāspōitū. Et licet talis puerio nō sit formalis pñā. tamen syllogismus puerio est foālis pñā. et nō tenet vtute illi pueriois: s; grācia foālis illacionis pñez ex antecēdēte. Et totum aggregatū nō ē ppe syllogismus circularis: s; qlibz illorū: vnū i respectu ad alterū potest dici circularis. Scōus tamē pcessus ratiōis pñi: magis dicit circularis. eo q in ipso foāliter nō circulario: a pñone et pueritū maior. Et syllogismus ista circularis pbatine solū fit in pueritūlibz. licet illatine etiā potest fieri in alijs. Quattuor autem modi sunt qbz syllogismus circulariter. Primus. Quādo ex conclusionē et pueritū minor sequitur maior. vt capiēdo istū syllogismū. Ois hō ē al rōnale. omne risibile ē hō. ergo omne risibile ē al rōnale. Et vltērius capiēdo pñonez et pueritū minor: inferat maior sic. omne risibile ē al racionale. ois hō ē risibilis. ergo ois hō ē al racionale. Scōus modus. Quādo ex pueritū maior et pñone sequitur minor vt patet in exēplo dicto in pñcipio huius notabilis Terciū modus. Quādo ex pueritū pñonis et minori: inferat pueritū maior. Quartus. Quādo ex pueritū pñonis et maiore: inferat pueritū minor. Utilitas huius potestatis est. vt sciāmus mutare dēmōstrationē ppter qd: in dēmōstrationē qd ē et puerio. ppothesis autē isti potestatis est ista regula. Vb vno pueritūlibz ad reliquū est bona consequēcia

Conclusio respōsalis Prime tres potestates

syllogorū sunt sufficienter assignate Patet conclusio ex dictis

Arguit pmo Plures sunt potestates q̄ sex. et

go. pbat añs. qd syllogizare ad falsū. syllogizare ad iopabile. syllogizare ad nugacōez syllogizare ad redarguionez. Si dicit. qd cōprehendunt sub qñta. Contra si sic. sequet q omnes mete reducerent ad qñtā potestates. et pñis omnes alie potestates reducerēt ad qñtam. tenet pñā. qd ois potestas fit in ordine ad aliquā metā. ¶ Dico ad pñū. qd iste cōprehendūt sub qñta. qd in omibz metis pcludit aliqd imp̄le: hoc ē in pñeniens. Sed ad impaciōez dicendū negādo pñam. qd nō omnes potestates p se pmo reducūt ad aliquā metā: sed solū quandoq; per accidens

Arguit secūdo Plura pcludere nō est pma po

cellas sylli. pbat. qd null' sylis potest plura pcludere. pbat. offi-
ciū pmissaz ē pcludere. s' sylis accipit p pmissis et pcone sunt
ergo sylis nō pcludit. zsdior nota. zsdior patet ex his que di-
ta sunt circa diffinitiones syli ¶ Dico qd sylis puenit pcludere
gracia sue partis. scilicet gracia premissazum

Arguitur tertio Ide inquantū idē solū facit idē
ergo eēdes pmissē interūt tantū vnā pcone. ergo male dicit qd
idei sylis qd a pmissaz potest plura pcludere. Ans ē Arist. scdō
de generatione ¶ Dico qd maior intelligit de causa effecta. mō
pmissē s' sic cause effectue pldis s' illatē v' quo ad cognosci tū

Arguitur quarto In pma figura nō valet plura p-
cludere p subsumptione. sub medio. pbat. qd nec in syllo affia-
tino nec negatino nō affiatino. patet. qd tūc fiet argumentū
in scda figura. ex pnt' affiatinis: ex qb' nō ill' seqt' pbat' seqla sic
arguendo. omne al' ē substantia. subsumo. ois asin' est substantia. ois
hō ē substantia. ois hō ē est substantia. igit. qd sit in scda figura. pa-
tet. qd mediū pōicat in ambab' pmissis ¶ Dico. licet mediū p-
dicatur in ambab' pmissis minus principalibus: tamen in
pmissis principalibus mediū subijcit. vel dico. qd subsumendo sub me-
dio de subsumptis: debet predicari in pmissis ipsū mediū
in pldē vō maior extrinsecas. z sic nō erit dispō scdē figū: ē s' pme

Arguitur quinto Ex falsis nō seqt' pldō vera. pbat
Sicut te habz ens ad nō ens ita vez ad falsum: s' ens nō potest
esse effect' nō entis. qd nō ens nihil causat. ergo vez non potest
esse effect' falsi. Sed pldō est effect' pmissaz. ergo pldō vā non
potest sequi ex pmissis falsis. zsdior ex puenienti similitudine.
Sicut em' ens et vez puerit: sic etiā falsum et nō ens ¶ Dico
vez argumentū pcludit. qd pmissē falsē nō inferunt verum inqnā
tū falsē sunt: sed solum gracia materie vt dictum est

Arguitur sexto Ex falso nō seqt' vez. pbat. In o-
mnib' a bona oppositū pntis repugnat antecedenti. s' vbi ex fal-
so seqt' vez: oppositū pntis nō repugnat antecedenti. ergo. zsdior
Quia oppositū veri est falsum et ans etiā est falsus. modo vnus
falsus nō repugnat alteri falso. qd ide stat cū seipso ¶ Dico qd
pposito itare pnti cū altero debet capi p eo quod est aliqua in vi-
tare picipare: sic aut due pposiciones falsē non simul stant

Secundi Priorum

Arguit septimo Ex tertia potestate seq̃t q̃
circulariter syllificare esset p̃le quod est falsu; vt patet p̃ Ar. n.
p̃mo posterioz: vbi ost̃dit: q̃ circulari demonstrare est imp̃le. Et
eo q̃ circulari demonstrare est imp̃le in eodez genere demonstrat
onis. modo: hic vnū geñ demonstracionis mutat in aliud: quia
demonstracio p̃pter quid: in demonstracionem quia est.

Arguit octauo Syllus circulari nō est bon⁹
syllus: p̃bat. bon⁹ syllus est quia totalis. syl. ē ei. cularis nō est hui⁹
modi. ergo. et minor q̃a solū tenet in t̃m̃is p̃uertibilib⁹: vt dicit̃
in textu et sic dat̃ initia. ¶ Dico q̃: licet quo ad syllificacionē
p̃barinā tenet q̃d in t̃m̃is p̃uertibilib⁹: tamen quo ad illari
nam tenet etiam in alijs.

Unde vltime tres potestates syllogistice sunt
bene assignate. Pro intellectu que sit. is. mo. e.

Notandū p̃mo Qz p̃uersiue syllificare est quar
ta potestas syllogistica. Et d̃m̃i ē sic. Quēsiue syllificare est ex op
posito p̃clōis cū altera p̃missa: inferre oppositū alteri p̃missi.
Et p̃uersiue syllificare capit̃ dupliciter: Vno modo p̃p̃: Et sic solū
ordinat̃ ad p̃bandū p̃orez p̃nam esse bonā: Et fit solū tūc: quan
do ex opposito p̃dictorio p̃clōis cū altera p̃missa: inferret̃ op
positū alteri p̃missi. Alio modo capit̃ p̃uiter: Et sic fit quando
assumit̃ oppositū p̃m̃i vel p̃dictorii p̃clōis. et infer̃t oppositum
p̃m̃i vel p̃dictorii alteri p̃missi: Et nō valet p̃uersiue syllificare
cūm opposito p̃rio p̃clōis: nisi quādo p̃clō ē ṽlis: q̃a p̃clō p̃p̃ri
etatis vel indefinita nō habz p̃m̃i: Et illa potestas essentialiter
est eadem cū rēductione p̃imp̃le: de qua dictū est ante. Et est
notandū q̃ Syll⁹ p̃uersiue nō ē totū aggregatū ex illis duob⁹
syllis: s̃ q̃libet illoz in ordine ad aliū dicit̃ p̃uersiue. Et utilitas
aut̃ istī potestatis est: vt possim⁹ vnū syllogismū reducere ad aliū: et
p̃bare vnū p̃ aliū: q̃ sit p̃na bona et necessaria. Sed ypothesis
est ista: regula generalis. Omnis consequentia est bona: in qua
ex opposito consequentis sequitur oppositum antecedentis.

Notandū scdo Quinta potestas syllogistica est
ad imp̃le syllificare. Unde ad imp̃le syllificare est ex opposito p̃
clōis p̃bande: dato et p̃cesso a respondēte: cū vno vero man
feste coassumpto syllogistice inferre manifeste falsum. Et si q̃s ne

garet illā p̄clonez. ois hō ē al: tūc arguens vel opponens debz dī
cere: do p̄dictoriū. hō nō ē al: et tūc assumo vez: manifeste vez:
et infero, manifeste falsuz. vt sic arguendo in Bocardo. hō nō ē
al. ois hō ē al: rationale. ergo al: rationale nō ē al: p̄clo ē falsa: i
git aliqua p̄missaz: et nō minor: ergo maior: tūc sic maior ē fal
sa: ergo ei? p̄dictoria ē vā: s; ei? p̄dictoria est p̄clo p̄ncipaliter in
tenta: igit ista p̄ma. ois hō ē al: est vā. Vtilitas aut istius pote
stas est ad ostendēdū p̄dictoriū p̄clonis p̄bande sine p̄ncipaliter
intente: esse falsum imp?le vel inopinabile: et ex p̄nti p̄clonez p̄n
cipaliter intentā esse verā. Et dicit ista potestas ad imp?le: quia
ducit ad ip?le: scz p̄cedēdū vī negādū duo p̄dictoria qd ē ip?le

Notandū terciū Quia aliqui dicūt qd syllus ad
imp?le capī p̄ trib? p̄cessibus. alij dicūt: qd p̄ q. q. s; p̄ p̄cordā
cia. Notandū. dupliciter p̄clo intenta p̄ncipaliter potest p̄bati p̄
syllū ad imp?le. Vno modo formaliter et determinate. Alio mō nec
formaliter nec determinate: s; p̄fuso mō: p̄bādo p̄clōez p̄ncipaliter lītē p̄
syllū formaliter et determinate: tūc ad syllū ad imp?le requirūt quoz p̄
cessus. p̄bādo vō talez p̄clōem p̄fuso et indeterminate: sufficient
tres. Prim? p̄cessus ē syllic? p̄clōens p̄clōem manifeste fal
sam. Scdus enthymematic? et est. p̄clō illi? syllic? falsa: igit ali
qua p̄missaz. Terci? aliqua p̄missaz est falsa: et nō maior: ergo
minor: vel equezo. Quart? maior vel minor est falsa: igit ei? p̄
dictoria vā. Quint? p̄dictoria ē vā: et ē p̄clo p̄ncipaliter inten
ta. igit p̄clo p̄ncipaliter intenta ē vā. Sed illi qd ponūt tres: po
nunt p̄mū scdū et terciū. Sylls ergo ad imp?le scdū qd habet
plures p̄cessus: etiā habet plures yportheses. Prima. si p̄clō est
falsa: altera p̄missaz ē falsa. Et ista yporthesis respicit duos pro
cessus. Secda. solū due p̄missae p̄ncipales sunt in syllō: Et ista re
spicit terciū p̄cessū. Tercia. si vniū p̄dictoriū est falsuz: alter est
vez. Et respicit quartū et quicū p̄cessū. Et scdū Arist. in textu.
ois p̄pō cui? cūq? qualitat? vel quantitat? fuerit: poterit p̄ imp?le
ostēdi in quibz figura p̄ter vlez affixatū que nō syllificat p̄ imp?le
in p̄ma figura. Cui? ratio est. qd in syllificatione ad imp?le: vbi a
liqua p̄pō debz syllificari: ei? p̄dictoriū debet esse vna p̄missaz nm.
modo: p̄dictoriū vlis affixatū est p̄ticlar? negatiua: que non
potest esse vna p̄missaz in p̄ma figura: nō maior: qd maiore exi
stente p̄ticlar? in p̄ma figura nihil seqt. nō minor. qd minore ex
istente p̄ticlar? negatiua in p̄ma figura nihil sequitur

Secundi Priorum

Notandum quarto Quod sexta potestas syllistica est
ex oppositis syllinare. Unde Ex oppositis syllinare est ex pmissis
et vel dictorie oppositis inferre p̄clom: in qua idem negat de se
ipso. ut hō nō est al. ois hō est al. ergo al nō est al: et hoc i tertia
figura: s̄ in scda sic p̄cludit. ergo hō non est hō. Non potest autē
syllus ex oppositis fieri in p̄ma figura. Cuius ratio est. q̄a p̄missis vel
dictorie vel oppositis: non possunt retinere dispositiones p̄me fi
gure. q̄a p̄missis p̄me vel dictorie oppositis: debent p̄cipari utro
q̄ termino: eode; ordine: sic q̄ subiectū p̄me sit subiectū scde: et p̄
dicatū p̄me: sit p̄dicatū scde. modo. Subiectū maioris p̄me figure
d̄ esse p̄dicatū minoris. ḡ syllare ex oppositis solum ē scda et tertia fi
gura. Nō p̄t etiā syllē ex oppositis fieri ex p̄missis succēssis vel sub
alēns. q̄a ex duob; succēssis vel subalēns nō potest inferri p̄clo: in
qua idem negat de seipso. Sequit̄ ergo corollarie. q̄ in nullo syllo
affirmativo potest fieri syllē ex oppositis. q̄a oppositis p̄pōses nō sunt
ambē affirmativē: etiā p̄clo debet esse negativus: quod non p̄ligit
in syllo affirmativo. Sequit̄ etiā. q̄ i tali syllo sp̄ p̄clo ē falsa. Et hoc
innuit Arist. in textu. ubi ponit d̄ aminter syllm̄ ex oppositis. et
scdam potestatem que est ex falso vel falsis syllare vex. q̄a in se
cunda potestate p̄clo sp̄ debet esse v̄a. s̄ in ista potestate sexta: p̄
clusio semper debet esse falsa. et hoc est vex syllando ex oppositis
in modo et figura. q̄a non syllando in modo et i figura: potest
inferri p̄clo vera. ut syllando Atota disjunctiva est destructio
ne vni; p̄t ad alterā ei; p̄tez. Et in p̄pōnib; de inesse. q̄a syllā
do ex modalib; p̄clō aliquādo potest esse v̄a. ut ois hō de necessi
tate est al. null; hō de necessitate est al. ergo null; hō de necessitate est
homo. Intelligit̄ etiā hoc in terminis supponentib;. q̄a syllando
in t̄mis p̄ nullo supponentib; ex oppositis: p̄clō quādoq; potest
esse v̄ra. ut hic. ois chimera est vacuū. null; chimera est vacuum
ergo nulla chimera est chimera. Intelligit̄ etiā p̄cludendo p̄sue
te. q̄a p̄cludendo in p̄sue: p̄clusio itez potest esse vera. ut ois hō
est animal. null; hō est animal. igit̄ ois homo homo non est. A
tilitas aut̄ isti; potestatis est: p̄pter rep̄mere p̄ternitates respon
denciam. ut si respondens p̄cederit duo dictoria vel p̄ria p̄ hāc
potestatem: cogere ad mai; inveniēns p̄cedendū. Ip̄p̄thesis est
sententia Aristotelis scdo de generatione est dicit. Oppositorū
opposite sunt cause. Et est notādū. q̄ Ois p̄pō est falsa: in qua
idem negat de seipso: exceptis trib; casib;. Prim; in p̄p̄ositione

de modo loquendi inusueti. ut illa est vera. homo hō non ē. Secundo. quādo p̄dicato addit signū v̄le. ut homo non est oīs homo. Tercio. quādo subiectū p̄ponit p̄ nullo supponit. ut chimera non est chimera

Conclusio respōsalis Ultime tres potestates

syllice sunt sufficienter assignate. Patet conclusio ex dictis

Arguit p̄mo Nullus est syllus p̄uersus. p̄bat

Quia si esset alius: vel ergo differret a syllogismo ad imp̄le vel non. non p̄mū. p̄bat. illa que sunt idez numero non differūt. s̄ syllogisim⁹ p̄uersus⁹ ⁊ ad imp̄le sunt hui⁹ modi. ergo. aliaior. quia idēptitas numeratis est maxima idēptitatis. ⁊ minor pars de syllogismo in Barbara: terminato ad syllm in Baroco: qm̄ ambo forant ex eis dē t̄m̄s. q̄ nō scō; q̄ sunt diuersē p̄tates specificē diffire: et ergo vna nō est alia. tenet q̄nā. q̄ illa que diffirent specie vnū nō est aliud ¶ Dico v̄z argumētū p̄cludit p̄ticulariter s̄ nō v̄r. vnde syllus p̄uersus⁹ ⁊ ad imp̄le p̄ueniūt ⁊ differūt ¶ Conueniūt in trib⁹. Primo. q̄ possunt fieri ex eis dē t̄m̄s in oib⁹ modis et figuris. Secūdo p̄ueniūt q̄ idē syllus in numero: quādoq; ē p̄uersus⁹: quādoq; ad imp̄le Tercio p̄ueniūt. q̄ oīs sylls ad imp̄le est vel potest esse p̄uersus⁹ s̄ nō e p̄uerso. Sed differunt: p̄mo in hoc. q̄ syllus p̄uersus⁹ p̄supponit aliu⁹ syllm: ratione cui⁹ dicūt p̄uersus⁹. s̄ ad imp̄le non. q̄ potest esse nullo alio syllo p̄existēte. Secūdo. q̄ in syllo ad imp̄le ad min⁹ semp vna p̄missa est falsa et alia v̄a. Sed in syllo p̄uersino stat quādoq; ambas p̄missas esse falsas: q̄ i q̄ veras ābas. Tercō differūt. q̄ sylls ad imp̄le semp p̄lo ē falsa. s̄ in syllo p̄uersino quādoq; p̄lo ē v̄a ⁊ aliquādo falsa. Quarto. q̄ sylls p̄uersus⁹ quādoq; ē ostēsus⁹: s̄ sylls ad imp̄le nūq̄. Quinto differūt in v̄ilitate. q̄ sylls p̄uersus⁹ valet ad p̄bādū: q̄ p̄r q̄nā fuit bona. Sed sylls ad imp̄le possibile non ordinatur ad hoc. sed valet ad probandum conclusionem principaliter intentam esse veram

Arguit scōdo Conuersiue syllificare nō est pote-

tas syllifica. p̄bat. q̄ vel p̄ueniret om̄i syllo vel nō om̄i. Si nō ol: nō videt̄ maior ratio diuersificat̄ de vno q̄ de alio Si dicūt om̄i. Contra. Nō p̄uenit Barij pater de isto. om̄i al est substantia. hō ē al. ergo hō ē substantia. q̄ nō seq̄. hō nō ē substantia. hō ē al. igit̄ hō nō ē substantia. p̄bat. q̄ arguit ex puris indefinis.

Secundi Priorum

et q^b nihil seq^r ¶ Dico q^d non bene arguit^r: q^a assumit oppositū
 sucontrarium: modo debet sumi oppositum p^r adictorium vel
 contrarium. Debet ergo sic argui. nullus hō est substantia. homo
 est al. ergo animal non est substantia. Et sic seq^r in Ferison

Arguitur tercio Si syllus puerius⁹ esset bonus
 syllus: hoc esset v^ote hui⁹ regule. q^d Dis p^ra ē bona in qua ex
 opposito p^rter infer^r oppositū aⁿ cedet. h^o hoc non. igit^r. n^o dⁱo^r p^r
 bat. q^a in syllo puerius⁹ ex opposito p^rlonis cū vna p^rmissaz: so
 lūmodo infer^r oppositū alteri⁹ p^rmissē et nō toti⁹ aⁿcedētis ¶
 Dico q^d assis sylli ponit ambas p^rmissas: sicut tota copulatio po
 nit ambas ptes ei⁹. ideo: destructa altera p^rmissaz destruit totū
 aⁿs. sicut tota copulatio fit falsa: p^r ē falsitatem vnus partis

Arguit q^rto Syllus ad impossibile non est
 syl. l^{us}. pbat. nullū agg^regatū ex syllo et enbimemate est syl^{us}
 Syllus ad imp^{le} ē h^o modi. ergo n^o maior. q^a syl^{us} et enbime
 ma sunt spēs argumētacionis specificē distingere. modo: specificē
 distincta nō faciūt vnū. n^o minor patet ex declaratione p^rdicta
 ¶ Dico v^oz argumētū p^rcludit: capiēdo syl^{um} ad imp^{le} p^r oib⁹
 p^rcessib⁹. sed capiēdo p^rmo tantū: sic est syllogismus vnus

Arguit q^{nto} Diffinitio syl^{li} ad imp^{le} pue
 nit alteri a diffinito. pbat. q^a puenit syllo puerius⁹. pbat. q^a in
 syllo puerius⁹ ex opposito p^rlonis cum altera p^rmissaz: infer^r op
 positū alteri⁹ p^rmissē. modo stat q^d p^rdictoriū p^rclōis: sit p^rdictori
 um p^rlonis negatē a respondēte. et similit^r stat. q^d p^rmissa assūpta
 sit v^a: et oppositū alteri⁹ p^rmissē quod infer^r sit falsum ¶ Dico.
 v^oz argumētū p^rcludit. q^d syl^{us} ad imp^{le} et puerius⁹ indefini
 te vel particulariter sunt idem sed non vniver^saliter

Arguit sexto Videt^r q^d v^olis affixari⁹ potest
 syl^{lari} p^r imp^{le} in p^rma figura. ergo dictū finale tercet⁹ notabit
 nō est v^oz. n^o pbat. q^a potest syl^{lari} in tertia et scda figura. er
 go ecia⁹ et in p^rma. tenet p^ra autoritate p^rbi p^rmo posterior⁹ dicē
 tis. quēcūq⁹ ap^o syl^{lari} p^r alias figuras a p^rma: potest ecia⁹ syl^{lari}.
 et p^rma p^ro^rz dicē. q^d p^rma figura p^rcludit omnia genē a p^r
 blematū ¶ Dico q^d autoritas p^rbi intelligit^r: quo ad syl^{lacionē}
 o^risūā et nō quo ad ip^{le}. q^a quo ad hoc: alie figure sunt potiores

Arguit septimo Syllus ex opposito nō ē syl

logismus. pbat. In nullo syllo mediū debet intrare p̄sonem. s̄ hoc est in syllo ex oppositis. ergo. si maior ē nota. si minor patet de isto. ois disciplina ē bona. nulla disciplina ē bona. ergo nullū bonū ē bonū. ¶ Dico. licet mediū se7 bonū intrat p̄sonē. non tamen sub ea ratiōe quā ē mediū: s̄ maior extremitas vel minor

Arguit octauo Syllus ex oppositis nō est syllogismus. pbat. null' paralogismus ē syllogismus. s̄ syllogismus ex oppositis est paralogismus. ergo. si maior ē nota. si minor patet. quā syllogismus ex oppositis peccat in materia: ex quo assumit vnā p̄missam falsam. ¶ Dico q̄ paralogismus nō qui peccat in forma nō ē syllogismus: et talis nō est syllogismus ex oppositis: s̄ paralogismus peccās in materia bene ē syllogismus. patet ergo conclusio. sequitur questio

Utrum tres defectus syllogismorum ab Arist. in textu sint sufficiēter assignati Pro intellectu q̄stionis mote

Notandū p̄mo Q̄ Arist. in textu in tractatu

secundo: scđi p̄p̄: ponit tres defectus syllogismorum. Prim' est: peticio p̄ncipij. Scđs: nō p̄pter hoc accidere falsum. Terci' ē: fallacia p̄ie opinionis. Cōtingit autē isti tres defectus in syllogismis: ratione p̄sonū. Unde p̄cto tripliciter seq̄t ex p̄missis. P̄mo em̄ p̄cto debet esse alia a p̄missis. Scđo p̄cto debet seq̄ ex p̄missis: sic: quā si p̄cto est v̄a: p̄missa debent esse vere. et si p̄cto falsa: p̄missa debēt esse false. licet etiā dictū est: q̄ ex falsis seq̄t ver. s̄ hoc ē p̄ccātis. Tercio: q̄ ex eis ē p̄missis eodē modo sumptis: nō debem' opina ri seq̄ni opposita. Contra p̄mū peccat peticio p̄ncipij. Cōtra secū dū peccat: nō p̄pter hoc accidere falsum. Cōtra terciū peccat: fallacia p̄ie opinionis. Prim' defectus accidit: circa terciā potestatem: que est: circulariter syllāre. Scđs: circa q̄ntā potestatem: q̄ ē ad ip̄le syllāre. Terci' circa sextā p̄fatē. q̄ ē ex oppositis syllāre

Notandū scđo Q̄ p̄mus defectus est. peticio p̄ncipij. Unde Peticio p̄ncipij est sumere p̄sonē p̄bādā tanq̄ p̄batā vel minus notū vel eque ignotū: ad p̄bādū magis notū vel eque ignotū. Ex ista ergo diffinitione seq̄t. q̄ peticio p̄ncipij: est idē cū supponere p̄iū. Nā p̄s docet octauo thopicoz. Supponere p̄iū: est sumere p̄sonē p̄bādā: sine ei' p̄bacione. modo hoc fit in petitione p̄ncipij. Nā dicit text'. Petere p̄ncipiū: est sumere in eo q̄ nō demonstrat p̄positū i. sine ei' p̄bacione. Unde.

Secundi Priorum

Notandū vltē. q. Peticio pncipij est duplex. Quedā est: sta-
 tim et est. Quādo idē sumit ad pbacionē directē suū pncipij. vt hō
 currit. igit hō currit. Similiter. ois hō ē hō. et ois hō est hō. igit
 ois hō ē hō. Et pnter dicit: q. talis peticio pncipij: peccat ptra
 sylm simpliciter dictū. eo q. pcelo nō ē alia a pmissis. Tamē aliq
 dicūt. licet pcelo nō est alia a pmissis quo ad vocē: tamē quo ad
 officiū. q. Officiū pmissaz: est inferre. officiū vō pcelois: est infer-
 ri. Et dicūt. q. tal pcellus peccat solū p sylm pbatū: et nō p syl-
 logismū simpliciter dictū. Alia est peticio pncipij non statim.
 et est. Quādo magis notū inferit ex min⁹ noto. vel eque ignotum
 et eque ignoto. Et hoc potest ptingere dupliciter. Uno modo.
 Quādo min⁹ notū sumit ad pbādū magis notū. Et si qs volens
 pbare itā. albedo est color: argueret sic. omne multiplicans de se
 spēs visibiles ē color. albedo multiplicat de se spēs visibiles. er-
 go albedo ē color. pcelo ē magis nota pmissis. quia multiplicare
 de se spēs visibiles ad sui cognitionē plura requirit. quoniam co-
 gnoscere q. albedo sit color: q. hoc est notū sensui visus: pncipium
 aut nō. Secūdo. quādo eque ignotū pbat p eque ignotū. Et si a-
 liqs pbaret illā. hō ē suscepibilis discipline: pistā. et visibile ē susce-
 ptū discipline. Duplex ergo potest assignari pericionis pnci-
 piū nō statim paralogismus. Un⁹ est q. deficit in illac one. et est
 Qui inferit pceloz suā in mala pna nō curādo: an pmissis sint mi-
 nus note pcelone: vel eque ignote. Et talis peccat p sylm sim-
 pliciter dictū. vt sic arguēdo. q. ego heri emisti hoc ie comedisti h
 carnes crudas heri emisti. ergo carnes crudas hodie comedisti.
 Ali⁹ est q. deficit in pbacione vel notioritate. vt patuit in exem-
 plis prioribus. Et talis non peccat contra syllogismum simpli-
 citer: h ptra sylm pbatū. q. maior deficit in probacione.

Notandū tercio. Q. scdus defect⁹ sylloz ē. nō
 ppter hoc accidere falsum. et est sumptio pmissis. pnter in sy-
 to ad imp⁹ le. qua posita vel amota nō min⁹ seqt falsum. i. accide-
 re falsum. non ppter hoc fit: quando in syllo ad imp⁹ le assu-
 tur vna pmissa supna: ppter quā credit seq pcelo falsa. ppter q. a
 tamen non seqt talis pcelo falsa. Et talis fallacia accidit quādo
 pliciter. Primo. quādo illa pmissa supna cū nulla pmissaz pnt
 cat in terminis. vt imp⁹ le ē infinitū ptrafire. h in quolibet spacio
 sunt infinita et diameter est cōmensuralis costē. igit imp⁹ le est
 aliquod spaciū ptrafire. Secūdo mod⁹. Quādo talis pmissa sup-

una p̄leat cū vna p̄missa in subiecto. vt om̄e quod ē d̄rī corru-
ptioni est generacio. vita ē d̄ria corruptioni et vita est idē q̄ ala
igit̄ vita est generacio. Terci⁹ est. Quādo talis p̄missa sup̄ sua cō-
municat cū vna p̄missa in p̄dicato. vt om̄e d̄rī corruptioni est
generacio. vita ē d̄ria corruptioni et aliq̄s mor⁹ d̄rī corruptioni
ni igit̄ vita ē generacio. Quart⁹ mod⁹. Quādo talis p̄missa su-
p̄ sua p̄leat cū vna p̄missa in subiecto et cū alia in p̄dicato. ē
p̄m̄plū. vt om̄e sensitīu⁹ ē al̄ rationale. om̄e al̄ ē sensitīu⁹ et oē
al̄ rationale ē al̄. igit̄ om̄e al̄ ē al̄ rationale. Et ista fallacia soluz
habz̄ sic: i circa syl̄m ad imp̄le. Racio. q̄ ista fallacia habz̄ fieri
circa syl̄m: cui⁹ p̄cto ē falsa p̄pter aliquā p̄pothesim. h̄ hoc soluz
est in syl̄lo ad imp̄le et nō oī. p̄ ista ergo fallaciā q̄s potest
deci. i in syl̄lo ad imp̄le. q̄ aliq̄s potest credere q̄ p̄pter istā p̄-
missam sup̄ sua seq̄ falsū m: et non potest discernere an maior
vel minor ē falsa. Unde ⁊ alij sic diffiniūt hāc fallaciā: Est dece-
ptio anime p̄ueniēs ex eo q̄ p̄cto falsa alicui⁹ syl̄i credit̄ esse fal-
sa: p̄pter p̄missam preter necessariam coassumptam. que tamen
non est causa falsitatis eiusdem

Notandū q̄rto Q̄ terci⁹ defect⁹ syl̄lon ē fal-
lacia d̄rie opinōis. Et diffinit̄ sic. Est deceptō aie p̄ueniēs ex eo
q̄ aliq̄s opiat̄ duo d̄ria vt duo p̄dictoria sit̄ esse va. Et dicit̄ notā ē
duo d̄ria vel p̄dictoria. q̄ si aliq̄s opinat̄ duo s̄c̄ d̄ria vel subale-
na esse simul va: nō sit fallacia d̄rie opinōis. Et ista fallacia re-
ducit̄ ad ignorāciā elenchi. q̄ in hoc aliq̄s opinat̄ duo d̄ria vel
p̄dictoria simul esse va: ignorat p̄dictiones requitas ad v̄z̄ elen-
chum. Pro cui⁹ laciozī cognicione est notandū: q̄ Opinari duo
p̄dictoria vel d̄ria: est assentire duob⁹ d̄rijs vel p̄dictorijs cū for-
midine de oppositio. Et hoc potest p̄tingere quāq̄ modis. P̄rio.
v̄naliter in suis p̄ncipijs. Et sic aliq̄s opinādo illas. hō currit.
nullū al̄ currit: opinat̄ duo p̄dictoria. Quia licet iste due nō p̄-
dicat̄ foaliter: tamē ad ip̄as sequit̄ p̄dictoria. vt ista. hō currit
null⁹ hō currit. In ista em̄. nullū al̄ currit: includit̄ ista. null⁹ hō
currit. que p̄dicat̄ huc. hō currit. Secūdo v̄nū in v̄l et aliud in
p̄riculari. vt aliq̄s opinat̄ illā oīs mula ē sterilis. et tamē etiam
cū videt mulā ventrosam: opinat̄ illā aliqua mula nō ē sterilis.
Tercio. v̄nū in actu et aliud in habitu. Dicit̄ em̄ sermo Ethico-
zum. q̄ in p̄tēs in habitu opinat̄: q̄ nullū fornicari sit bonū. et
tamen in actu indicat aliq̄d fornicari esse bonū. Quarto. v̄nū

Secundi Priorum

foſaliter et alind ſenaliter. vt ruſtic⁹ opinat illā foſaliter. null⁹ hō ē al. et ſenaliter opinat. qd aliq⁹ hō ē al. qd in hoc qd opinat ſe eſſe hoīem: etiā opinatur ſe eſſe animal. Quinto. in ſenſibus his in qb⁹ nō ſciāt vel ſciūt. vt iſtas. hō ē. i. hō exiſtit. et null⁹ hō ē. i. comedit. poſſet tamē addi. adhuc ſer⁹ mod⁹: ſecundū diuerſas potencias. vt ſcđm ſenſum indicam⁹ ſolem eſſe bipedalis quantitat⁹: ſcđm intellectū eſſe maiorē tota terra

Concluſio reſpōſalis Tantū tres ſunt defect⁹

accidentis circa poteſtates poſictas Patet concluſio ex dictis

Arguit p^{mo} De fallacijs deſiniare nō ptinet

ad pſentē lib⁹. pbat. diuerſi artiſices et ſciēcie: habēt pſiderare de diuerſis. ſcđm ſciēcia iſta ē diuerſa a ſciēcia libri elenchor⁹: in qua deſiniat⁹ de fallacijs. ergo non hic ¶ Dico. qd diuerſe ſciēcie nō habēt pſiderare idē eodē modo: ſcđm bene diuerſo modo. et ſic ē hic. qd hic deſiniat⁹ de fallacijs: vt peccāt ſyll⁹ illatini aut pbatini in genere. ſcđm in libro elenchor⁹ vt peccāt contra verū elenchum.

Arguit ſecūdo Diſſiniatio petitionis pncipiū

nō valet. pbat. qd petere pncipiū eſt ſumere pſonē re⁹. ſed pſo nō ē pncipiū. ergo. aſſaior ē diſſiniatiohui⁹ qd ē petere pncipiū. Minor patet. omne pncipiū debet eſſe p^o indemonſtrabilis. ſcđm concluſio demonſtrat p^o miſſas. aſſaior et minor ſunt Axiom⁹. p^{mo} p^o ſterior ¶ Dico qd argumētū pſendit: qd pſo ē pncipiū nō executionis ſcđm intencionis: eo qd ſinis ē p^o in intēctione et vltimū in executione et pncipiū ſimpl⁹ p^o eſt indemonſtrabile

Arguit tercio Dis peticio pncipiū peccat p

tra ſyll⁹ in forma. igit ſyll⁹ ſimpl⁹ pbat. aū p Axiom⁹. p^{mo} elenchor⁹ cū dicit. oēs modi fallaciay ſunt imodificati. non ſunt in modis et figur⁹. et ſi ſic: tūc peccāt in forma ¶ Dico qd Axiom⁹. nō vult qd fallacie non ſint. in modis ſyll⁹ ſtic⁹. ſcđm vult. qd oīs fallacia deficit i aliquo mō. aut in mō illacionis. aut pbacionis.

Arguit q^{to} Dis peticio pncipiū peccat ptra

ſyll⁹ ſimpl⁹. pbat. qd oīs peticio pncipiū peccat ſcđm argumētacionem. ergo ſyll⁹ ſimpl⁹ dictū. tenet p^o a ſupiori diſt⁹ i p^o ad inferi⁹. Aū pat⁹. qd peticio pncipiū peccat ſcđm argumētū pbatini. ergo ſcđm argumētacionē. Tenet p^o a eodē ad idē. qd argumentacio eſt ratio rei dubie faciēs ſuam ¶ Dico ver⁹ argu

mentū pcludit de argumētatione ppe dicta. H ista non ē genus
ad syllo gismū simpliciter: sed tantū argumētatio pūter dicta

Arguit qnto Nō ppter hoc accidere falsū nō
ē defect⁹. pbat. supabūdācia nō ē defect⁹. h nō ppter hoc accide
re falsū sic ex supabūdācia vni⁹ pponis. ergo ¶ Dico q defect⁹
dicit dupliciter. Ano mō p carencia alicui⁹ necessario: requisit
ad pstitutionē alicui⁹ effect⁹. et sic nō capit hic. Alio modo accipit
tur defectus pūter p quacūq; deformitate quē accidit in pro
ductione alicuius effectus: et sic capitur in proposito

Arguit sexto Ista fallacia nō puenit syllo ad
imp⁹le. pbat. qd aliq; ē syllo ad imp⁹le in quo nō est ista falla
cia. patet de syllo ad imp⁹le. vbi nulla pmissa assumit supflua
¶ Dico q pō nō intelligit de quolibet syllo ad imp⁹le sim
pliciter: h de syllo ad imp⁹le vbi assumit vna pmissa supflua

Arguit septimo Quelibz fallacia est opinio
nis: et tamen nō quelibet puenit ex eo: qd aliq; opinat duo p̄ia
vel p̄dictoria simul esse vā. pbat. aīis. qd quelibet fallacia puenit
ex opinione. qd quelibet puenit ex eo qd aliq; opinat argumētū
esse tale: quale ipsum non est ¶ Dico vey argumētū pcludit: qd
circa quēlibet fallaciā est fallacia opinionis pūter sumpta. mō
stra pūter nō capit hic. qd hic capit vt puenit ex eo qd qd opinat
duo contraria vel contradictoria esse simul vera

Arguit octauo Possibile est aliquē siml⁹ et se
mel habere iudicia p̄traria vel p̄dictoria de eadē re. igitur p⁹le ē
opinari duo p̄ia vel p̄dictoria. Aīis patz. qd qd vidēs bacillū in
aqua indicat ipm esse fractū scdm sensū: et indicat eū esse inte
grum scdm intellectū. Itē. sensus indicat solē esse bipedalis qn
titat⁹. h intellect⁹ indicat eū esse maiorez tora terra ¶ Dico q
hoc est scdm diuersas potēcias. et sic ibi potencia superior corri
git iudiciū potencie inferioris

Etz tantū quatuor sint spēs argumētaciōis. scz
syllo exēplū enthyma et inductio. Pro itellectiōe q̄stiois more
Notandū pmo Qd argumētatio accipitur du
pliciter. Ano modo ppe. et sic argumētatio est ratio rei dubie fa
ciens fidem. hoc est. ratio. i. pcessus demonstrati⁹ faciēs fidei. i.

Secundi Priorum

assensu rei dubie. i. p̄ctoni que est dubia anteq̄ demonstratur p̄
p̄missas. et sic non capitur hic. Alio modo capitur p̄ iter ut con
ueritur cū p̄na. et sic Argumētacio ē oīo habēs aīis et p̄is cū
nota illacōis illatīue rēta. Et sic argumētacio est gen⁹ ad sylm
exēplū: enthīema: et īductōez. Lapiē aut̄ sufficiēcia illaz q̄tuor
spēs sic. Oīs argumētacō. v̄l ē syllica. vel nō syllica. Si p̄mū:
hoc est dupl^r. Vel est sylus p̄fect⁹. vel imp̄fect⁹. Si p̄mū: sic est
p̄ma spēs argumētacionis quē dicit̄ sylus. Si scōm: sic ē enthī
mēa. Si scōm. vel est īductio cōpleta vel incōpleta. Si cōple
ta: sic est īductio. Si incōpleta: sic est exēplū. Prima itaq̄ spe
cies argumētacionis: est sylus. quē p̄hs hō diffinit: eoq̄ in
p̄mo libro sufficiēter tam diffinitīue q̄ diuīne dēmiāuit de syl
logismo. Secūda spēs argumentacionis est īductio. Et diffi
nitur scōm Arist. in textu sic. Et spēs argumentacionis p̄ alte
ram extremitatem: alterā de medio sylisans. Non debent aut̄
hic mediū et extremitas capi istomō sicut capiebātur in p̄mo bu
lus. Sed p̄ mediū in p̄posito intelligitur subiectū p̄ctonis. et p̄
alterā extremitatez: intelligitur p̄dicatū p̄ctonis. Sed p̄ alterā
extremitatez: intelligitur singularia que inducūtur. Intelligi
tur ergo diffinitio sic. Inductio est argumentacio sylisans. i. p̄
cludens alterā extremitatez. i. p̄dicatū p̄ctonis inducere p̄alte
ram extremitatem. i. p̄ singularia de medio. i. de subiecto p̄ctio
nis īducte. Et exemplificat Arist. hoc al nō habens colerā est
longeuū. et hoc al nō habens colerā est longeuū. et sic de singul^r.
igitur cū al nō habens colerā est longeuū. Sed Boeci⁹ indu
ctionez diffinit sic. Inductio est p̄cessus ex singularib⁹ sufficiē
ter enumerat⁹ ad ei⁹ v̄lem. Nō possunt aut̄ oīa singularia enū
razi explicite et foīaliter. q̄a talia sunt infinita. modo infinitū
non potest numerari et p̄trāsi. Sufficit tamen q̄ enumerantur
implicite in ista p̄ticula: et sic de singularis. Et īductio potest fieri
dupliciter: Quādoq̄ p̄ singularia: et hoc dupliciter: Unomō
p̄ singularia vaga: vt sic: iste hō currit: et iste hō currit: et sic de
singularis. ergo oīs hō currit. Aliomō fit p̄ singularia dēmiata: vt
soī currit pet^r currit: reij^s: ergo oīs hō currit. Aliomō fit p̄ mi
nus cōmunia: et hoc dupliciter: Unomodo p̄ minus p̄na acce
pta distributīue: et talis potest fieri sub terminō genērico distri
buto p̄ īdiuisionis: vt hic: oīs hō currit: oīs asin⁹ currit: oīs oē
al currit. Secūdo potest fieri p̄ min⁹ p̄na accepta sine distribu

Questio Ultima Fol. 60

etone. Et talis habet fieri sub termino generico distributo p
specieb⁹. ut hic. bos fuit in archa Noe. hō fuit in archa Noe. er
go omne al fuit in archa Noe. Inductio ergo que fit p indiuiona
vaga: est p⁹ia foalis. et alii tres modi non. Et potest inductio
reduci ad syllogismum dupliciter. Uno modo foaliter. videlicet quan
do oia que sunt in inductione: exp⁹se ponunt in syllo. Et hoc fit:
quādo aggregatū ex subiectis oim singulariū cū ista clausula et
sic de alijs: cap⁹ p medio: et p⁹icatū p⁹onis inducēde p maiori
extremitate: et subiectum p minori: Verbi g⁹a. ista inductio. iste
hō currit. et iste hō currit et c⁹is. igit⁹ ois hō currit: sic reduc⁹it. oē
quod est iste hō et iste hō et c⁹is currit. s⁹ ois hō ē iste hō et iste hō
et c⁹is. ergo ois hō currit. Alio modo v⁹ualiter. et est quādo loco
singulariū cap⁹ finit⁹ transcēdēs cū p⁹om⁹ie demōstratio in o
bli⁹ quo demōstrāte oia singularia p medio: et p maiori extremita
te p⁹icatū induc⁹it: s⁹ p minori subiectū. ut sic arguēdo. quod li
ber istoz currit. ois hō est aliq⁹ istoz. igit⁹ ois hō currit. hic in li
quodlibet includ⁹it ens. sic etiā ista. ois asin⁹ currit. omis leo cur
rit. igit⁹ omne al currit. sic reduc⁹it. omne q⁹ ē hō et asin⁹ et c⁹is currit
omne al ē hō et asin⁹ et sic de alijs. igit⁹ omne animal currit

Notandū scdo Q⁹ scdm p⁹bm tertia spēs argu
mentacionis est exēplū. S⁹ diffinit⁹ sic. Exēplū est quando medio
extremū ostēdit inesse p id quod est simile tercio. Que diffinitio i
telligit⁹ sic. Exēplū est scz argumētacio: quādo. i. dū: extremum
.i. p⁹icatū p⁹equē⁹: ostēdit inesse medio. i. subiecto p⁹nt⁹: p id q⁹
est simile. i. p⁹o⁹ne importātē similitudinē: tercio. i. subiecto an
cedē⁹. Exēplū g⁹a sic arguēdo. Jannēses sunt diuites q⁹a habēt
portū mar⁹. igit⁹ Venetēses sūt diuites: q⁹a habēt portū mar⁹. in
quo exēplo: extremū i. p⁹icatū p⁹nt⁹: scz diuites: ostēdit inesse sub
iecto p⁹nt⁹ scz venetēses: p⁹o⁹ ip⁹atē similitudinē: scz h⁹es portū
mar⁹: q⁹d ē simile tercio. i. subiecto antecedē⁹: scz Jannēses. quia
tam Jannēses q⁹ Venetēses habent portum mar⁹: ppter q⁹
sunt similes in diuitijs. Boeci⁹ aut⁹ in Thopiz sic diffinit exēplū
Est quādo vñ p⁹iculare ostēdit p aliud p⁹iculare: ppter simili
tudinē reptā in v⁹erisq⁹. Et aduerte. q⁹ Argumēta exēplaria p⁹nt
resunt p⁹te rethorice: que solū sunt p⁹fic: ut nūc bonē. q⁹a simili
tudo nō potest esse sufficiēs mediū: ad p⁹bādū vñ p⁹iculare per
aliud: ppter multa impedimēta que possunt istā similitudinē im
pedire. Et ergo tale argumētū nūq⁹ est bonū simpliciter: nisi ar

Secundi Priorum

gnatur: cū p̄stācia vtriusq; subiecti: et cū rēmocione oīm causāz
que possunt impedire talem similitudinē. vt Jannēses sunt diui-
tes ppter bonū portū maris: et Venetēses habēt etiā bonū por-
tum maris. et nō ē aliqua alia causa impediēs eos. ergo Venetē-
ses etiā sunt diuites. Et reducitur exēplū ad syl̄m dupliciter. P̄i-
mo reductione cōpleta. vtz quando omnes tmini positi in ipso
exēplo ingrediūt in ipm syl̄m. vt sic arguēdo. omnes habētes bo-
nū portū maris sicut Jannēses sunt diuites. h̄ Venetenses ha-
bent bonū portū maris sicut Jannēses. ergo res. Secūdo redū-
ctione incōpleta. vtz quādo solū aliqui tmini ponūt in syl̄loqui
ponūt in exēplo: h̄ nō omnes. vt sic arguēdo. omnes habētes bonū
portū maris sunt diuites. Venetēses sunt habētes bonū portum
maris. ergo Venetēses sunt diuites: vbi omittunt Jannēses. et
oratio importans similitudinē debet poni pro medio

Notandū tercio Differēcia est inter exēplūz
et syl̄m. P̄imo em̄ differūt fōraliter. Nā exēplū est instrumen-
tum rethor̄ p̄suadent̄ populo: ideo non assumit nisi singularia
sensibilia et populo nota. Sed syl̄lus est instrumentū logici ar-
guent̄ et inuestigat̄ veritatē in sciētijs speculatiuis. Secūdo
differūt. Nā in syl̄lo vnaps vt aīis: habet se vt totū. i. magis cō-
mune. scđa vō: p̄nta p̄ns: vt pars. i. min⁹ cōmune. h̄ sic nō est de
p̄tib⁹ exēpli. Nā p̄tes ei⁹ habent se vt pars ad partē. qā in exē-
plo ostendit vnū p̄ticulare p̄ aliud. Tercio differūt. Quia syl̄lus
semp̄ p̄cedit ex duab⁹ p̄pōnib⁹. exemplum vō ex vna tantū: p̄nta
singulari: quānis potest assumere plura singularia. Sic similiter
inter exēplū et inductionē triplex est differēcia. P̄ima. qā
Inductio fit ex omib⁹ singularib⁹ fōraliter vel v̄naliter. exēplū
vō ex vna singulari. Scđa differēcia. qā in inductione aīis ⁊ p̄-
sequens habent se vt pars et totū: siue min⁹ cōmune ad magis
cōmune. h̄ in exēplo: vt pars ad p̄tē. Tercia differēcia. qā in-
ductio nō copulat syl̄m ad extremū h̄ ad mediū. Sed exēplū
copulat syl̄m ad extremū. Et aduerte. q̄ Aristō. in textu ponit
vno que habent accidere circa spēs argumentacionis. sc̄t de dū-
ctionē et instanciā. Deductio est syl̄lus cui⁹ p̄misse nō faciūt si
dem de p̄tione: sunt tamen p̄p̄ngoris fidei q̄ p̄tō. Et sunt eius
vno modi. P̄im⁹. quādo maior est manifesta ⁊ minor dubia. i-
ta tamen: q̄ minor sit credibilior p̄tione. hoc est. q̄ sit p̄ p̄ncipiora
media syl̄labilis q̄ p̄tō. vt sic arguendo. oīs disciplina est do-

est. insticia est disciplina. igitur insticia est doctilis. hic maior est et se nota: quia ratio predicati incidunt in ratione subiecti. et minor est ita dubia sicut dicto: tamen est propinquior scientie quam dicto: eo quod magis est propinqua notitie maioris propositionis: que est per se nota. Secundus modus. quando ambe premissae sunt dubie. sic tamen quod indigent paucioribus mediis. et per hoc. ut ois figura linearum equalium lineis rectis est quadrabilis. et triangulum est unum modum. igitur ois triangulus est quadrabilis. Ambe premissae sunt dubie: tamen per pauciora media probantur et deducuntur per dicto: ut patet in mathematica. Aliqui ponunt tercium modum sic: quando minor est per se manifesta: et maior eque dubia: sicut dicto: propinquior tamen fieri per dicto. et iste reducit ad primum. Insticia vero est propositio propositionis: hoc est: propositio dicta vel dictoria propositi respondentis. Et ista diffinitio datur de insticia propositi: que non est propria. Si vero velimus eam intelligere de insticia argumentacionis: tunc diffinitio sic est exponenda. Insticia est argumentacio: in qua argumentacione concluditur propositio dicta vel dictoria propositi a respondente. Et est duplex insticia: scilicet vltima et particularis. Insticia vltima est argumentacio: in qua concluditur vltima dicta vel dictoria propositi date a respondente. Verbi gratia: si respondens proponeret illa. nulloque dictorum est eadem disciplina. et arguere tunc per oppositum oppositum sic ois oppositorum eadem est disciplina. et omnia dicta sunt opposita. ergo ois dictorum eadem est disciplina: hic daretur insticia vltima. Sed insticia particularis est in qua concluditur particularis dicta vel dictoria propositi date a respondente. ut sic. ois oppositorum eadem est disciplina. et dicta sunt opposita. ergo dictorum eadem est disciplina. Et sic insticia solus in prima et tertia figuris differenter tamen. quia in prima concluditur vltima et particularis. in tertia particularis solus: et non fit in secunda figura: quia insticia habet fieri in dictoria vel dictis: que aliquando sunt affirmativa. Secunda autem figura solus concludit negativam. Et quo patet: quod insticia differt a propositione per quam fit: quia propositio per quam fit: debet semper esse universalis. et insticia potest esse universalis aut particularis.

Notandum quarto et ultimo. Quod vltima species argumentacionis est enthymema. Et diffinitum secundum Aristotem. Enthymema est syllogismus ex partibus et signis. Unde per diffinitionem istam intelligenda: Sciendum: quod definitio est inter ycos signum et proprium. quia ycos est propositio probabilis ut in pluribus. va. ut omnis homo ducit diligentem se ois homo odit odientem se. Sed proprium est propositum vel signum quod fit

Secundi Priorum

est scire: ut ista ppo. soz est bon? argumentator: dicit esse signū si
 ne pōgiū illi? soz est bon? logic? Similiter pmiss? de monstraci
 onis dicit pōgiū: quia facit scire. Sed signū dicit ppo. vel pro
 babilis. vel necessaria: significās aliqd esse. fore. vel fuisse: p qd
 scit aliqua alia res esse. fuisse. vel fore: ut illa ppo. hodie est rube
 do serotina: est signū vitas? isti? cras erit dies serena. Similiter
 ista. mulier habet lac: est signū isti? ergo mulier peperit. In diffi
 nitione ergo enthymemat? syllog? deb? capi pster p syllo trica
 to et imperfecto. Unde et Arist? pmo posterior? dixit. Enthymema ē
 fere syllog?: hoc est quasi imperfect? syllog?: eo q in enthymemate
 vna pmissa? obtinet? Bicit? em enthymema ab en qd est in: et thi
 mos mens. quasi argumentū tenens vna pmissa? in mente. In
 diffinitione etiā enthymemat?: er: debet capi p vel. qa aliqd est
 enthymema quod pcedit ex pcorib? et nō signis. Diffinitur autē
 hic enthymema ppe sumptū. Unde Enthymema capis duplicis.
 Uno modo ppe: acut hic diffinit. Alio modo pster. Et sic enthym
 ma est argumentū non inductiū nec exemplare: pcedens et v
 no simplici ante ad vnu simplex pns. vel ex plarib? pmissis non
 syllogice cōbinat?. In pma ergo diffinitione Aristotelis Enthi
 ma diffinit solū p enthymemate pbativo. s ista scda datur de en
 thymemate. sine pbativo. sine illativo. Enthymema autē reducitur
 ad syllog?m dupliciter. Uno modo. q anis enthymemat? maneat in
 pma forma pmissa pncipali et alia que subintelligitur: expma
 cur. Ad cognoscendū autē que pmissa? deficiat an maior vel mi
 nor: respiciendū est pmo ad psonem: in qua ponitur maior ex
 tremitas a parte pdicati et minor a pte subiecti. Scdo respiciē
 dum est ad anis. qa si in antecedente ponitur subiectū psonis: tūc
 ponitur minor pmissa et deficit maior. Sed si in antecedente ponit
 ur pdicatū psonis. tūc ponitur maior et deficit minor. Et ita il
 lud enthymema. omne al? currit. ergo ois hō currit: reducitur ad
 syllog?m sic. omne al? currit. ois hō est al?. igitur ois hō currit. Scdo en
 thymema potest reduci ad syllog?m ppotheticiū: anis enthymema
 tis ponendo p vna pmissa vel pte pmissa. Et sic hoc argumentū
 enthymematicū a tota copulativa ad alterā ei? pte. Soz cur
 rit et plato currit. ergo soz currit. reducitur sic ad syllog?m ppo
 theticiū pditionalē. Si soz currit et plato currit. sed Soz currit
 et plato currit. ergo soz currit

Conclusio responsalis Tātū qtuor sūt spēs argu

mētaciōis. Veritas pōis p̄ ex sufficiēcia dicta in p̄mo notabli

Arguit p̄mo Plures sunt spēs argumentacio-
nis. p̄bat. q̄a deductio et instācia etiā sunt spēs argumētaciōis.
ex quo. Arist. definit hic de istis: et nō alia de causa vt videt. nisi
q̄a sunt spēs argumētaciōis. ¶ Dico q̄ deductio et instācia nō
sunt spēs argumētaciōis: s̄ bene p̄tignēt circa argumētaciōē: sic
q̄ aliquādo argumētū deducit. exēplariter. aliquādo enthimēati-
ce. aliquādo inductiue. Et sic deductio et instācia nō cōprehēdū-
tur sub aliqua specie vna: s̄ aliquādo sub syllo: aliquādo sub
enthimēmate: secundum quod diuersimode formantur

Arguit scdo Deductio nō habet fieri circa ar-
gumētaciōem. p̄bat. nec circa argumētaciōem dyalec ticā nec de
mōstratiuā. q̄a de istis hic nō definit. ¶ Dico q̄ habet fieri circa
argumētaciōē demonstratiuā et etiā dyalecticā. et hic de-
te: minatur de deductione vniuersaliter et absolute

Arguit tercio Inductio nō ē syllogismus. ergo diffi-
nicio inductionis nō valet. p̄bat. añs. specificē distinctioz vnum
nō ē aliud. s̄ inductio et syllogismus sunt specificē distincta. Maior
est nota. minor similiter. ¶ Dico q̄ cū dicit inductio ē syllogismus vel
enthimēma ē syllogismus: caput ibi spēs p̄ genere. vt ē syllogismus p̄ argu-
mentacione. Et ponit syllogismus in diffinitione inducti. nis potius
q̄ alie species: quia est perfectior alijs

Arguit q̄rto Inductio nō est p̄cessus a singu-
larib⁹ ad v̄lēm. p̄bat. q̄a inductio est p̄cessus ad indefinitam
p̄pōnem. vt iste hō currit. et iste hō currit. et sic de singlis. ergo hō
currit. ¶ Dico q̄ v̄lēm hic nō debet capi p̄ p̄pōne v̄lēm s̄ p̄ magis cō-
muni. similr singulare hic nō debet capi p̄ indititudo s̄ p̄ min⁹ p̄nt

Arguit q̄nto Inductio nō est p̄na formalis. p̄-
bat. Inductio est p̄cessus ab inferiori ad supi⁹. sed ab inferiori
ad supi⁹ ē p̄na materialis: vt omnes p̄cedūt logici. ergo. ¶ Dico
q̄ inductio nō ē p̄cessus ab inferiori ad supi⁹: s̄ ab eodē ad idēz
q̄a iste singulares simul summe conuertuntur cum vniue sali

Arguit sexto Diffinitio exēpli non valet. p̄-
bat. q̄a non in omni exēplo extremū ostendit inesse medio: p̄m-
mo aliquādo ostēdit nō inesse. vt hic. Ungaros pugnare p̄ polo-

Secundi Priorum

nos non ē bonū: q̄a sunt vicini. ergo p̄ntenos p̄gnare ē lythia.
nos nō ē bonū: q̄a sunt vicini ¶ Dico q̄ p̄lo intelligit̄ de exē-
plo posicino: p̄hoc enī nō negat̄ q̄n aliqua ei ēpla essent negat̄ina

Arguit septimo Diffinicio enthimemati nō
valet. p̄bat. aliq̄d ē enthimema quod nō ē ex ycorib' et signis. p̄-
bat de isto. hō ē asin'. ergo hō ē al'. q̄ sic enthimema patet. q̄a est
argumentū nō syltisticū nec inductiū nec exēplare. ergo est en-
thimematicū. tenet p̄ia ex sufficiēti diuisione. Sed q̄ nō p̄stat
ex ycorib' et signis patet. q̄a asin' ē imp'le. modo ycos et signis
nō sunt p̄pōnes imp'les ¶ Dico q̄ hic ē enthimema p̄ster sum-
ptum et nō p̄p̄. et tali enthimemati cōmuniter sumpto nō op-
tet p̄uente diffiniciōē hic posita. Vel dicendū. q̄ licet ibi nō po-
natur exp̄sse aliqua p̄pō necessaria aut p̄abilis. tamē ibi p̄pō q̄
in mente tenetur est necessaria. ideo est signum: et habet racto-
nem signi: illa videlicet. omnis asinus est animal

Arguit octauo Inductio. exemplū. et enthie-
ma nō reducūt ad sylm. p̄bat. si ēs opposire nō possunt ad se in-
uicem reduci. s̄ inductio. et ēplū. et enthimema sunt spēs argu-
mētacionis distincte ē sylm. ergo rē. r̄s̄dior. q̄a facta reductio
ne opposita essent in eodē: vel vna spēs esset alia: quod est sp'le
¶ Dico q̄ vna spēs quo ad suū fōiale nō potest reduci ad aliā.
tamen bene quo ad suū materiale. vel quo ad aliquod cōmune
sōis. Et hoc modo inductio quantū ad suū materiale reducitur
ad sylm. et etiā quantū ad v̄ritē inferendi p̄tōnem: licet non
quo ad suā formā arguendi: vel quo ad v̄ritē probatiuā
eius. Et tantum de libro Priorum

irca iníciū libri

Elenchorum Querit primo.

E Arū de elencho sophi-
stico qui sciencie librielen-
chorum est subiectus attri-
bue dīs: sit sciētia specialis ab alijs
partibus logice distincta. Pro in-
telligēcia questionis mote

Notandū pmo **Q** Elēchus scdm Aristotele

pmo Elenchorū diffinit sic. Elench⁹ est syllogismus dictionis. Quam
diffinitionē Egidio⁹ declarās dicit. qd elenchū requiritur tria.
Primo requit bonitas illacionis. Et hoc puenit ei inquātū est
syllogismus. Secdo requit nocioꝝitas añcedēt. Ois em elench⁹ debz
esse pbatū. Probacio aut debet esse ex nocioꝝib⁹. Et ista p̄dictio
puenit elēcho inquātū est dyalectice. Tercio requit qd sit p̄dictio
zium p̄sonis p̄cesse a respōdēte vel negate. Et hec p̄dictio pue-
nit elencho: inquātū elench⁹ est. ita qd p̄dictio est vltima dīa cō-
stientina spūs elenchi. Elenchū aut esse syllogismū dictionis potest
intelligi quattuor modis. Primo. qd scz p̄cludit aliquā p̄pōnē
que potest esse p̄s p̄dictiōis. Et isto modo nō capis hic. sic em ois
syllogismus esset elench⁹. ois em syllogismus aut p̄cludit p̄pōnē affir-
matīuā aut negatīuā. ois aut p̄pōnē tam affirmatīua q̄ negatīua potest esse
pars dictionis. Secdo. Elench⁹ dicit syllogismus dictionis: qd p̄clu-
dit p̄pōnē cui est p̄dictū ab aduersario. et hoc p̄p̄e puenit elēcho
Tercio elench⁹ dicit syllogismus dictionis: p̄ranto. qd pbat vtrāq̄
p̄tem dictionis. Et sic duo syllogismi sunt vn⁹ elench⁹. Nō est em in-
p̄ueniēs vtrāq̄ p̄tē p̄radictionis esse p̄babilē: aliter et a tr̄ acce-
ptam. Probabile est em n̄sedeā dilexisse filios: qd mater: z nō
dilexisse: qd eos interfecit. Quarto. Elench⁹ dicit syllogismus p̄ra-
dictionis. qd p̄cludit negatīuā p̄pōnē: in qua mag⁹ videt referētia
ri et saluati. r̄acio p̄radictionis. Istoz aut quattuor modoz.
Primus et quartus non sunt ita ad p̄positum sicut secundo⁹
et tercius. et maxime secundus

Notandū scdo **Q** elench⁹ sophistic⁹ est defe

Primi Elenchorum

etiosus elench⁹ apparens et nō existēs. et hoc: vel q̄a non syl-
 lat: vel q̄a nō pbat p̄ctom p̄radicentē p̄sitioni respōdet: v̄l v-
 troq; modo. Et scdm hoc Triplex est elench⁹ sophistic⁹. Quidā
 est peccās in materia. et ēit qui assumit p̄pōnes falsas. vt omne
 nomen fac vnū. s̄ canis est nomē. igit̄ canis fac vnū. Iste syl-
 lus habet ea que requirūt ad soālitatē syl-^{li}. tamen accipit maiorē fal-
 sam. Ali⁹ est elench⁹ sophistic⁹ peccās in forma tantū. Et ē ille
 q̄ nō tenet soāz syl-^{listicā} vt arguēdo in scda figura ex pur⁹ affir-
 mativis sic. ois mater diligit. al-^{sed} dea diligit. igit̄ al-^{sed} dea ē ma-
 ter. Terci⁹ est elench⁹ sophistic⁹ peccās in materia et forma si-
 mul. Et est q̄ assumit aliq̄d falsum. et tūc hoc nō seruat soāz syl-
 listicam. vt omne nomē fac vnū. canis fac vnū. igit̄ canis ē no-
 men. Hos elenchos sophisticos tangit p̄bus in diffinitione syl-
 listici sophistic⁹ sine litigiosi cū dicit. Litigiosus autē est syl-
 lus qui ex his que vidēt p̄abilia nō sunt aut. et q̄ ex p̄abilibus aut
 ex his que vidēt p̄abilia: est apparēs. Et iste apparēs elench⁹ vo-
 cat paralench⁹ sine paralogism⁹. Paralench⁹ em̄ dicit a para. i.
 iuxta: et elench⁹: quāsi iuxta elenchū q̄a in eo sunt apparencia
 et non existēcia. q̄a vidēt habere p̄dicionēs veri elench⁹: tamē
 deficit in eis et eas nō seruat. Paralogism⁹ autē dicitur a para
 quod est iuxta: et syl-^{listicū}: quāsi iuxta syl-^{listicū}. q̄a vidēt seruare ea
 que requirūt ad verū syl-^{listicū}: licet ea nō seruat. Ex q̄b⁹ colligi po-
 test Primo. q̄ mal⁹ syl-^{listicū} et paralench⁹ nō sunt p̄uertibilib⁹ et
 omnino idē. q̄a Paralench⁹ dicit apparenciā p̄bacionis. s̄ malus
 syl-^{listicū} nō dicit illā apparenciā. Secūdo seq̄. ex dictis. q̄ nō ois
 paralench⁹ peccat p̄ra syl-^{listicū} simpliciter: vt patet de paralench⁹
 qui peccat in materia tantū. Tercio seq̄. q̄ ois paralench⁹ pec-
 cat p̄ra syl-^{listicū} p̄bativū. patet hoc tam de illo qui peccat in ma-
 teria: tam de illo qui peccat in forma

Notandū terciō Quidē Egidio⁹ circa p̄sentē q̄stio-
 nem tenet p̄em negatiuā. Pro cui⁹ opinionis declaraciōe tria
 aduertenda sunt. Primo. q̄ Elench⁹ dupliciter p̄siderat. Vno
 modo simpliciter et absolute: inquātū est syl-^{listicū} p̄bativ⁹ q̄ dicit
 syl-^{listicū} dyalectic⁹. Unde p̄mo Thopie⁹ dicit. Syl-^{listicū} dyalecticus
 est q̄ ex p̄abilib⁹ est syl-^{listicū}. Scdo p̄siderat elench⁹ nō simplici-
 ter et absolute: s̄ put est rectitudo quedā: cui opponit syl-^{listicū} so-
 phistic⁹: qui est quedā obligas deceptiua. Scdo p̄siderat quod
 est. q̄ sciēcia p̄siderat nō solū recta: s̄ etiā obligates rectoz. Re-

*Summarius
 syl-^{listicū} p̄bativ⁹
 syl-^{listicū} dyalectic⁹
 syl-^{listicū} sophistic⁹*

Handwritten notes in the top right margin:
Ad hunc finem...
De hunc finem...
De hunc finem...
De hunc finem...

etiam enim est canon et index sui obliqui. Ut grammatica non solum
 considerat primum sed etiam incongruentiam. Et naturalis philosophia non solum
 considerat formam: sed etiam praedicationes solas. Oppositorum enim est eadem dis-
 ciplina. Tercio considerandum est secundum intentionem Egidij. Quod licet
 in aliqua scientia considerentur aliquae obligates et praedicationes. tamen
 illae non sunt principaliter intentae. Illud enim quod est principaliter in-
 tentum in aliqua arte: est de genere bonorum. cum ergo praedicationes et
 obligates habeant rationem mali. si cum hoc essent per se intentae in
 aliqua scientia. malum secundum quod huiusmodi esset de genere bono-
 rum: quod est inveniendum. Sed quia: ut dictum est. eadem scientia est op-
 positorum. ideo scientia considerat de aliquo recto: habet etiam conside-
 rare de obliquo: ut opponit illi recto. Ex quo inferuntur tria ad in-
 tentionem Egidij. Primo. Quod etiam in libro Theophrasti de mete-
 lencho primo modo. tamen de elencho ut ei opponit obligatas: non
 quolibet sed apparens et deceptiva: primum determinare ad librum
 elenchorum. ita quod ibi sit subiectum et principaliter intentum. Nec est in-
 veniendum idem materiale sub diversis rationibus considerate in diver-
 sis scientiis. sicut nec inveniendum est: idem obiectum materiale esse plu-
 rimum potenciarum. Ut patet de alimentis quod est subiectum potestatis
 nutritivae. augmentativae. et generativae. Secundo inferuntur. quod etiam in li-
 bro elenchorum determinatur de elencho sophistico. non tamen est sub-
 iectum in libro elenchorum. Non enim omne quod consideratur in aliqua sci-
 entia est subiectum: licet bene possit dici materia eius. Est enim diffe-
 rentia inter subiectum et materiam. Subiectum enim alicuius scientie est
 de quo principaliter in tali scientia intenditur. Sed materia potest di-
 ci: omne illud de quo intenditur in scientia. siue principaliter. siue ex
 sequenti. quia etiam est illud de quo in scientia tali non consideratur: nisi
 in copulatione ad aliud. Cum itaque elenchus sophisticus sit obligatas
 syllogismi. et de eo non consideratur hic: nisi in quantum deficit a bono elencho.
 Et reducitur ad ignorantiam veri elenchi: non potest esse principaliter
 consideratum in hac scientia: et ita neque subiectum. Ex quo inferuntur ter-
 cio. Quod nulla scientia specialis potest esse de elencho sophistico.
 Quia si aliquid esset. maxime scientia sophistica. Talis autem sophistica
 scientia non est vera scientia: sed apparens tantum: non generans scientiam
 vel opinionem. sed tantum deceptionem. Sed haec opinio Egidij
 licet sit probabilis. tamen quia non tenetur contra per expositores. ideo recte
 notandum quarto. Quod paralenchus siue elenchus so-
 phisticus consideratur dupliciter. Uno modo in quantum est quedam

Primi Elenchorum

obligatus vel defectus veri elenchis: inquantum non servat predicationes requiritas ad verum elenchum. Et sic paralenchus comparatur ad verum elenchum: sicut persuasio ad habitum. Et isto modo de ipso non est scientia specialis et distincta, ab illa que est de vero elenchis. Secundo consideratur in quantum est quoddam ens speciale habens propria principia et proprias causas facientes ipsum apparere verum elenchum. et inquantum habet defectum et causam defectus sub causis apparencie latentibus. et sic nominatur quod positivum. Et isto modo assignatur pro genere sciibilis scientie: ut dicitur in conclusione

Conclusio prima Elenchus sophisticus est subiectum attributionis huius scientie. probatur primo. Illud est subiectum scientie quod est primum consideratum in illa scientia: ad quod omnia considerantur in illa scientia habent ordinem et attributionem. et quod habet principia propria: passionem propriam que ei ostenditur inesse. Hic elenchus sophisticus est huiusmodi. ergo elenchus sophisticus convenienter assignatur pro subiecto attributionis. Maior est Aristoteles. primo posterriorum. Minor est Aristoteles. in tertio. cum dicit. De sophisticis autem elenchis et de his qui videntur elenchis. sunt autem paradoxismi et non elenchis dicemus. Sequitur corollarie. Convenienter pro subiecto huius scientie ponitur elenchus sophisticus quia syllogismus sophisticus. quia si syllogismus sophisticus poneretur hic pro subiecto. daretur intelligi. quod hic solus ageretur de syllogismo peccante in forma: qui impedit illationem et formam syllogisticam. Constat autem quod generaliter hic determinatur de omnibus elenchis sophisticis sive peccantibus in materia sive in forma tantum sive in utroque

Conclusio secunda De elenchis sophisticis secundo modo considerato inquantum est quoddam ens speciale positivum: habens causas apparencie positivas. est scientia specialis ab omnibus alijs generibus logicis distincta. Prima pars conclusionis patet. Illius est scientia quod dicit aliquam naturam specialem. et quod est ens intelligibile habens propria principia et causas et passionem que de ipso sunt demonstrabiles: et suis generibus subiectivis. Hic elenchus sophisticus secundo modo consideratus est huiusmodi. igitur de ipso est scientia. Maior patet. quia he sunt condiciones illius quod est sciibile. Minor patebit in sequentibus. Secunda autem pars conclusionis sic probatur. Scientie secantur quemadmodum et res. tertio de anima. Hic elenchus sophisticus est ens speciale distinctum a subiectis omnium aliarum scientiarum. et est ens sciibile. ergo eius scientia est scientia specialis et distincta

a sciencla omnium aliarum parcium logice

Arguit pmo Elench⁹ sophistic⁹ nō ē subiectū

hui⁹ sciencie. ergo pma pto falsa. pbat. de quolibz subiecto sciencie psumponit quid est et qd est. s. de elenchō sophisticō non psumponit hic qd est. ergo nō est subiectū. Maior ē Arist. pmo poster. Minor. qd Arist. pbat a principio hui⁹ libri et ē hui⁹ sophisticū esse. Quid dco q nulla sciencia pbat suū subiectū esse p sua pncipia s. bene p aliqua pncipia pna potest pbari tale subiectū esse: ante h. de ipso passionēs demōstrat. et sic ptingit in pposito vt patet inferi. Arist. etiā nō pbat directe elenchū sophisticū esse. s. pbat qd aliquis elench⁹ vel syllog⁹ ē sophisticus et apparens

Arguit scdo Elench⁹ sophistic⁹ nō ē subiectū

hui⁹ sciencie. igit. pbat. Dis sciencia capit denominationē a suo subiecto. s. sciencia pscit⁹ libri nō denominat⁹ a sophisticis elench⁹ igit. Maior. qd a digniori debet fieri denominatio. modo si btectū ē digni⁹ in sciencia. Minor. qd sciencia hui⁹ libri dicit⁹ elench⁹ et nō elench⁹ sophistic⁹. Dicere em̄ elench⁹ sophistic⁹ est vim vbi ignorare vt dicit Egid⁹. Quid dco q sciencia capit denominationē a subiecto. vix ē vt in plurimū: nō opret autē q semper. Aliquando em̄ sciencia capit denominationē a causa efficiēte: vt sciencia quqz pducibilis: vocat⁹ sciencia Porphyrij. Aliquando autē a discipulo. aliquando. a causa finali

Arguit tercio Omne subiectū sciencie debz esse

ens positum. s. elench⁹ sophistic⁹ ē ens pnatū. igit nō ē subiectū Maior: ē Arist. pmo poste. Subiectū em̄ ē ens intelligibile. pnuacio autē nō intelligit⁹ directe. vt dicit⁹ tercio de anima. Minor nota. qd elench⁹ sophistic⁹ pnat vix elenchū Quid dco q nulla pnuacio pura potest esse subiectū sciencie. modo elench⁹ sophistic⁹ non capit⁹ hic pure pnuacine. vt dictum est

Arguit qro Elench⁹ sophistic⁹ nō ē subiectū

hui⁹ sciencie. igit. pbat. fallacia ē subiectū hui⁹ sciencie. igit nō elench⁹ sophistic⁹. ten⁹ pna. qd vna sciencia debet habere vnū subiectū. pmo poster. Maior. Aliud ē subiectū in sciencia de quo sciencia talis pnderat. s. sciencia libri elench⁹ pnderat de fallacijs Maior. qd subiectū sciencie est pmi pnderatū in sciencia. Minor patz ex pccis Arist. Quid dco q nō omne pnderatū in sciencia est subiectū sciencie. qd Aliqua sunt. que pnderant⁹ vt pres subiectū.

Secundi Elenchorum

quodam vt pncipia vel passiones subiecti. Fallacie itaq; hic pñderā
tur inquantū sunt loci seu pncipia in qb? fundat sylli sophistici

Arguit qnto De elencho sophistico nō ē sciē
cia. igit scda pto falsa. Bñs. qā de non ente nō ē sciencia. s? sylis
elench? sophistic? ē nō ens. igit. mīor. qā nō ens non scit pmo
posterioz. mīor ē Arist. sexto mīethap. vbi dicit. nō male fe
cit Plato q? locauit sylm sophisticū sub nō ente ¶ Dico q? de nō
ente simpliciter nō ē sciencia. Elench? autē siue sylus sophistic?
est nō ens nō simpliciter: s? ē nō ens tale quale apparet. appa
ret enim esse verus elenchus: cum tamen non sit

Arguit sexto De elencho sophistico nō est sci
encia. pbat. de ente p accidens nō ē sciencia. s? elench? sophisti
cus ē ens p accidens. igit. mīor ē Arist. sexto mīethap. et pmo
posteri. mīor. qā elench? sophistic? ē pñcio veri elenchi. mō p
ñcio ē ens p accidēs. vt dicit pmo phisic. ¶ Dico q? argumentū
arguit de elencho sophistico pmo modo et nō secūdo modo. et
ita nihil contra conclusionem

Arguit septimo Sciencia est veroz et existē
cium. s? elench? sophistic? nō existit. igit. mīor ē Arist. pmo po
sterioz. mīor ē Arist. pmo elenchoz et pmo thopt. vbi oñ dicit q?
elench? sophistic? ē apparens sylus. modo. illud quod apparet
nō ē: nec ē verus ens ¶ Dico q? illud quod apparet nō ē. ver? ē. nō
ē illud quod apparet esse. ē tamen aliqd ens: vt auriculi appa
ret esse anz et nō ē anz. ē tamen aliquod ens. sic in proposito di
cendum ē de elencho sophistico

Arguit octauo Si de elencho sophistico esset
sciencia spectalis: maxime q? sciencia sophistica. s? sophistica nō
ē sciencia. ergo. mīor qā sophistica sciencia ē apparens tantū
vt dicit in textu. s? quod tantū ē apparens nō ē sciencia ¶ Di
co q? sciencia sophistica intrinsece et foaliter: que scz in se ē ap
parens habit? scientie: cū tñ nō sit: s? sit habit? deceptor? illa
nō ē sciencia. s? sciencia sophistica extrinsece et obieccine bñ ē sciencia

Etz necesse sit vnū nomen plura significare.

Pro intellectiōe qñtiōis Notandū pmo. Qz
pñs pposita materia de qua in libro elenchoz tractare intēdit

Adia scz de elenchis sophisticis. Nequēter ad ostendendū ne effica-
tem hui' doctrine in principio hui' libri ostendit aliquē esse syl-
logismū sophisticū siue apparentē: p̄ quez p̄tingit nos multipli-
citer decipi. ne in definiendo de elenchis sophisticis videat sup-
ponere falsum. Probat aut̄ illud quattuor rationib'. Prima
ratio sumit̄ ex p̄e rez. Sicut ē i reb' ita p̄ercipnablt̄ est in oio
nib' et syllis. q̄a ars imitat̄ naturā. s̄ alique res sunt vere tales
quales apparent. et alique sunt apparentes tantū. Ergo ita etiā
erit in syllis. Adinorez pbat p̄mo in animat̄ tam ex p̄e animę
q̄ ex p̄e corpis. Ex p̄e animę. q̄a qdā vident̄ habere habitū vtrū-
tis et sciencie et eū habent. qdā vō vident̄ habere vtrūq̄ habitū
et nō habent: sicut ypocrite. vel scienciā: sicut p̄sumptuosi: q̄ ac-
cipientes p̄pōnes alioz et fingentes se loqui ex p̄pōis: attribuen-
do sibi quod suū nō est. vident̄ esse scientes: cū tamen nō sint. Ex
p̄e aut̄ corpis pbat sic. Aliq̄ sunt q̄ vident̄ pulchri et sunt. aliqui
vō solū sunt apparenter pulchri: qui se cōponūt et ornāt aliis
colorib' eos apponētes facieb' suis: vt sic videant̄ pulchri in fa-
cie. Scdo pbat minore in reb' inaninimat̄. q̄a quedā sunt ina-
nimata que vident̄ aurea-argentea. aut stānea et sunt. qdā vō
vident̄ esse aurea: vt auriscalcea felle thaurino tincta: et tamen
nō sunt. vel argentea: vt spuma argenti et electus

Notandū scdo Qz p̄bus pbat aliquos syllos
esse apparentes tantū ratione solū accepta ex p̄e auditor. Si-
cut longe distātes a reb' diiudicāt de ipis: ita imperiti in arte
syllisandi diiudicāt de syllis. s̄ longe distātib' alique res vide-
tur aliter q̄ sunt. vt patet de stellis: que p̄pter longā distanciaz
a visu videntur tremere et scintillare: quod tamen nō ē in se
s̄ in visu q̄ p̄pter longe distare nātat et tremit. vt dicie p̄bus se-
cundo celi. Igitur similiter imperit̄ in arte syllisandi: aliq̄ sy-
llis videntur veri elenchī: q̄ tamē nō sunt elenchī: ymmo neq̄ sūt syl-
logismi. q̄a syllus ex qb' dā posic̄ de necessitate infert p̄conem
ex p̄mo p̄oz. Similiter elench' ē syllus cū dictione p̄conis. il-
li vō q̄ videntur sylli imperit̄ nō sunt hui' modi. Igitur aliq̄ sylli
sunt apparentes tantū. Tercia ratio ad idē ex p̄e sermonis ē
hec. Quicūq̄ arbitrat̄ sic accidere in reb' sicut in nomib' et
vocib': illi credūt aliquos esse veros syllos q̄ tamen sunt appa-
rentes. s̄ multi sunt hui' modi. ergo res. Adinorez pbat ex dupli-
ci causa. Prima. q̄a enīes ad disputacionē nō ferim' nobiscū

Primi Elenchorum

res: & vtriusque nomib' p reb' significat' et ideo multi credunt: qd
idem accadat in nomib' vel oñonib' et reb'. Secda causa. qd si-
cut numer' adequatur reb' numerat'. vt patet in cõputacioni-
bus: vbi quot sunt vnitates in numero: tot sunt res qb' cõpetit
numer'. sic etiã credunt multi: q nomia adequantur reb'. ita. qd
quot sunt nomia que loquimur: tot credam' esse res de qb' loqui-
mur. Et sicut nomē vnū ē quod etiã habeat tantū vnū fatū. Ad
tamen nō ē ver. qd necesse ē vnū nomen plura significare. vt pa-
tebit inferi'. Et quo infert pñus. q sicut illi q nō sunt pñpi in
nomer' et cõputacione: facilliter decipiuntur a scientib' et supe-
rantur ab eis. sic hi q vtriusque vocabuloz sunt ignari: defacili pa-
ralogizantur et decipiuntur a sophist' et ab alijs cū ipis disputantib'.

Notandū tercio. Qd qrtaracio phi ad pbādū
suū ppositū accipit ex pre arguent': et ē hec. Quicūq; apparēter
et sicte opera sapient' exercent: faciūt aliquos elenchos apparē-
tes tantū: p quos possunt decipere. & alij sunt hui' modi. ergo ta-
les faciūt apparentes elenchos. et sinorez pbat pñus de sophist'
qb' magis opeficiū ē videri sapientes qesse et nō videri. Et ē
nim sophista copiosus ab apparēte sapientia et non existente.
Vnusq;q; em̄ qualez habitū habet: talis ē. Cū itaq; sophista ha-
beat sophistricā scienciā: que ē apparens et nō existens. ergo et
ipse copiosus ē ab apparente sapientia et nō existente. Et ites
nō possunt habere apparentez sapientiā: nisi apparenter exercē-
do opa sapient' in disputādo. Sunt aut' hui' modi opa sapientis
duo. Primū ē. nō mentiri de his de qb' nouit: et hoc quātū ad
respondentes. Scdm ē. posse menciētes manifestare. et hoc se-
tenet ex pre opponentes. Si itaq; aliq; apparenter exercent opa
sapient'. sunt etq; aliq; elenchi apparentes tantū. Et aduerte. q
hic enumerantur opa sapient'. que pueniūt sapienti cõpato ad al-
lium: sine vt ē in statu disputacionis. sic em̄ sunt duo ei' opa. pri-
mo aut' et sethaphistice enumerantur sex opa sapient' que pueniūt
sibi scdm se. Et qb' infert pñus q necesse ē sophistas habere ar-
tem de talib' sylis apparētib'. qd p illā facili' psequitur finem
suū: q ē vana gloria. Et quo vltiori' inferitur. q et si elenchi so-
phistici sint quēdā obligates. tamen vtile fuit et necessariū tra-
dere artem aliquā de eis: nō pñcipaliter vt eis vtamur: & vt vi-
tem' illos. et salū em̄ nō enitatur nisi cognitū. Sicut et in grā-
matica pñderatur de incongruitate vt eniteatur: non aut' vt ita

tor eagrāmaticus. Pro intelligence q̄stionis p̄ncipalr more
Notandū q̄rto Q̄r **Neccessitas ē duplex.** Que
 dam ē neccessitas simpliciter dicta. scdm̄ quam illud dicitur ne-
 cessariū: quod imp̄le ē aliter se habere. Et sic capif q̄nto metha-
 posice cū dicif. Neccessariū ē quod nō potest nō esse. Et sic de^o ē
 neccessari^o. Alia est neccessitas non simpliciter: s̄ p̄dicionata siue
 ex suppositione finis. Et sic aligō quod licet in se sit p̄tingēs: ta-
 men relatū ad aliud dicif neccessariū. Sicut sumptio cibi neccē-
 zia ē aīali in respectu ad p̄seruādū vitā. Hoc scdo modo accipif
 neccessitas in titulo q̄stionis. Quia vō dicif in titulo q̄stiois. Q̄-
 num nomē plura fare. Ideo aduerte. q̄ hoc potest intelligi du-
 pliciter. Vno modo p̄ modū pluriū. et hoc nō ē p̄le. Ratio. quia
 q̄ q̄d ē significabile ē intelligibile. s̄ imp̄le ē intellectū intellige-
 re plura p̄ modū pluriū. ex tercio de anima. et scdo thopic. Alio
 mō q̄ significet illa plura nō p̄ modū pluriū: s̄ vt illa plura in qua-
 dam ratione vniuoca vel analogica p̄ueniūt. Et sic vnū nomen
 plura potest significare. Vniuocū em̄ fat plura: vt illa p̄ueniūt
 in vna ratione vniuoce. vt hō: oēs p̄ticulares hoīes. Analogum
 vō significat plura vt p̄ueniūt in quadā vnitāte analogie. vt pā-
 ter de ente quod fat substantiā et accidēs: que p̄ueniunt in vna
 p̄ntiatiōe analogica. vt esse in re: natura. Nomen vō equo-
 cū fat plura p̄ modū pluriū et sub diuersis racionib⁹. et ecia⁹ tot
 impositionib⁹ impositū ē ad finē quos significata sunt ei⁹ et si-
 ne ordine. Ex quo seq̄r corollarie. q̄ nomē vniuocū. vt hō. Ana-
 logū. vt ens. equocū. vt canis: nō p̄similiter dicif vnū nomē. pa-
 ter. q̄a nomē vniuocū ē vnū nomen materialiter et foīalr. et si-
 militer analogū. Equocū vō nomen ē vnū tantū materialiter
 et nō foīaliter. In quolibz em̄ nomē duo sunt. quoz vnum ē vt
 materia. et illud ē vox. aliud vt forma. et illud ē facio: scdm̄ quā
 vna dictio distinguit ab alia. Vnitās ergo materialis nominis
 seu dictionis: accipif ex voce. foīalis vō ex ip̄a sone. Cū itaqz no-
 men equocum sub vna voce plura fer. ergo dicitur vnum nomen
 materialiter non tamen foīaliter

Cōclusio respōsalis. Neccesse ē vnū nomē plura
 significare. intelligendo nō simplr s̄ ex suppositione finis: suppo-
 sico sc̄r. q̄ oēs res debent significari p̄ nomē. p̄ba⁹ p̄clo⁹. Res se-
 cundū numerū: scdm̄ quod esse numerale nomē a nobis: et nō
 tantū scdm̄ esse specificū: sunt infinite. oīones vō et nomē sunt si

Primi Elenchorum

nita. ergo ad hoc qd oēs res significant p nomia: oportet vnū nomen plura fāre. *Aliaior ē sententia Porphyrij qd dicit. qd singula tia sunt infinita: quo ad nos et quo ad naturā. Qd aut nomina sunt finita. patet. qd nomia sunt ab institutione intellectus nostri qui imponit nomia ad fndū. modo intellectus noster est vt finita. et p 2 is: id quod causat ab eo: vt nomia et eoz impositio. Scdo pbat pto tali racione. Nūq panca possunt adaptari plurib? nisi aliqd illoz pancoz ad aptet mulez. h nomia sunt panca: respectu rez: et res sunt multe et quasi infinite. ergo nūq pote rint significari res infinite: nisi vnū nomen significabit multa. Quia aut nomen pat rem mediāte pceptu. et dinerfay rez non est vn? pceptus. ideo nomē quod dicit plura fcare: fcat illa plura mediātib? plurib? pceptib?: et nō mediāte vno pceptu tantum. licet bene p le sit vnū nomē: tā scdm materiā qd fōiam mediāte conceptu vno: significare aliquod cōmunicabile pluribus*

Arguit pmo Nō ē necesse vnū nomen plura significare. ergo. *Alis pbat. ptingēs ē vnū nomen plura fāre. igitur nō necesse. tenet pna et opposit. Alis pbat. illud qd fcat ad placitū pmi institueret nō pat ex necessitate h ptingēter. h quodlibet nomen pat ad placitū institueret. igit. Aliaior nota. minor si mliiter. qd nomen ē vox significatiua ad placitū. pmo peribezent as ¶ Dico qd hic necesse nō dicit necessitatē simpliciter dictaz sed dicit necessitatem et condicione vel supposicione finis: quā non repugnat conuenire enti dependenti a voluntate*

Arguit secūdo Nomē nō significat aliqd. er- go nō pat plura. *Alis. qd si faret. vel ergo sic fāre pueniret ei essentialiter vel accidentaliter. nō essentialiter. qd quod puenit ali cui scdm placitū nostrū et impositiōnē nostrā: nō puenit sibi essentialiter. h fāre dictioni puenit scdm impositiōnē nostrā. ergo nō puenit sibi essentialiter ymmo ptingenter. Qd aut nō accidentaliter. pbat. qd dictio nō potest esse sine facione. ergo facio ē sibi essentialis. Alis pbat. qd nisi esset fariua: nō esset dictio: ymmo neq vox. vt patet scdo. de anima ¶ Dico qd facio dictionis ē duplex. Quedā ē generalis: qd scz fcat se et suū simile. et hec vocat ali quādo significacio naturalis. Naturale enī ē qd omne ens mūdū significet se et suū simile. Quedā vō est facio specialis que vocat ad placitū et impositoria. Prima facio essentialis ē quodāmodo dictionē. secunda vero accidentalis. Et ideo plures huiusmo-*

di significaciones vni dictioni convenire possunt

Arguit tercio Unū nomē nō significat plura
igit nō est necesse res. *Ans* ē *Ans*, quarto metaphis. dicet, quod
nō vñū fac. nihil fac. s. plura fac. nō ē vñū fac. ¶ Dico, qd nō
vñū fac ad min' nihil fac. Vel dico q nomen potest plura signi
ficare non per modum plurium: sed bene per modum vnius

Arguit q̄rto Unū nomen nō potest plura si
gnificare. igit. pbat. Sicut est in natura sic ē in arte s. in natura
in vna re non possunt esse plures forme substantiales. ergo etiam
in arte in vno nomie nō possunt esse plures significaciones: que
habēt se vt forma dictionis. Maior ex scdo phis. minor. qā si in
vna re essent plures forme substantiales: vna res haberet plura
esse. cū quelibz forma det esse. et sic talis res nō esset vna. ¶ Di
co q vñū nomen foaliter nō habz plures faciōes: nec fac. mul
ta. s. nomē quod ē vñū materialiter tantū et nō foaliter. vt eq
uocum potest fac. plura. Vel potest dici q Duplex ē forma vocis
Quodā ē essentialis. et illa ē debita ordinatio litterarū in sylla
bis: et syllabarū in dictionem cū debita placione. et hec forma
nec variari nec multiplicari potest: remanēte eadē voce. Alia ē
forma accidentalis: que dicif significatio pcepti: et rei mediante
pceptu. et hec forma potest variari remanēte eadē voce scdū ma
teriā et formā pñā vt in multiplici actuali: vel scdū materiam
et nō scdū formā que dicif placio: vt in multiplici potēciali. Si
cut ergo in natura in vna re possunt esse multe forme accidenta
les. quia infinita vni accidūt. sic et in arte non ē inconueniens

Arguit q̄nto Vnius rei ē vna pfectio. s. quod
libet nomen ē vñū. ergo quodlibet nomen habet vnā pfectionem
que est ei' pfectio. Maior. qā pfectio rei seqt essenciā et foiaz sub
stācialē rei: modo vna res habet vnā essenciā: et ita vnā pfectio
nem. Minor. qā qdlibz nomen ē vna vox. ¶ Dico q vñū rei que
est foaliter et vere vna: ē vna pfectio. modo. nomē equocū nō ē
vere vñū. Potest etiā dici ad argumētū: distinguēdo de pfectio
ne essentiali et accidentali: sicut dictū ē de foiali pcedēti solucōe

Arguit sexto Quod plura est nomē equocū
Sed nomen equocū nō ē vñū nomē. ergo nomen vñū nō fac plu
ra. pñā ē reducibilis ad modū et ad figurā. Maior patz ex p̄clo
ne. Minor. qā nō habet vnā foiam: a qua res sicut habz esse: ita

Primi Elenchorum

et vnu esse ¶ Dico q nomen equiuocum non est vnu vnitatis significacionis: sed bene est vnu vnitatis vocis

Arguit septimo Res non sunt infinite. ergo

fundamentu Arist. nō valet. Añs pbat auctoritate Arist. tertio phisicor et pmo celi. vbi ostēdit et pbat. q in reb' naturalib' nō potest esse infinitu. res enī naturales sunt cōposite ex materia et forma. modo materia finit forā: ei' cōmunicabilitatē emādo. Similiter forma finit materiā et certū esse dando et infundendo. modo ex pncipijs finit solū pstitit finitū ¶ Dico. q licet ut lū inf. itū sit actū: tamen res scdm esse numerale dicūt infinite scdm potēciā successionis: posita eternitate mudi. scdm phm. Et dicendū. q infinitu capis large in dicto phi. vt dicāt res infinite respectu nominū q multo plures sunt res q̄ nomina. Et postūmus dicere. q infinitu et finitū ibi capūt quo ad nos. nobis enī p se loquēdo sunt nota nomia q̄ res. sumus enim cause et auctores res nominum sed non eorum

Arguit octauo Quicqd accidit reb' accidit

eciā nomib'. ergo fundamētū phi nō valet. Añs pbat. que se habēt vt signū et signatū: qd vni puenit: et alteri. h nomia et res habēt se vt signū et signatū. ergo res. Maior. q signū et signatū sunt relatiua. relatiua autē sunt simul natura. modo illa que sūt simul natura et eiusdem nature: qd vni puenit: puenit et alteri ¶ Dico. q relatiua sunt simul natura nō sic q̄ sint eiusdē nature. et q̄ puenit vni q̄ eciā puenit alteri. h sūt simul natura. i. naturali intelligēcia: vel quo ad actum existēdi. quia posito vno relatiuonum ponitur et alterum

Utrūq̄ quatuor sint genera disputacionū. Pro intelligēcia q̄stionis Notandū pmo Quid disputatio

actio ē act' arguitur sine syllogistic' vni' ad alterū vltimū ad alterū ppter aliquē finē obtinēdū. Dicitur autē disputatio: quasi diuersa putatio vel estimatio opponētis et rēdētis. eo q nō semp sunt vni' ppositi. h q vni' affiat alter negat. et ita diuersa pntat et dīcūt. In qua diffinitioe: act' ponit p genere. ad denotādū. q disputatio nō ē argumētū. nec syls: h est act'. nō q̄liscūq̄ act': sed act' syllogistic': et ita act' rationis. p quod dā intelligi sua differēcia seu forma: que sumit ab instrumēto quo fit talis actio. Syllogism' enī instrumētū pncipale disputacionis. et p illā differē-

etiam: disputatio differt ab actib' corporalib' et ab actib' voluntariis. Dicitur tamen vni' scilicet opponens: ad alterum: scilicet respondens. per quod datur intelligi. quod ad disputationem duo requiruntur. scilicet opponens qui arguit et proponit. et respondens qui assumit et respondet. non tamen oportet quod semper opponens et respondens sint distincti realiter. quia vni' potest supplere vices duorum. Et cum aliquis arguit sibiipsum. Et ergo dicitur in diffinitione: vel tanquam ad alterum. Sit autem omnis disputatio propter aliquem finem. ergo subiungitur in diffinitione: propter aliquem finem obtinendum. sicut enim natura agit propter finem. vel ostendit secundum philosophorum. sic et ars debet agere propter finem. ex quo ars imitatur naturam. Et quo patet. quod hic diffinitio disputationis est causalis: continens quattuor genera causarum per quas res habet esse et fieri. Cum enim dicitur actus. tangit causa materialis. cum dicitur: arguitur. tangit causa formalis. cum vero dicitur: vni' ad alterum tangitur causa efficiens. cum vero dicitur propter aliquem finem obtinendum. tangitur causa finalis.

Notandum secundum Aristotem Quod disputatio secundum Aristotem hic in textu est quadruplex. scilicet doctrinalis: dyalectica: tentativa et sophistica. Disputatio doctrinalis est que ex propriis principiis vnicuius discipline et scientie: et non ex his que videtur respondenti syllogizat. Qui causam assignat prius et dicit. Oportet enim et necesse est credere qui adducit. Demonstrator enim procedit ex veris necessariis et immediatis: non querens sensum respondentis. vel dicitur primo posterior. Necessitas autem tenet se ex parte rei et non ex parte nostri. Finitis autem huius disputationis est generare scientiam in discipulo. Sit enim disputatio doctrinalis: inter discipulum ignorantem. et magistram informatam: qui tradit scientiam discipulo. Instrumentum autem eius est syllogismus demonstrativus: qui facit scire. vel dicitur primo posteriori. Secunda disputatio est dyalectica. et est que ex probabilibus collectiva est dictionum. Et quo enim disputatio dyalectica ordinatur ad generationem opinionum: que generatur procedendo ex communibus et probabilibus. ideo talis disputatio etiam procedere debet ex communibus et probabilibus. Precedens ex probabilibus habet viam in contrarium pre dictionis probam. quia nihil prohibet quodam falsa probabiliora esse quibusdam veris. Et hinc est. quod dyalectica disputatio dicitur collectiva dictionum. Est autem probabilis secundum philosophum primo theophrasti. quod omnibus aut pluribus. aut sapientibus. et his aut omnibus. vel pluribus. vel maxime nobis: videtur esse verum. In quibus particulis Aristoteles diversos gradus

Primi Elenchorum

Probabiles ostendit. Quoddā enī est pbabile grossum. Et hoc tangit
 cū dicitur: omib⁹. Aliud est: pbabile mediocre. et hoc tangit
 cū dicit. aut plurib⁹. Terciū est pbabile subtile. et hoc tangit cū
 dicit: sapientib⁹. Illud autē pbabile subtile adhuc est triplex. qđ
 dam subtile. et hoc tangit cū dicit. his oib⁹. Quoddā subtili⁹. et
 hoc tangit cū dicit. aut his plurib⁹. Terciū est subtilissimū. et hoc
 tangit cū dicit: vel maxime not⁹. Finis autē disputacionis dyale-
 ctice: est generare in discipulo vel respōdente opinionē: que opi-
 nio est via in scienciā. Dicitur enī terciō Arist⁹ haphi. Qui bñ do-
 bitat: bene sciet. Dubioz enī inq̄sicio ē sciencie inuencio. Instru-
 mentū autē eius est syllogismus dyalecticus

Notādū terciō Qz terciū gen⁹ disputacionis

est disputacio tentatina: que pcedit ex his que videntur respon-
 dent: et necesse est enī scire q se simulat habere scienciā. hoc ē. Dī-
 spūacio tentatina est que pcedit ex cōmunib⁹. qđ scit⁹: nō sciū-
 tur p̄a. licet his ignorat⁹: ignorātur p̄a. Qui enī ignorat com-
 muna in aliqua scienciā: est signū q ignorat et p̄a. Ostendit e-
 nim Arist⁹. p̄mo phisicōz. q nostra cognicio incipit a cōmunitati-
 bus et pcedit ad specialia. Finis autē disputacionis tentative: ē
 accipere expimentū de sciencia vel ignorācia illi⁹ q simulat et fin-
 git se scire. Huius instrumentū potest esse qlibet syllogismus. Quia in
 qualibet sciencia tā in his que ex necessariis syllogizant⁹. q̄ in his
 que ex pbabilib⁹ et etiā in his que ex apparentib⁹ syllogizant⁹: possū-
 mus forare syllogismū de cōmunib⁹ in tali sciencia tradit⁹. In qua-
 libet enī sciencia habentur cōmunia et p̄a. vt ostenditur p̄mo
 posterior⁹. Quarta disputacio est sophistica. et est que pcedit ex
 his que videntur pbabilia respōdenti: nō tamen sunt. Finis ei⁹
 est victoria de respōdente. et ex p̄sequenti vana gloria et appa-
 rens sapiencia. Vel vt alij dicūt. q̄ finis ei⁹ est posse canere a so-
 phisticacionib⁹ et deceptionib⁹: que sūt p̄ elenchos sophisticos
 Instrumentū ei⁹ est elench⁹ sophistic⁹: de quo determinatur hic
 in libro elenchōz. Dicit⁹ autē hec disputacio litigiosa. agonistica
 et sophistica. Primo dicitur Litigiosa ppter p̄tencionem. qđ ap-
 ponens sophista et respōdens disputāt litigāto et p̄tendendo.
 Secōdo dicitur Agonista: ab agona. vel agone: que est bellū mor-
 tis. aut certamen anime. Sicut enī corporaliter pugnātes vi-
 dentur se habere adinuicem. Sic etiam opponēs sophista et su-
 p̄ respōdēs se habet adinuicem. Tercio dicitur sophistica. p̄mo p-

pter apparenciā in opponēte. scdo ppter deceptionem in respon-
dente. Et qbus patet. q genera disputacionum distinguuntur
penes fines suos proprios. et etiam penes genera syllogismorū
quibz perficiuntur tanquam suis instrumentis

Notandū q̄rto Q ex quo disputacio de illis
quattuor generibz dicitur analogice. Ideo ad cognoscendū de
quo per hū dicat. aduertendum. q Disputacio potest considerari
dupliciter. Primo quo ad etimologią nomis et quo ad quid
nomis: quod significatur p hoc vocabulū disputacio. Dicit em̄ di-
sputacio: quasi diuersa putacio. Sic disputacio pmo puenit di-
sputacioni litigiose. scdo tentatiue. tercio dyalectice. vltimo do-
ctrinali. Racio. qā in nulla disputacione est tū diuersa et varia
putacio: sicut in agonistica siue litigiosa. Ibi em̄ apponēs et re-
spondēs maxime diuersos fines intendūt. quilibet em̄ vult esse
victor: quod nō ptingit in alijs disputacionibz. Alio mō potest
disputacio considerari: vt est act⁹ syllogistic⁹ ad ostēdendū aliquid p-
positum. Tūc disputacio pmo dicit de ista disputacione: cui⁹ finis ē
pfectior. Cōstat aut. q finis disputacionis doctrinalis ē pfectior
alijs. qā fit ppter generare sciēciā. Deinde dicit de disputacione
dyalectice: que generat opiniōē: que nō est ita pfecta sicut sciē-
cia. Deinde de disputacione tentatiua. Vltimo vō de litigiosa
Et ex hoc sequitur. q qā he disputaciones: sunt quattuor modi a-
nalogie ipsi⁹ disputaciōis. et ideo nō sūt vā gēa. neqz spēs. tū pphz
hic dicūt gēa (accipiēdo gen⁹ p̄iter) potē qz spēs. qā qlibz illa
zū disputaciōnū hz sub se plures modos spāles disputacionum

Conclusio responsalis Tantū quattuor sunt ge-
nera disputacionis. pbat p̄ctō sic. Disputacio habet se vt quidā
mor⁹ rationis. s; in motu reali sunt tria quāntū sufficit ad decla-
racionē. ppositi. scz. motor. mobile. et instrumētū quo motor mo-
uet mobile. Et patet de pulsante campanā p funē tentū manu
sua. Sic similiter est in disputacione arguens vel opponens est
motor. respōdēs est mobile. argumētacio aut est instrumētū. O-
mnis aut mor⁹ capit spēm essēciā et denominacionē a terminō
ad quē. vt dicit qnto phili. Opponēs ergo in disputacione inten-
dit generare. aut habitū. aut expimētū de respondente. Si expi-
mentū: tūc sunt disputaciones tentatiue. Si aut inēdit genera-
re habitū: hoc ē dupliciter. vel in seipso. vel in alio. Si in se: tūc

Primi Elenchorum

sunt disputaciones litigiosae: p quas opponēs vult acquirere sciēti-
am apparentē respectu aliorū: vt indicet ab alijs copiosius et sci-
ens. Si autē vult generare habitū in alio. hoc est dupliciter. Vel
habitū firmitū q̄ ē sciēcia: et sic sunt disputaciones doctrinales
Vel habitū infirmū q̄ ē opinio. et sic sunt disputaciones dyalecti-
ce. Opinio em̄ est habit⁹ infirm⁹ cui⁹ formidine de opposito. Ex
hac pbacione habetur sufficiēcia istarum disputacionum

Arguit pmo Disputacio non ē act⁹. igit diffi-
nicio disputacionis nō valet. pbat aūs. Quid act⁹ ē in illo cui⁹ ē
act⁹: et est in vno subiecto. s̄ disputacio nō est act⁹ vni⁹ nec in v-
no. ergo. m̄ maior. q̄ act⁹ saltē scōus est accidēs. modo: vni⁹ acci-
dens ē in vno subiecto. Dicit̄ em̄ septimo m̄ dethaphl. accidens
non migrat de subiecto in subiectū. Et quarto p̄biscop⁹ dicit̄.
Idē non est in diuersis. m̄ minor. q̄ disputacio ē act⁹ opponēt⁹ et
respondēt⁹. vt innuit in diffinitione ¶ Dico q̄ act⁹ simpliciter
vni⁹ ē vt in subiecto. modo disputacio nō ē act⁹ vni⁹ simpliciter s̄
opponēt⁹ et etiā respōdēt⁹. Neq̄ etiā ē inueniēs idē esse in di-
uersis diuerso modo essendi in. vt patet de motu q̄ est in mobili
subiectine et receptine. in mouente autē effectine et causatine. vt
dicit̄ terci⁹ p̄biscop⁹. Sic in pposito disputacio est in opponēte. in-
ciatine. effectine. et originaliter. s̄ in respōdente terminaline et
susceptine. respōdens em̄ assumit id quod opponens proponit

Arguit scdo Disputacio demonstratiua non ē
disputacio. pbat. In omni disputacione opponēs expectat p̄sen-
sum respōdēt⁹. s̄ demonstrator nō expectat p̄sensum responden-
tis. ergo videt̄ q̄ demonstrator nō disputat. et p̄ p̄ns disputacio
doctrinalis nō ē disputacio ¶ Dico q̄ si p̄siderat demonstrator
vt sciens sic nō disputat. si vō p̄siderat vt docens: illo modo ex-
pectat p̄sensum respōdēt⁹. nō quod q̄ illa p̄cessio respōdēt⁹ sit
causa ipsius sciēcie. s̄ vt talis p̄cessio ministerialiter et instrumē-
taliter deferat demonstratori: ad p̄ficiendū habitū demonstran-
di. et vt sic sibi attribuitur disputacio doctrinalis

Arguit terci⁹ Disputacio doctrinalis nō fit ex
p̄ncipijs necessarijs. igit. pbat. q̄ fit ex p̄ncipijs p̄babilib⁹. igit
Probat aūs. q̄ seq̄ bene. disputacio doctrinal fit ex necessarijs
igit etiā ex p̄babilib⁹ tenet p̄na. q̄ om̄e necessariū ē p̄babile. p̄-
babile em̄ ē quod oib⁹ aut plurib⁹ aut maxime sapiētibus videt̄

esse vez. mō necēziū videt̃ ecia oib⁹ aut plūib⁹ aut maxime sapiētib⁹ esse vez. et q̃q̃ p̃t in mai⁹ potest et in min⁹. Si ergo dispositio doctrinalis est ex necessarijs ecia erit ex p̃babilib⁹. ¶ Dico q̃ om̃e necessariū est p̃babile: non fõaliter s̃ materialr. Alia em̃ ē fõalitas p̃babilis vt fiet alia ē fõalitas necessarij vt sic. Et ergo argumentum non concludit

Arguit q̃rto Disputacio dyalectica nō est distincta a disputacione doctrinali. p̃bat. Disputaciones accipiūt distinctionem ex finib⁹ suis. s̃ idē est finis disputacionis dyalectice et doctrinalis. ergo nō distinguūt̃. ¶ Minor. q̃a ambe ordināt̃ ad acq̃rēdā sciēciā et disciplinā. ¶ Dico q̃ disputaciones accipiunt distinctionē ex finib⁹ p̃p̃is. Cōstat aut̃. q̃ disputacio dyalectica nō ordinat̃ in sciēciā ncut in finem p̃p̃m et imediatū. s̃ in opinionem. licet ex consequenti ordinetur ad sciēciam inq̃atū scilicet opinio disponit intellectum ad sciēciam

Arguit q̃nto Disputacio tentatiua nō distinguit̃ a alijs disputaciones. p̃bat. Disputaciones distinguūt̃ per media et syl̃m p̃ quos exercent̃. s̃ disputacio tentatiua vtiū quo libet syl̃o et medio. igit̃ nō distinguit̃ ab alijs disputacionib⁹. ¶ Minor. q̃a in q̃libz sciēcia possant fieri disputaciones tentatiue. ¶ Dico q̃ aliquā disputatio tentatiua coincidit cū alijs disputacionib⁹ materialiter: nō tamē fõaliter et racione. Alia em̃ ē racio disputacionis tentatiue. et alia doctrinalis vel dyalectice. vt ex predictis patere patet

Arguit sexto Disputacio sophistica nō est disputacio. p̃bat. Disputacio ē p̃pter aliquē finē obtinēdū. s̃ disputacio sophistica nō est hui⁹ modi. igit̃ minor. Finis est qd optimū. s̃ disputacio sophistica nō ordinat̃ in bonū. igit̃ nō ordinat̃ in finē. ¶ Minor ē Arist. sc̃do Phil. minor. q̃a disputacio sophistica ordinat̃ in vanā gl̃am. vt dictū est. ¶ Dico it̃q̃ non semp̃ finis ē simpliciter bon⁹. s̃ sufficit q̃ sit bon⁹ in suo genere. et sic distingit̃ hic. Qual̃ em̃ ē disputacio sophistica: talis ē ecia ei⁹ finis. ¶ Et potest dici meli⁹. q̃ finis disputacōis sophistice nō ē vana gl̃a s̃ posse se p̃canere a sophisticacionib⁹ alior̃. Et ille finis ē bon⁹

Arguit septimo Disputacio sophistica nō est disputacio. p̃bat. Sicut se habet syl̃us sophistic⁹ ad alios syl̃os

Primi Elenchorum

gismos. sic disputatio sophistica ad alias disputaciones. & syllogismus sophisticus non est syllogismus. igitur disputatio sophistica non est disputatio. Maior patet ex puenienti similitudine. Minor patet. Syllogismus sophisticus est paralenchus ut dictum est ante. modo paralenchus non est elenchus nec bonus syllogismus ¶ Dico quod argumentatio sophistica proprie non est argumentatio quoad rem: sufficit tamen quoad nomen et ipse

Arguit octauo Plura sunt genera disputacionum quam quattuor: ergo dictum falsum. Ans. quia est aliqua disputacio falsigrapha distincta a demonstratina: et tamen hic non enumeratur. probatur. Sicut syllogismus falsigraphus habet se ad demonstrativum ita disputacio falsigrapha ad disputacionem demonstrativam. & syllogismus falsigraphus enumerat tamquam distinctus a syllogismo demonstrativum. ut patet primo thopico. ergo ¶ Dico quod non est simile. quia syllogismus distinguitur ex parte materie. disputaciones vero ex parte finis modo alia est materia syllogismi demonstrativi quod preedit ex necessariis bene intellectis. et falsigraphi: quod preedit ex necessariis male intellectis. Disputacionis autem decretinalis et falsigraphie idem est finis scilicet gnare scilicet. id est vii. positio et alii. probatur. et igitur non oportet quod distinguatur

Arguit nono Plura sunt genera disputacionum quam quattuor. probatur. genera disputacionum distinguuntur penes instrumenta et syllogismos quos exercent. & plura sunt genera syllogismorum quam quattuor. igitur et genera disputacionum erunt plura quam quattuor. Maior patet ex dictis. Minor patet. quia aliquis est syllogismus simpliciter dictus vel illativus. aliquis est syllogismus falsigraphus. aliquis est syllogismus ignorancie. aliquis est syllogismus vacuus. factus ad impossibile etc. ¶ Dico vero argumentum precluderet. si genera disputacionum distinguerentur penes omnem genus syllogismi. & ut Aristoteles docet in ista: solum penes quattuor. ergo etiam genera disputacionum solum sunt quattuor. Vel dicendum. quod plures sunt species syllogismorum sub esse speciali: similiter et disputaciones sed Aristoteles hic loquitur de disputacionibus in genere: quas perficiunt quattuor genera syllogismorum

Arguit tantum quoniam sunt methode disputacionis sophisticæ. intelligenda questionis more. Notandum primum Quia presentis negotii est determinare de disputacione sophistica tantum et non de alijs. Antequam in speciali determinet de distinctis modis arguendi sophistice. pueniens est prius determinare de finibus talis disputacionis sophisticæ. Quia ratio et distinctio eorum que sunt

ad finem accipit ex fine. Talis autem finis disputationis sophisticæ vocatur metha: secundum methaphorā et similitudinē. Sicut enim in rebus realibus metha est ultimum et finis in quem sagittas dirigit sagittā. Ita in disputatione sophistica: metha est ultimum et finis intentus: ad quem opponens sophista nititur ducere respondentē ut inde consequatur victoriā et vanā gloriā. Diffinitur autem metha sic. Metha est inveniētes ad quod opponens sophista nititur videri ducere respondentē: vi argumentationis. Dicitur notāter: videri ducere. quia sophista non intendit veraciter consequi aliquem istorum finium. Sufficit ei quod videatur eos consequi. Sicut enim sophista est copiosus ab apparente sapientia: et plures vult videri sapiens esse: sic non curat: ut scilicet res veritate redarguat adversarium. Sed potius est si potest hoc facere secundum apparentiā. et ita in alijs methis. Dicitur. vi argumentationis. Quia si respondens compellitur ad aliquod inveniētes vi coactionis non diceretur duci ad methā. Communiter autem metha etiam diffinitur sic. Metha est induciētes aliquod. quod si respondens incurrit creditur esse conclusum. Sequitur corollarie. quod metha potest dici pueniens et inconueniens respectu diversorum. Dicitur pueniens: respectu opponentis. qui cum ducit respondentem ad methā: persequitur finem suum scilicet victoriā: et quantum ad hoc habet rationē boni: saltem apparentis. Sed dicitur inconueniens respectu respondentis: quia respondens non est bonus ut vincat et ducat ad metham.

Notandum scdo Quod secundum philosophum in textu quinque sunt methæ. scilicet metha-redargucionis falsi-inopinabilis-soleocismi-et nugacionis. inter quas est ordo positus et posterioritatis. non enim equaliter sophiste intendunt illos fines. Primo enim et principaliter intendunt methā redargucionis. et volunt videri redarguentes. Secundo demonstrare aliquod falsum vel ducere respondentē ad pcedendū falsum manifeste. Tercio ducere respondentē ad methā inopinabilis: ut scilicet pcedat id quod est contra opinionem plurimorum: et maxime sapientium approbatorum. Quarto intendit facere ut respondens barbarizet seu incogne loquat. Quinto et ultimo intendit methā nugacionis. Et hec metha nugacionis est minus principaliter intenta a sophistis. Cum enim non possunt ducere respondentē ad aliquod inconueniens: tunc ducunt eū ad methā nugacionis. Ne autem methæ ut sunt intente a sophista debent esse manifeste. Non enim sufficit aliquem ducere ad quodcumque falsum vel inopinabile. Sed oportet talia esse manifesta et nota. Si dices. vni? artifices est

Primi Elenchorum

vnus finis, quomodo ergo sophista habet quos methas seu fines
Respondet, quod huius scientie et artis finis generalis: quod sophi-
sta acquirere desiderat: ut vana gloria vel victoria super respondente
Sed quia huiusmodi finis est viciosus et malus, viciosum autem
et malum multis modis et viis perficitur, bonum autem solum vno modo, ut
dicitur secundo ethicorum. Et ideo sophista assumit sibi multos fines et
modos speciales per quos potest attingere finem et suum intentum
generale. Et plus adimitur in presenti scientia quam in aliis plurali-
tas talis finium, quia finis aliarum scientiarum est per se bonus: isti autem non.
modo bonum sit vno modo: malum autem diuersis modis

Notandum tertio Quod metha prima principaliter in-
tenta a sophista: est metha redargutionis. Unde Redargutio
diffinitur sic. Est concessio negationis vel negationis concessio vi argumē-
ti in eadem disputatione. Dico notatim in eadem disputatione. Nam
si aliquis in diuersis disputationibus vel in eadem disputatione: non
vi argumenti: sed contra disputationis: primo vna pars est defenderet: et
postea eius oppositum concederet, non diceret. Et redarguitur autem ducit ad
metha. Communiter autem metha redargutionis sic diffinitur. Est me-
tha pueniens ex eo quod respondens vi argumēti concedit in eadem dispu-
tatione duo contradictoria. Unde ipse redargutio est in contradictione, non
autem oppositione propria aut succedentaria. Due enim proprie possunt simul
esse falsae, ut omnis homo est albus, nullus homo est albus. Due succedentarie
possunt simul esse vere, ut aliquis homo est albus, aliquis homo non est albus. Si
due contradictorie nunquam possunt simul esse vere vel falsae, ut probatur quatuor-
to methasobi. Secunda metha: est metha falsi. Unde diffinitur sic.
Metha falsi est manifesti falsi concessio in eadem disputatione vi ar-
gumentum. Vel sic. Metha falsi est metha pueniens: eo quod respondens
ducit vi argumēti ad concedendum aliquam propositionem: que omnibus intelligen-
tibus eius terminos reputat esse falsam. Et si respondens vi argumēti con-
cederet hanc. Duo corpora possunt simul esse in eodem loco, tunc
talis respondens esset in metha falsi

Notandum quarto Quod tertia metha sophistica est
metha inopinabilis. Et diffinitur sic. Est alicuius inopinabilis con-
cessio vi argumēti. Vel sic. Metha inopinabilis est metha pue-
niens ex eo quod respondens ducit vi argumēti ad concedendum aliquam pro-
positionem: que est contra opinionem omnium sapientium vel plurium vel marie
expertorum, aut contra opinionem vulgarem, aut contra sectam vel opinionem de qua
ipse est. Et si respondens duceretur ad hoc: quod quilibet stella fixa

non est maior tota terra. quod est opinio sapientis. Quarta
metba sophistica est metba soleocismi. et diffinit sic. Est oronis
grammaticaliter incognita vi argumenti processio. Soleocism' est se-
cundum secundum grammatice: est viciu in preteritis oronis et regulas
et principia atq; grammatice commissum. Vel diffinit sic. Metba so-
leocismi: est metba pueniens ex eo q respodens cogit pcedere a-
liqua pponit vel orones grammaticaliter incognitas vi argumenti.
Unde dicit Arist. l. i. textu. Est aut vti soleocismo facere lectu. dñ
locutione barbarizare ex orone respondent. Ultima et quinta
metba est metba nugacionis. Et diffinit sic. Est oronis sapientie
vi argumenti processio. Nugacio est vni' et eiusve ab eadez pre-
inquisitis repetitio. Dico notanter: ab eadez pre. q si idē reperit
ex diversis pib' nō ē nugacio. vt hō ē hō. Dico: inutilis r. peti-
tio. q si idē ppter maiore expssionē sentencie. vel maiore affectu
expmendu bis diceret: nō ē nugacio. vt de' dens me'. vel metba
nugacionis sic describit. Est metba qua respodens vi argumen-
tacionis cogitur eandem proposicionem inutiliter resumere vel
pluries dicere. vel cum cogitur idem frequenter repetere

diffinitur negatio

Conclusio respōsalis Tantū quāq; sunt metbe
ad quas sophista nitit ducere respondentē. pbat pto p sufficienti
am. Dis em metba ē quodā incōueniēs. aut ergo illud incōue-
niens sumit ex pre rei. vel ex pre sermonis. Si ex pre sermonis:
hoc est dupliciter. Aut ex pre substantie sermonis. Aut ex pre al-
terius accidentis quod enit circa sermonē. Si ex pre accidentis
sic est soleocism'. Si aut ē ex pre substantie sermonis: hoc ē dupli-
citer. Aut ex pre defect': sic nulla sumit metba: cui' causa dicit
inferi'. Aut ex pre abūdiacie: sic est nugacio. Si aut illud incōue-
niēs sumit ex pre rei. hoc ē dupliciter. Aut ex parte rei absolute
sic est metba falsi. Aut ex pre rei respectue. et sic dupliciter. Vel
hoc est per comparacionem ad preconcessum vel prenegatum a
respondente: sic ē redargutio. Vel per respectum ad posicionem
vel opinionē pluriū et maxime sapientis: sic ē metba inopinabilis

Arguit pmo Metba nō est quodā incōueniens
ergo diffinitio metbe nō est bona. Quis pbat. quod intendit a ra-
tione illud nō est viciu et incōueniēs. s metba intendit a ratioe
sophiste. ergo. alioz. q ratio sp depraat ad optima. pmo ethicis
¶ Dico q illud quod intendit a ratione recta nō depraata est
bonū. vt ratio nō viciata. intendit p se scienciā et nō deceptiōem

Primi Elenchorum

Sophista autē habet intencionē viciōsam et corruptā: et quō ad-
petit vanā gloriā. ergo nō mixtū si appetit illud quod ē viciū et in-
conueniēs. Potest etiā dici: quod metha inquantū est quoddā incōueni-
ens et viciū: nō potest per se intēdi a ratione recte pcedente. ta-
men per accidens: inquantū cognitio incōuenienti inducto potest
quis redire in veritatē: bene intēditur

Arguit secūdo Plures sunt methē ad quas op-
ponēs nititur ducere respondentē. igitur nō sunt tantū quāque. Aliis
probat. quia aliqua ē metha nō logica. Intēdit enim opponēs ducere re-
spondentē ad hoc vt taceat. **¶** Dico quod nō loqui nō ē specialis me-
tha ab illa distincta. sed ē generalis. et per reduci ad quālibet istarum

Arguit tercio Metha redargucionis nō ē di-
stincta a metha falsi. igitur. probat aliis. quia oīs qui redarguit: redar-
guit propter falsum. et per omnes etiā metha redargucionis ē ad falsum.
nullus enim per veritatem redarguit: sed quia pcedit falsum. **¶** Dico quod metha
falsi et redarguciones possunt esse circa idē materiā sed nō for-
maliter. Alia enim ē ratio methē redargucionis. et alia ratio falsi
lis methē falsi. In redargucione enim pcedit duo pdictoria: quāque
sunt obscura. In metha autē falsi ē pcessio eius quod ē manifeste falsum
et nō obscurum. vna autē metha distinguit ab alia per suā rōem formalem

Arguit quarto Logicus nō habet p̄siderare de so-
leocismo. igitur metha soleocismi nō ē specialis metha. probat. diuer-
si artifices habēt p̄siderare diuersa obiecta. sed grammatica et logica
sūt diuersę sciētię. et grammatica p̄siderat de soleocismo. vt patet per
donatū in libello de soleocismo. ergo nō logica. Aristoteles ē Aristoteles. p-
mo posterius. Diuersę enim sciētię hnt diuersa et distincta subiecta.
Aristoteles nota. **¶** Dico quod licet grammaticus et logicus p̄siderāt de soleoci-
simo. nō tamen eodē modo. p̄siderat enim a grammatico vt ē viciū quod spedit fi-
nē orōis p̄prie et p̄fecte. sed p̄siderat a logico et sophista vt ē igne-
ritiens quod impedit app̄hensionē veritatē in oracione vel p̄p̄ositione

Arguit quinto Vti soleocismo nō ē barbarisā
re scdm locucionē. vt dicit Aristoteles. in textu. probat. quia soleocism⁹ et
barbarism⁹ sunt spēs distinctę. vt ostēdit donatus in libello de bar-
barismo. ergo vna male diffinit per aliam. **¶** Dico quod capitulo ista p-
pe tūc sūt spēs distinctę. soleocism⁹ enim fit ex orōe. sed barbarism⁹ ex di-
ctione. sed hic capitulum barbarisare communiter pro incongrue loqui

Arguit sexto Verba falsi et inopinabilis non sunt merbe distincte, igitur probatur. Quicquid ducitur ad merba falsi ducitur ad merbam inopinabilem, igitur non sunt merbe distincte. Hinc probatur. Omne falsum est impossibile, ut hoc est falsum, si omne impossibile est inopinabile, igitur, etiam, quia impossibile non creditur nec opinatur esse verum, ergo est inopinabile. **¶** Dico quod licet ideo materialiter possit esse falsum et inopinabile, si non formaliter, propositio enim aliqua dicitur falsa, quia habet contrariam vel contradictoriam veram, sed dicitur inopinabilis, quia intellectus non apprehendit illam nec ei presentit: quod negari esse potest circa id quod est falsum in se: sed etiam circa ipsum verum, quia tam verum quam falsum potest esse improbabile et ita inopinabile. Et propter hoc, quia in merba falsi semper est concessio manifeste falsi. In merba autem inopinabilis non semper est concessio manifeste falsi. Verba falsi et inopinabilis sunt distincte merbe

Arguit septimo Nugatio non est merba, igitur probatur. Omnis merba est quoddam inconueniens, sed nugatio non est quoddam inconueniens, igitur, etiam, maior patet ex diffinitione merbe, etiam, minor probatur. Propositio verissima non est inconueniens, sed nugatio potest ponere verissimam, igitur, etiam, maior nota, falsitas enim est inconueniens, verum autem conueniens, ex quo intellectus est veriorum, tertio de anima, etiam, minor patet in ista, hoc est homo: in qua est nugatio, quia idem bis repperitur, et tamen pro ista est verissima. Dixit enim Boetius super predestinationem, Nulla propositio est verior illa in qua idem predicatur de seipso. **¶** Dico quod hic non est nugatio, hoc est homo, quia non est reppericio eiusdem ex una parte sed ex diversis

Arguit octavo Penes abundantiam sermonis non accipitur merba nugationis, probatur. Penes defectum sermonis non accipitur merba, igitur nec penes defectum. Tenz per sequecia, quia non videtur ratio diversitatis. **¶** Dico quod ratio diversitatis est ista, quia merba est inconueniens conclusum ab opponente contra respondentem. Conclusio autem est oratio perfecta. Oratio autem perfecta esse non potest si sit defectus. Et ideo merba non habet fieri si sit defectus in substantialibus orationis: nec in oratione imperfecta: nec in dictione imperfecta

Arguit nono Plures sunt merbe quam quicquid, igitur

Primi Elencborum

etur. pbatnr. vana gloria. etiā est merba. pbatnr. quia vana gloria est quoddā incōueniens quod sophista appetit finaliter ptra respondētē. Et em̄ dictum est. sophista. est apparens. modo in apparencia et ypocrisis est vana gloria. ¶ Dico q̄ vana gloria ē merba generalis. hic aut̄ enumerate sunt merbe speciales. Vel dicendū q̄ vana gloria nō est merba. Nō em̄ est incōueniens ad quod apponēns ducit respondētē. plus em̄ eū ducit ad confusionem. Licet bene vana gloria sit finis generalis opponētis quē iose intendit in seipso

Utrūq̄ tm̄ sex sint fallacie in dictione. Pro intelligencia questionis Notandū p̄mo Q̄ p̄ q̄

Aristoteles determinauit de quibusdam cōmūib⁹ ad istā sciētiā pertinentib⁹. Jam p̄sequenter ad quedā specialia descendit. et modis disputandi sophisticē distinguit. et dicit. q̄ tales modi arguendi sunt duo. Primus quidē est secundum dictionē. Alter vō extra dictionē. Pro quorū faciori intelligencia aduerte. Q̄ fallacia potest capi dupliciter. Uno modo actine. Et sic fallacia est ydoneitas decipiendi aliquem: qui nōmīnū. siue orationū. siue rerū proprietates ignorat. In quibus verbis tangitur tam fallacia in dictione q̄ extra dictionē. vt patet. Aliter sic describitur fallacia actine capta secundum Petrum Hispanū Fallacia est ydoneitas decipiendi: faciens credere de non ente: q̄ sit ens. vel de ente: q̄ sit non ens: mediante fantastica visione: hoc est. Fallacia est ydoneitas decipiendi. id est. habilitas seu promptitudo per quam opponens est promptus ad faciendum q̄ videatur respondenti de syllogismo apparente: solum q̄ sit bonus syllogismus: mediante fantastica visione. id est. apprehensione alicuius apparentis et non existentis. Est enim in qualibet fallacia duo inuenire: scilicet: causam apparencie et causam defectus. qui defectus latet sub tali causa apparencie. Et in fallacia equiuocationis: causa apparencie est unitas vocis et dictionis. Causa defectus: est pluralitas significationis. Causa apparencie: est que monet ad credendum. Causa defectus: est que falsificat creditum. Ratione itaq̄ apparencie: habet fallacia q̄ est ydoneitas decipiendi. Sed ratione defectus habet: q̄ facit credere de non ente q̄ sit ens Et per hoc completur deceptio

Et quia intellectus in sua puritate non decipit. quia intellectus semper est verus. tercio de anima. Sed intellectus comixtus et reflectus ad fantasiam sepe errat. ut patet in illis in quibus melancholia domiat: qui sepius opinantur esse quod non est: et non esse quod est. Pro bene dicitur in diffinitione: mediare fantastica visione: hoc est: mediante cognitione intellectus reflecti ad fantasiam. vel talis cognitio dicitur fantastica visio. ideo. quia est apprehensio alicuius apparentis et non existentis. qualis cognitio est fantastica dicitur. ut patet ex his que dicuntur tercio de anima. Secundo capit fallacia passiva. et sic est deceptio pueniens ex eo quod aliquis pcessit rationaturus credit pbarre aliquam de omni vel doctorum alicuius pcessit: quam vel quod non probat ppter aliquem defectum annexum. Vel sic breuius secundum Buridanum fallacia est deceptio imperiti in arte sophistica causata per argumentacionem sophisticam. Et hec deceptio non est aliud nisi assensus falsi vel dissensus veri. Et differunt hi modi fallacie. quia fallacia active capta est principium argumentacionis sophistice. et est ideo quod locus sophisticus. Sed argumentacio passiva capta: causatur per argumentacionem sophisticam

Notandum secundo Ad intenciones Egidij in scripto huius. Quia syllogismus simpliciter communior est quam dyalecticus syllogismus. Ideo oportet quod syllogismus dyalecticus addat aliquid supra syllogismum simpliciter: sicut homo addit aliquid supra animal. Illud autem quod addit sunt quedam principia specialia: que pui nomine dici possunt quedam maxime vel quedam habitudines locales. Sic etiam dicitur est de syllo sophistico: quod addit aliquid supra syllogismum simpliciter: videlicet quasdam habitudines locales seu fallacias active acceptas. In illas autem habitudines locales syllogismi dyalectici et syllogismi sophistici est pueniencia et ofa. Conueniencia quod prima. quia sicut habitudines locales syllogismi dyalectici non sunt ipse syllogismus dyalecticus: sed magis quedam elementa et principia eius. sic etiam ille fallacie active seu loci sophistici non sunt ipsi syllogismi sophistici. sed sunt elementa et principia eius non quod effectiva simpliciter: sed magis defectiva. sicut et ipsi syllogismi sophistici magis sunt quedam defectus quam aliquid. Secunda pueniencia inter illa est. Quia sicut loci dyalectici sunt quedam vltima principia ad multos syllogismos. ita quod vni loco dyalectico: multi syllogismi innituntur. ut loco a minori multi syllogismi veri innituntur. Ita etiam loci sophistici sunt quedam vltima comprehendencia multos syllogismos sophisticos. ita quod vni fallacie active seu loco sophistico. ut equocationi multi syllogismi sophistici innituntur.

Primi Elenchorum

intuitus: immo quodam infanti: qui secundum tale fallacia peccare possit.
Differunt autem ille habitudines locales. quia habitudines locales syllogismi dyalectici sunt competentes: habentes maximas seu veras vel ad minus probabiles. ut dicendo. quod potest miles: potest etiam rex. miles potest expugnare. ergo et rex. Est ibi locus a minori. et locus competens: habens maximam veram: illa videtur. quod potest minus potest et maius. In syllo autem sophistico locus est incompetens: habens maximam falsam. ut patet dicendo sic. canis currit. syo celeste est canis. ergo syo celeste currit. Ibi est equocacio: qui est locus incompetens et innititur maxime false: illi videlicet. semper uni nomini contrariis ponitur una res. Et ex hoc patet causa: quare licet dyalectici suas maximas assumit per oppositionem suorum argumentorum. tamen sophista non assumit. quia statim appareret falsitas eius: et tolleretur eius apparencia. Ex quo omnibus potest intelligi: quomodo se habeat fallacia actine capta: ad locum sophisticum. quia scilicet idem sunt. et quomodo se habeat ad syllogismum sophisticum. Si autem queratur: quomodo se habeat fallacia actine capta. sine loco sophistico ad maximam: dici potest breuiter. Quia quia locus secundum Boetium in thopieis duplex est. scilicet locus maximae et locus difference maxime. Si capiat locus secundum quod est maxima: hic locus sophisticus est ipsa maxima sophistica. sicut locus dyalecticus non differt a sua maxima. sed est ipsa maxima. Accipiendo autem locum prout est difference maxime. tunc locus et maxima non sunt idem. sed differunt sicut complexum et incomplezum. quia maxima est quod complexum. locus autem ista modo acceptus est quid incomplezum.

Notandum tercio Quia fallacia est duplex. scilicet in dictione et extra dictionem. Cuius ratio est. Quia licet in qualibet fallacia sit causa apparenciae et causa defectus. tamen quia idoneitas decipiendi principaliter venit ex causa apparenciae. Ideo distinctio fallaciarum debet accipi ex causa apparenciae. sed quia in disputatione sophistica sunt tantum duo in genere ex quibus potest accipi causa apparenciae: scilicet res et dictiones. secundum hoc erit duplex fallacia in genere. Illa enim quae accipit causas apparenciae sine a re non quod absolute considerata. sed a re ut substat dictioni vel placioni: dicitur fallacia extra dictionem. Quae vero habet causas apparenciae sine ex parte dictionis: appellatur fallacia in dictione. Et ex hoc potest colligi quid sit fallacia in dictione vel extra dictionem descriptine. Capiat autem hic dictio prout ponitur illo quod prima placione et voce litterata et articulata perfertur: non curando an sit dictio sim-

plex vel nomen vel verbum, siue composita, vt est oratio enim
recitacio vel argumentacio

Notandum quarto Quod probus definiendo de fallacijs primo definitur de fallacijs in dictione. Et quia he fallacie peccant secundum aliquod multiplex. Ideo aduertendum: quod multiplex est dictio vel oratio eadem in materia: habens tamen plures sensus de ipse et ratione sui: vel primo de ipse: et primo ex parte illius que ad ipse referat. In qua diffinitione primo datur intelligi, quod non solum dictio dicitur multiplex: sed dictio equoca. scilicet etiam oratio, vt ignorantes discunt. Dicitur enim secundo elenchos. Omne multiplex est distinguendum, quod principaliter habet veritatem de oratione multiplici. Datur secundo intelligi in diffinitione: quod aliquo potest habere diuersos sensus dupliciter. Vno modo ratione sui, quod scilicet ex suo modo significandi et impossibilitate plures sensus importat, vt canis, similiter hec oratio, canis est ens. Secundo aliquo potest habere diuersos sensus ex parte, phidramant, vt hec oratio, quicquid vinit semper est, similiter hec, quod quis scit nunc didicit illud. Et ex hoc consequenter habetur, quod varijs sunt modi multiplices. Triplex enim est multiplex, scilicet actuale, potentiale, et fantastici. Multiplex actuale est ubi est identitas vocis penes materiam et etiam formam. Et similiter describitur hic. Multiplex actuale est dictio vel oratio eadem in materia et forma: habens plures sensus, vt hec dictio canis, vel hec oratio, sciētes discunt. Materia namque dictionis vel orationis, sunt littere vel syllabe, vel ipsa vox forma vero est ipse modus preferendi. Ideo tale multiplex habens identitatem vocis et modi preferendi: dicitur vnum secundum materiam et formam. Et quia vnitatis actualis rei sumit a forma, ideo talis vox actualiter vna: vocatur multiplex actuale. Multiplex autem potentiale est dictio vel oratio eadem in materia: sed differēs in forma: habens diuersos sensus, hoc est: ubi est eadem vox sub eisdem litteris et syllabis et dictionibus, non tamen sub eadem placatione diuersa significans. Ibi est multiplex potentiale de dictione, vt pendere: media brevis et media pducta. De oratione, per se sedet ambulare, et sedens per se est ambulare. Et dicitur hoc multiplex potentiale, quia ibi est identitas vocis solum: sed non forme, modo materia est potēcia, et est illud quo aliquo est in potēcia: vel secundum quam aliquo est potencialiter tantum vnum et non actualiter. Sed multiplex fantastici, est quando oratio vel dictio de ipse solum habet vnum sensum vel modum fantastici, sed ex fantasia ipsius phidramantis in ordine ad aliquo aliud: attribuitur

tare alter sensus aut mod⁹ fandi. ut papa de p se habet mod⁹ significandi vnu. q^a gen⁹ masculinu. h^{ec} ex pre illi⁹ q^a p^{ro}ferat hanc dictione^m papa in ordine ad hac dictione^m musa: tunc sibi att^{ri}buit gen⁹ femⁱⁿ sic arguendo. musa est gen⁹ feminini. q^a terminat in a ergo papa est gen⁹ feminini: q^a terminat in a. Et dicit hoc multiplex fantastici⁹: p^{ro} tanto. q^a sicut fantasia est v^{er} anime: que debilit^{er} apprehendit res. sic p^{ro}tingit in multiplici fantastico: q^{ui} p^{ro}pter aliquam p^{ro}ueni^{en}cia^m minima^m: que nec est in materia nec in forma. sed solum p^{ro}pter similem figuracionem vel terminacionem aliq^{ui}s fantastice credit eandem proprietatem inesse diuersis vocibus

Concl^{usio} resp^{on}salis Tant^{um} sex sunt fallacie in

dictione. scz fallacia equocationis. amphibologie. copositionis diuisionis. accent^{us}. et figure dictionis. Probat^{ur} hec p^{ro}lo p^{ri}mo p^{ro} inductione sic. omⁿis argum^{en}t^{um} sophisticu^m sum^{it} causam appareⁿt^{em} ex p^{re} dictionis sit scdm equocatione^m amphibologie^m et c^{on}i^uer^{si}oⁿis. ergo tant^{um} sex sunt fallacie in dictione. Secundo p^{ro}bat^{ur} syllo^go tali. Quot modis est id^{em} nomⁱn^{is} et o^{mn}i^um? noⁿ id^{em} sam^e: tot sunt fallacie in dictione. h^{ec} totid^{em} modis hoc est sex modis est id^{em} o^{mn}i^um^{us} et nomⁱn^{is} noⁿ id^{em} sam^e. ergo fallacie in dictione tant^{um} est sex. Minor est Arist. in textu. potest insup^{er} id^{em} p^{ro}bari p^{ro} sufficien^{ti}am talem. Q^{ui}s fallacia in dictione vel cap^{it}u^{lo} penes multiplex a^{ct}uale. vel pot^{en}tiale. vel fantastici⁹. Si actuale hoc est dupliciter. Vel dictionis: sic est equocacio. Vel o^{mn}i^um^{us}: sic est amphibologia Si penes multiplex pot^{en}tiale: hoc est dupliciter. Vel dictionis sic est fallacia accent^{us}. Vel o^{mn}i^um^{us}: hoc est dupliciter. Vel o^{mn}i^um^{us} diuisa credit^{ur} coposita: sic est copositionis. Vel e^{co}n^uer^{si}o coposita credit^{ur} diuisa: sic est diuisionis. Si aut^{em} penes multiplex fantastici⁹ sic est fallacia figure dictionis. Multiplex est fantastici⁹ noⁿ reperi^{it} in o^{mn}i^um^{us}: h^{ec} solu^m in dictione. q^a multiplex fantastici⁹ att^{ri}buitur zacione similis figuracionis vel terminacionis dictioⁿis. terminacio aut^{em} p^{ro} se p^{ro}uenit dictioni: h^{ec} o^{mn}i^um^{us} p^{ro} accidens racione dictionis. et ergo noⁿ op^{or}et esse fallacia^m penes multiplex fantastici⁹ quod esset in oracione. Est ecia^m circa hoc p^{ro}uideradu^m. q^{ui} noⁿ in o^{mn}i^um^{us} his fallacijs est similis efficacia decipiendi. q^a maior est in illis vbi est multiplex actuale: q^{ui} vbi est multiplex pot^{en}tiale vel fantastici⁹ patet. q^a maior est apparencia in multiplici actuali q^{ui} pot^{en}tiali. et maior in pot^{en}tiali q^{ui} in fantastico. Vbi aut^{em} est maior apparencia ibi maior defect^{us} lat^{et}. et p^{ro} p^{ri}us ibi est maior idoneitas ad decipiendum

Arguit pmo Contra diffinitionē fallacie Fallacia nō est ydoneitas decipiendi. ergo diffinitio nō valet. pta ē aī s. ydoneitas decipiēdi est naturalis potēcia. s. nulla fallacia est naturalis potēcia. igit. maior patet de homib⁹ de natura mart⁹: vt dicūt Astrologi: q. tales homies habēt natrālē ydoneitatē ad decipiendū alios. que ydoneitas est quedā naturalis potestas et inclinacio a vi celi et influen mart⁹ originaliter. minor pbat. q. naturalis potēcia est vt a natura inexistens. fallacia autē est ens rationis ab intellectu fabricatū ¶ Dico q. ydoneitas decipiendi que se tenet ex parte intellect⁹ decipient⁹ tene est naturalis potēcia. hic autem fit mēcio de ydoneitate decipiendi: que tenet se ex parte dictionum vel rerum

Arguit scdo Fallacia nō est deceptio anime. igit. scda diffinitio nō valet. pbat. q. fallacia ē deceptio homis q. decipit. s. anima nō est hō. maior. q. act⁹ sunt si ppositoz. pmo metaphi. Anima autē est ps si ppositi et homis ¶ Dico q. deceptio est anime. i. homis q. habet animā. et sic ponit ps p toto. ¶ deceptio ē homis denominatiue et anime inhesiue. Sicut enī anima ē io quo intelligim⁹. scdo de anima. sic aīa ē quo decipimur

Arguit tercio Nulla fallacia est in dictione: pbat. ¶ Ois fallacia est in eo q. decipit. s. dictio nō decipit s. hō. i. igit. poci⁹ debet dici fallacia homis q. decipit q. fallacia dictiois maior. q. a p tanto aliqs dicit⁹ decept⁹: q. p sentit deceptioni. minor ē nota ¶ Dico q. fallacia capta p effectū sylli sophistici. sic ē deceptio respōdent⁹. s. si capit p argumento sophistico qd causaz sue app. rēcie sumit a dictione. sic dicit⁹ fallacia in dictioe

Arguit qarto Plures sunt fallacie in dictione ¶ s. q. a tredecim. pbat. q. ois fallacia fit in dictionib⁹ ⁊ p dictiones. igit. tredecim erūt fallacie in dictione. Aī s. pbat. ois fallacia fit in syllo sophistico. ois autē syllus requit tres terminos et duas pōnes. vt dicit⁹ mo por⁹ ¶ Dico q. argumētū pcluderet si fallacia ideo diceret⁹ in dictione: q. exerceret⁹ ⁊ fieret p dicti ones. sed dicitur in dictione ideo: quia causam sue apparencie accipit ex parte dictionis vt dictum est

Arguit qnto Nulla fallacia capit causaz sue apparencie a dictionib⁹. igit. pbat. ois vritas vel falsitas origi-

Primi Elenchorum

naliter est a reb⁹. s⁹ in argument⁹ sophistic⁹ p⁹ones sunt vere vel false apparenter ad min⁹. ergo ois fallacia accipit causam sue apparecie a reb⁹. r⁹sdior. q^a ab eo quod res est vel nō ē: oio dici tur v^a vel falsa. vt dicit in poicamēt⁹ ¶ Dico q^ois v^atas ⁊ falsitas originaliter est a reb⁹: s⁹ nō absolute a reb⁹: s⁹ vt significatur p⁹ dictiones et voces. nō tamē seq⁹ q^omes debēt dici extra dictionem. q^a fallacie in dictione p⁹ncipaliter sumunt causaz apparecie ex p⁹te vocū significanciū res. s⁹ extra dictionē sumūt causaz sue apparecie ex p⁹te p⁹teratū rez: q^{uē} p⁹ voces significantur

Arguit sexto In fallacijs in dictione nō uti-
mur eodē mō nōle vel oīōnē. igit⁹ ratio p⁹clonis nō valet. pbat⁹. in fallacia accent⁹ utimur hac dictione pendere media longa ⁊ eciā in media breui. modo nō ē eadē dictio pendere. vt ē media breuis et media longa ¶ Dico q^o nō est eadē in forma quo ad placionē et modū p⁹ferēdi. tamen ē eadē quo ad materiā. q^a ex eisdem litteris et syllabis composita

Arguit septimo In fallacia cōposicionis et
diuisionis nō utimur eadē oīōne. igit⁹ p⁹acio p⁹clonis nō valet. pbat⁹. q^a iste due oīōnes. p⁹le ē sedentē currere. et sedentē p⁹le ē currere nō sunt eedē oīōnes. pbat⁹. q^a i⁹ma ē de sensu cōposito. et scōz de sensu diuiso. modo modalis de sensu cōposito ⁊ de sensu diuiso sunt p⁹ones specificē distincte ¶ Dico q^o licet p⁹mo modalis cōposita et diuisa nō est eadē quo ad formā. q^a aliter modus locat⁹ in vna q^{uā} in alia. vt patet in exēplis p⁹dict⁹. tamen est eadē quo ad materiā. q^a eedē dictiones ponūt p⁹cise in vna sicut in alia. Seq⁹ corollarie. q^o in p⁹bacione p⁹clonis syllabice: nomē vel oracio dicitur eadem. capiēdo ydentitatem cōmuniter. vel vt est vna ⁊ eadē in materia tantū. vel in forma tantū. vel in vtroq^{ue}. vel in f⁹miacione. vel forma f⁹miacōis in diuer⁹ nomib⁹ repta

Arguit octauo P⁹b⁹ nō pueniēter p⁹us deter-
minat de fallacijs in dictione. pbat⁹. q^a nō sunt p⁹ores. ergo. An tececdēs. q^a sicut se habēt cause apparecie fallaciay: ita se habēt et ipse fallacie. s⁹ cause apparecie fallaciay extra dictionē sunt p⁹ores causis apparecie fallaciay in dictione. ergo r⁹sdior. q^a res sunt p⁹ores dictionib⁹. Imposicio em̄ vocū fit a p⁹petate rei. ¶ Dico q^o licet res simpl⁹ sint p⁹ores dictionib⁹ eciā apud impo-
nentem vocem ad significandū. tamē in disputacione scōm q^o di-

Spōratio est diuersa putatio inter duos: dictio vel vox vel sermo est prior. quia disputatio fit de reb^{us} per voces et etiam per noticiā dictionū et signorū deuenim^{us} in cognitionē rerū et signatorū.

Utrum Fallacia equiuocationis et eius modi sint sufficiens ab Arist. assignari. Pro intelligēcia q̄stōis

Notandū p̄mo Quod postq̄ Arist. ostendit aliq̄ generalia que necessaria sunt ad intelligendū modos arguendi sophisticos. et ostendit: quomodo modi arguendi sophistici in dictione sunt sex. Itā p̄ter speciali^{ter} de his modis sex determinat: ostendendo quomodo quibet eorū fieri habeat. et quorū sūt modi cuiuslibet. Et p̄mo determinat de his fallacijs que habēt fieri penes multiplex actuale. deinde de illis que habent fieri penes multiplex potēctiale. Cui^{us} ratio est. q̄a act^{us} dignior est potēctia. vt dicit^{ur} nono metha. modo digniora debēt esse pōra. vt dicit^{ur} in postpōdicamentis. Et cū fallacie que habēt fieri penes multiplex actuale: includūt maiore efficacitā ad decipiendū. et maiore apparētiam: q̄ illi que sūt penes multiplex potēctiale. ex quo in illis est identitas materie et forme: quod nō ē in multiplici potēctiali. P̄mus autē determinat de fallacia equiuocationis q̄ amphibologie. Ideo. q̄a fallacia equiuocationis fit in simplici voce et dictione. h̄ amphibologia in oratione. modo. simpliciora debēt esse pōra. p̄mo methaphisice. Vox autem et dictio est simplicior q̄ oratio et pars est prior q̄ totum.

Notandū scdo Quod equiuocatio est multiplicitas dictionis simplicis eiusdē scdm materiā et formā. hoc ē. quādo vna dictio plura facit. Talis autē multiplicitas ē duplex. scilicet a casu et a p̄silio: vt in pōicamēt^{is} visum est. An autē talis dictio equiuocatio importat illa plura significata copulatiue. aut distinctiue aduertendū est scdm intencionē egrediēti. Quod nō ē equiuocatio nō ponit sua significata copulatiue. nec distinctiue. q̄a sic nulla oīo in q̄ poneret dictio equiuocatio esset distinguēda. h̄. vel simplr neganda vel pcedenda. quod ē p̄m scdo hui^{us} docentē paralogismos secundum equiuocationē soluere p̄ distinctionē. Si tamen intelligatur nō ē equiuocatio habere sua significata sub copulatione vel distinctiue. q̄a in habēdo ea: habet quantā similitudinē cū illis. Et sic pcedendū est q̄ equiuocatio habet sua significata Anomodo. p̄ modū copulatiuū. Alio mō. p̄ modū distinctiuū. Potest em̄ equiuocatio comparari ad sua significata dupliciter. Primo. vt p̄ impossi-

Primi Elenchorum

elone illa importat. Secdo. vt p intellectū ad illa referē. Et pmo
 qdē modo dicif ea habere sub copulatione: nō q in sua pōne co-
 pulacionē includat: s̄ qā vt importat ea simul et semel plurali-
 significat. sicut copulatio suā ptes de necessitate simul habet.
 Si vō nomen equocū cōparat ad sua fata pnt p intellectum ad
 illa referē. sic habet ea quasi sub distinctione. qā nō habet ea simul
 Cū termino semel sum pro nō ptingat vti equoce. vt dicit Boeci⁹
 Premiso itaqz eo quomō equocū importat sua fata: videnonim
 eit de fallacia equocacionis pmo diffinitive qd sit. Vnde fallacia
 equocacionis (active accepta) est ydoneitas decipiēdi pue-
 niens ex eo: q dictio simplex eadē scdm materiā et formā creditif
 habere vnā pōnē vel p̄significacionē: cū tamen habeat diuersas
 ex se vel ex p̄iuctione ei⁹ cū alia dictione. In qua diffinitione tā-
 gunt tres modi hui⁹ fallacie. de qb⁹ dicit inferi⁹. Communiter au-
 tem diff. n. ē. ē. Et deceptio anime pueniēs ex eo: q aliquis pro-
 cessas ratiocinatin⁹ creditif pcludere vel pbare aliqz p̄clonē p̄p̄
 identitatem dictionis in materia et forma. quāz tamen nō p̄clu-
 dit p̄p̄er diuersitatē significatiōis: qz p eandē dictionem importato-
 rum. Causa hui⁹ fallacie sicut et cuiuslibet alteri⁹ est duplex. sci-
 licet causa apparencie. scda causa defect⁹ et nō existencie. Causa
 apparencie est actualis vnitas dictionis equoce scdm materiā
 am et formā. In dictione em̄ equoca: que fat plura est vna vox
 vt canis. que vox ex litteris et syllabis cōposita est ei⁹ materia. et
 est eadem forma vel mod⁹ pferendi in ea. Causa defect⁹ et non
 existencie est diuersitas significacionis vel significacōis eiusdē
 dictionis. De ista em̄ dictione canis vt fat sy⁹ celeste: aliquid
 dic. ē. et splendere in celo. quod nō dicif de ea: vt fat al' lazarabi-
 le. vel beluam marinam

Notandūtercio Qz scdm intencionem Egidij
 ex Aristotele tres sunt modi vel species hui⁹ fallacie. Primus.
 Cum dictio pncipaliter fat plura. Secdus. Cū dictio fat vniū p̄n-
 cipalr: et aliud ex p̄sequēci. Terci⁹. cū dictio ex sua pōne multipli-
 citatem nō habet: s̄ ex modo sandi cū alia dictione. Prim⁹ mo-
 dus est in vere equoc. Scdus in analogis. Terci⁹. in his que se-
 cundū se sunt vnioca: rep̄iri habet. pot est em̄ aliquid ex sua facio-
 ne esse vniocū: quod tamen ex modo sandi aliqz multiplicita-
 tem habet. S̄ q corollarie. q p̄m⁹ mod⁹ pl⁹ habet de equocaci-
 one q̄ scdus. et terci⁹ min⁹ q̄ scdus. terci⁹ em̄ quasi p accidens

multiplicitatem precipiat. Primus ergo modus fallacie equocacionis est racione veri equoci scilicet equoci a casu. et est quando dictio eadem in materia et forma est. ne primo fiat diversa. Sic ergo talis paradoxismus. quicunque discit sunt scientes. sed ignorantes discunt. ergo ignorantes sunt scientes. Ad hoc respondendum est negare discunt; nec est in Barii. In nullo enim syllo medium debet equocari: quod hic pringit. aliter enim accipit discunt in minori et aliter in maiori. Pro quo sciendum. Disco duo facit. Primo facit scientiam tradere alteri actus. et sic scientes discunt: quia docti informant indoctos. Secundo discere facit scientiam suscipere passivum et sic ignorantes sciunt id quod ignorant. Dicendum ergo. quod paradoxismus iste non concludit. quia medium equocat. in maiori enim discere capitur actus et in minori passivum. si autem utrobique capiat univoce: tunc una premissa est falsa. Item hic non sequitur. omnis canis est al. syrus celestis est canis: igitur syrus celestis est al. Item. omnis canis est in domo. syrus celestis est canis. igitur syrus celestis est in domo. equocat enim medium in his duobus paradoxismis ut patet.

Secundus modus huius fallacie est racione equocacionis a similitudine: quod vocatur analogum. quando scilicet aliqua dictio vel vocatur plura: sed una per prius et aliam per posterius. ut hic. quicunque expedit sunt bona. sed mala expedit. igitur mala bona sunt. Ad hoc minor patet. quia sectio membri secundum se est mala: quia penalis. expedit tamen nec totum corpus corrumpat. Dicimus enim. quod inter duo mala minus malum est eligendum. Peccat autem iste paradoxismus penes equocacionem medium: scilicet huiusmodi ubi expedit. Duplex enim aliquid dicitur expedit. Uno modo quod necessarium est ex aliqua provisione. quod plerumque accidit in malis. Ad alium enim aliquando est necessarium. ut dictum est de racione membri. Alio modo dicitur expedit simpliciter. et sic solum est in bonis. In maiori ergo capit expedit per illo quod est bonum et expedit. sed in minori capit per illo quod in certo casu est necessarium. Per prius autem expedit est in bono et ex parte in malo. Item hic committitur secundus modus. omnis homo vivit. piceus homo est homo. ergo piceus homo vivit. In maiori enim accipit homo per factum principaliori: scilicet pro hunc vivente sed in minori homo accipit per factum ex parte: scilicet per signum vel ymaginem hominis. Item hic non sequitur. Quicquid currit habet pedes: sed aqua currit. ergo aqua habet pedes. In minori enim capit currere per finire et non per. Item hic non sequitur. Quicquid videt habet os. pratum videt. ergo pratum habet os. propter equocacionem huiusmodi quod est videre. Item hic non sequitur. Quicquid sanum est al. urina est sana. igitur urina est al. In

Primi Elenchorum

maiori enim capite sanitas ipse ut est comensuratio qualitatum primarum
in alio. quo modo aliter diceretur habere sanitatem. In minori autem capi-
tur per signo sanitas. urina enim sana indicat hominem sanum. Sani-
tas enim primo dicitur de alio sicut de subiecto. de cibo vel electuario
sicut de efficiente. sed de urina sicut de signo

Tercio modus fallacie equocationis est quando
aliqua dictio secundum se sumpta facit unum: et habet unum modum fandi.
Et coniuncta cum alia dictione accipit plures modos fandi. Et hoc par-
ticipium sedens per se sumptum habet unum modum fandi: quia facit sub
tempore presenti. Et si ei adiungitur hoc verbum surgebat: scilicet hoc partici-
pium sedens non solum designat presens sed et preteritum. quia hoc verbum sur-
gebat preteritum imperfecti temporis: includit in se duo tempora scilicet
presens et preteritum. cum ergo dicitur: sedens surgebat: valde tantum: se-
dens nunc surgit. vel sedens tunc in tempore preterito surgebat. et
tunc fit talis pallogismus. Quicquid surgebat stat. sed sedens surgebat
ergo sedens stat. ubi est fallacia equocationis. quia sedens in prelo-
capite absolute solum ad tempus presens: sed in minori capite indiffe-
renter ad presens vel preteritum. Eodem modo dicatur de hoc pallogismo
Quicquid sanabat sanus est. sed laborans sanabat. ergo laborans sa-
nus est. Sic similiter illa dictio mortale secundum se habet unum mo-
dum fandi sed cum ei additur hec dictio in: dicendo immortale. hec di-
ctio immortale habet plures modos fandi: secundum quod in potest capi
neganter vel privative. Immortale enim privative capitur: negat a-
ctum sed non aptitudinem. Capiendo autem immortale negative: illud di-
citur immortale: quod nullo modo est mortale. et tunc fit talis pa-
llogismus. Omne immortale est perpetuum. potens non mori est immortale.
ergo potens non mori est perpetuum. Solucio utraque premissarum est du-
plex. quia immortale vel potest capi privative vel negative. Si in utraque
capite negative: maior est vera et minor falsa. Si autem capite in utra-
que privative: maior est falsa et minor vera. et sic est bonum syllogismus: Sed
si in maiori tenetur negative et in minori privative: utraque premissarum
est vera. sed committitur equinocacio. et ita arguitur ex quattuor
terminis. et ideo nihil sequitur

Notandum quarto Quod parallogismi peccantes secundum
variationem modi fandi puta casus vel numeri: sunt secundum equo-
cationem. ut hic. quicquid sunt episcopi sunt homines. isti asini sunt epi-
scopi. ergo isti asini sunt homines. ubi in maiori si debet esse vera et
episcopi est nomen pluralis. in minore vero genus singularis. ad quem an-

Questio Sexta Fol. 80

eum modū huiusmodi paralogismi reducantur est diuersitas apud logicos. Quidā enim dicunt quod pertinet ad primum modum. In primo enim modo: caput significatio communiter: prout significatio extendit se ad passionem vel passionem indifferenter. quāvis enim dictio in recto absolute et directe facit partem suam. et in obliquo indirecte et oblique. et hoc tamen dictioni. in materia et in forma prouenit equaliter diuersi modifandi secundum quod est in recto et in obliquo: in singulari vel plurali numero accepta. Rectus enim et obliquus sunt species eiusdem generis. similiter numerus singularis et pluralis. modo inter species eiusdem generis non est prius et posterius: sed sunt coequae sub genere. Alij tamen dicunt. quod tales paralogismi continentur subtercio modo. ut dicit Petrus. in tractatu fallaciae. Cōsimiliter paralogismi peccantes penes diuersam habitudinem quam importat praepones sunt secundum euocationem. ut ibi. quod quod est de morte petri est terra vel lapis. sed Petrus est de morte petri. ergo Petrus est terra vel lapis. Si enim maior debet esse vera: illa propositio de dicit habitudinem cause materialis. et sensus maioris est. quod quod est materialiter de morte petri est terra vel lapis. In minore vero illa propositio de dicit habitudinem loci vel mansionis. Si vero vniformiter acciperet illa propositio de tunc una praemissa esset falsa. Similiter hic. iste cyprianus est de anglia. anglia est terra. ergo cyprianus est de terra. In personae illa propositio de: dicit habitudinem cause materialis. In maiori vero habitudinem localem. et valet tantum: iste cyprianus est ductus vel portatus de ista terra que est anglia. Habitus autem loci reducit ad habitudinem cause efficientis. quia locus est principium generationis quoadmodum patet. Ad quod autem modum ex illis tribus reducantur huiusmodi paralogismi: diuersimode dicunt logici. Aliqui enim dicunt quod debet reduci ad primum modum. et dicunt. quod vni praepositioni coequantur diuersae habitudines significandi equaliter et eque primo. ut liij de: quandoque importat habitudinem loci vel mansionis. Aliquando vero cause materialis. ut dictum est in exemplis. Alij vero dicunt. quod debet reduci ad modum secundum. quia praepositiones principali importat habitudinem cause materialis: et ex praeterea alias habitudines. modus secundus modus fit secundum prius et posterius. Sequitur corollarie. quod vni et idem paralogismus potest reponi sub diuersis speciebus. In talibus enim dictionibus et orationibus ex quibus fit paralogismus: aliquando sunt plures defectus et vicia: Vicia enim aliquando colligata sunt et mixta. secundum ergo diuersas habitudines et respectus: vni et idem paralogismus reponitur sub diuersis modis. Sequitur corollarie secundo.

amodo. q. licet antores in repositione paralogismorum sub diversis
modis et speciebus videatur sibi innicere dicere. quibet tamen eo-
rum sat? rationabiliter et bene hoc posuit. patet. q. hoc fit scd?
diversos respectus et considerationes. vñ? em? inscribit vñ? defectus
et ergo posuit sub vno modo. et alter inscribit alius defectus. et er-
go posuit sub alio modo. nō ergo dicitur ad innicere. q. dicitio de-
bet fieri ad idē et respectu eiusdē. vnde et cetera Aristoteli. dicit scd? ele-
chorum. Nihil prohibet eandem orationem habere plures occa-
siones fallendi. et hoc secundum diversos respectus et rationes

Conclusio responsalis Fallacia equocationis

et ei? modi sunt sufficienter assignati. pbat? p?uio. Dis equo-
cacio puenit ex eo q. aliqua dicitio diversa fiat. aut ergo diversa
fiat scd? se. aut ex p?uisione cū alia dictione. Si i?mā hoc est di-
pliciter. Aut fiat plura equa? pmo. sic est pmo? modus. Aut vñ? p
ns et aliud p posterius? sic ē scdus modus. Si scd? sic ē ter? modus.

Arguit pmo Nulla ē fallacia equocationis. et

ergo determinatio pbi nō est pueniens. Vñs pbat. Nulla ē falla-
cia vñuocationis. ergo videtur q. et cetera nō sic ponenda fallacia eq-
uocationis. teneat? nā? assimilati. q. sicut aliquis posset decipi credēs
vñā dictionē plura facere: que tamen vñā fiat. ita aliquis posset decipi
pi credēs vñā dictionē vñā facere: que plura fiat. ¶ Dico q. nō est
simile. q. in dictione pante vñā absolute sumpta: nō potest su-
mi aliqua causa apparēcie pluralitatis? pator. Et dictione vñā plu-
ra pntē bñ? somit causa apparēcie vñā? pōis ppe vñitatem vocis

Arguit scdo Fallacia equocationis nō debet

alias pcedere rigitur. pbat? Sicut se habet potēcia ad actū
sic multiplex potēcia ad multiplex actuale. Et potēcia pcedit
actū. ergo pns ē de?m?andū de his fallaciis que peccant penes
multiplex potēcia. et nō de illis que peccant penes multiplex
actuale. m?aior ex pueniēti similitudine. m?aior ē Aristoteli. pmo
philosophorum. et nono methaphisicorum. m?aior ē Aristoteli. pmo
dit forma q. dicitur ex ea. ¶ Dico q. i?eadē potēcia bñ? pcedit actū
q. nō i? diversis. in diversis em? act? pcedit potēcia. et sic ē in pposito

Arguit tercio Equocacio nō impedit foetalita

tem? i?i. tigitur penes equocacionē nō fit aliqua fallacia. Vñs
pbat? ista dicitio homo: est dicitio equocacio et tamen non impe-
dit foetalitatem? i?i. pbat? p pma pte. q. ista dicitio: hō fiat plura

ut oia sua inferiora. modo fare plura puenit dictio id egnoce. Si
p scda pre. pbat sic arguendo. ois ho e al. soz e ho. ergo soz e al. re
net pna in Barij ¶ Dico q hec dictio ho: esset dictio equoca si
significaret sua supposita diuersa ratione et per modum pluriu.
sed significat ea consimilitudine et per modum vnius

Arguit qrtto Dictio equoca no est vna scdm
materiā et formā. pbat sic. Illud est vnu scdm formā quod habz
vnā sonē. h dictio equoca habet plures sonēs. ergo nō est vna di
ctio scdm formā. z maior. qz facio est forma dictionis. modo v
num qd habet vnitatē a sua forma. z minor. quia dictio equi
uoca significat plura: et habet plures significaciones

Arguit qnto Dictio equoca nō habz materi-
am et formā. ergo nō potest dici: esse vna scdm materiā et formā
z is pbat. qz ex materia et forma fit vnu. h dictio equoca nō est
vna dictio: ex quo nō habet vnā sonem a qua dictio dicitur vna
z maior est Arist. nono metha. et scdo de anima ¶ Dico. ad hec
duo argumenta. q dictio equoca est vna et habet vnā formam:
accipiendo formā p modo pferendi vel pnucciandi. licet nō ha
beat vnā formā: accipiendo formā p facione. Dictio em habet
duplicem formā: scz facionē et modū pferendi. quaz vtraz po
test dici essentialis dictioni diuersis respectib. Si em pideret
dictio inesse signi. sic facio est forma essentialis ei. qz ponit eā
inesse signi. Si aut pideret dictio quantū ad vocē que dicendo
pferat rationē cui? dicit dictio. z sic modū pferendi ē forma essentialis
ei. z facio ē forma acciderat. pnt etiā i scda qstioe hui? dictum est

Arguit sexto Fallacia equocaciōis non debet
solui p distinctionē vt dictū est in pmo modo. igit. pbat. simpliciter
falsum nō est distinguendū. h oio in qua ponit tmin? equocaciō
est simpliciter falsa. z minor patet de ista. ois canis currit: que ē
simpliciter falsa. ex quo canis distribuit p oib? fat. Distributio
em est multiplicacio tmini cōmunis p oib? suis fat p signum
vt facta. vt dicit De. Dif. in suis distribucionib. cū ergo distri
buit canis p oib? fat suis: hec erit falsa. ois canis currit. syo?
em celeste nō currit h monet in celo similiter belua marina na
tat et nō currit. Ad falsitatē aut vltis sufficit falsitas vni? singu
laris ¶ Dico q in hac ppōne. ois canis currit. subiectum canis
non distribuit p oib? suis fat: h distribuit p oib? suppositis vnius

Primi Elenchorum

patet. et ergo potest distingui. Sequitur corollarie. quod terminus equocionis unica distributione non distribuitur per se propositum omnino rationis. quia Unitas distributionis requirit unitatem rationis. quam non habet terminus equocionis in sua equocatione acceptus. sed tot distributionibus distribui potest: quot significata habet

Arguitur septimo Tercio modo assignatus non potest fieri in equocatione. igitur definitio mala. Hinc probatur. quia si dictio per se sumpta unum fecit. et alteri iuncta: plura. ibi videtur esse amphibologia et non equocacio quia est multiplicitas actualis in oratione que resultat ex coniunctione dictionis cum dictione. **¶** Dico quod non omnis multiplicitas actualis resultat ex coniunctione dictionis cum dictione est ipsius amphibologie. sed tantum tunc: quando illa est toti coniuncta et non uni per se. In tercio autem modo equocationis illa multiplicitas primo est per se tantum et non toti coniuncta hec enim oratio laborans sanabatur: non dicitur habere plura scilicet. sed tamen hec dictio laborans

Arguitur octavo Diversitas significatorum non est causa defectus in fallacia equocationis. igitur. probatur. quia sic sequeretur. quod fallacia equocationis esset fallacia extra dictionem. probatur. Quia diversitas factorum est ex parte rei. modo res et proprietas rei est causa fallacie extra dictionem. **¶** Dico quod causa defectus cuiuslibet fallacie generaliter est ex parte rei. tamen penes hoc non accipitur fallacia in dictione vel extra dictionem. sed causa apparens non semper est ex parte rei: sed aliquando est ex parte vocis: sicut in equivocatione et in alijs fallacijs dictionis. et penes hoc denominatur fallacia

Utrum fallacia amphibologie et eius modi ab Aristotele sint sufficienter assignati. Pro intelligencia questionis mote **Notandum primo** Quod per Aristotelem definitur de multiplicitate actuali potest haberi fieri in dictione quod sit per equocationem. nunc autem determinat de multiplicitate prout habet fieri et in oratione per amphibologiam. ostendit ergo quomodo habet fieri et qui sunt eius modi. Unde Oratio amphibologica est oratio vel sententia dubia preniens ex multiplicitate orationis eiusdem secundum materiam et formam. Et dicitur ab amphibio quod est dubium: et bolos sententia. quod si dubiosa sententia. Sit autem ut in plurimum amphibologia in oratione: in qua infinitum ponitur inter duos actus. quorum unum ponitur a preterito ante. et alter a preterito post. Ex diversa enim constructione illorum accu-

Primi Elenchorum

scientē vel scitū. Nam si liij hoc pstruit cū scit a pre aū: sic signat
 scientē. et sic maior est falsa. Est em̄ sensus. q̄ hoc quod alijs scit
 q̄ hoc est sciēs. modo hoc est falsum. ego em̄ scio ferzū. vel de fer
 ro habeo scienciā. et tamen ferzū nihil scit. Si aut liij hoc pstruit
 tur cū liij scit a pte post. sic maior ē va. et sensus est. q̄ om̄e sciēz
 est scitū. Itē hic. Quod q̄s videt hoc videt. h̄ alijs colūpnā vidj
 ergo colūpnā videt. Maior ē multiplex: scdm̄ q̄ liij hoc potest de
 monstrare vidētē vel rem visam. et scdm̄ q̄ aliter et aliter con
 struit cū liij videt. vn̄ em̄ sens⁹ maior est. quod q̄s videt hoc ip̄e
 vidēs videt. et hoc est ver⁹. Scdm̄ sensus est. q̄ q̄s. i. vidēs videt
 .i. rem visam: q̄ illa res visa etiā videret. hoc aut est falsū. Itē
 quartū exēplū Arist. est. Q. tu dicis esse hoc tu dicis esse. dicis aut
 lapidē esse: ergo tu lapis dicis esse. Maior est multiplex. nō ppter
 hoc vt qdā volūt. q̄ liij hoc potest pstrui cū liij tu vel cū liij dicis
 q̄ tūc in dicto paralogismo nō esset amphibologia h̄ cōpositio
 vel dimissio. et ita exēplum illud nō esset cōpetens nec ad ppositū
 Sed ideo maior est duplex. q̄ liij hoc: potest duobus modis pstrui
 cum liij dicis. Si em̄ pstruit a pte ante: tūc signat dicentē. et locu
 cio est falsa. Si aut pstruit a pte post: tūc signat id quod dicit. et
 sic est locutio va. Itē hic. Quēcūq̄ ptingit dicere ptingit loqui.
 h̄ ptingit tacentē dicere. ergo ptingit tacentē loqui. Minor est
 duplex. si em̄ ille actūs tacentē pstruit cū infinitiua a pte aū: sic
 est falsa. et sensus est. q̄ alijs tacendo loquat. vel pstruit a pte
 post. et sic est va. et sensus est. q̄ alijs loq̄ de aliqua re que ta
 cet. Itē hic. Quicq̄ est Aristotelis possidet ab Aristotele. iste li
 ber est Aristotelis: demonstrādo libz elenchor. ergo iste liber pos
 sidetur ab Aristotele. Maior. q̄ res possessa p̄tinet ad possessorē
 Conclō est falsa: posito q̄ sit liber me⁹. Ibi em̄ minor multiplex
 scdm̄ diversam habitudinē possessionis vel cause efficientis. Itē
 hic etiā est p̄m⁹ mod⁹ amphibologie. Quoscūq̄ vellem inuitare
 vellem vt illi me inuitarēt. h̄ pauperes vellez me inuitare. ergo
 vellez q̄ pauperes me inuitarēt. modo hoc est falsum. pauper em̄
 nō potest inuitare aliquē. nihil em̄ dat quod nō habet. Dicit em̄
 pauper: quasi pay portās et habēs. Item hic. Quēcūq̄ ptingit
 videre ptingit habere visum: h̄ cecū ptingit videre. ergo cecum
 contingit habere visum

Notādū tercio Quod scdm̄ mod⁹ hui⁹ fallacie
 est. quādo aliqua oīo actualiter vna: significat vnz p̄ncipali et

aliud trāsumptiue et min⁹ pncipaliter. et de hoc modo pbs nō dat aliqua exempla. vel ideo. qā oōnes trāsumptiue apud diuerfos sunt diuerse. vel qā que oō vno tempe est trāsumptiua. alio tpe nō est trāsumptiua. Possunt tamen poni quedā exēpla Primo de hac oōne. Iste lauat laterē q custodit mulierem. vbi ista oō. lauare laterē: est duplex. pmo em̄ et pncipaliter significat mūdare laterē: deponēdo sordes ei⁹. Scdo significat inutiliter agere. Sic ergo talis paralogism⁹. Quicūq; lauat laterē is laterē mūdāt et mādīdāt. h̄ iste lauat laterē: demonstrādo illū qui vult custodire mulierē: ergo iste mūdāt et mādīdāt laterē. Ad dō⁹ respōdēdi est negare pnam. qā in maiori hec oō lauat laterem capitur in ppa significacione. in minori autē capitur trāsumptiue. Similiter hic. Quicūq; vendit oleū vendit liquorem. h̄ adulator vendit oleū. igitur adulator vendit liquorē. Venderē em̄ oleū duo significat. Primo vendere talē liquorē mitigatiuum dolorū et vniuersum: et ista est ei⁹ significatio ppa. Scdo significat vendere oleū. i. adulari. Adulatur em̄ vba pia et blanda pōnte: qb⁹ blanditur et mitigat audiētis animū: audiētē decipiēdo. et ista significatio illi⁹ oōnis est iypa et trāsumptiua. 2 secundū hoc potest distingui maior. Itē. Quicq; est in fabula ē in sermone h̄ veniēte inimico lup⁹ est in fabula. ergo veniēte inimico lupus ē in sermone. ibi minor est multiplex. Similr hic ē secund⁹ mod⁹ amphibologie. Quicūq; arat licet⁹ terrā scindit aratro h̄ iste arat licet⁹: demonstrādo illū q inutiliter laborat et suaz opam pōit. ergo iste terrā arat: o scindit. It ē hic. Quicūq; mulget hircū habet lac. h̄ q seruit prauo mulget hircū. ergo q eruit prauo habet lac. vbi maior est distinguēda. Si em̄ mulgere capif ppe: maior est vā. Si autē trāsumptiue: ipa est falsa. Ad mulgere enim trāsumptiue capitur pōbrēperare et p̄sentire in malo. qui em̄ vult mulgere: debet obtemperare et pulchre trahere mammas capre: alias nō daret lac. sic q vult seruire malo homini oportet q conseneiat in malum et non redargnat ipsum

Notandū q̄rto Qz terci⁹ mod⁹ hui⁹ fallaciē ē Quando aliqua oō p se accepta nō habet nisi vñū sensū. Si vō p̄longietur cū alia oōne: acq̄it diuersos sensūs. vt hec oō. sculū scit: habet vñū sensum. et significat. q sculū habeat scienciē. h̄ si adfigitur et alia oō: tūc habz diuersos sensūs. vt sōs scit et sculū scit. Si em̄ lijs sculū est nominatiui casus 2 regitur a pte an

Primi Elenchorum

te a vbo scit. tñc significat: qd seculū hoc est vniuersum vel mñs?
 scit et iste est falsus. Sed si lii seculū est acti casus et pñtuitur
 a pre post. tñc valet tantū. sōi scit et sōi scit seculū. hoc est: habz
 scienciā de vniuerso. et hoc est vez. tñc fit talis paralogismus.
 Quicqd scit aliquis hoc scit. seculū aliqs scit. ergo seculū scit. pa
 tet solucio ex declaracione. Similiter dicat de ista orōe hoc scit
 que p se sumpta sat vñz. tamen si iungit alteri oōni acqrit di
 uersos sensus. dicendo. quod qs scit hoc scit. Si em hoc pñomen
 hoc est nñ casus et pñtuit a pre ante: et sic est falsa. qa scit: q
 res scita sciret. et sic seqt pñlo falsa. Si aut lii hoc: est accūs: et
 pñtuit cū isto vbo scit a pre post: tñc est va. et valet tantū. q ali
 qd est scitū a sciente. et fieret talis paralogism⁹. Qd qs scit hoc
 scit. h grāmaticā aliqs scit. ergo grāmatica scit: quod ē falsū. q
 a scire est ipñ intellect⁹. modo grāmatica non habet intellect⁹
 Itē ista oō. hoc videt: p se habet vñū sensum. h si adiūgit alteri
 oōni: acqrit duos. dicendo. quod qs videt hoc videt. si em hoc:
 est nominatiui casus: maior est falsa. si acti: tñc est va. Itē ista oō
 hoc tu discis esse: scdm se sumpta habet vñū sensum. h si adiūgit
 ei alia oō. dicendo. quod tu discis esse hoc tu discis esse: acqrit
 duos. Si em lii hoc: est ntis: est falsa: et valet tantū. quod tu
 discis. tu existens hoc qd discis ate discis esse. ita q ē ibi oō ap
 positoria hui⁹ pñomis tu ad hoc pñomē hoc. et tñc seqt pñlo fal
 sa: in qua similiter est oō appositoria hui⁹ pñomis tu: ad hoc no
 men lapis. Si aut lii hoc: est acti casus: tñc est va: et valet tan
 tum. tu discis esse quod discitur a te. nec seqt pñlo. et fit talis pa
 ralogismus. Quod tu discis esse hoc: tu discis esse. lapidē tu discis
 esse. ergo tu lapis discis esse. Itē ista oō. hoc videt: habet vñū
 sensum. h si ei adiūgit alia oō. videlicet ista. quod qs videt. et di
 catur sic. quod qs videt hoc videt. est duplex sensus. vt supi⁹ pa
 tet. et fit talis paralogismus. Qd qs videt hoc videt. colūpnaz
 aliqs videt. ergo colūpna videt. Seqt ex dicti. Qd ea que hic di
 cuntur nō sunt pñdicta supi⁹. supi⁹ em dictū est. q iste orōes. hoc
 scit. hoc videt. hoc tu discis esse: pñtuit pñū modū amphibolo
 gie. hic vō dicit: q pñtuitūe terciū. pñdictio em est ad idē: qd nō p
 tingit in pñposito. Si em pñderēt iste oōnes vt scant diuersa ex
 diuersa pñtunctione terminoz. et habēt racione illi⁹ plures sen
 sus: tñc est amphibologia penes fñm modū. Si aut pñderēt iste
 oōnes vt scdm se signāt vñū absolute. tamen ex adiūctione al
 teri oōnis acqrit plures sones: sic est terci⁹ mod⁹. Sequitur

plerius. si paralogismi ex his orationibus facti apud diversos aut
res sub diversis speciebus amphibologie reponuntur non sine ratione
et certo respectu est factum. Egidius tamen qui fideliter Aristotelem
interpretatur est: paralogismos ex his orationibus factos sub prima specie
reponit. quod sicut philosophus antequam et precipue in hac materia sequendi instituit

Conclusio responsalis Fallacia amphibologie cum suis modis ab Aristotele est sufficienter assignata. probatur primo.
Quia omnis modus amphibologie provenit ex multiplicitate orationis.
vel ergo simplicis orationis. vel orationis coniuncte cum alia. si secundum. sic
est tertius modus. si prima: hoc est dupliciter. Vel talis multiplicitas
sit secundum significationem principalem. sic est primus modus.
Vel secundum transumptionem: sic est secundus modus

Arguitur primo Logice non habet considerare de amphibologia. probatur. grammaticus habet considerare de amphibologia.
igitur non logicus. tenet prima quia diversi artifices habent considerare diversa
obiecta. ut patet primo posteriorum. Secundum. quia amphibologia est
oratio fatua aliquando. vel aliqua fana. modo de finis de orationibus
significativis pertinet ad grammaticum ¶ Dico quod grammaticus
considerat de amphibologia: ut est oratio fatua absolute. si philosophus
ita inquantum ipsa ingreditur paralogismum. et sic non eodem modo

Arguitur secundo Nulla oratio est significativa. igitur
amphibologia non est oratio pura fana. probatur. Illud quod fecit
est impositum ad fandum. si nulla oratio imposita est ad fandum. igitur
assaior est nota. quia fane est res ad placitum representare. assaior.
quia imponi ad fandum est proprium dictionibus: que sunt voces impositae
ad significandum ¶ Dico licet oratio non est imposita ad
significandum secundum se totam. tamen sufficit quod est imposita
ad significandum ratione partium: ex quibus partibus fativis resultat
fatio orationis. quod ad modum ex esse partium resultat esse totius

Arguitur tertio Fallacia amphibologie non est
distincta ab aliis fallaciis. probatur. Amphibologia est dubia sententia.
si in qualibet fallacia reperitur dubia sententia. assaior pars
quia in qualibet fallacia est dubium et incertitudo respondentis
nescienti dissolvere paralogismum ¶ Dico quod in qualibet fallacia est
dubia sententia: accipi do dubiam sententiam communiter. si in amphibologia
est dubia sententia que provenit ex multiplicitate orationis eiusdem secundum materiam et formam

Primi Elenchorum

Arguit q̄rto Fallacia amphibologie nō est
distincta ab equocatione. pbat. Distincte fallacie habēt distin-
ctos modos. h̄ amphibologia habet eodēmodos sicut falla-
cia equocationis. igit. asator. q̄a distinctē res habēt distinctas
pprietates et modos. asinor est Aristotelis in textu ¶ Dico.
q̄ habent eodēmodos generales sed non speciales

Arguit q̄nto Fallacia amphibologie non est
fallacia in dictione. pbat. q̄a est fallacia in oratione. ergo nō est
in dictione. tenet q̄ia ex opposit. oracio em̄ est totū: dictio pars
Pars aut nō est totū. His notū. Amphibologia em̄ fit in oraci-
onibus ¶ Dico q̄ hic dictio debet capi communiter et non pro-
prie. ut dictum est ante

Arguit sexto In fallacia amphibologie non
est eadem forma. pbat. Illud dicit habere eandē formā quod
habet eandē placionē. h̄ orōes amphibologie nō habēt eandē
placionē. asator ex dictis. q̄a hic forma capis p modo pferendi.
asinor. q̄a alia est placio pnt casus pferē ante. et alia cū pferitur
post ¶ Dico q̄ casus diuersimode profertur: tamen quia ibi
manet idē verbum et sic respectu eiusdē. nō causat diuersa forma

Arguit septimo processus Aristotelis est in
sufficiens. pbat. q̄a nō exēplificat de scdo modo amphibologie.
Itē ponit hoc nomen piscis esse equocō. cū tamē non videt ad
que sit equocō ¶ Dico quantū ad p̄mū. q̄ illi cause dñe assigna-
te sunt in notabili tercio. Ad scdm. dicūt q̄dā: q̄ piscis est equo-
cum ad piscem verū et ad piscem pictum. h̄ hoc stare non potest.
q̄a tūc exemplū non deseruieret pposito Aristotelis. Arist. em̄ in p̄i-
mo modo amphibologie vel equocationis loquitur de equoco q̄
significat plura eque p̄mo et nō p̄p̄us et posterū. Ideo dicit ¶ Gi-
dius. q̄ piscis sumitur equoce ad piscem at et ad piscem celestē.
Vel possum⁹ dicere. q̄ q̄a sunt nomina ad placitū: nomine piscis
aliqua plura appellare eque p̄mo et principaliter possumus

Et q̄ fallacia cōposicionis et diuisionis sunt fal-
lacie i dictōe a se et ab alijs reat distincte. Et verū modi fallacie
cōpōis sunt ab Arist. sufficiēt assignati. p̄telligēcia q̄stiois more
Notandū p̄mo p̄ q̄ p̄bus determinauit de his
fallacijs que peccant scdm̄ multiplex actuale. Itē p̄ter determi-

nat de his que peccāt scdm multiplex potencieale. Et qā multi-
plicitas potenciealis repitur tam in dictione: q̄ oīone. et ideo
definiat tam de his fallacijs que sunt scdm multiplex potencie-
ale in dictione. vt est fallacia accent⁹: q̄ de his que sunt scdm
multiplex potencieale in oīone. vt est fallacia cōposicionis et di-
uisionis. Pro quoz intelligēcia Sciendū. q̄ Cōposicio in ppositio-
to est eoz que vē debēt diuidi falsa vnio. Diuisio aut est eoz que
vere debent cōponi falsa diuisio siue sepacio. Nō est autē hic men-
cio de veritate vel falsitate pposicionali. quo modo Arist. dicit p-
mo pibezienas. circa cōposicionē et diuisionē est vritas ⁊ falsitas
Nec sic hic sermo de vritate vel falsitate intellectionis. quo mo-
do vritas est a dequacio intellect⁹ ad rem. s̄ hic sermo de vritate
et falsitate sit⁹ ipaz dictionū in oīone. Illa em̄ oracio in pposito
dicitur esse cōposita: in qua dictiones et pres ordinātur scdm si-
tum: quēadmodū nate sunt apprehēdi pmo ab intellectu: sub
quo sitū mag⁹ videntur debere ordinari. sic econuerso. oracio ista
dicitur diuisa: in qua pres et dictiones nō ita ordinātur sicut ea-
rum sitūs exigit et requirit. Sequitur corollarie. q̄ ista oīo. qcqd vi-
nit semp est: potest esse cōposita vel diuisa. Quādo em̄ dictiones
non ita cōponūtur sicut eaz natura et sit⁹ exigit: erit diuisa vā
Et. qcqd vinit semp hoc est. Sed si dictiones vniūtur sicut eaz
natura exigit: erit cōposita falsa. vt qcqd vinit: hoc semp est. cō-
ponendo hoc a dñe bñ semp: cū liij est: cui ppe debet vniū

Notandū scdo Q̄ licet vna et eadē oīo possit
esse cōposita et diuisa vt exemplificatū ē. Nūq̄ tamē fallacia cō-
posicionis est fallacia diuisionis nec econuerso. Nō em̄ scdm oīz
cōposicionē attenditur fallacia cōposicionis. nec scdm omēz di-
uisionē fallacia diuisionis. Sed tūc est fallacia cōposicionis. quā-
do aliqua oīo in sensu cōposito est falsa: et diuisio vā. et tūc est fal-
lacia diuisionis: quādo diuisa est falsa. Et qā aliqua oīo ita est fal-
sa scdm sensum diuisū: quod nō est falsa scdm cōpositū. pnt ex
illa oīone p̄surgit paralogism⁹. ita ibi erit fallacia diuisionis. q̄ nō
cōposicionis. sicut patebit de istis oīonib⁹. qnqz sūt duo et tria.
vel qnqz sūt paria et imparia. et econuerso. Quia aliqua oīo sic
cōposita: est falsa. q̄ nō diuisa. paralogism⁹ p̄surgēs ex tali orōe
peccabit sic scdm cōposicionē. quod nō scdm diuisionē vt patebit
de istis. sedentē ambulare est p̄le. et p̄le est nō scribentē scribe-
re. Et si cōposicio et diuisio pl⁹ pueniūt. q̄ aliquē due fallacie.

Primi Elendorum

quia habet quasi communem causam apparencie et non existencie. quia unitas orationis materialiter est causa apparencie in utraque. Causa vero non existencie est diversitas partium. tamen omnino una non est alia. quia utraque habet specialem causam apparencie et non existencie. Causa enim apparencie ut dicitur in compositione est: quia accipimus orationem compositam esse indifferentem ab oratione divisa. In divisione vero est tria. quia accipimus orationem divisam indifferentem esse a compositione. Sicut ergo non est idem accipere compositum ut divisum. et accipere divisum ut compositum. ita non est eadem fallacia compositionis et divisionis. Et per tanto prius specialiter de eis determinat: ordinando speciales paleosimos utriusque fallacie. Fallacia itaque compositionis diffinitur sic. Est idoneitas decipiendi pueniens ex eo: quod oratio aliqua una et eadem secundum materiam: differens tamen secundum formam: habet diversas rationes. que creduntur esse vera in composito sensu: propter materiam lelem idepritatē ei? cum una de sensu diviso vera. Causa apparencie in fallacia compositionis: est materialis identitas orationis divise et cum composita falsa. propter quam credimus: quod sicut aliqua oratio in sensu diviso est vera: sic et in composito. Causa defectus vel non existencie est diversitas formalis orationis divise et compositae: et diversitas solus earundem. Communiter autem fallacia compositionis diffinitur sic. Est deceptio anime pueniens ex eo quod aliquis processus rationatium creditur probare aliquam orationem compositam falsam: propter apparentem unitatem orationis divise vere puenientem secum in materia. quam tamen non probat nec pcludit propter diversitatem sensuum orationis compositae et divise.

Notandum tercio Quod licet inter expositores diversitas sit de modis fallacie compositionis. tamen secundum Egidium tres assignantur modi huius fallacie. Pro quorum intellectu Notandum est. quod cum dicimus aliquid esse possibile vel aliquid fieri ex aliquo. aliquando talis locutio est per se. aliquando vero per accidens. Ex forma enim et puatione sit aliquid per accidens. Ex subiecto autem vel ente in potencia sit aliquid per se. Ex sedente ergo fieri ambulante vel ex ambulante fieri sedente: est per accidens. si ex ambulante in potencia possibile est fieri ambulante in actu: per se. Si enim ex sedente possibile fieret ambulans: tunc sedens manens sub sessione fieret ambulans: quod est falsum. sic similiter ex non scribente fieri scribente per accidens est. si ex non scribente in potencia fieri scribente: hoc est per se. Sequitur corollarie. quod cum dico. ambulante sedere est possibile. duo possum intelligere. Primo possum intelligere subiectum et formam simul. sic lo

encio est falsa. q̄a valet tantū. q̄ subiectū qd̄ est sub ambulatione
est sub sessione: quod est imp^{le}. Secdo possum intelligere subie-
ctum tantū. et nō formā. et sic locutio est vā. et valet tantū. q̄ il-
la res que nūc est sub ambulatione: potest postea fieri sub sessione
Sequitur corollarie. q̄ hec cōposita est falsa. ambulante sedere est
p^{le}. patet. q̄a fat. q̄ ambulās simul et semel sit sub ambulacio-
ne et sessione. s̄ hec diuisa est vā. ambulante p^{le} est sedere. q̄a si-
gnificat q̄ hoc subiectū ambulans: quādoq̄ est sub ambulatione
quādoq̄ sub sessione. Prim^o ergo mod^o fallacie cōposiciōis. Est
quādo plura ponūt a pte subiecti: ad que p̄dicatū potest cōpara-
ri p̄iunctim vel diuisim. hoc est. quādo p̄dicatū potest referri ad
totū subiectū. vel ad ptem subiecti. Sit ergo talis paralogismus.
Quicq̄ est p^{le} p̄iungit vt sit. s̄ ambulante sedere est p^{le}. ergo
p̄iungit q̄ ambulās sedet. Maior. q̄a p^{li} posito inesse nullū seq̄
inconueniēs. pmo p̄ox. Solucio. Minor est duplex. Si em̄ p̄dica-
tum p^{le}: refer̄ ad totū subiectū: est falsa. si ad ptem: est vā. vt
patet ex dictis. Itē hic. Quicq̄ p^{le} est scribere p^{le} ē q̄ scribat
non scribentes scribere est p^{le}. ergo p^{le} est q̄ non scribens scri-
bat. Minor etiā est duplex sicut in pmo. Et ad hunc p̄mū modū
reducit̄ iste paralogism^o. Om̄e risibile vel ridibile est asin^o. s̄c̄ ē i-
fibi^l vel ridibil^{is}. ergo s̄c̄ est asin^o. Maior em̄ est duplex. q̄a illa
p̄iunctio vel: potest det̄minare risibile vel ridibile tanq̄ diuersas
ptes subiecti eiusdē p̄pōnis. et sic mediat inter t̄m̄los. et sic maior
est falsa. et p̄clo bene sequitur. et valet tantū. q̄c̄q̄ est risibile v̄l ri-
dibile est asin^o. modo hoc est falsū. vel potest illa p̄iungere tan-
quā diuersa subiecta diuersaz p̄pōnū. et sic p̄iungit inter p̄pōnes.
et sic maior est vna diiunctiua vera. eo q̄ vna p̄s est vā. et va-
let tantū. om̄e risibile est asin^o. vel om̄e ridibile est asin^o. et sic p̄-
clusio nō seq̄. et est fallacia cōposicionis. Similiter hic. quicq̄
habēt quattuor vnitates sunt quattuor. sed duo et duo non sunt
quattuor. ergo duo et duo non habent quattuor vnitates. Minor
est duplex. q̄a hec p̄iunctio et: vel p̄iungit inter ptes subiecti.
et sic est vna cōposita falsa: et seq̄ p̄clo. Si aut̄ inter p̄pōnes. sic
est diuisa vā. q̄a est vna copulatiua: cui^o ambe ptes sunt v̄e. et sic
non seq̄ p̄clo. Et generaliter ad hūc modū reducūt̄ paralogismi q̄
sūt ex hoc q̄ aliqua p̄iunctio potest indifferent̄ copulare inter
proposiciones et facere sensum ypoteticū et diuisū. v̄l inter
terminos: et facere sensum compositū et proposicionē k̄r̄be-
goricā de copulato extremo aut diiuncto

Primi Elenchorum

Notandū q̄rto Quod scdus mod⁹ hui⁹ fallacie
 est quādo aliqua dictio posita intersonas dictiones potest cōpo-
 ni indifferenter cū p̄ma vel scda. vt hec oīo. Quicūq; scit l̄fas
 nūc didicit illas: est duplex. Si enī l̄ij nūc cōponit cū scit: locu-
 cio est v̄a. et sensus est. q̄ ille q̄ nūc scit l̄fas aliquādo didicit eas
 Si v̄o l̄ij nūc: p̄struit cū l̄ij didicit. tūc locutio est falsa. et valet
 tantū. q̄ ille q̄ scit l̄fas: nūc didicit illas. qd̄ falsū est. potest enī
 aliq; aliqd̄ scire quod studuit ante decē annos. Et tūc sic talis
 paralogism⁹. Quicūq; scit l̄fas nūc didicit illas. h̄ antiqu⁹ gram-
 maricus scit l̄fas. ergo antiqu⁹ grāmaric⁹ nūc didicit illas. et ha-
 ior est duplex vt dictū est. Itē. Quicq; vinit semp̄ est. sōz vinit. er-
 go sōz semp̄ est. Hic maior est duplex vt dictū est ante. Dicit autē
 notanter. si dictio vel talis det̄miacio ponit inter duas det̄mi-
 nationes. q̄a si ponat a p̄ncipio vel in fine: nō erit multiplicitas
 illa. Et ratio hui⁹ est. q̄a sicut adiectiuū et substātiuū. scdm̄ p̄su-
 itatē grāmarice debēt adinpicē ordinari. vt alb⁹ hō. Ita etiam
 det̄miacio et det̄miabile. Quādo ergo det̄miacio ponit in me-
 dio duoz det̄miabilū. tūc vtriq; est immediatū. et ideo potest p̄-
 strui cū vtroq;. Ad posita v̄o in medio: solū vni est imēdiata. et
 ideo solū habet det̄miare illud cui est vicinior. vt dicendo. q̄c-
 qd̄ semp̄ vinit est. semp̄ det̄minat: tantū vinit et nō l̄ij est. Terc-
 ius mod⁹ cōposicionis est quādo plura ponit a p̄te p̄dicati. et ad
 illa refert aliqd̄ a p̄te subiecti p̄iūctim vel diuisim. et hic modus
 appōit⁹ est p̄mo. vt sic arguendo. Qd̄ potest vnum solū ferre po-
 test vnū et vnū ferre. h̄ qd̄ potest vnū et vnū ferre potest plura fer-
 re. ergo quod potest vnū solū ferre potest plura ferre. et maior est
 multiplex. Si enī ad illa plura posita a p̄te p̄dicati refertur id
 quod ponit a p̄te subiecti p̄iūctim. et l̄ij solū det̄minat l̄ij potest
 locutio est falsa. nā quod potest solū vnū ferre: non potest ferre v-
 num et vnū p̄iūctim. Sed si intelligat diuisim: locutio est v̄a. et
 valet tantū. quod potest ferre vnū: potest diuisim et successiue v-
 num et vnum ferre. Cōmunes autē logici distinguunt es modos
 hui⁹ fallacie dicūt. q̄ p̄m⁹ modus est quādo arguit a sensu di-
 uiso v̄o ad sensum cōpositū falsū. vt sedentē p̄le est amblare.
 igit p̄le ē sedentē amblare. p̄ma est de sensu diuiso v̄a. scda de sē-
 su cōposito falsa. Secūdo mod⁹ scd⁹ eos ē. q̄n arguit a p̄pōe yppo-
 tetica appōit⁹ v̄a. qd̄ kathegoricā de cōplato v̄l diūctio ext̄. et v̄t
 sic arguendo. si oīs p̄pō ē necia oīs p̄pō ē v̄a. g⁹ oīs p̄pō ē v̄a et necia

Dicitur notanter a pōne yppotetica vera, qā istud argumentum, ois hō est al' et illud est aīn', ergo ois hō ē al' et aīn', nō ē scdm istum modū: qā yppotetica est falsa: ex quo est copulativa: cuius scda ps ē falsa. Terci' mod' eor' ē pōis scdo posito ab Egido.

Conclusio respōsalis Fallacia cōposicionis et divisionis sunt fallacie in dictione a se et ab alijs distingere. Et fallacia cōposicionis cū suis modis ē bene et sufficiēter assignata. Prim' ps pater, qā si non: nō essent sex fallacie in dictione, quod ē pphm: et p'us dicta. Preterea, fallacie distinguūt per nes causas apparencie et defect'. Et iste due fallacie habēt spectales causas apparencie distinctas. Scda ps pater ex defmaliōe Egidi: q' ei' modos sic ordinat et Auctorelē hoc trēdisse asserit

Arguit pmo Fallacia cōposicionis et divisionis nō sunt fallacie in dictione, pbat'. Ille nō sunt fallacie in dictione quaz cause apparencie sumūt ex pte rei. Et fallacia cōposicionis et divisionis sunt hui' mod'. ergo, minor, qā causa apparencie sumitur ex vnitare materiali orōis cōposite et divisē. Et talis vnitatis est realis: cū sit vnitatis voc'. ¶ Dico q' licet illa materialis vnitatis sit realis, non tamen p'ideratur hic in racione rei Et in racione signi habentis plura significata. Et ideo causa apparencie nō sumitur ex pte rei, quare dicentur fallacie in dictione

Arguit scdo Iste due fallacie non sunt distingere a fallacia amphibologie, pbat'. qā sicut amphibologia ē in oraciōe: ita etiā fallacia cōposicionis et divisionis, ergo nō distinguuntur ¶ Dico q' licet p'eniāt in hoc q' sunt in oracione: tamen differūt in alio, qā amphibologia ē in orōe eadē scdm'm materiam et formam. Iste vero due sunt in oracione eadem secundū materiam: diversa tamen secundū formam

Arguit tercio Fallacia cōposicionis et divisionis non sunt distingere fallacie inter se, pbat'. Fallacie q' accipiuntur penes multiplex potencie in orōne nō sunt multe Et vna, Et fallacia cōposicionis et divisionis sunt acceptę penes multiplex potencie in orōne, ergo nō sunt multe Et vna: et per pte quens nō erūt distingere. Maior, qā fallacie acceptę penes multiplex actuale in orōne nō sunt plures Et tū vna scz amphibologia, ergo res, tenet p'ia a simili ¶ Dico q' nō est simile, qā in

Primi Elenchorum

multiplici actuali orōis solū ē vna causa apparēte. s. in orōe mltiplici: multiplicitate potēciali sūt one cause apparēcie distingere

Arguit q̄rto Eadē est oīo cōposita ⁊ diuisa

igitur fallacia cōposicionis et diuisionis nō sunt distincte fallacie. Añs p̄batur de ista. sedentē ambulare est p̄le: que ē cōposita et diuisa. si enī hoc p̄dicatū p̄le attribuitur toti: tūc est cōposita. si autē solū p̄ti: tūc est diuisa. Itē hic. video hoīem magnū tenentē baculū. sensus cōposit⁹ est: video hoīem magnū: tenentē baculū. sensus diuisus. video hoīem tenentē magnū baculū ¶ Dico q̄ eadē oīo māl p̄f esse diuisa ⁊ cōposita s. nō fōialr

Arguit q̄nto Alicubi est cōposicio vbi nō est

fallacia cōposicionis. igit. p̄bat añs. hic. hō ē al: est cōposicio: et tamen nō est fallacia cōposicionis. p̄ma pte pater. q̄a ibi ē oīo in qua est rex: ergo ē cōposicio. p̄scda pte notū ē ¶ Dico q̄ in illa orōe. hō ē al: ē cōposicio que dicit vnionē p̄dicati cū subiecto n̄ tñ ē cōposicio de q̄ ē hic ad p̄positū: ⁊ a q̄ sumit fallā p̄posiciois

Arguit sexto Una detmiacio nō potest refer-

ri vel ordinari ad plura detmiabilia. igit dicta falsa. Añs p̄bat Idē inq̄atū idem natū est facere idem. s. quilibz detmiacio est vna. ergo tantū faciet idem. et ita detmiabit tantū vnū detmiabile. Maior ē Arist. scdo de generatione. Minor nota ¶ Dico. q̄ vna detmiacio solū refert ad vnū detmiabile. rex est vna acceptione intellect⁹: s. plnzib⁹ acceptioib⁹ accepta potest referri et ordinari ad diuersa. Et idē eodē mō se habēs solū facit idē. s. detmiacio vna p̄ q̄ addit diuers⁹ detmiabilib⁹ nō hz se vno mō

Arguit septimo In hac p̄pone. q̄cqd̄ viuūt sp̄

est: referendo iij semp: ad iij viuūt: nō est sensus diuisus s. cōpositus. ergo dicta nō sunt vera. Añs. q̄a tūc ē sensus cōposit⁹ quādo detmiacio addit detmiabili p̄cedenti: ex quo de ratione aduerbij ē q̄ suū vbi seq̄. s. addēdo sp̄ ad iij viuūt: addet vbo p̄cedēti. ḡ ibi erit sēsus cōposit⁹ et ver⁹ ¶ Dico q̄ nō requit ad sēsus cōpositū q̄ detmiacio addat vbo p̄cedēti. s. q̄ addat vbo p̄ncipaliori. tñ autē ē illd̄ vbi qd̄ seq̄. q̄a in p̄sone p̄cndit de minori extremitate: et habet se vt maior extremitas. et ergo vbi qd̄ seq̄ p̄ncipali⁹ est detmiacio itaqz sibi addita causabit sensum cōpositū

Arguit octauo Aliq̄ modi hui⁹ fallacie sunt

ex eo qd pñctio mediat inter tñios vel pñones. et isti modi hic nō enumerāt. ergo insufficiēs ē enumeracio modoz fallacie cōpōsicōis ¶ Dico qd licz tñes modi nō enūerāt hic expñse ⁊ sozāl. tñ implicite et virtualr. cōprehendunt eñ sub pñmo; vt dictū est

Utrum Fallacia diuisionis cum modis suis

sit sufficienter assignata. Pro intelligencia questiomis mote

Notandū pñmo Qd Fallacia diuisionis sic diffi-

nitur. Est idoneitas decipiendi pueniens ex eo qd aliqua orō vna et eadē scdm materiā; differens tamen scdm formā; habz diuersas fones: que credūt in sensu diuiso vā: ppter materialē idētitatē ē ei⁹: cum vna de sensu cōpōsito vā. Hoc ē tāñ dicere. Fallacia diuisionis: est idoneitas decipiendi pueniens ex idētitatē materiali orōnis cōpōsite vere cū diuisa falsa. Causa apparēcie est idētitas materialis senpotencialis orōnis cōpōsite vē cū diuisa falsa: ppter quā credim⁹: qd sicut oracio in sensu cōpōsito est vā: qd sit etiā vā in sensu diuiso. Causa defect⁹ vel nō existēcie est diuersitas formalis sensus cōpōsiti et diuisi. vel diuersitas fōnis orōnis cōpōsite et diuise. Cōmuniter autē fallacia diuisionis sic diffinit⁹. Est deceptio anime pueniēs ex eo qd aliqz pcessus racionat⁹ in⁹ credūt pbare aliquā pñonē vel inferre: propter apparentē vnitatē oracionis cōpōsite vē cum diuisa falsa in materia. quam tamen non probat nec infert propter diuersitatē sensuum oracionis cōpōsite et diuise

Notandū scdo Qd scdm Egidium modi hui⁹

fallacie sunt tres. Prim⁹. Quādo plura pñunt a pre pñicari: et subiectū potest ad illa plura referri coniunctim vel diuissim. vt Quēcūqz sunt duo et tria sunt duo et sunt tria. s; qnqz sunt duo et tria. ergo qnqz sunt duo et qnqz sunt tria. 2⁹ Minor ē duplex. qd si liqz qnqz pñitū a pre subiecti referē ad duo et tria pñictim: tñ locutio ē vā. qd duo et tria simul sumpta sunt qnqz. si autē referē ad ea diuissim: tñ ē falsa. qd qnqz nō sunt duo p se sumpta. nec tria p se sumpta. Itē. Quēcūqz sunt paria et imparia sunt paria ⁊ sūt imparia s; qnqz sunt paria et imparia. ergo quinqz sunt paria et qnqz sunt imparia. 3⁹ iōr est duplex. Quinqz enī sunt paria et imparia pñictim s; non diuissim. Partes enī simul sumpte coequant toti: s; nō diuissim. Nulla enī ps enacuat totā essenciā totius. s; oēs simul sumpte totū pñitū. Scdus mod⁹ est opposi-

Pñi

Primi Elenchorum

tus fmo. Quando plura ponit ex pre subiecti: et predicatū potest referri ad illa iunctim vel diuifim, vt sic arguendo. Qm̄e tantūdem et ampli⁹ ē tantūdem et p⁹ p⁹is equale. h̄ tantūde⁹ et ampli⁹ ē mai⁹. ergo mai⁹ ē tantūdem et p⁹ p⁹is equale. Minor est duplex. q̄a li⁹ tantūde⁹ et ampli⁹ posita a pte subiecti si referantur ad mai⁹ positū a pte predicati iunctim, tūc ē kathégorica de copulato extremo: et locutio ē va. si vō diuifim: tūc ē falsa. Si autē em̄ nō ē tantūdem p se sumptū: nec ampli⁹ p se sumptū: h̄ mai⁹ ē hec duo iunctim sumpta. Alij formāt istū paralōgismū sic. quicq̄ ē tantūde⁹ et ampli⁹ est equale et inēquale. h̄ quod ē mai⁹ est tantūdem et ampli⁹. ergo quod ē mai⁹ est equale et inēquale. h̄ sic formando palōgismū: pertinebit exēplū ad p̄mū modū

Notandū tercio Terci⁹ mod⁹ hui⁹ fallacie ē

Quando aliqua dictio ponit inter duas dictiones et potest p̄tigi cū vna v⁹ ecia cū alia. et ad istū modū sūt duo exēpla phi. Primū Quēcūq̄ posui seruū entē libe⁹ ille est liber. demonstrato ergo aliquo se: vō dicat. et te posui seruū entem libe⁹. ergo tu es liber. p̄tō falsa de seruo capto vel mancipio. Minor ē duplex. quia li⁹ entem vel cōponit cū li⁹ seruū et tūc est sensus diuifim et falsus. sc̄z q̄ existentē seruū feci libe⁹. Si vō cōponat cū li⁹ libe⁹ est sensus cōposit⁹ ver⁹. et fiat. q̄ entē et existentē libe⁹: feci seruū. Scdm̄ exēplū sic format. Quorūcūq̄ reliq̄t diu⁹ Achilles in bello centū: illa sunt plura q̄ centū. h̄ quinquaginta viro⁹ centū reliq̄t diu⁹ Achilles in bello. ergo quinquaginta sunt plura q̄ centū: Minor hui⁹ paralōgismi est duplex. q̄a si li⁹ viro⁹ cōponitur cū centū: tūc locutio ē cōposita et va: et ē sensus. q̄ Achilles de centū vir⁹ reliq̄t quinquaginta. Si autē vi⁹ op⁹ p̄tuit cū hoc quod ē quinquaginta: tūc locutio ē diuifa et falsa. et est sensus. q̄ de quinquaginta vir⁹ Achilles reliq̄t centū: quod ē imp⁹le. Cōmunes autē logici p̄mū modū hui⁹ fallacie ponūt. quādo arguit a sensu composito vero: ad sensum diuifim falsum. vt hic. necessārio hō ē al. igit hō necārio ē al. p̄ma ē va. q̄a valet tantū. hec p̄pō ē necāria. hō ē al. q̄a gen⁹ p̄dicat de specie. h̄ ista ē falsa. hō necārio est al. q̄a valet tantū. q̄ hec res hō vt so⁹ necārio ē al. et hoc est falsum (vt ip̄i dicūt) eo q̄ so⁹ p̄tingenter est al. q̄a potest esse et non esse: ex quo ē corruptibilis. Scdm̄ mod⁹ diuifionis est. quādo arguit a p̄pōne kathégorica va de copulato diuifecto. vel p̄dicationato extremo. ad p̄pōne p̄pōteticā. copulatiuā. diuifectiā. v⁹

Primi Elenchorum

secundum quod liij vel: potest capi disunctim vel disunctive

Conclusio responsalis Fallacia diuisionis cū
suis modis est sufficienter assignata: pater ex declaratione

Arguit pmo Nō sunt tres modi fallacie di-
uisionis. pbat̃ autoritate Pe. Mis. q̃ solū ponit duos ¶ Dico q̃
Pe. Mis. solū ponit duos modos in genere. possunt tamē plures
esse in specie. vel de ista controuersia antoz de modis fallaciaꝝ
ita dicatur sicut iam ante dictum est

Arguit secūdo Nō ē eadē materia oꝝonis diui-
se et cōpositę. pbat̃. materia p̃pōnis ē subiectū et p̃dicatū. s̃ o-
ratio diuisa et cōposita nō habet idē subiectū et p̃dicatū. igitur
z̃ Maior. q̃a subiectū et p̃dicatū sunt ptes materiales p̃pōnis. mi-
nor p̃atet de ist̃ dnab̃. ambulātem p̃le ē sedere. et ambulātes
sedere ē p̃le. In p̃ma subiectū ē: ambulāte solū. In sc̃da: am-
bulātem sedere. Similiter in p̃ma p̃dicatū ē sedere. in sc̃da
p̃le ¶ Dico q̃ hic materia nō accipit̃ p̃ subiecto et p̃dicato p̃-
posicionis. sen pro voce vel litteris et syllabis

Arguit tercio Fallacia diuisionis nō ē distin-
cta a fallacia cōposicionis. pbat̃. q̃a si sic maxime q̃ differēt pe-
nes diuersum modū p̃nūciādi. q̃a in cōposita ptes vniūt̃: et in
diuisa diuidūt̃. s̃ hoc nō. pbat̃. mod̃ p̃ferendi est ex pte lit-
teraz̃. syllabaz̃. et dictionū s̃ eodē sunt lfe. syllabe. et dictiones
In orōne cōposita et diuisa. igitur z̃ Maior est nota. quia diuerse
littere. syllabe. dictiones: diuersam habent placionez̃ z̃ Maior pa-
tet in exemplis forib̃ ¶ Dico q̃ in orōne cōposita et diuisa
sunt eodem littere. syllabe. et dictiones: s̃ nō eodemō ordinate
quod enim in oratione cōposita componitur. in diuisa diuidi-
tur. ergo etiam non est idem modus p̃ferendi

Arguit q̃rto Distincte fallacie habēt causas
apparecie et defect̃ distinctas. s̃ hoc non ē in fallacia cōpositi-
onis et diuisionis. z̃ Minor. q̃a causa apparecie in cōposicione est
identitas oꝝonis cōpositę cū diuisa. Et causa apparecie in diuisi-
one est identitas diuise cū cōposita. modo hoc est idem. quemad-
modum ē eadē via ab Athenis ad Thebas ¶ Dico q̃ iste falla-
cie hāt causas apparecie et defect̃ generales easdē s̃ si speciales

Arguit q̃nto Ista oꝝo. te posui seruū entem li

veram non potest esse vera et falsa secundum diversam constructionem. probatur. opposita non possunt inesse uni. si verum et falsum sunt opposita. ergo res. Maior est Arist. in predicamentis. Opposita enim et tria mutuo se expellunt. Et dico quod eadem ratio secundum se et in eodem sensu non est vera et falsa. sed bene in diversis sensibus. Et sit opposita inesse uni respectu diversorum non est inconueniens

Arguit sexto Trium et duo non sunt quicquid secundum sensum compositionis. igitur primum modus non est bene positus. probatur. Illa que differunt specie unum non fit aliud. si numeri differunt specificiter. igitur Maior. quia una species non addit alteri ut gignat terciam. ut dicit Porphyrius. Minor. quia quilibet numerus differt ab alio specificiter Unde dicit Arist. octavo methaphis. species rerum habent se ut numeri. Et dico quod duo et tria non constituent quicquid formaliter. si materia liter. i. tres unitates et due unitates simul iuncte constituent illud numerum quicquid. unitas enim replicata quicquid constituit quicquid

Arguit septimo Ratione conjunctionis copulatiue non potest fieri sensus diuisus. probatur. vnde dicitur agit secundum quod vim et naturam habet. si coniunctio copulatiua habet vim copulandi. ergo semper coniungit. et sic non quod causat sensum diuisum. Maior. quia opacio sequitur esse rei. Minor. quia dicitur copulatiua a copulando et non diuidendo. Et dico quod coniunctio copulatiua semper copulat. si quia aliquando copulat simpliciter respectu alterius tercius: tunc est sensus compositus. Si autem copulat orationes vel propositiones: tunc causat sensum diuisum. quia tunc non coniungit ea que primo coniunctio nata est coniungere

Verum fallacia accentus cum suis modis sit sufficienter assignata. Pro intelligencia questionis more

Notandum primo Quod postquam Arist. definiuit de fallacijs peccatibus secundum multiplex potencie: putat habere fieri in oratione. hic iam determinat de fallacia accentus: quod habet fieri secundum multiplex potencie. et hoc in dictione. Pro intelligencia ergo coram que dicent inferi Sciendum. quod Accens secundum Priscianum diffinitur sic. Est certa lex vel regula ad elenandum vel deprimendum syllabam cuiuslibet dictionis. Et diuiditur in accentum grauem. acutum. et circumflexum. Accentus grauis est qui deprimat syllabam. Acutus est qui acuit et elenat syllabam. Circumflexus est qui tollit. vel elenat. et deprimat. Considerat autem accentus dupliciter. Primo. Sub propriis specificis differentiis accentuum. ut grauis. acutus. et circumflexus. et sub

Primi Elenchorum

his speciebus foras diuersitatem et distinctionem in significacione dictionum per accentum enim cognoscitur diuersitas sonis in dictione. ut per dictionem media longa et media brevis. Secundo consideratur accentus sub confusionem ad unum vel ad plures: ut ad grauem vel acutum vel circumflexum. Et isto modo accentus generatur confusionem et deceptionem in dictione: ipsi respondentem. Accenti sunt itaque consideratur a grammatico quod ad esse suum et suarum species. et quod accentus debet cuiuslibet voci. Apud philosophum vero consideratur secundum quod ex diuersitate accentuum consequitur diuersitas significatorum: ad quam potest peruenire deceptio in aliqua voce: eadem secundum materiam: diuersa tamen secundum formam et modum perferendi. Quia fallacia accentus diffinitur sic. Est idoneitas decipiendi perueniens ex materiali unitate dictorum: secundum plures accentus: plura sanctorum. Causa apparet est unitas dictionis secundum materiam: plura sanctorum. Causa defectus est diuersitas accentuum: ad quam sequitur diuersitas significatorum. Communiter autem a logicis diffinitur sic. Fallacia accentus est deceptio anime perueniens ex eo quod aliquis perueniens ratio cinatus creditur concludere aliquam conclusionem propter identitatem materialis dictionis vel dictionum: quam tamen non concludit propter diuersitatem formalem eiusdem dictionis vel earundem.

Notandum secundo. Quod exempla posita in textu de fallacia accentus non sunt exempla Aristotelis. Sed translatorum. Exempla enim de sermencia istius fallacie non possunt apte transferri. nam quod in una lingua habet accentum grauem vel acutum: in alia lingua non reseruat eundem accentum. sic etiam aliqua dicta in uno idiomate perferuntur cum aspiratione: in alio non oportet quod ita perferantur. Exempla etiam duo que hic ponuntur non indicant omnes modos huius fallacie. nec apte ponuntur per modum paralogismi. Sed solum ostendunt quomodo una dictio potest regi uno accentu vel duobus. Quorum exemplorum unum est placitum aliud vero mecum. Propositioni est hoc. Metuo longas perueniente noctes Lidia dormis. In hoc exemplo committitur fallacia accentus: ex eo quod licet metuo: potest esse vel una dictio vel due partes vel tres: Si est una dictio: tunc est verbum. et sensus est. Lidia ego metuo. id est. timeo quod tu dormis longas noctes me perueniente. Si vero sunt due dictiones: sensus est. Lidia dormis longas noctes: me tuo. id est. me existere tuo perueniente. Cum vero sunt tres dictiones: sensus est. Lidia tu dormis longas noctes me perueniente. Et tunc fieret talis paralogismus. Quicunque dicit: metuo longas noctes perueniente me Lidia dormis: dicit se timere. Sed dicens me tuo longas noctes tunc non dicit se ti

mere. igitur dicens se timere non dicit se timere. solutio patet ex de-
clarat. Et replu aut metricu est hoc. Item quia nati tanti cinxerunt e-
thera nimbi. In qua ordo est multiplicitas. eo quod hec dictio quia:
potest sumi interrogatue. et tunc in fine acut. et tunc valet tantu
sicut quare vel cur. Vel potest sumi causaliter: et tunc in fine gra-
natur. et tunc valet tantum. quia. id est. causa est

Notandum tercio Quod secundum Egidium quattuor sunt
modi huius fallacie. Nec enim fallacia habet fieri in dictione: cuius p-
tes sunt syllabe. Syllaba autem potest dupliciter considerari. Primo
secundum se et in se. Secundo ut habet ordinem ad dictionem. Dicitio enim
componitur ex syllabis. Considerando syllabam secundum se quantum ad p-
sens spectat: tria ei accidunt. scilicet tempus. tenor. et spiritus. Tempus
est mora in placatione syllabe. Tenor est accensio gravis. levis. mo-
derata. vel circumflexus. Spiritus est lenitas perfectio syllabae vel
asperitas. Unde licet grammatici dicunt. quod accidentia syllabe sunt
quattuor: tamen secundum quatuor accidunt. scilicet secundum numerum litterarum: non habet
fieri fallacia. quia si non essent eadem littere in una dictione sicut in
alia: deficeret ibi causa apparitionis. quia non esset eadem vox. nec ma-
terialiter. nec formaliter aliquo modo. Secundum ergo syllabam in se
considerata accipitur tres modi huius fallacie. Quorum primus est secundum tem-
pus. Syllaba enim longa duo habet tempora. brevis autem habet unum
tempus. Si ergo aliqua dictio plura faciat. et ut unum faciat habet aliquam
syllabam longam. et ut faciat aliud: habet syllabam breuem. erit ibi fal-
lacia accentus. ut patet in hac dictione populus. secundum quam fit talis
palogismus. Vis populus est arbor. gens est populus. igitur gens est ar-
bor. Solutio. Aliiter accipitur populus in maiore. et aliter in mi-
nore. In maiore enim est prima longa. et facit arbor. In minore autem
est prima brevis. et facit gentem. Secundus modus sumitur quantum ad spi-
ritum. quia aliqua dictio aspirata: facit unum. et non aspirata: facit aliud
Et hamo aspiratus facit decipere. vel hamo capere. Hamo vero sine a-
spiracione idem est quod diligo. et secundum hoc fit talis palogismus
Quicquid hamo amat hamo capit. Katharina amat. ergo Katharina
hamo capit. Solutio. Dicendum quod argumentum non valet. quia al-
ter capit hamo in maiori quo ad aspiracionem quam in minori. Ter-
tius modus huius fallacie est quantum ad tenorem. quando aliqua di-
ctio regitur uno accentu: et tenore gravi. Aliquando vero accensio cir-
cumflexa vel acuta. ut hec dictio pendere: ut habet acutum accen-
tum: facit penam sufferre vel pati. ut autem habet accentum gravem: facit

Primi Elenchorum

penam inferre. et secundū hoc tali modo palogisat. Quosennus dignū ē pendere dignū ē penā pati. h̄ iustos viros dignū ē pendere. ergo iustos viros dignū est penā pati. Solucō. Atq; pmissam est duplex. ex eo q̄ hec dictio pendere potest pferri in media lōga vel media breui. si pmo modo: maior est vā. et minor est falsa. Si secūdo modo: maior est falsa: et minor vā. et seq̄ bene p̄cto. Si vero proferatur diuerso accentu: nihil sequitur

Notandū q̄rto Quart⁹ mod⁹ hui⁹ fallacie secundū Egidium est ex pte syllabe in cōpacione ad dictionē. p̄t aliqua vox potest esse vna dictio vel due vel potest regi vno acc̄tu vel duob⁹. vt patet in hac dictione quies. que potest esse vna dictio vel due. Et secundū hoc fit talis palogism⁹. Tu es q̄ es. h̄ quies est reges. igit̄ tu es reges. Atq; pmissay est duplex. q̄a q̄ es potest esse vna dictio vel due. Si sit dictio in vtray: maior ē falsa et minor vā. et sic bene sequit̄ p̄cto. q̄a sicut p̄cto est falsa sic aliqua pmissay. Si aut̄ sit oīo in vtray: maior ē vā et minor falsa. et sic etiā bene seq̄ p̄cto falsa. Si vō in vna teneat̄ vt dictio et in alia vt oīo: nō seq̄ p̄cto p̄pter multiplex. Itē hic. Quicūq; habet dilectionē supnā habet amorē dei. vsurari⁹ habet dilectionem sup nam. ergo vsurari⁹ habet grām dei. Atq; pmissay est duplex. eo q̄ hec dictio supnā: potest esse dictio vel oīo. Itēz hic. Quicquid dens fecit inuiste fecit inuolūtariis vel inuit⁹. racemos vel vinū fecit de⁹ in vite. ergo racemos vel vinū fecit de⁹ in uolūtariis vel coact⁹. Etia vtray pmissay est duplex. racione hui⁹ q̄ est in vite quod potest esse vel vna dictio vel due

Conclusio respōsalis Fallacia accent⁹ cū suis modis est sufficienter assignata. pat̄ h̄itas p̄clonis ex dictis

Arguit pmo Sophista nō habet p̄siderare de accentu. igit̄. pbat̄. Diuersi artifices habēt p̄siderare diuersa obiecta. h̄ grāmatic⁹ et sophista sunt diuersi artifices. igit̄ sophista nō habet p̄siderare de accentu: ex quo grāmatic⁹ de accentu determinat. Q̄ Viso q̄ non est inconueniens diuersos artifices considerare idē obiectum materiale sed non formale

Arguit scdo Null⁹ accent⁹ est grauis vl̄ acutus. igit̄ dicta nō valent. pbat̄. grauitas et lenitas vel acuitas sunt p̄p̄tates corp⁹. h̄ accent⁹ nō est corp⁹. igit̄. Maior ē Ari. pmo celi. Minor nota. q̄a accent⁹ est placio syllabe. modo placio

syllabe nō est corp⁹ ¶ Dico q̄ capiēdo grāue et acutū p̄p̄: tūc solū p̄ueniūt corpib⁹. hic vō capiūt similitudinariē. sicut em̄ illud corp⁹ dicūt grāue quod naturaliter tendit et mouet deorsū. ita accent⁹ grāuis tendit deorsū de p̄mēs syllabā. Et sicut acutū dicitur quod facilliter penetrat tacitū: sic accentus dicitur acutus: qui facilliter penetrat auditum per eleuationem syllabe

Arguitur tertio Accent⁹ nō est causa fallacie. p̄batur. Illud quod impedit deceptionē nō causat fallaciā. h̄ accent⁹ impedit deceptionē. igit̄. maior nota. minor p̄bat. q̄a ex distinctione accent⁹ cognoscit̄ diuersitas facti. cū aut cognoscit̄ diuersitas facti: nō est deceptio. vt patet in istis dictionib⁹. amo ⁊ hāmo ¶ Dico q̄ respectu cognoscentis diuersitas accent⁹ impedit deceptiōē: h̄ respectu ignorantis nō. ⁊ tūc bñ causat fallaciā

Arguitur quarto Accent⁹ nō est fallacia in dictione. p̄bat. Idoneitas decipiendi ex scriptura nō est fallacia in dictione. q̄a nō est idē scriptū et dictio. Dicitur em̄: dicūt. scriptum vō scribit̄. Sed fallacia accent⁹ est idoneitas decipiendi ex scriptura. ergo. minor ē p̄bi in textu dicentis. q̄ talis fallacia magis videt̄ decipere in scripto q̄ in placione. q̄a in scripto nō potest discerni sub qua sone dictio capiat̄: que facit diuersa sub diuersis accentib⁹. h̄ in voce et placione facili⁹ hoc cognoscit̄ ¶ Dico q̄ dictum p̄bi nō est intelligendū simpliciter: h̄ quantū ad modos in textu positos: scdm̄ alios em̄ modos p̄ueniēci⁹ potest fieri in placione q̄ in scripto. vt quādo fit ex aspiratione. ecia⁹ dato q̄ oēs modi p̄ueniēci⁹ decipiāt in scripto. tamen q̄ huiusmodi fallacia nō fit in scriptis: nisi inquantū representāt voces vel dictiones. quā⁹ diuersitas accēt⁹ ignorat̄. Ideo nō seq̄r: q̄ nō sit fallacia in dictione. ex quo causa⁹ appēcie suē accipit ex pte vocis

Arguitur quinto Fallacia accent⁹ nō distinguit ab equocatione. p̄bat in isto palogismo. Ois popl⁹ ē arbor. gēs est popl⁹. ergo popl⁹ est arbor. Est fallacia equocationis scdm̄ istā dictionē popl⁹ ¶ Dico q̄ capiēdo equocationē cōmuniter p̄ quacūq̄ pluralitate significatorum eiusdem dictionis. tunc in predicto palogismo est equinocacio. sed capiēdo equinocacionem proprie pro pluralitate significatorum: que est cū actuali unitate vocis in materia et forma: sic ibi nō est equinocacio

Arguitur sexto In isto palogismo. q̄cqd habz di

Primi Elenchorum

lectione supnā diligit deū. h̄ vsurari⁹ habet dilectionē sup nā. igitur vsurari⁹ diligit deū. nō est identitas materialis eiusdē vocis igit dicta nō valēt. pbat a n̄s. q̄a aliter scribit inquantū est vna dictio: et aliter inquantū sunt due. ergo nō est eadē dictio materialiter ¶ Dico q̄ sup nā nō est eadē dictio scdm materiam: quo ad modum scribendi: sufficit tamē q̄ est eadē quo ad p̄nūciacionem litterarū ⁊ syllabarū: que eedē p̄nūciant in vna sicut in alia licet nō eodē modo. sic eccl̄a eedē lfe scribunt: licet nō eodē mō

Arguit septimo Alicubi est fallacia accent⁹

vbi nō variat accent⁹. igit. pbat in isto palogismo. q̄cqd̄ hamat hamo capit. h̄ Katherina amat. igit Katherina hamo capit. hic non variat accent⁹. q̄a semper est p̄ma longa: hamat. vel amatur. ¶ Dico q̄ accēt⁹ capit dupliciter. Uno modo p̄p̄t vt distinguit alia accidēcia lfe. cui⁹ diffinicio habita est in primo notabili. Alio in 2do capit cōmuniter: p̄nt est definitus mod⁹ p̄ferēdi vt scribendi dictionē. et sic se extrēdit ad alia accidēcia syllabe. et sic capiēdo accentū in p̄dicto palogismo: variat accent⁹. Et isto modo debet capi accent⁹ cū dicit. q̄ sit fallacia distincta ab alijs

Arguit octauo Aliq̄s est palogism⁹ peccans

penes accentū: et nō videt sub qua specie vel modo debet cōprehēdi. pbat de isto. nullū calidū est frigidū. oīs deceptor est callidus. ergo null⁹ deceptor ē frigid⁹ ¶ Dico q̄ reducit ad scdm. q̄a ibi sit deceptio p̄ illā lfa: l: ex eo q̄ hec dictio calid⁹ potest scribi p̄ vnū l. vt duplex. si p̄ vnū: tunc minor est falsa. ergo ⁊ conclusio

Arguit nono Ordo Aristotel in ordinaciōe

fallaciarū nō valet. pbat. simplex est ante cōpositū. h̄ fallacia accent⁹ est simplicior q̄ cōposicionis et diuisionis. igit. 2d̄ maior. q̄a simpliciora sunt p̄ora p̄mo methaphi. 2d̄ minor. q̄a fallacia accentus sit in dictione cōposicionis. et diuisionis in oīone. modo dicitio est simplicior 3oio. q̄a est ps ei⁹. Et p̄fīat p̄simile in multiplici actuali. equocacio que est in dictione p̄cedit amphibologiā que est in oīone. ergo videt q̄ in multiplici potenciali p̄similiter deberēt ordinari fallacie ¶ Dico q̄ p̄h̄s nō habuit illū respectū. h̄ habuit respectū ad hoc. q̄a plures modi vsitati et difficiliore sunt scdm cōposicionē et diuisionē q̄ scdm fallac ā accentus. et ergo fallaciā cōposicionis ⁊ diuisionis p̄posuit sicut plus necessarias. Vel potest dici. q̄ fallacie in dictione: scdm q̄

etiam dictū est ante: ordināt scdm quod pl⁹ vel min⁹ habent de multiplicitate. In accentu aut min⁹ est de mltiplicitate q̄ in cōpōsitione et diuisione, quod sic patet. Licet enī tam accēt⁹ q̄ cōpōsicio et diuīso innititur unitati placionis materialiter, eo q̄ innititur unitati vocis. Et quelibet istarū fallaciaz diuersificat p lacionē foaliter, aliter tamen et aliter, q̄a cōpōsicio et diuīso diuersificat placionē ppter diuersum ordinē dictionū. Accent⁹ vō diuersificat hui⁹ modi foam ppter diuersū modū pferendi syllabarum. Et pstat q̄ mod⁹ pferēdi mag⁹ sensibiliter variat placiōz. Et p hīs fallacia accent⁹ magis habet multiplicitatē potēcialem q̄ cōpōsicio et diuīso, placio enī vt peccat p accentūz magis sensibiliter est variacioni subiecta. De q̄nto aut aliqd ē magis subiectū variacioni: de tanto pl⁹ est in potēcia. Ex quo seq̄ corollarie, q̄ est dare gradus in multiplicitate potēciali

Utz fallacia figure dictionis et eiusmodi ab

Arst. sint sufficienter assignati. Pro intelligēcia q̄stionis hui⁹

Notandū pmo Qp⁹ q̄ Arst. determinauit de fallacijs peccatib⁹ penes multiplex actuale et etiā penes multiplex potēcialē. Itā p̄ter determinat de fallacia que peccat penes mltiplex fantasticū, in quo est miōr aptitudo decipiēdi, que fallacia figure dictionis dicitur. Et hec fallacia inter ceteras fallacias in dictionē: mag⁹ appinquat ad fallacias reales siue ad fallacias extra dictionē. Unde et palogismi multi peccātes penes modos hui⁹ fallacie: peccāt p fallaciā accidēt⁹; et p fallacias extra dictionē, ymmo scdm quosdā null⁹ sit palogism⁹ in hac fallacia, q̄ nō peccat p fallaciā accidēt⁹; que est fallacia extra dictionē. Unde et ppter hoc Arst. eā in fine fallaciaz extra dictio nem posuit, et magis primā fallacijs extra dictionē. Diffinitur aut fallacia figure dictionis sic. Est idoneitas decipiēdi pueniēns ex simili terminacione dictionis vni⁹; cū simili terminacione dictionis alteri⁹. Hoc est tantū dicere. Est idoneitas decipiēdi pueniēns ex eo q̄ aliqua dictio similis alteri dictioni in terminacione: videtur habere eundē modū significādī vel fatū: cū tamē non habeat. Et q̄a papa et musa habēt eandē terminacionē: crederet aliq⁹ q̄ etiā haberēt eundē modū fandi: et essent ambo eiusdem generis: quod est falsum. Causa apparencie hui⁹ fallacie est similis terminacio vni⁹ dictiōis cū alia: ppter quā q̄s credit dictiones habere idē fatū vel eundē modū fandi. Causa defect⁹ vel

Primi Elenchorum

nō existēcie, est diuersitas dictionū in sone vel modo sandi: et diuersitas eoz quē videntur similia. Et quo patet, q̄ hec fallacia peccat penes multiplex fantasticū. Quid autē sic multiplex fantasticū dictū est ante. Cōmuniter autē fallacia figure dictionis sic diffinit. Est deceptio animē pueniēs ex eo q̄ aliq̄s pcessus ratiocinatiū credīt pbare aliquā psonē ppter dictiones similes in voce, quam tamen non probat propter diuersos modos significandi vel proprietates dictionum earundem.

Notandū secūdo Q̄ scdm̄ Egidij modū hui⁹ fallacie sunt tres. Prim⁹ modus, quādo ppter vnitatē rei significate interpretamur eundē modū sandi aut supponēdi, vt sic arguēdo quicq̄ ē al coloratū albedine est albū. s̄ plato ē al coloratū, ergo plato ē albū. Sic masculinū interpretat in neutz. Quia enim al in platone dicit eandē rem quā plato, credim⁹ q̄ plato habeat eundem modū sandi sicut al, vt sicut al neutraliter fac: sic etiā plato. Et hunc modū Arist. vocat masculinū interpretari femin vel neutrum. Itē, scdm̄ illū modū potest masculinū interpretari infemim vt sic arguendo. Quēcūq̄ res ē substācia colorata illa est alba. s̄ lapis ē substācia colorata, ergo lapis est alba. Sic ē simil pcess⁹ sicut pri⁹. Ad hūc etiā modū possunt reduci palogismi q̄ peccant penes variationē suppositiōis, vt hic, soī ē hō, hō ē spēs, igit soī ē spēs, q̄a hō in soīte ē eadez res sicut soī, credim⁹ soīrez et hōiem habere eundē modū sandi, vt sicut hō fac quale qd: sic credim⁹ q̄ soī fac quale qd: quod est falsum. Itē, mutando numez singularez in pluraez, vt hic oēs hoīes currūt, plato ē hō, ergo plato currūt. Itē arguēdo sic, al ē soī, al ē plato reijs, ergo al ē oīs hō, hic plures suppositiōes creduntur esse vna.

Notandū tercio Scdus mod⁹ est, quādo ppter vnitatē modi sandi interpretamur vnitatē rei pate. Et hic mod⁹ opponit pmo, et hūc vocat phus interpretari: quantū in quale vel ecōuerso quale in quantū. Quale em̄ quantū et substācia habēt vnitatē aliquo modo in modo sandi, q̄a omīa sūt substantiam. Quale et quantū in pterito materialiter sūt substantiā, in abstracto tamen nō habēt vnitatē, q̄a sic sūt formā tantum: que non est substācia. Quia itaq̄ scdm̄ modū sandi pōicamēta impli cant se inuicē, pnt in pterito vni de altero pōicaf ppter puenientiam illi⁹ modi sandi interpretamur vnitatē ei pate, et quod distribuūt in vno pōicamēto: credim⁹ q̄ distribuāt in alijs pōica,

mētis. vt q̄a q̄cqd ē distributiuū substantiæ: credim⁹ q̄ ectaz distri-
buit in q̄litate vel q̄ntitate et ita decipimur p̄ hūc scdm̄ modū.
vt sic arguēdo. q̄cqd heri emisti hodie comedisti. carnes crudas
heri emisti. ergo carnes crudas hodie comedisti. hic mutat qd in
quale. Itē. Quicqd heri emisti hodie comedisti. magnū bonū he-
ri emisti. ergo magnū bonū hodie comedisti. ponēdo qd solū come-
disti porciōē de eodē bone. Idē mutat qd in quantū. Itē. quan-
tosq̄ digittos heri habuisti hodie habes. s̄ decē digittos heri
habuisti. ergo decē digittos hodie habes. ponendo qd tibi sit ab-
scisus digittus. Idē mutat q̄ntitas p̄tinua in discretā. Itē hic
Quicq̄ fuisse parius fuisse hō. bis fuisse parius ergo bis fuisse
homo. Interpretamur signū distributiuū quādo esse distributiuum
quantitatē p̄tinue. Itē hic. Quicqd heri vidiisti hodie vides. albū
heri vidiisti. ergo albū hodie vides. nō valet. q̄a albū fāt p̄ modum
qualitatē: s̄ q̄cqd p̄ modū substantiæ. Itē hic. Do tibi solū denari-
um. s̄ solū denariū nō habeo. ergo do tibi qd nō habeo. nō valet.
quod em̄ fāt substantiā. solū dicit respectū cū exclusionē. vel nega-
tione altaz rez. et sic p̄cedit a relatione ad substantiā. Itēz hic.
Alis dat cito equū. et nō habet cito equū. igit̄ dat quod nō ha-
bet. nō valet. Idē em̄ dictio quod: fāt substantiā. cito aut̄ dicit
modum actus sine qualitatē. Et ita proceditur a specie vnus
predicamenti ad speciem alterius

Notandū q̄rto Q̄ terci⁹ mod⁹ hui⁹ fallacie ē
quando p̄pter puenienciā duarū dictionū in modo p̄ferendi sine
terminaciōe vocis. credim⁹ puenienciā ip̄az in re significata. vt mo-
do fandi. vt videre et secare sunt eiusdē terminaciōis. s̄ secare ē
agere. ergo videre est agere. hic p̄pter similit̄ emiacionē in voce in-
terpretamur identitatē in fato. Itē. musa et poeta similiter emi-
nātur. s̄ musa est gener⁹ feminini. ergo poeta est gener⁹ femini.
hic p̄pter puenienciā vocis interpretamur puenienciā in modo fan-
di. Et istū modū Arist. appellat faciē interpretari agēs paciēs
vel ecōuerso paciēs esse agēs. Sufficiēcia istoz tūm modoz
sic sumit̄. Dis mod⁹ fallacie figure dictionis sumit̄ ex similitudi-
ne dictionis vni⁹ cū alia. vel ergo illa similitudo sumit̄ ex p̄te vo-
cis. et sic est terci⁹ mod⁹. vel ex p̄te rei significate. et sic ē p̄m⁹ mo-
dus. vel ex p̄te modi significandi. et sic est scdus modus

Conclusio responsalis Fallacia figure dictionis: est fallacia in dictione ab alijs distincta. et ei⁹ modi: sunt
¶ ij

Primi Elenchorum

sufficienter assignari. Veritas h^o p^olōis patet ex his q̄ dicta sunt.

Arguit p^omo Nulla est fallacia figure dictionis. pbat. nulla est fallacia figure o^oonis. ergo nec figure dictionis. tenet p^oia. q̄a sicut penes alia multiplicia sc̄z actuale et potencie sumūt duplices fallacie. sc̄z dictionis et o^oonis. sic etiā debet sumi fallacia duplex penes multiplex fantastici. ¶ Dico q̄ nō oportet ponere fallaciā figure o^oonis sicut dictionis. q̄a similitudo in emulacione vocis vel modo significandi p^omo puenit dictioni sc̄dm se: et ex psequēti o^ooni. Ubicūq; em̄ est similitudo orōis cum oracione. oportet q̄ sit ibi similitudo dictionis cū dictione

Arguit secūdo Dictio nō habet figuram. ergo fallacia figure dictionis male dicitur figure. pbat. a^ois. figura est in reb^o realib^o. s̄ dictio nō est ens reale. igit. a^o maior. q̄a figura p̄ fiderat a mathematico. modo mathematicus est artifex realis. a^o minor. q̄a dictio est ens fabricatū ab intellectu. ¶ Dico q̄ figura p̄pe capta est in reb^o mathematicis et realib^o. hic v^o figura sumitur similitudinariē. Sicut em̄ figura iuxta Euclidē est que termino vel t^omis claudit. termino: vt circulus. terminis: vt triangulus. sic figura in pposito dicitur t^omiacio et finis dictionis: p quam terminacionem vna dictio assimilatur alteri. et hec similitudo t^ominaciōis potest esse in voce vel in significato vel in modo significandi. vt patet ex modis huius fallacie

Arguit tercio Fallacia figure dictionis non est fallacia in dictione. pbat. Illa deceptio que causam apparencie habet ex pte rei nō est fallacia in dictione. Fallacia figure dictionis capit causam sue apparencie ex pte rei. igit. a^o minor. q̄a capit causam apparencie ex pte significator. modo significatū est res quā vox importat. ¶ Dico. q̄ significata absolute p̄siderando et sc̄dm se. sic ab ip̄s causat fallacia extra dictionē. s̄ si p̄siderentur significata: inquantū ex significato p̄uenit similitudo dictionū. sic ex significatis causatur fallacia in dictione

Arguit q^orto Dis fallacia i dictōe peccat sc̄bz aliquod multiplex. s̄ fallacia figure dictionis non est hui^o modi. ergo. a^o minor. q̄a peccat penes multiplex fantastici. s̄ multiplex fantastici nō est v^o multiplex. ¶ Dico q̄ qdā dicit q̄ fallacia figure dictionis sic sc̄dm verā multiplicatē ē. s̄ tamen nō ita veram sicut p̄cedētes fallacie. In multiplicitate em̄ vnitas vocis

est forale. s. in fallacia figure dictionis nō ē vnitas vocē; s. solam
similitudo vocē. vnde huiusmodi multiplicitas ē quasi secundaria
respectu multiplicitatē; vbi est vnitas vocē scdm substantiā. dicit
frequentē. q. licet hec multiplicitas dicat apparet: nō tamē sic
dicat apparet: q. sit sine existencia. s. ideo. q. puenit ex similitudi
ne dictionis ad dictionē. que similitudo rei dicat fantasia rei. i.
deo multiplicitas huius fallacie dicat fantastica. pocius tamen dicē
dum est. q. fallacia figure dictionis sit solū scdm multiplicitatez
apparentem et non verā. q. in ea multiplicitate est idē nomen
vel oīo eadē pāns plura. siue sit eadē materialiter et in potentia
siue foraliter et in actu; quod in fallacia ista nō ptingit. nō em
vna et eadē vox est multiplex ad agere et ad pati. vel ad quātūz
et quale. Et ad argumētū dicat. q. licet multiplicitas apparet
non sit ea; tamē sufficit ad decipiendū. ppter similitudinē em vni
us dictionis cum alia; potest aliquis credere identitatem earūz
in modo significandi vel in significato

Arguit qnto Fallacia figure dictionis nō di
stinguit a fallacia accidentis. pbat. q. idē palogism⁹ in quo ē fal
lacia figure dictionis: in eodē etiā est fallacia accidentis. vt patet
de isto. soī ē hō. hō ē spēs. igit. soī ē spēs. ergo rē. ¶ Dico q. idē
palogism⁹ materialiter potest esse in diuersis fallacijs: sed
non eadem ratione et formaliter. per illud ergo non sequitur q.
fallacia figure dictionis et accidentis sint eadem fallacia

Arguit sexto Res vnius pōdicamēti nō potest
mutari in rez alteri⁹ pōdicamēti. pbat. Essencie pōdicamētoz sūt
impmixte. s. illa que pmiscēt simul sunt mixta. igit. Maior est
Aristo. pmo posterior. ¶ Dico q. res diuersoz pōdicamētoz non
miscentur scdm substantiā et entitatē. s. hic fit mencio de muta
cione que fit per subsumptionem. sic q. sub signo distributio vni
us predicamenti subsumitur dicibile alterius predicamenti

Arguit septimo In isto palogismo. qnto scilicet
q. digitos heri habuisti hodie habes. s. decēz digitos heri rē.
nō mutat res vnius pōdicamēti in aliā. igit. vni exēplū nō valz. p
batur aūs. q. quātuscūqz est questiuū pōdicamēti quātitatē. r de
cem etiā est de genere quātitatē. ¶ Dico q. licet ibi nō mutatur
res vnius pōdicamēti in rez alteri⁹ pōdicamēti scdm gen⁹. tñ bñ
scd. spēs. q. qntitas pinnā r discreta sūt diuersę spēs subalēne

Primi Elenchorum

Arguit octauo Mutatio vni⁹ generis in aliud
 nō causat fallaciā figure dictionis. patet. qā legē bene. oīs hō est
 al. s; pater est hō. ergo pater est al. p̄lo est vā. qā pater est al. qd
 de suo semie genuit sibi simile scdm spēm. et minor ecia est vā. qā
 dicitur scdm phisicor. hō generat hōem et sol. vbi p hōem intel
 ligit pater. et maior ecia vā. Mortū aut est q hic mutat gen⁹ sub
 stantie in gen⁹ relacionis. ergo videt q variatio vni⁹ generis in
 aliud nō causat fallaciā figure dictionis ¶ Dico q distinguēda
 est minor. scz hec. pater est hō. vel em pater capit p materiali. i.
 p substantia in qua est paternitas: sic pcedit minor. nec ibi muta
 tur vni⁹ gen⁹ in aliud. vel pater capit p formal. i. p respectu. et sic
 minor est falsa. et est fallacia figure dictionis

**Quam tantum septem sint fallacie extra di
 ctionem.** Pro intelligēcia questionis more

Notandū pmo Qu postq; definitū est de fal
 lacijs in dictione. quot sint. quot modos quelibet habeat. que
 causa apparencie. et que causa defect⁹ vniuscuiusq; Itā pter vi
 dendū est de fallacijs extra dictionē. que sunt septe vt patebit
 Unde notā dū est. q fallacie extra dictionē sunt que accipiunt
 causas appēcie sue ex pre rei. Et dicūt ex dictō. nō q fiat sine di
 ctōib⁹ absolute. s; qā causas sue appēcie nō hnt ex pre voc⁹ et di
 ctōis: s; ex pre rei. Et qā logic⁹ nō p̄siderat res absolute: s; p̄side
 rat ipas vt sunt dicibiles et p̄dicabiles. vel vt p̄sermonē p̄cant
 Ideo dicūt fallacie extra dictionē. et nō simpliciter fallacie rei.
 Considerandū ecia est: q sicut in fallacijs in dictionē causa ap
 parencie sumit ex pre alieni⁹ vnitat⁹ que est in dictione: sic q ge
 neraliter identitas sermonis vel dictionis in pre vel in toto: ē
 causa apparencie in fallacijs in dictione. ex qua vnitare segnt
 idoneitas decipiēdi vt dictū est. Sic similr est in fallacijs extra
 dictionē. vnitatis rei scdm vna⁹ prem est causa apparencie in eis
 Et diuersitas scdm aliā pre: est causa defect⁹ Et em inferi⁹ di
 cetur Idoneitas decipiēdi in fallacijs extra dictionē non su
 mirat ex vnitare voc⁹ et diuersitate rei. sic em nō distinguerētur
 a fallacijs in dictione. nec ecia sumit ex diuersitate voc⁹ et vni
 tate rei. talis em cōpositio et cōplexio nō haberet similitudine⁹
 cum vō elencho. qā deficeret a forma syllistica. vt hic. oīs gladi⁹
 est acut⁹. mucro est ensis. ergo mucro est acut⁹. Qōstat aut ex di

etis. q^d palēch⁹ debet habere similitudinem cū vero elencho
Notandū scdo Q^d distinctio fallaciā extra
dictionē scdm quosdā sumit penes generales p^oiciones entis.
Ens em̄ multipliciter diuidit^r. et scdm diuersas diuisionē ei⁹ su-
mun^t. diuerse fallacie extra dictionē. Prout em̄ ens diuidit^r in
ens p^ose et ens p^o accidēs: sumit fallacia accidēt^{is}. put^r v^o ens di-
uidit^r in ens p^ofectū et imp^ofectū: hinc in ens simpliciter et se-
cundū q^d: tūc sumit fallacia a dicto scdm q^d ad simpliciter. put^r
v^o ens diuidit^r p^oposita et nō opposita: sumit ignorancia elen-
chi. put^r v^o ens diuidit^r p^o idē et diuersū: sumit fallacia peticiōis
p^oncipij. put^r ens diuidit^r p^o p^ous et posteri⁹: sumit fallacia p^ont^{is}. p^o
ut ens diuidit^r in causas et causatū: sumit fallacia scd⁹ nō causas
vt causas. put^r v^o ens diuidit^r iⁿ vnā et mltā. sumit fallacia scd⁹ plures
interrogaciōes. vt vnā facere. et q^d p^o q^d he fallē recte dicūt ei⁹ dicti
onē. q^a eaz diuisiō capit penes id q^d ē iⁿ re. vt penes diuisiōē ent^{is}
Notandū tercio Q^d scdm Egidij. numer⁹ fal-
laciā extra dictionē potest sumi alio modo vt penes causas de-
fect⁹. qua deficiūt a v^o elencho. Ut em̄ ante ostēd⁹ est Ad elēchū
requiruntur tria. scz. illacio. p^obacio. et p^odictio. Secūdu^m quod ex
go est peccatū p^otra v^o elenchū: sumit numerus fallaciā extra
dictionē sic. Q^uis defect⁹. vel est in illacione. vel p^obacione. vel p^o-
dictione. Si p^onm. hoc est dupl^r. Aut in illacione syl^olistica aut
non syl^olistica. Si p^omū. hoc est dupliciter. Aut in illacione syl^olisti-
ca scdm formā syl^oli ostēd⁹ hinc: sic est fallacia accidēt^{is}. Aut ad im-
p^ole: sic est fallacia scdm nō causas vt causas. Si in illaciōe non
syl^olistica. hoc est tripliciter. Aut ex habituōine t^omini ad t^ominū
sic est fallacia scdm q^d ad dictū simpliciter. Vel antedē⁹ ad p^o-
sequens: sic est fallacia p^ont^{is}. Vel p^oponis ad p^oponē: sic ē fallacia
scdm plures interrogaciones vt vnā facere. Si v^o defect⁹ sit in
p^obacione: sic est fallacia peticiōis p^oncipij. Si in p^odictione: sic
est fallacia ignorācie elenchi. Et aduerte q^d fallacie extra dicti-
onem sunt in duplici ordine. Quedā sunt p^oncipales. et quedam
min⁹ p^oncipales et annexae p^oncipalib⁹. Principales sunt q^ueror
vt accidēt^{is}: a scdm q^d ad simpliciter: ignorācia elenchi: petici-
ōis p^oncipij. Alię v^o min⁹ p^oncipales. vt fallacia p^osequent^{is} que
reducitur ad accidētis secundum non causam vt causam. que
reducit^r ad peticiōē p^oncipij. scdm plures interrogaciones vt v-
nam. que reducit^r ad ignorāciā elenchi vt ad scd⁹ q^d et simpl^r.

Notandū q̄rto Quia fallacie extra dictiones
sunt multe. et inter multa debet esse ordo. ubi enim nō est ordo: ibi
non est bonū. Ideo vidēdū ē qualiter ille fallacie ordinant. Ubi
Sciendū q̄ in eis attendit̄ ordo scdm idoneitatē decipiendi. et
maior ē vnitatē vel identitatē. Et q̄a vnitas substantialis: que
ab Aristotele q̄nto methaphi. vocat̄ identitas: est maior alijs v
nitatib⁹. sc̄z illa que est in qualitate et quāritate. ideo et per p̄s
fallacie que sumūt scdm vnitatē substantialē alijs recto ordine
debēt p̄poni. Sic itaq; q̄a fallacia accidentis plus habet de ido
neitate decipiendi. Dicit enim Arist. in terti. q̄ scdm hāc fallacia
artifices et omnino scientes ab inscijs redarguunt. Ideo recto
ordine fallacia accidentis est p̄ma in ordine. postea ponit̄ fallacia
a scdm q̄o ad simpliciter: p̄pter identitatē inferēt̄ imperfecti ad il
latū. que est quasi identitas p̄ ad totū. Tercio ponit̄ fallacia i
gnorācie elenchi que minus a p̄a recedit. nō enim peccat p̄ p̄a
h̄ elenchū. q̄a nō est vā p̄dictio. Quarto ponit̄ fallacia p̄ntis p̄
identitatem ascedēt̄ ad p̄s que ē substantialis. Quinto ponit̄
fallacia peticonis p̄ncipij: ubi est vnitas in quāritate. Sexto et
septio ponit̄ nō causa vt causa. et sc̄z plures interrogaciones vt
vnā: in q̄b⁹ est vnitas in qualitate. Sed q̄a p̄uentēcia similitudi
nis in p̄to est maior q̄ in mō interrogādi. ideo fallacia sc̄z nō
causaz p̄cedit fallaciā sc̄z plures interrogaciones vt vnā facere

Conclusio responsalis Tantū septē sunt falla
cie extra dictionem. Veritas hui⁹ p̄conis patet ex dictis

Arguit p̄mo Nulla est fallacia extra dictionē
igit. p̄bat̄ ois fallacia p̄siderat̄ a logico vel sophista. h̄ logic⁹ nō
est artifex p̄siderās res. ergo nulla est fallacia extra dictionē: sed
poti⁹ dicende sunt esse in dictione. Ad id. q̄a tres sunt artifices
reales. methaphisic⁹. mathematic⁹. et phisic⁹. sicut tres sunt sci
encie reales. sexto methaphi. ¶ Dico q̄ logic⁹ non p̄siderat res
absolute et secundum se. sed bene vt significantur per voces et
vt sunt dicibiles et predicabiles

Arguit sc̄do Nulla est fallacia extra dictionē
p̄bat̄. ois fallacia fit in disputatione. h̄ res ad disputationē fer
re nō possum⁹. h̄ loco rez vtimur nomib⁹. ergo nō erit aliqua fal
lacia sine dictione ¶ Dico q̄ fallacie iste dicūt̄ extra dictionem
non q̄ fierēt simpliciter in reb⁹ et p̄ res. h̄ dicūt̄ extra dictionē

propter causam superius dictam

Arguitur tercio Ois fallacia fit p argumētatio-
nem sophisticā. h argumētatio quelibet est ex pponib⁹ et non ex
reb⁹. igit ois falla est in dictione et nulla extra dictionē. Maior
patet. Minor. qā ois disputatio fit ex pmissis et pcone. modo p
misse et conclusiones sunt propositiones. vt dicitur primo prio-
rum ¶ Nec ratio soluitur sicut precedens

Arguitur quarto Videt^r q iste fallacie debent dici
reales. pbat. Effect^r debet denominari a sua causa. h iste fallacie
sumūt causam apparecie a reb⁹. ergo denominari debet. a re. Et
pfirmatur. fallacie que accipiūt causam sue apparecie ex pte di-
ctionis: dicuntur fallacie in dictione. ergo a simili: fallacie os-
centur reales. que accipiūt causam apparecie ex pte rez ¶ Vi-
co q hoc argumentū habet aliquā apparenciā. si fallacie extra
dictionem haberent causam sue apparecie res absolute. h hoc
patet esse falsum ex dictis

Arguitur quinto Nō sunt septē fallacie extra di-
ctionē. pbat. Not modis dicitur vñū oppositor tot modis et
reliqui. h false in dictōe que opponūtur fallacijs extra dictionē
sunt tñ sex. ergo. Maior p pma pte pat^r qā ens reale et rationis
opponūtur. modo dictio et res habent se sic. Sz p scda parte. q
sint tantū sex fallacie in dictione: patet ex dictis ¶ Dico q illa
maior intelligitur de verē oppositis et foaliter. h false in dictōe
et ex dictōe nō opponūtur foalr. qā poti⁹ sunt spēs disparte

Arguitur sexto Ordo in fallacijs nō valet. pba-
tur. Illa fallacia inter fallacias extra dictionē debz esse pma q
magis peccat h elenchū vñū. h falsa ignorācie elēchi maxime pec-
cat et oficit a vō elēcho. igitur illa erit pma et ita nō falla acci-
dēt. Maior. qā false extra dictōe capiūtur ex eo q deficiūt a
vō elenchō. vt dictū ē in notabili tercio ¶ Dico q nō ē idēz ordi-
nare fallas extra dictionē et accipere nñē eaz. Licet ergo nūme-
rus fallaciarum illaz capitur penes peccatum et defectum a ve-
ro elenchō. non tamen oportet q ordo ex eodem accipiatur

Utrum fallacia secundum accidens ab Aristo-
tele cum eius modis sit sufficienter assignata. Pro intelli-
gencia questionis mote

Primi Elenchorum

Notandū pmo Quod p^o q^o p^obus in textu enūtera
nit fallacias extra dictionē septē. eandē defīniat de pma scz de
fallacia accidētis. que vt dictū est deficit a vō elencho in inferen
do. que etiā est tanq^z pncipalis inter alias. modo de pncipalio
rib⁹ debet esse p^o defīniacio. Pro intelligēcia ergo eorū que in
ferius dicentur. Sciēdū q^z Accidēs capitur tripl^r. Primo. p illo
q^z dicit naturā accidētis. quomō Porph^r i^o in p^odicabilib⁹ diffinit
accidens dicens. Accidēs est quod adest et abest pter corruptio
nem sui subiecti. Et sic distinguitur accidēs p^o substāciā. Substā
cia em̄ est res p se existēs. Accidens vō: res in alio. Dicit em̄ acci
dens: quasi cadēs ad aliud. vt ad subiectū. vel cadēs ab alio. q^z
a substācia. Et sic nō capitur hic accidēs. q^z ea que sunt in pmo
modo dicendi p se: nō sunt accidēcia. eo q^z sunt de q^oitate et esse
cia rei. et tamen in illis cōmittitur fallacia accidētis. Scdo ca
pitur accidēs cōmuni⁹ p omni illo quod ē extra essenciā et natu
ram vel intellectū alicui⁹. et sic inferius etiā de p^ocamēto sub
stancie dicitur accidens supior⁹. inferi⁹ et nō ē de essencia supio
ris: s^z poci⁹ ecōuerso. Et sic hō dicitur accidens animalis. et sō
hōmīs. Sō em̄ nō est de actuali intellectu hōis. q^z om̄e inferi⁹
est in suo supiori potēciatū. Tercio capit^r accidēs magis cō
muniter p extraneo: p illo scz quod ē extraneū alteri nō absolu
te: s^z inquantū stat sub aliquo tercio. et sic nō solū inferi⁹ accidit
supiori s^z etiā sup⁹ inferiori: equalia equalib⁹: cōmunia cōmuni
bus. Et si sō p^oiderat sub illo attributo quod est in diuīdū. tunc
homo accidit sōi. Accidēs pmo modo dictū aliq^z vocāt accidēs
absolute. scdo modo dictū accidēs respectu vni⁹. tercio mō acci
dens respectu terci⁹. In fallacia itaqz accidētis accipit^r accidēs
tercio modo. quod accidēs dicit^r trāsumptiue: ad similitudinem
accidētis pmo modo dicti: quod est ens in alio. Quia sicut illud
accidēs est extraneū suo subiecto: q^z est alteri⁹ gener⁹. ita illud
accidēs in pposito habet extraneā habendū ad rem subiectā
vel ad attributū. Nā cōpatū vni: est alteri extraneū. Et istū acci
dens de quo est ad ppositū sic diffinit. Est quoddā extraneū qd ē
in pte idem et in pte diuersum ab aliquo. Et si sō p^oiderat vt in
diuīdū vel sub intencione indiuidui. tunc hō ē ei⁹ accidēs. eo q^z
sic est ei extraneū: quod p^oim puenit cū eo: et p^oim discōnenit ab
eo. Si em̄ sō p^oideret scdm esse tale: vt est suppositum nature. sic
homo puenit ei. q^z natura humana est in sōite. sicut qdlibet vte ē

in suo singulari. Si autē considerat soī sub intencōe individui. tūc ei homo non convenit. quia homo est vlt et non individuum

Notandū scdo **Q** in fallacia accidenti tria sunt necessaria. scz attributū. res subiecta. et accidēs. Attributū est illud quod attribuit alicui. vt spēs respectu hūi quod est homo Cū dico hō ē spēs. Res autē subiecta est que pmo subiicit attributo alicui in actu vel aptitudine. Accidēs autē qd fit iā dictum est. Quomodo autē hec tria accipiēda sunt in palogismis affirmatiuis Egidi⁹ docet modū dicēs. **Q** res subiecta debet esse medi⁹ terminus: et minor extremitas accidens: et maior extremitas attributum. vt hic. hō ē spēs. soī ē hō. ergo soī ē spēs. Res subiecta ē homo. accidēs soī. et attributū spēs. Seq̃ corollarie pmo. q aliter accipit res subiecta in palogismis fallacie accidenti: et aliter in syllogis. Nā in syllo et maxime in pma figura: minor extremitas magis habet rationē subiecti vel rei subiecte q̃ medi⁹ termini. tamen in hac fallacia medi⁹ termin⁹ dicit res subiecta. q vt subiicit maiori extremitati: accidit sibi p̃dicari de minori extremitate. Seq̃ corollarie scdo. **Q** in palogismo negatiuo: accepto attributi accidenti et rei subiecte est reducēda ad syllogism affirmatiuū. Artificiali⁹ em̃ est aliqd considerare in sua radice et origine. cū vō negatiua ex affirmatiua sumat robur: assignāda erūt illa tria scdm̃ reductionē ad palogismū affirmatiuū. vt patet de isto negatiuo. hō ē spēs. soī nō ē spēs. ergo soī nō ē hō. Res subiecta est ibi hō. soī est accidēs. et attributū est spēs. Et licet hō in p̃dicto palogismo nō est medi⁹ termin⁹. sufficit tamē. q hō sit terminus medius in palogismo affirmatiuo: a quo iste palogism⁹ negatiuus sumit robur et virtutē. Seq̃ corollarie tercio. **Q** nō ē va sententia aliquorū dicentiū. q mediū aliquādo potest esse attributum. aliquādo potest esse res subiecta. Credebāt em̃ q̃ eque pmo et p̃se essent assignāda ista tria in palogismo affirmatiuo et negatiuo. Sed vt patet ex intencione Arist. hec directe et pmo sūt in affirmatiuo: et ex p̃nti in negatiuo p reductionē ad affirmatiuū. Nō em̃ dicit in textu. q ista falla fieret. quādo attributū remouetur vel pareat abesse. S; fit falla accidenti dicit Arist. quādo attributū pat̃ inesse et attributū inesse rei subiecte et accidenti. Seq̃ corollarie quarto. **Q** in omni palogismo affirmatiuo peccante p fallaciā accidenti: res subiecta est medi⁹ termin⁹. Unde sic forādo palogismū. substantia est ens. qualitas est ens. ergo qualitas ē

subſtācia. Ens eſt res ſubiecta. Seq̃ corollarie q̃nto q̃ hic res ſubiecta nō capiſ p ſubiecto p̃pōnis vt qdā opinaſ. In dicto em̃ palogiſmo: res ſubiecta eſt ens: et tamē nō eſt ſubiectū p̃pōis ſ p̃dicatū. Cap. 1. ergo res ſubiecta p ſubiecto intencionis vel attribuciōis. Quociēſcūq; em̃ aliquid trahiſ ad ſtādū ſub aliq̃ itēciōe vt attributo: p̃t dici id qd ſubijciſ tali intēciōi. In hac ergo p̃pōe ſubſtācia eſt ens. licet ens non ſit ſubiectū p̃pōnis. tamē q̃a trahitur ad ſtādū ſub intencionē ſubſtācialitatē: dicit ſubiectū tali intencioni. Nec om̃ia dicta ſunt ad intencionem Egidij

Notandū tercio Q̃ fallacia accidenti diffiniē

ſic. Eſt idoneitas decipiēdi pueniēs ex p̃ciali identitate accidentis cū re ſubiecta: p̃pter quā crediſ: q̃ illud quod attribuitur vni attribuenđū eſſet alteri. quod tamē nō oportet: p̃pter p̃cialem diuerſitatem vni⁹ ad alter. Cauſa apparēcie et nō exiſtēcie: eſt p̃cialis identitas accidentis cū re ſubiecta. Cauſa defect⁹ eſt p̃cialis diuerſitas eorūdeꝝ: p̃pter qd nō oportet attribui vni qd attribuitur alteri. Cū em̃ vni ſubiecto multa accidunt: nō oportet q̃ om̃ia que dicūt de vno: etiā dicāt de alio. ſic em̃ om̃ia: vt dicit Ariſt. in tertio: eſſent eadē. Cōmuniter aut̃ diffiniſ ſic fallā accidētis Eſt deceptio anime pueniēs ex eo q̃ p̃pter extēmitatē p̃ſectiōis vel diſtinctionē cū medio credūt p̃porcionabiliter inter ſe p̃iūgi vt diſiūgi. vel de medio p̃dicari p̃iūctim: de quo p̃dicāt diuiſim. cū talis p̃ſectio vel diſtinctio nō eſt vā veritate argumētacionis. De modis aut̃: vni⁹ fallē aduerte: Q̃ ſcōm̃ quosdā hec fallacia habet tres modos. Pri⁹ eſt. vt ſup̃iora accidunt inferiorib⁹. vel econuerſo. Scd⁹ eſt. vt p̃uerſibilia accidunt p̃uerſibilib⁹. Terci⁹ eſt. vt accidēcia accidunt ſubiectis. Tamē vt dicit Egidij: in om̃ibus palogiſmis hui⁹ fallacie eſt vna ratio ſoꝝaliter. Semp̃ em̃ habet eſſe hec fallacia ex eo. q̃ mediū ſtat ſub aliquo attributo: reſpectu cui⁹ alia accidunt ei. Sicut ergo ſi vna dictio equoca ſcarer diuerſas ſubſtācias. alia vō ſaret diuerſa accēcia. et ſcia ſaret ſubſtāciā et accēſ. ſi talia ſata hērent dicte dictōs ſimplr equoce. nō facerēt diuerſos modos equocaciōis. q̃a eſſet vna rō equocaciōis in oib⁹ ill. ſic ſoꝝalr et p̃ ſe loquēdo oēs palogiſmi h⁹ fallē nō faciunt niſi vnū modū. licz mālr et ſcōz qd poſſūt diuerſos modos facere. idō p̃hs assignās modos h⁹ fallē ſolū ponit duos palōs deſeruiētes huic fallacie. primus. Echoriſcus eſt alter ab homine. et choriſcus eſt homo. ergo choriſcus eſt alter a ſe

Secūdo palozism' p quē pbat maior pmt: est iste. Choris' ē alter a soīre. soīres est homo. ergo choriscus est alter ab homine.

Pro lacioz tamen huius fallacie determinacione

Notādū q̄rto Qz licet Egidi' dicat qz solū for maliter vn' est mod' hui' fallacie. Petr' tamē Idū. ponit distin cte modos huius fallacie accidentis. Prim'. Quādo aliqd ve re dicī de aliquo predicato et p hoc credī vere dici de subiecto quov tamen est diversū a subiecto. vt hic. omīe es est naturale. statua herculis est es. ergo statua herculis ē naturalis. natura le em pōicatur de ere. et ppter hoc attrit. nī statue de qua pōica tur es. cum tamen statua et es sunt diversa formaliter. cū nullū naturale est artificiale. vt dicī scō phisicoz. Unde dicendum. qz mediū nō tenetur vniforiter in maiori et in minori. s̄ tenetur se cundū identitatē que est in pre et nō p se: et ita p accidens. Si militer hec est fallacia accidentis. cognosco choriscū. et chorisc' est veniens. ergo cognosco venientē. scō nō seqtur. qz licet. co gnosco choriscū: scdm se et absolute vel vt mihi not' est: vel vt loci' me'. nō tamē seqt qz ego cognoscā eū sub illo accidēte quod est venire. Cognoscere em venientē sub ratione venientis: est co gnoscere aliquē scdm illā racionē qua dicitur veniens. Aliqs autē dicitur veniens. qz pīne accedit et applnat. Possū ergo co gnoscere coriscū et nō cognoscere eum. nec habere pceptū de eo vt est veniens. Similiter hic est fallacia accidentis: triangul' ha bet tres angulos equales duob' rectis. s̄ isocles est triangul'. ergo isocles habz tres angulos rectos. Iste sylus est bon' dyalecti co. qz est ex veris. s̄ est sophist' demonstratori. Demonstrator em demonstrādo p̄am passionem de subiecto: demonstrat eā de su biecto pmo et immediato. modo isocles nō est pmi subiectum et immediatū hui' passionis. habere tres rectos. s̄ ipse triangulus est ta le subiectū. habere em tres angulos inest isoceli p triangulū. vt declaratur pmo elemētoz Euclidis. et pmo posteriorz. Scdus mod' hui' fallacie puenit ex eo. qz aliqd cōmune pōicatur de du obus: qz est idē in pre et diversū in pre. et ppter hoc credī illa duo eadē esse int se: cū tū sint diversa. vt soī ē hō. plato ē hō. g' soī ē plato. simīl' hic. hō ē al. asin' ē al. g' asin' ē hō. Itē h. iste ē aliqd. asin' ē aliqd. g' iste ē asin'. Terci' mod' puenit ex eo. qz ex aliqb' diuisim sumptis indebite infert aliqd p̄unctū scōz accidēs vt iste est albus. et iste est monachus. ergo iste ē alb' monachus

Primi Elenchorum

Similiter hic, iste canis est tuus, et iste canis est pater, ergo iste canis est pater tuus. Item hic est pater et est pater filii, igitur pater est pater filii, hic est nugatio. Similiter hic, iste est al et est rationalis, ergo iste est rationale animal, similiter est nugatio. Causa omnium horum: quare in istis non sequitur conclusio ex premissis, quia ex diuersis non inferitur coniunctum, quando diuersa accidentia repugnancia predicantur de se inuicem, vel quando arguitur in predicatis propter accidentia talibus, aut committitur nugatio, aut variatur determinatio. Constat autem quod aliquid istorum committitur in exemplis dictis.

Conclusio responsalis Fallacia accidenti et eius

modi ab Aristotele sunt quatuor assignati, scilicet vitas conclusionis ex dictis.

Arguit primo Fallacia ista non debet dici fallacia accidenti, igitur, probatur, ab illo fallacia debet nomen accipere penes quod habet fieri, sed ista fallacia habet fieri ex partiali identitate extremorum cum medio, ergo debet dici fallacia medij et non accidenti. Minor patet ex dictis.

Arguit secundo Videtur quod hec fallacia debet dici fallacia attributi vel rei subiecte, igitur non accidenti, probatur, quia in ista fallacia est ita bene attributum et res subiecta: sicut accidens, ymmo qua ratione dicitur fallacia accidenti, eadem ratione deberet dici fallacia attributi vel rei subiecte. **¶** Dico quod hec duo argumenta vix concluderent, si hec fallacia pueniret ex parte medij absolute, vel ex parte rei subiecte vel attributi, sed puenit ex accidentali habitudine eorum cum medio, et ideo inde nomen sumit.

Arguit tercio Nulla est fallacia accidenti, probatur, nulla est fallacia anime, igitur nulla accidenti, tenet prima, quia si vnus oppositorum fuerit in natura: etiam et reliquum. **¶** Dico verum argumentum concluderet, si accidens hic caperetur ut dicitur singulariter pro subiecto, sed hic capitur communiter per extraneo.

Arguit quarto Inferius non accidit superiori, probatur. Pro quod se est nulli accidit, sed inferius se est, igitur est. Maior est Aristotelem primo philosophorum, et commentator dixit, illud quod in vno est substantia in alio non est accidens, minor patet de sorte. **¶** Dico quod illud quod vere est nulli accidit: accedens capiendum primo modo: tamen bene secundo, vel tercio modo.

Arguit quinto Superiora non accidunt inferioribus.

Probat. Illud quod accidit alicui nō ē de essencia ei? neq; p se pmo modo sibi puenit. s. supiora sunt de essencia inferior; et eis pmo modo p se pueniūt. ergo. m̄ maior nota. m̄ minor pmo postero. ¶ Dico q; maior intelligit de accidente accepto p se: et nō capiēdo accidens pro extraneo Contra

Arguit sexto Supi? nō accidit inferiori capiēdo accidēs p extraneo. igitur solucio nō valet. pbat aī s. Anum extrancoz nō pōtea de alio. s. supi? vere pōicat de suo inferiori ergo supi? nō est extraneū inferiori. m̄ maior. qā hec ē falsa. hō est alin?. m̄ minor est Arist. septimo methaphi. et pmo postero. ¶ Dico q; supi? absolute nō est extraneū ad inferi?. s. tamē cōpatue. Unde licet supi? et inferi? sint idē realiter. tamē qā differūt racione: aliquid potest cōpetere inferiori: quod vt sic nō cōpetit et puenit superiori. respectu ergo illi? terciū attributi quod puenit inferiori et nō superiori. tūc supi? accidit. i. extraneū inferiori. Et quo p̄t. q; solū in his que sunt ita synonyma: quod nec re nec racione differunt non potest contingere fallacia accidentis. In omnibus autem alijs contingere potest

Arguit septimo Accidens nō est illud qd est in pte idē et in pte diuersim ab aliquo. ergo diffinicio accidentis nō valet. Aī s. qā si sic: seq̄ret quod in quolibet syllo esset accidēs Cōseq̄ēs falsus. Sc̄q̄la pbat. qā in quolibz syllo mediū est in pte idē et in pte diuersus ¶ Dico: licet in omni syllo mediū p̄tim pueniat et p̄tim differat ab extremis. tamen in omni bono syllo non accipit vt pueniēs et differēs ab extremis. s. in vtrazq; p̄missaz tenet sub vna racione: et nō sub diuersis. qā alias nō seq̄ret p̄cto neq; vniō sine cōbīnacō extremitatū int se in p̄clōe

Arguit octauo Sic arguēdo. Corisc? est alē ab homie. corisc? ē hō. ergo corisc? ē alter a se. nō ē fallacia accidenē. ergo exēplū p̄hi nō ē pueniens. Aī s. pbat. qā est fallacia p̄ seq̄ēt? pnt arguit a p̄sitione p̄seq̄ēt? ¶ Dico q; nō est inconueniēs in eodē palogismo esse plures fallacias. vnde Egidius dicit. q; ibi cōmittit̄ triplex fallacia. aliter tamen et aliter. Est em̄ ibi p̄seq̄ēs. vt arguit a p̄sitione p̄seq̄ēt?. nō em̄ valet. Est alē ab hoīe. ergo est alter ab hoc homie vt a seip̄o. Est ibi accidēs p̄nt variat̄ mediū. nō em̄ est idē hō qd est corisc?: et a quo corisc? ē alter. Est etiā ibi figura dictionis. qā p̄pter p̄crecionē hui? termi

Primi Elenchorum

ni homo. p. qnā p. rectionē hō trahit iad' p. dicandū de corisco. cre-
dim' q. hō fecit hoc aliqd. sicut et corise'. Q. si ver' esset: hō non
staret nisi pro corisco. propter quod si coriscus esset alter ab ho-
mine. sequeretur q. esset alter a se

Etz fallacia a scdm qd ad simpliciter cū eius
mod' ab Ari. sic sufficiēter assignata. p. intelligēcia q̄stiois mote

Notandū pmo Q. postq. p. bus definiuit de
fallacia accidēt': que peccat p. tra elenchū vt illatiu' est. p. ter de
terminat de fallacia a scdm qd ad simpliciter. et de fallacia scdm
ignoranciā elenchū: que peccat aliquo modo p. elenchū vt est p. di-
ctiu'. Et pmo de fallacia scdm qd ad simplr. Unde dictū simplr
in p.posito capis p. dicto sumpto sine defmīacione diminūtē. vn-
de et scdo thopic' dicit. simplr dico qd sine addito dico. Sed di-
ctum scdm quid: est dictio sumpta cū aliqua defmīacione dimi-
nuente. vt hō mortu'. Et dicit scdm qd vel in p. p. a. q. a talis def-
minacio in p. p. a. nō infert dictū simpliciter. ex eo q. est diminūtēs
vel p. uans racionē dicti simplr. Est aut' defmīacio diminūtēs mlti-
plex. Quedā em̄ est p. trahens id cui addit ad modū p. is inte-
gralis. Et cū dicit. alb' scdm dentes. Scdm dentes est defmīa-
cio diminūtēs de albo et p. hēns ipm ad p. tē integralē: q. a p. oen-
tes. Scda est defmīacio diminūtēs: que facit teneri id cui addit.
p. eo cui p. uenit in p. p. e. vt cū dicitur ens in opīnionē sine eius opī-
nabile. Dimidit em̄ ens. penes ens in animā et extra animā. sed
ens dicit de ente scdm animā in p. p. e. et p. poster'. Per p. us aut'
et p. p. e. dicit de ente extra animā. Tercia est defmīacio diminū-
ens: p. hēns id cui addit ad modū p. is in modo. vt cū dicit oculus
pictus. vel hō mortu'. pict' diminuit de oculo. et est ocul' pict':
quasi p. is in modo respectu oculi. Quarta est p. hēns id cui addit
ad modū p. is in loco. vt bonū ē mactare patrē in trinalis. Quin-
ta est p. hēns id cui addit ad modū p. is in tēpe. vt cū dicit. bonum
est ieiunare in quadragesima. Sexta est defmīacio diminūens
importās p. dicionē respectu alicui'. vt cū dicit. diuicie non sunt
bone abtinenti. Et secundum has omnes determinaciones prin-
git paralogizare in ista fallacia. vt dicetur inferius

Notandū scdo Q. fallacia a scdm qd ad sim-
pliciter diffinit sic. Est idoneitas decipiendi p. ueniens ex p. ciali
p. dicitate dicti scd' qd ad dictū simplr. p. p. quā credim'. q. vñ se-

quatur ad aliud. et tamen nō sequitur ppter dinerfitatē pcialēz eo
rum inter se. Causa apparencie est pcialis identitas dicti scdm
quid cū dicto simplr. Causa defect⁹ et nō existencie est pcial di
nerfitas dicti scd; qd cū dicto simplr. Qñ scd; Bñ. i. textu. dicti scd;
qd ⁊ dictū simplr vidēt esse idē. eo qd sūt pcia ⁊ i dictiōe parz diffe
rūt. tamē nō est idem esse scdm qd et simplr. vñ nō esse scd; qd ⁊
non esse simplr. Cōmuniter autē diffinitur sic. Est deceptio a se p
ueniēs ex eo qd ppter apparentē inclusionē rationis dicti simplr
in dicto scdm qd credit⁹ pñā esse bona a dicto scdm qd ad simplr
vel ecōuerso. que tamen nō est bona ppter insufficientēz inclusio
nem illi⁹ rationis dicti simplr in dicto scdm qd vel econuerso.

De modis autē hui⁹ fallacie dicit Petr⁹ Hñ. qd tot sūt quot mo
dis pñgit alicui accedere defmiacionēz diminuentem. Et hoc
fit quibz modis. Prim⁹ scdm ptez in modo diminuentēz. vt non
sequitur. hō mortu⁹ est. ergo hō est. Similiter hic. chimera est ens
imaginabile. ergo chimera est ens. qā imaginabile diminit de
ratione ei⁹ quod est esse. Et iste mod⁹ fit secundū ptez subiectinā
Secund⁹. secundū ptez integralez. vt Ethiops est alb⁹ scdm den
tes. ergo ethiops est alb⁹. Terci⁹ fit in his que sunt ad aliqd. vt
diuicie non sunt bone abutenti. ergo diuicie nō sunt bone. Licet
enī diuicie nō sunt bone cōpate ad aliqd. tamen in se sunt bone
Quart⁹ mod⁹ fit secundū vbi sine scdm locū. vt bonū est interficere
patres in trinalis. ergo bonū est interficere patres. Et bonū
est vti dieta in loc⁹ egrotantis. ergo bonū est vti dieta. Quint⁹
mod⁹ fit scdm quādo. vt bonū est ieiunare in quadragesima. er
go bonū est ieiunare. Similiter. bonū est cape alicui medicinā la
tina tpe egritudinis ergo bonū est capere medicinā latatinaz.
S; ad cognoscendū modos hui⁹ fallacie mag⁹ ad intēciōez phi

Notādū tercio Qd scdm Egidijū hec fallacia
tripliciter potest pñderari. Primo quantū ad opposita que pos
sunt pcludi p hanc fallaciā. Secūdo quantū ad modū pceden
di. Tercio potest pñderari ratione materie vel terminorūz ad
quos applicari potest talis fallacia. Secundū hoc ergo mod⁹ fal
lacie hui⁹ possunt tripliciter accipi. Nā p cōpacionēz ad opposi
ta possunt distingui tres modi hui⁹ fallacie. Et pñm⁹ mod⁹ fit. qñ
do p hanc fallaciā pcludi t opposita dōctoria. De quo pñs dat
duo exempla. Primū. Anteqd est opinabile illud est. s; quod non
est: est opinabile. vt chimera. ergo quod nō est: est. Scdm exem

Primi Elenchorum

plum sic potest forari. Quod nō est hō non est. vt chimera. aliquid est quod nō est hō. vt asin⁹. ergo aliquid est quod nō est. Hic nō sequitur. qā nō est idēz nō esse secundū qd et nō esse simpliciter. quod enim nō est hō vt asin⁹: deficit ei aliquid p̄tendere esse. et nō est secundū qd. potest tamen esse simpliciter. Secundus mod⁹. vt p̄ eā concluduntur opposita p̄uatiue. vt Ind⁹. vel Ethiops est alb⁹ scdm dentes. et nō est alb⁹ scdm faciēz. ergo indus est alb⁹ et nō est albus. Hic apparenter p̄cludit⁹ opposita p̄uatiue. Nō albū autē hic sumi debet vt est p̄uatio albi. Terci⁹ mod⁹ vt p̄ eā p̄cludit⁹ opposita p̄ie. vt sol⁹ ē alb⁹ scdm pedem. et ē niger scdm manū. ergo est alb⁹ et niger. Sed si p̄siderat⁹ hec fallacia quantū ad modū p̄cedendi. qā p̄cedit a dicto scdm qd ad simpliciter. sic modi huius fallacie sunt duo. Annūq̄ em̄ cōmittit⁹ hec fallacia nisi p̄pter incōgruā et indebitā additiōē. Et hoc fit duob⁹ modis. Pri⁹. Quia ip̄a ē incōgrua et incōpetēs simplr. vt hō mortuus. ergo hō. Vel scdo. qā licet additio sit cōpetēs: nō tamē cōpetenter additur qā addit⁹ scdm p̄tē a qua totū denominari nō debet. vt hic hō ē alb⁹ dentē. ergo hō est alb⁹. Tercio potest cōpari hec fallacia ad materiā specialē et ad finis circa quos vsat⁹. et sic p̄ueniunt distinguī qnq̄ ei⁹ modi. q̄ omēs accipiūt scdm quod in diuersis finis et materijs inueniunt⁹ defectio et defect⁹. Prim⁹ mod⁹. scdm qd p̄uatio deficit a forma. vt hō mortu⁹. ergo hō. Secundo. p̄tē potencia deficit ab actu. vt dicendo al⁹ in potēcia. ergo al⁹. Terci⁹ mod⁹ scdm qd materia deficit a forma. quociensq̄ ergo aliquid sumptū materialiter: infer⁹ vt foraliter: deficit p̄tē scdm qd. vt dicendo. latro vult sumere pecuniā. pecuniā ē bonū. ergo latro vult bonū. Latro em̄ vult bonū materialiter. qā vult id quod in se est bonū. foraliter tamē vult malū. qā vult bonū illud malo modo. Quart⁹ mod⁹ est ex eo q̄ps deficit a toto. vt in dñs. i. ethiops ē alb⁹ i dentib⁹. ergo est alb⁹. Quint⁹ sumit⁹ ex eo q̄ intenciones p̄tē ea que sunt enia apud aliam: deficient a veris reb⁹. vt chimera est opinabilis. ergo chimera est. Posset addi sextus mod⁹. vt similitudines reb⁹ deficient a reb⁹. vt non valet. est al⁹ pictū. ergo est al⁹. Iste autē terci⁹ mod⁹ accipiendi modos hui⁹ fallacie est q̄si p̄ accides respectu aliorū modorū. Ideo p̄bus nō innuit istos quinq̄ modos iuxta terciā viam. sicut innuit modos iuxta primas duas vias

Notandū q̄rto Quia sicut arguēdo a scdm quid

Questio Quartadecima Sol. 102

ad simpliciter committitur fallacia. ita quando ex eo quod est simpliciter inferitur id quod est secundum quod. committitur eadem fallacia et non alia distincta a priori. Ut sicut committitur fallacia dicendo. homo mortuus. ergo homo. Ita eadem fallacia committitur dicendo. homo. ergo homo mortuus. Eadem enim est via ab Athenis ad Thebas. et a Thebis ad Athenas. In dictis etiam modis procedendi defectus semper idem est. quia in sufficienti inclusio unus dicti in alio. Si vero obijcias de compositione et divisione. quod ille constituit distinctas fallacias. Respondetur. quod non est simile de compositione et divisione et secundum quod et simpliciter. Compositio enim et divisio non habet defectus similes. nec eosdem. sed magis habet defectus oppositos. Nam per se loquendo: semper quando composita est vera: divisa est falsa: et e converso. ita quod ubi fallit compositio soluit divisio: et e converso. Sed in fallacia secundum quod et simpliciter non est sic. Si enim processus a secundum quod ad simpliciter est malus. non oportet quod processus a simpliciter ad secundum quod sit bonus. et ita ubi deficit processus a secundum quod: non soluit processus a simpliciter. immo uterque potest esse defectus. ut patet in exemplo dicto. Si iterum obijcias. bene sequitur. homo mortuus. ergo homo. ergo ibi non est aliqua fallacia. probatur autem. quia bene sequitur. homo mortuus. ergo mortuus. ergo etiam bene sequitur. homo mortuus. ergo homo. tenet prima. quia ex homine albo potest inferri et homo et albus. et ergo a simili videtur. quod ex homine mortuo: potest inferri et homo et mortuus. Quod autem bene sequitur. est homo mortuus. ergo mortuus. patet. quia dicendo. homo mortuus. ibi homo stat per hominem secundum quod. modo homo secundum quod quid non dicitur mortuus. Respondetur quod non est simile de albo homine. et de mortuo homine. Quia quod dicitur aliquid addit alicui: et unus est diminutivus alteri: ibi potest inferri diminutivum. non autem absolute potest inferri illud cuius est diminutivum. Cum itaque mortuum additum homini: diminuat et tollat rationem hominis. ergo ex illo dicto homo mortuus potest inferri mortuum non autem homo. Albus autem ita addit homini. quod non tollit rationem hominis. Ergo ex illo conuncto. homo albus: utriusque potest inferri: Patet itaque quod non est simile.

Conclusio responsalis Fallacia a secundum quod ad simpliciter cum eius modis est sufficienter assignata. patet veritas conclusionis ex dictis.

Arguitur primo Non est ponenda fallacia a secundum quod quia ad simpliciter. igitur. probatur autem. quia non est ponenda fallacia a simpliciter ad secundum quod. ergo nec e converso. tenet prima. quia non videtur ratio diversitatis: quare ponitur fallacia a dicto secundum quod ad simpliciter et e converso non. **¶** Dico quod sicut ponitur fallacia a secundum quod ad simpliciter: ita a simpliciter

pliciter ad secundum quid, non tamen oportet, quod ergo sint due fallacie distinguere, ut tam dictum est in notabili quarto

Arguit secundo Si fallacia secundum quod et simpliciter esset una fallacia, ergo sequeretur, quod quando esset fallacia procedendo a secundum quod ad simpliciter, quod etiam ibidem esset fallacia a simpliciter ad secundum quod: primum falsum, probatur, quia dicendo, hoc non est homo, ergo hoc non est, ibi est fallacia a secundum quod, et tamen econverso dicendo, non est, ergo non est homo: est bona prima, quia a superiori negato ad inferi. Item hic est fallacia a secundum quod ad simpliciter, hoc est opinabile, ergo hoc est, et tamen econverso bene, sequitur, hoc est, ergo est opinabile, quod etiam est potest opinari esse, licet non econverso. ¶ Dico quod fallacia secundum quod ad simpliciter dupliciter potest considerari. Primo, ut et nulla fallacia admisceatur, sicut in tali processu est solus fallacia a secundum quod ad simpliciter. Secundo, prout dicitur, ut aliqua fallacia ibi admisceatur, si ergo arguendo a secundum quod ad simpliciter, ut aliqua fallacia ibi admisceatur, si ergo arguendo a secundum quod ad simpliciter, prout dicitur, ibi aliqua fallacia alia, non est inconueniens ibi econverso, procedere a simpliciter ad secundum quod, ut patet in primo exemplo argumenti: ubi admisceatur fallacia prout arguendo a destructione antecedentis. Secundo si nulla alia fallacia admisceatur: sicut non valet a secundum quod ad simpliciter sic nec econverso. Illud etiam quod est secundum quod: est prout rationem illi, quod est simpliciter, non ergo oportet quod illud quod est simpliciter: sit secundum quod. Quartum vero ad secundum quod exemplum potest distinguere. Opinabile potest capi dupliciter. Uno modo, pro illo quod potest opinari et sic ens opinabile potest esse ens simpliciter. Alio modo potest capi pro illo quod tantum habet esse in opinione, ut sunt entia ficta et sic ens opinabile dicitur ens diminutivum: et non potest predicari de ente simpliciter. Unde sicut non sequitur, hoc est opinabile, ergo hoc est, ita nec econverso sequitur, hoc est, ergo hoc est opinabile

Arguit tertio Procedendo a dicto secundum quod ad dictum simpliciter non est aliqua fallacia, probatur, ab inferiori ad superius, ut apte in modo ad totum arguitur sine fallacia, si secundum quod est inferi ad dictum simpliciter, igitur arguitur sine fallacia. Minor nota. Minor, quia est minus sumptus cum additione est inferior ad seipsum sine additione, ut dicitur regula logice, modo hic est sic. ¶ Dico quod duplex est determinatio. Quodammodo dicens tantum quod est prima, et talis causat preterit in modo sine inferi, et non facit aliquam fallaciam. Quodammodo vero est determinatio in qua est diminutivum vel prout rationem dicti simpliciter, et talis causat hanc fallaciam et addita alteri: facit dictum secundum quod quod et non partem in modo vel inferius

Arguit q̄rto A scdm qd ad simplr arguendo
nō est fallacia. pbat. nūl^o loc^o dyalectic^o est falla. s̄ arguendo a
dicto scdm qd ad simplr est loc^o dyalectic^o. igit^r m̄sior. q̄a loc^o
dyalectic^o et sophistic^o sunt modi et loci distincti. m̄sinor ē Ari.
scdm rhopie^s ¶ Dico q̄ arguēdo a scdm qd ad simplr cū determi
natione tantū p̄rahēte sit loc^o dyalectic^o. vt hic. hō alb^o currit.
ergo hō currit. Sed arguēdo a scdm qd ad simplr cū determi
natione diminūte vel p̄uāte: sit loc^o sophistic^o. Et ita nō ē incōue
niens enūde locū esse dyalecticū et sophisticū scdm̄ diuersum modū

Arguit q̄nto Processus Aristotel. est insuffi
ciens. pbat. q̄a nō ponit fallaciā scdm̄ quale et simplr. similit^r scdm̄
quantum et simpliciter ¶ Dico q̄ comprehendit hoc sub secun
dum quid ad simpliciter. capiēdo quid cōmuniter

Arguit sexto Arguēdo a scdm qd ad simplr
bene valet. pbat. hic bene seq̄. iste est cris^o scdm̄ crines. igit^r est
cris^o. q̄a imp^ole ē aīis esse vez sine p̄sequēte ¶ Dico q̄ bene va
let cū determinatione quē determinat sibi certā p̄e subiecti. qua
lis est cris^o p̄icipes criniū. similiter similitas respectu nasi

Arguit septimo Hic nō est falla a scdm̄ quid
ad simplr. iste est cris^o scdm̄ caput. ergo iste est cris^o. Ergo etiā
hic bene seq̄. Indus est alb^o scdm̄ dentes. ergo ind^o est alb^o. et p
p̄sequens exemplū p̄ns datū nō est p̄ueniens. tenet p̄sa. q̄a nō vi
detur ratio diuersitat^s: ex quo vtrōbq^s cōpat^r accidens ad p̄tem
subiecti ¶ Dico q̄ licet vtrōbq^s cōpat^r accidens ad p̄tem subie
cti. s̄ nō eodez modo. cū enī dicitur. iste est cris^o scdm̄ caput. cō
pat^r accidēs ad p̄e subiecti. a quo accidentē totū h̄z d̄nominari
Sed cū dico. ind^o est alb^o scdm̄ dentes. cōpat^r accidens ad su
biectū et partem a quo totum non habet denominari

Arguit octauo Bene valet arguere. Ind^o est
alb^o scdm̄ dentes. ergo ind^o est alb^o. pbat^r. manente eadez sa
cione terminoz argumentū bene valet. s̄ ideoz fat alb^o in aīce
dente et p̄sequente. igit^r. m̄sior nota. q̄a manente eadez can
sa manet ideoz effect^o. modo facio est causa vitat^s et falsitat^s ap̄o
num. m̄sinor. q̄a termin^o vbiq^s ponitur eque multa feat. vt di
cit vna regula logice ¶ Dico q̄ vbiq^s terminus ponitur eque
multa fat facione essentiali. nō aut op̄ret q̄ etiā accidentalī. mo

Primi Elenchorum

do dico qd foalitas arguendi nō solū attenditur penes facionez
essencialez: s; etiā accidentalez. vt est restrictio. ampliaco. his em
uariat; nō valet p̄na. sic in pposito ppter determinacionez im ppe
dictam: modus arguendi predictus non valet

Arguit nono Nō esse hoiez est nō esse simplr
ergo arguēdo. nō ē hō. ergo nō ē. nō pcedit a scōz qd ad simplr. z
ita exēplū scōz: de mō pcedēdi p̄dictoria p hāc fallā: nō ē pueni
ens. Aī s pbat. qd esse hoiez ē esse simplr. g' nō esse hoiez ē nō es
se simplr. tenet p̄na. qd nō videt rācio dīnēstāt; ¶ Dico q nō
est simile. qd in affīratiuis simplr ex eo accipitur: qd dicitur sine
addito. vt illud quod est hō: simplr potest dici q sit. Sed in ne
gatiuis: cū negacio nō dicit aliqz naturā in qua possit reserua
ri rācio pncipalitāt; nā potest dici simplr tale illud quod est p̄n
cipaliter tale. s; tantū illud dicitur simplr tale: qd est vtr tale. vt
illd est simplr nō ens qd est nullū ens. et illud est simplr nō sub
stancia quod est nulla substantia. Et qd quod nō est hō: nō ppter
hoc est nullū ens. ergo nō esse hoiez nō erit non esse simplr

Utr fallacia scōz ignoranciā elēchi z ei' mo
di ab Arist. sint sufficēter assignati. p̄telligēcia q̄stionis hui'

Notandū pmo Q̄phus definīando de fallā
ignorācie elēchi pmo offōit q̄ter hec fallā habz fieri. Scōdo diffi
nit elenchū. Tercio ostendit modos hui' fallacie. Unde quantūz
ad p̄mum dicit. qd illi palogismi dicūtur peccare scōm ignorāciā
elēchi. qd peccāt scōz omīssiōez alicui' p̄tictē posite ī diffīnitōe ve
ri elēchi. Vbi sciēdū. qd Ignorācia elēchi p̄ capi duplr. Vno mō.
vt ē fallā general. Elench' em claudit in se sylly. Et ita qd qd pec
cat p̄tra syllym peccat p̄tra elenchum. sicut qd qd p̄dicat ali' p̄o
cit homini. qd rācio aīalis reseruat in hōie. Qū itaqz oīs fallā
peccet aliquo modo p̄ syllym. sic oīs peccabit p̄ elenchū et sic igno
rancia elenchī dicētur fallacia generalis. Scōdo capitur speciali
ter et p̄pe inquantū peccat p̄tra p̄dictiōz et p̄tra p̄diciones reg
fitas ad p̄dictiōez: Elench' em p̄tra racionez sylly addit p̄dictio
nem. Et isto modo ignorācia elenchī capitur hic. Sciendū eti
am. qd Ignorācia scōm p̄m p̄mo posterioz est duplex. Quedam
em est ignorācia simplic; negacionis. vel pure negacionis. quā
do aliqz n̄hil scit de aliqua re. vt laye' indoctus in geometria
habet ignoranciā pure negacionis de reb' geometricis. Alia aut

est ignorantia prae dispositionis, quando scit alius aliter apprehendit rem quod est ut est assensus huius. Non omne totum est maius sua parte. Et ista est duplex. Quedam simplex, que fit sine discussionis et syllogismo, ut assensus huius, celum non est. Alia autem est composita, que fit per syllogismum et discussionem a premissis ad conclusionem, ut sic arguendo, linee recte possunt concurrere, linee parallele vel eque distantes sunt linee recte, ergo linee parallele concurrunt. Ignorantia autem elenchi non est ignorantia pure negationis, nec ignorantia composita, sed est ignorantia simplex: quod fit per ignorantiam alicuius particulae requirite ad verum elenchum.

Notandum secundo. Quod prius in textu diffinit sic elenchum. Elenchus est dictio unius et eiusdem non nominis tantum, nec rei tantum, sed nominis et rei simul non synonymi: sed eiusdem, ex his quae data sunt de necessitate, non enumerato eo quod erat in principio, ad idem, secundum idem, similiter, et in eodem tempore. Pro qua diffinitione intelligenda advertendum, quod quia elenchus ut etiam dictum est in prima questione habetur est dictio, non quilibet, sed eiusdem et conclusa per syllogismum. Ideo in diffinitione ista ponitur aliqua particula que conveniunt elenchum in quantum est dictio, ut sunt ille unus et eiusdem non nominis tantum sed rei et nominis, et hoc secundum idem ad idem, similiter et in eodem tempore. Alique vero particula ponitur que et conveniunt in quantum elenchus est dictio evidens, ut non synonymi sed eiusdem nominis. Alique vero ut elenchus est talis dictio: que est conclusa per syllogismum: ut ex his quae data sunt de necessitate, non enumerato eo quod erat in principio. Propter quod patet quod dictae particulae non suppone ponuntur in diffinitione elenchi. Pro cuius tamen distinctioni elucidatione advertere. Quod in dicta diffinitione ponitur undecim particulae. Primo dicitur, quod elenchus est dictio, id est, syllogismus dictionis, quod quomodo sit intelligendum dicitur est in prima questione libri elenchorum. Secundo dicitur, unus et eiusdem ei quod scilicet subiecti et unus predicati, si enim non esset unus subiectus et unus predicatus: non esset dictio, ut non homo mortuus currit, et alius homo currit. Dicitur tertio, non nominis tantum, et hoc dicitur propter equivocum, in equivocum enim est unum nomen sed non eadem res, et ergo ibi non est dictio. Discrepans est ens, quod canis non est ens. Dicitur quarto, nec rei tantum, et hoc dicitur propter synonyma. Synonyma enim sunt eandem rem: licet non sit idem nomen, ut asinus Tullius Cicero. Unde hic non est dictio, asinus currit, Tullius non currit. Dicitur quinto, sed nominis et rei sit: non synonymi sed eiusdem, per hoc quod datur intelligi, quod in dictione apponens debet precipare utroque termino: et scire eandem rem, et er-

Primi Elenchorum

go si pōnes nō p̄ciparet vtroq; t̄mio. et si finini non significarent idem nō esset p̄dictio. vt hic. ois hō currit. qdā hō nō ē aīnus. vbi nō manet idēnomen et eadē vox in p̄dicato. Et dicēdo ois de? est. qdā de? nō est: equocādo lī est in prima et scda: non esset p̄dictio. Dicit sexto. ex his que data sunt ex necessitate. qā hoc est de racione sy. li. vt dicit p̄mo priorum: modo elench? ē bonus sylus. Dicit septimo. nō p̄numerato eo quod erat in p̄ncipio. i. ad elenchū vey requisit q̄ in eo nō debet esse peticio p̄ncipij. qā elench? est sylus p̄batiū. modo vbi est peticio p̄ncipij: ibi nō est aliqua p̄bacio. Dicit octauo. ad idem: qā si alicubi nō argueretur ad idem nō esset elench? s̄ fallā ignorācie elenchi. Dicit nono. scdm idē. ex eadē causa. Decima p̄ticula est similiter. Undecima. pro eodem tempore. De quibus quattuor particulis exēpla ponentur circa modos huius fallacie

Notandūtercio Q fallacia ignorācie elenchi

Est idoneitas decipiēdi pueniens ex omīssione alicui? quattuor p̄ticulay in diffinitione elenchi positay. ad idem. scdm idē. similiter. et in eodē tempe. Alij aut diffiniūt sic. Est deceptio pueniens ex eo quod p̄pter apparentē obseruacionē aliquay p̄dicionū ad elenchū requisitay: credit̄ pcludi p̄dictoriū respōdētē. quod tamen non pcludit̄ p̄pter omīssionē alicui? quattuor p̄dicionū requisitay ad p̄dicionē. Causa appencie est p̄ueniēcia cu vā p̄dictiōē p̄obseruacionē aliquay p̄dicionū p̄dictionis. Vel meli? est apparens obseruacio p̄dicionū ad p̄dicionē requisitay. Causa defect? et nō existencie. est omīssio alicui? p̄dicionis requisitay ad p̄dictiōē. Et qā de racione forali elenchi est p̄dictio. hec cū p̄ticula vt dictum est ante: dat spēm et cōplet inā racionē elēcho. Ideo penes p̄ticulas illas que seruiūt p̄dictioni recte: accipiunt̄ modi huius fallacie. qb? peccatū sit p̄tra verā p̄dicionē. Sūt aut p̄ticule ille quattuor. et scdm hoc erūt quattuor modi hui? fallacie. Prim? mod? quādo non arguit̄ ad idem. vt duo sunt duplū ad vnū. et duo nō sunt dupla ad tria. ergo duo sunt duplū et nō duplū. nō sequitur. qā duplū in p̄missis nō sumit̄ ad idē. qā in p̄ma ad vnum et in scda ad tria. sic aut idē respectu dīuerfor nō est incōueniens esse duplū et nō duplū. Si obijcias. Sicut cum est p̄uacio forme absolute a termino absoluto. seq̄ et p̄uacio a quolibet subiecto. vt negato alali ab homīe: negat̄ a quolibet hoīe. Sic etiā videt̄ q̄ puata forma respectina: seq̄ p̄uacio forme a quolibet ad quod

Questio Quindecima Fol. 105.

habet respectū. Et p̄ n̄s. illud quod nō est duplū ad aliqd: non potest esse duplū ad aliqd. ergo male dictū est. q̄ idē sit duplū et non duplū respectu diuersoz. Respōdet. q̄ nō est simile: in negacione absoluti et respectiui. q̄ in negacione absoluti vel p̄uacione. intelligit actualiter v̄lis negacio. zacione cui⁹ seq̄ et inferitur negacio a quolibet supposito. Sed in respectiuis nō intelligitur talis negacio. et p̄ n̄s ex p̄uacione tali: nō potest inferri negacio p̄ quolibet ei⁹ supposito. Secūdo mod⁹. quādo nō arguitur scdm̄ idē. vt soz ē dupl⁹ ad platonē scdm̄ latitudinem. et soz non est dupl⁹ ad platonē scdm̄ longitudinē. ergo soz est dupl⁹ ⁊ nō ē dupl⁹. nō seq̄. q̄ nō sumit duplū scdm̄ idē. q̄ in p̄ma scd̄ latitudinē in scda scdm̄ longitudinē. Terci⁹ mod⁹. quādo non arguitur similiter. vt soz currit velociter. et soz non currit abilitate. ergo soz currit et nō currit. nō seq̄. q̄ nō est similiter. Quart⁹ mod⁹. quādo arguitur scdm̄ idē temp⁹: vt soz legit heri. et soz nō legit hodie. ergo soz legit et non legit. non seq̄. q̄ non est se cundū idē temp⁹. In p̄ma enī pat̄ temp⁹ p̄teritū. in scda temp⁹ p̄sens. Seq̄tur corollarie p̄mo. Q̄ sic arguendo. hō ē spēs. et null⁹ homo ē spēs. ergo homo ē spēs: et nō ē spēs. est fallacia ignorācie elenchi penes terciū modū. q̄ non est similiter. variat enī suppositio. in p̄ma hō supponit simplr. et in scda p̄sonaliter. Seq̄tur corollarie scdo. q̄ sic arguendo. man⁹ mea ē clausa in vna hora. et man⁹ mea non est clausa in alia hora. ergo manus mea est clausa et non est clausa. est fallacia ignorācie elenchi penes quartū modū. Seq̄tur corollarie tercio. q̄ sic arguendo. soz videt scdm̄ oculū et soz non videt scdm̄ aures: ergo soz videt et non videt. est ignorācia elenchi penes scdm̄ modū. q̄ non est scdm̄ idē. Seq̄tur corollarie quarto. q̄ sic arguendo. celū mouetur circulariter. et celū non mouetur recte. ergo celū mouetur ⁊ non mouetur. est fallacia ignorācie elenchi penes terciū modū. Seq̄tur corollarie q̄nto. q̄ sic arguendo. om̄is homo est indiuiduū. homo non est indiuiduū. q̄ v̄t. igitur soz est indiuiduū et non indiuiduū. est fallacia ignorācie elenchi penes terciū modū. q̄ non est similr. q̄ in maiori homo capitur p̄ suppositū. et in minori p̄ v̄t.

Notandū q̄rto Q̄ p̄bus in textu cōponendo hāc fallam ad fallacias in dictione dicit. p̄pter p̄uenienciā quā habet hec fallacia ad fallacias in dictione: aliqs trahet eam ad illas fallacias. q̄ vt dicit Egi⁹ dupl⁹ potest intelligi. P̄mo. q̄ in

Primi Elenchorum

hac fallacia videtur committi equocatio. nā cū arguim^r. aliquid
esse duplū et non esse duplū. qā est duplū scdm latitudinē et non
scdm longitudinē. vel qā est duplū hoc modo et non alio modo
videmur cōmittere equocationē. qā videtur qd duplū sit equocō
ad diversos modos dupli. merito ergo hec fallā videtur trahi ad
fallacias in dictione. qā videtur in ea cōmittere equocatio. Scdō
potest sic intelligi. Quia hec fallā speciali modo videtur peccare
p^rter dictionem. Fallacie vō in dictione magis deficiūt a vā dⁱ-
dictione q̄ falle extra dictionē. Quod sic patet. qā ad dictionē
requiritur affirmatio et negatio eūsdē de eodē. s̄ in fallacijs
in dictione quibz seruetur vnitās vocū in materia et forma. aut in
materia tantū. nulla tamen repitur vnitās rei. Sed falle extra
dictionē sumūt causam appencie ex p^riali identitate rei. et cau-
sam defect^r. ex p^riali diuersitate. Quē ergo in eis saluatur alq̄ i-
dentitas rei: quā identitatez requirit dictionē. sequitur qd falle extra
dictionē non tantū deficiūt in vā dictione: sicut falle in dicti-
one ergo ista fallā maiorez habet appenciā cū palogismis in di-
ctione. et ita videt trahi ad illas fallacias. Ex hoc tñ non infer^r
qd sit in dictione. qā causa appencie et defect^r sumit ex p^rte rei

Conclusio responsalis Fallacia ignorancie e-
lenchi cum suis modis est sufficienter ab Aristotele assignata.
Veritas conclusionis patet ex his que dicta sunt

Arguit p^rmo Elench^r nō est dictionē. igit diffi-
nicio elenchi non valz. Quis pbat^r. qā oīs elench^r est syl^llus. sed
nulla dictionē est syl^llus. igitur elench^r non est dictionē. Adinor. qā
in syllo est ordinatio tū re: terminor. s̄ in dictione non est talis
ordinatio. vt patet de se ¶ Dico v^r argumentū pcluderet. si e-
lench^r esset dictionē formaliter qno modo capitur p^rmo pibezentias
sed elench^r est contradictio. i. syllogismus contradictionis: con-
cludens vel probās contradictoriorum negatum a respondente

Arguit scdō Nulla est fallacia ignorancie e-
lenchi. pbat^r. nulla est fallā syl^lli. igitur nulla est fallacia elen-
chi. tenet p^ria. qā elench^r est syl^llus. Quis pbat^r autorita. Aris.
hic p^rmo elenchor. q̄ nullā fallaciā dicit syl^lli. alias em̄ Aris. esset
insufficiens ¶ Dico qd p^rus fallaciā syl^lli ponit implicite. qā eā
comprehendit sub fallā elenchi. palogism^r em̄ peccās p^rter illa-
conem tantum. dicitur fallacia syllogismi. tamen etiam dicitur

elenchi inquantum elenchus est syllogismus

Arguitur tertio Fallacia ignorancie elenchi non
est specialis fallacia, pbat. generale nō est speciale. h fallā igno-
rancie elenchi ē generalis. igit nō est specialis: et minor patet. qā
omēs fallacie reducūt ad eā tamq ad generalē vt postea dicet
¶ Dico q ignorācia elenchi potest capi dupl. Quo modo. pro
ōmissione cuiuscūq pncipale in diffinitione elenchi posite. et sic ē
fallacia generalis. Alio modo capit specialiter pōmissionē alicu-
ius pōsitiōis requirite specialiter ad pōsitiōnē. Et hoc modo igno-
rancie elenchi est specialis fallacia. et ita capitur hic

Arguitur quarto Videt q ois fallacia potest dici
ignorācia elenchi. ergo nō tantū ista que peccat ptra alib pnci-
palā requirā ad pōsitiōnē. Aliis pbat. qā omīs fallā peccat ptra
vex et echū. ergo quelibz poterit dici ignorācia elenchi ¶ Dico
q sicut illud quod pōdit aiali etiā pōdit homini. qā ratio aialis
reseruat in homie. tamen illud specialiter pōdit homini qd pō-
dit racōnali. quod ē differēcia specifica homis. sic in pposito. illud
specialiter peccat ptra elenchū quod peccat ptra pōsitiōnē. quā
addit elench' supra syllog. cuiusmodi ē hec fallā. et non alie que
peccāt ptra syllog. inclusiū in elenchō. Et ppter hoc fallā ista per
quandam anthonomasiam vocatur ignorancia elenchi. Aliē ve-
ro fallacie forciuntur alia nomina

Arguitur quinto Fallacia ignorancie elenchi nō di-
stinguit a fallā equocationis. igit. pbat. in fallacia ignorancie elē-
chi non arguit ad idē. et hoc etiā ptingit in fallā equocationis
igit. Maior patz ex modis hui' fallē. et pcpue ex pmo. et minor.
qā in equocatione est diuersa acceptio terminor. vbi aut ē diuer-
sa acceptio finimor: ibi nō est ad idē ¶ Dico q hoc nō est eodez
modo. quia in fallacia equinocacionis non est ad idem ex par-
te vocis. sed hic ex parte rei

Arguitur sexto Fallacia ignorancie elenchi non
videt distingui a fallacia scdm qd ad simplr. igit. pbat. qā in y-
traq fallacia sumit dēfmiacio aliqua. vt cū arguit sic. ethiops ē
alb' scdm dentes. igit ethiops ē alb'. hic sumit illa dēfmiacio al-
bus. similiter in fallacia ignorancie elenchi. vt sic arguendo. a est
duplū ad b scdm longitudinē. h a nō est duplū ad b scdm latitudi-
nem

Primi Elenchorum

dinem. igit. in pmissis sumit definitio duplici ¶ Dico q. licet in fallacijs ambab. sumit definitio. h. nō eodē modo. et ergo sunt diuerse fallacie. Unde et si he. dñe fallacie magnā pueniēciā habeant. differūt tamen tripliciter. Primo. q. fallacia ignorancie elenchi pcedit cū duplici definitiōe. a scdm qd ad simpliciter cū vna. vt patet in exēplis argumēti. In pmo pcessu est tantūq. vna definitio. scz. alb. scdm dentes. In scdo: dñe. vna ad b secundum longitudinē. alia ad b scdm latitudinē. Scdo differunt quia in fallacia ignorancie elenchi est p. a definitio. a scdm qd ad simpliciter im. p. a. Tercio differūt. q. a fallacia scdm qd ad simpliciter peccat in pbando. et psequēdo. h. fallacia ignorancie elenchi in p. dicēdo

Arguit septimo Plures sunt modi huius fallacie q. quattuor. pbat. tot modi debent esse quot modis igno. at. ver. elench. h. hoc fit plurib. modis q. quattuor. igit. alior. q. penes ignoranciā et recessū a vo elencho caput ista fallacia. vt dictū est. alior. q. plures p. c. ponit in diffinitione elenchi q. iste quattuor ad idē scdm idē similiter et in eodē tēpore ¶ Dico q. quattuor sunt modi pncipales huius fallacie. tamen possunt esse plures minus pncipales

Arguit octauo Contradictio sp. fit in eodē tēpore. igit. quart. mod. nō valet. pbat. a. s. q. solū vnū est tēpus igit. p. dictio semp. fit in vno tempore. tenet p. a. q. si p. dictio. non esset in eodē tēpore optent esse plura tēpora. h. a. s. est Ari. octauo p. h. i. c. o. z. An. em. est mot. p. m. p. m. mobilis. cui. tēp. ē passio. alio. v. n. u. subiectū habet vnā passionē ¶ Dico q. vnū est tēpus scdm se et absolute loquēdo. quod est in p. t. n. u. s. t. a. t. u. t. a. m. e. n. s. u. n. t. p. l. u. r. a. t. e. m. p. o. r. a. s. e. c. u. n. d. u. m. a. s. s. i. g. n. a. c. i. o. n. e. m. n. o. s. t. r. a. m. . z. i. t. a. h. i. c. f. i. t. m. e. n. c. i. o. d. e. d. i. u. e. r. s. i. s. t. e. m. p. o. r. i. b. u. s.

Utr fallacia peticiōis pncipij cū suis modi ab Aristotele sit bene assignata. Pro intelligēcia q. st. d. i. s. m. o. r. e
Notandū pmo Q. postq. p. b. u. s. d. e. f. i. n. i. a. u. i. t. d. e. fallacia ignorancie elenchi. p. n. t. e. r. d. e. f. i. n. i. a. t. d. e. fallacia peticiōis pncipij: que peccat p. t. r. a. e. l. e. n. c. h. u. i. i. n. p. b. a. n. d. o. . Unde ad intelligēciam dicēdo. Sciendū. q. nō est idē p. t. e. r. e. p. n. c. i. p. i. u. i. . et p. t. e. r. e. i. l. l. u. d. q. u. o. d. e. s. t. i. n. p. n. c. i. p. i. o. . q. a. p. e. t. e. r. e. p. n. c. i. p. i. u. i. : e. s. t. q. u. a. n. d. o. i. dē s. u. b. e. o. d. e. m. n. o. m. i. n. e. p. e. t. i. c. . v. t. h. o. c. u. r. r. i. t. . e. r. g. o. h. o. c. u. r. r. i. t. . i. t. e. s. i. c. n. u. l. l. a. z. c. a. u. s. a. t.

fallaciā. q̄a ibi nulla causa est apparencie. Nā nulla est apparen-
cia: q̄i dē in ea dē voce seipm possit pbare. Petere aut illud qd
est in pncipio: est q̄ādo idē peti sub dīuerso nomie. vt al ratio-
nale currit. ergo hō currit. et hoc causat fallaciā. Principiū aut
in pposito est quod pncipaliter pbare intendit. vt est p̄clo. P̄clo
em scdm se est ignota: pbat aut et demonstrat p̄ pmissas qb plus
credim q̄ p̄cloni. pmo posterior. Petere ergo pncipiū: est assu-
mere aliqd in pbacione alicui quod est eque notū cū illo quod
pbare intendim. vel min notū: grācia cui nō pbat id qd inten-
ditur. Omne em pbās debet esse nocins et clarius probato

Notandū scdo Q̄ qdā dicūt q̄ pncipiū hic
debet intelligi pmissa sylli dyalectici. cur pncipij ipa p̄clo est p̄n-
cipiatū. Quia tamen hoc non est cōmune dictū. Ideo dicendum
q̄ hic capis pncipiū p illo quod est p̄mū in intencione. et hoc ē
p̄clo. Sicut em finis scdm esse intencionale: est prima et potissi-
ma causaz. vt dicit scdo philicoz. Sic in pposito p̄clo. q̄a est id qd
pncipaliter intendit: recte dicit pncipiū. scdm hoc ergo fallacia
presens dicit peticio ei quod est in pncipio. vel ei quod ē ex p̄n-
cipio. vel vt cōmuniter dicit peticio pncipij. Illud em quod ē in
pncipio: est p̄clo. que materialiter p̄sticuit ex maiori et minor i
extremitate: que sunt in pmissis. Et sic p̄clo materialiter petitur in
pncipijs et pmissis. Est aut peticio pncipij duplex. statim et nō
statim. vt visum est scdo p̄oz. Nō statim dupl ptingit. Primo.
quādo maior est eque dubia. vel magis q̄ p̄clo. Scdo. quādo mi-
nor est eque ignota sicut p̄clo. Et in his duobus modis peti p̄n-
cipium non statim. q̄a non statim apparet q̄ idē p̄bet seipm. sed
assumpta p̄clone: cū p̄uersa alteri p̄misit: pcludit altera p̄missa
zmm. et q̄a nō magis est dubia p̄clo q̄ alta p̄missaz: p̄clo pbabit
alterā p̄missaz: et pbabit ab ea. ppter quod infer ē: q̄ p̄bet a se-
ipsa. et q̄ idem probet idem

Notandū tercio Q̄ fallacia peticiōis pncipij
diffinitur sic. Est idoneitas decipiendi p̄ueniēs ex apparente di-
ueritate p̄missaz ad p̄clonē in noticia et pbabilitate. ppter qd a
liquis credit pbare p̄missas p̄clonē. quā tamen non pbāt ppter
identitātē p̄clonis et p̄missaz quantū ad evidenciā. Vel etiā po-
tēst sic diffiniri. Fallacia peticionis pncipij est deceptio p̄ueniēs
ex eo q̄ aliqd aū creditur pbare aliqd p̄ns ppter apparentē nō

Primi Elementorum

tioritate ei⁹. quod tamen nō pbat: qā est eque notū. vel min⁹ notū q⁹ p⁹s. Causa apparēcie hui⁹ fallacie est apparēs diuersitas illi⁹ quod peritur pbari: et ei⁹ quod accipit ad pbandū. vel apparens nocioritas accedēt⁹ ad p⁹s. Causa defect⁹ ē oīmoda idēitas eorū. v⁹ qā a⁹ s ē mag⁹ v⁹ eque dubiū cum psequente

Notandū q⁹rto Q⁹ p⁹bus in octauo thopici de terminādo de peticiōe pncipij ponit ei⁹ modos qnq⁹. Primus. Quādo p diffinitionē pbat diffinitū et ecōuerso. vt hō currit. ergo al rationale currit. Scōdus. Quādo pncipiare pbat p v⁹le. Et si aliq⁹s volēs pbare. q⁹ p⁹rior sit vna disciplina: petat ab aduersario sibi pcedi. q⁹ oīm p⁹rior sit eadē disciplina. Tercius modus. si fiat ecōuerso. vt si v⁹le pbat p particulare. Et si aliq⁹s volēs pbare. q⁹ oīm oppo⁹itōr sit eadē disciplina: petat ab aduersario si bi pcedi. q⁹ oīm p⁹rior relatiuorū p⁹dictōrior et p⁹uatiuor sit eadē disciplina. Quart⁹. Si aliq⁹s petit diuisū quod vult pbare pūctim. vt petat sibi pcedi: medicinā esse scienciā sanū et esse scienciā egri. et inferat medicinā esse scienciā sanū et egri. Quint⁹ modus. Si aliq⁹s volēs pbare vñū relatiuorū: petat sibi pcedi reliquū. Et aliq⁹s volēs pbare. q⁹ dyameter sit incōmensurabilis coste: petat sibi pcedi q⁹ costa sit incōmensurabilis dyametro. Sufficiencia aut⁹ horū modorū sic sumi potest. Peticiō pncipij Aut⁹ est penes cōplexū. et sic est q⁹nt⁹ mod⁹. Aut⁹ penes incōplexū. et hoc est dupliciter. Aut⁹ qā sunt idē essentialiter. Aut⁹ differunt aliquāliter. Si p⁹mū: sic est p⁹m⁹ mod⁹. Si differūt aliquāliter: et sic se habēt sicut totū et p⁹s. Et hoc dupl⁹r. Aut⁹ se habent sicut totū integrale et ei⁹ ptes. et sic est quart⁹ mod⁹. Aut⁹ sicut p⁹s subiectina ad v⁹le. et sic est scōdus mod⁹. Aut⁹ ecōuerso: et sic est terci⁹ mod⁹. Alij tamen ponūt modos hui⁹ fallacie sub alijs v⁹bis. et dicūt q⁹ sunt tres. Prim⁹. Quādo maior nō est nocior psequēte. Et oīne habēs materiā est corruptibile. asin⁹ est habens materiā. igit⁹ asin⁹ est corruptibilis. Scōdus mod⁹. Quādo minor nō est nocior psequente. vt oīne multiplicās spēs visibiles videtur. s color multiplicat spēs visibiles. igitur color videtur. Terci⁹ modus. Quādo totū a⁹s est eque dubiū p⁹loni. vt oīne habēs nobilissimam figuram est nobilissimum animal. sed homo habet nobilissimam figurā. ergo homo est nobilissimum animal

Conclusio respōsalis Falla petitionis pncipij cū spīs mod⁹ ē sufficiēter assignata. Veritas p⁹lōis pat⁹. et dicit⁹

Arguit pmo Nulla est fallā petitionis pncipij. pbat. nulla est fallā pncipiatij. igit nulla est fallā pncipij. et nec pna. qā pncipij et pncipiatij sunt relatiua. modo posido vno relatiuoz ponit et aliud. vt dicit in pncipamentis. Alio pbat. qā alias Arist. esset insufficiens ¶ Dico q nō capitur hic pncipij pnt distinguit a pcone. s. cū dicitur peticio pncipij. intelligitur pnt peticio pconis que se hz vt pncipij in it ecioe agēt. Contra

Arguit scdo Conclō non est pncipij. igit ista fallacia a pcone nō potest denominari fallā petitionis pncipij. Alio pbat. qā pncipiatij nō est pncipij. pco est pncipiatij. igit est maior. qā opposita relatiue nō sunt idēz nec vificātur de eodez vt dicit in postpncipamentis. Alio est Arist. pmo posteri. ¶ Dico pco nō est pncipij in genere cause efficientis. qā sic pmissē efficiunt pcoz. cū pco est pncipij in genere cause finalis et scdō it ecioz

Arguit tercio Pbus supflue determinat hic de petitione pncipij. qā ois peticio pncipij. vel est scdm vitatez. qn do scit pceditur ab equenoto scdm naturā. vel a min^o noto ad magis notū scdm naturā. et de tali sufficient determinatur scdo pconum. Vel est peticio pncipij scdm opinionez: quādo scit ab equiter noto quo ad nos. vel a min^o noto quo ad nos pcedit ad magis nobis notū. et de tali sufficient determinatur octauo thopie. ergo videtur q hic supflua sit determinatio de petitione pncipij ¶ Dico q nō est incōueniens in diuersis sciencijs determinare de eodem sub alia et alia ratione. de petitione ergo pncipij determinatur et hic et in libro thopie. s. aliter et aliter. In libris em thopiechoz determinat de petitione pncipij. vt est obligas sylli dyalectici tantū. S. hic determinat de petitione pncipij: vt est obligas syllogisimi dyalectici. et vt ultra hoc habet sacrodeceptioz. et vt in ea est quedā apparecia. Si em in petitione pncipij esset solū obligitas et non apparecia et deceptio non esset fallacia. vt hic. homo currit. igitur homo currit

Arguit qarto Nō sunt quōqz modi hui⁹ fallē. pbat. qā solū duo. qā statim et nō statim. vt dicit scdo pcoz ¶ Dico q duo sūt modi gnales. cū plures sūt spales. et hoc nō repngnat

Arguit quinto Alia rationale currit. ergo homo currit: nō est fallā petitionis pncipij. pbat. nulla fallā ē pna

bona. h̄ hec p̄ia est bona. igit̄. m̄sator nota. m̄sinor. q̄a arguit a
p̄uertibili ad p̄uertibile. que p̄ia est bona. idē em̄ seq̄t ad seip̄m
¶ Dico. q̄ illa p̄ia est bona quo ad illacōnē h̄. nō quo ad p̄ba-
cōnē. q̄a nihil p̄bat. āns em̄ est ignoci⁹ v̄l eque notū cū p̄ntē

Arguit sexto Arguendo a diffiniciōe ad diffi-
nitum nō est fallā peticionis p̄ncipij. p̄bat. Idē nō est loc⁹ dyale-
cticus et sophistic⁹. h̄ arguendo a diffiniciōe ad diffinitū est lo-
cus dyalecticus. igit̄ nō sophistic⁹. m̄sinor est Arist. sexto thopt.
¶ Dico q̄ ab eodē diuersimode p̄siderato porest sumi loc⁹ dyale-
cticus et sophistic⁹. q̄a bene stat q̄ respectu apponēt̄ maior ex-
tremitas nociori modo dicat̄ de medio in āscedēte q̄ de mino-
ri in p̄elone. Et tūc respectu illi⁹ est bonū argumentum dyalecti-
cum. Et sic āns p̄bat p̄sequēs. h̄ respectu respōdēt̄ p̄tingit ma-
iorem extremitatem nociori modo p̄uenire minori in p̄elone. q̄
medio in āscedente et sic tale argumentū est sophisticū. Unde
eciam in p̄posito. quādo vnū p̄dicat⁹ noci⁹ dicit̄ de diffinito q̄
de diffiniciōe. Et tūc si respectu illi⁹ arguatur a diffiniciōe ad
diffinitū est loc⁹ sophistic⁹. et si ecōtra : est loc⁹ dyalecticus

Arguit septimo Probando v̄l p̄ singulare
non est fallā aliqua. ergo vn⁹ mod⁹ nō est ver⁹. Āns p̄bat. p̄bare
v̄l p̄ singulare est inductio et p̄ia bona. vt patet sc̄do for. ergo
videt̄ q̄ nō sit fallā aliqua ¶ Dico q̄ qdā sunt magis vtēres sen-
su q̄ intellectu. vt sunt illi q̄b⁹ sensibilia magis nota sunt. qdā
v̄o ecōtra magis vtētes sunt intellectu q̄ sensu. vt illi quib⁹ in-
telligibilia magis nota sunt. singulare aut̄ est sensibile. v̄l v̄o in-
telligibile. quantū ergo ad hos qui vtunt̄ sensu : singulare noci⁹
est v̄l. et sic causat̄ bene a singlarib⁹ ad v̄l p̄cedendo loc⁹ dyale-
ctic⁹. h̄ q̄ntū ad hos q̄ vtūt̄ intellectu : tūc p̄cedō a singlarib⁹ ad
v̄l ē peticiō p̄ncipij. q̄a noci⁹. vt v̄l : p̄bat p̄ignoci⁹. q̄a p̄ singulare

Arguit octauo Arguendo adiuuissis ad p̄iun-
cta nō cōmittit̄ fallacia peticionis p̄ncipij. igit̄. p̄bat āns. q̄a ibi
cōmittit̄ fallacia acci dēt̄ vt declaratū est cū ca fallaciā acciden-
tis. igit̄ nō peticionis p̄ncipij. tenet p̄ia. q̄a distincte fallacie de-
bent fieri distinctis modis ¶ Dico q̄ licet arguendo a diuissis ad
p̄iuncta indefinīlate sepando diuissa est fallā accidentis. tamē quā-
do arguit̄ ab ip̄is indefinīlate ex p̄re p̄bacionis et nō ex p̄re cō-
p̄sicionis vel diuisionis est fallacia peticionis p̄ncipij

Utr fallā psequenti ab Aristotele cū suis mo-
dis sit sufficiēter assignata. Pro intelligēcia q̄tionis more

Notandū pmo Qz postq̄ Arist. determinauit
de fallacijs pncipalib⁹ extra dictionē. iāz p̄ter determinat de
fallacijs min⁹ pncipalib⁹. que reducūt ad istas. Et pmo determi-
nat de fallacia psequēti que peccat p̄tra elenchū vt est illatiu⁹
et annectiū fallacie accidētis. Pro laciōri intelligēcia eorū que
dicenda sunt inferi⁹. Sciēdū. q̄ aīcedēs in pposito est aliud quo
posito necessario. p̄babiliter vel suspicabiliter: ponit psequēs. ne-
cessario in demonstratiuis sciēcijs. p̄babiliter: in dialacticis. et su-
spicabiliter: in rethoricis. Consequēs autē in pposito dicit omne
illud quod sequitur aliquo istorū modorū ad aīcedēs. Prouenit er-
go generaliter ista fallacia. quādo valet arguere ab aīcedēte ad
psequēs. et aliquis crederet q̄ valeret eodē modo arguere a p̄-
te ad aīcs. vt ab inferiori ad supi⁹ valet arguere affirmatiue et sine
distribuciōne. vt hō currit. ergo al currit. crederet aliq̄s q̄ econ-
uerso valeret a psequēte ad aīcs. affirmatiue et sine distribuciōne
vt al currit. ergo hō currit. quod est falsū. Similiter a supiori ad
inferi⁹ valet negatiue et cū distribuciōne. vt nullū al currit. ergo
nullū hō currit. crederet aliq̄s q̄ ab inferiori ad supi⁹ etiam vale-
ret negatiue et cū distribuciōne: quod est falsū. vt nō seq̄. nul-
lus hō currit. ergo nullū al currit. Unde generaliter quādo cre-
dim⁹ p̄nam p̄uerti que nō p̄uertitur: est fallacia psequēti

Notandū scdo Qz fallā psequenti diffinit sic
est idoneitas decipiēdi pueniēs ex eo q̄ nos credim⁹ esse identit-
atē omnimodā inter p̄is et aīcs. cū tamē nō sit. p̄pter qd̄ p̄cedi-
mus p̄nam p̄uerti: que tamen nō p̄uertit. Causa apparēcie hui⁹
fallacie: est identitas aīcedētis ad p̄is. Cū em̄ posito aīcedēte
ponit psequēs: p̄pter identitatē que est inter ip̄a credit decept⁹
q̄ similis posito p̄te ponit et aīcs. et distincto psequēte desinit et
aīcs. credit aliq̄s q̄ econuerso similiter sit. Causa nō existēcie: est
diuersitas aīcedētis et psequētis. ad innicē. Cōmuniter autē diffi-
nitur sic fallā p̄is. est deceptio ale pueniēs ex eo q̄ p̄pter bonita-
tem alicui⁹ p̄ne: credit p̄uertēs ei⁹ esse bona p̄ia: p̄pter apparē-
tem similitudinē quā habz cū ea. que tamen nō est bona p̄pter de-
fectū eiusdem. Seq̄ corollarie. Qz ad istā fallaciā requirūt due
p̄ne. vna bona. alia mala. Est autē p̄ia habitudo inter aīcs et p̄is.

Primi Elenchorum

Et diuidit in simplicē et cōpositā. Simplex est quādo ex vno solo antecedēte inferit p̄ns. vt hō currit. ergo al currit. Sed p̄ns cōposita habet fieri quattuor modis. Primo. quādo arguit a p̄sitione antecedētē ad p̄sitionē p̄sequētē. vt si hō currit al currit. sed hō currit. ergo al currit. Secūdo. quādo arguit a destructione p̄ntis ad destructionē antecedētē. vt si hō currit al currit. sed nullū al currit. ergo nullū hō currit. Et istis duobus modis bene arguit. Tercio quādo arguit in aliqua p̄ns a destructione antecedētis ad destructionē p̄ntis. vt si hō currit al currit. s̄ nullū hō currit. igit̄ nullū al currit. Quartus modus. quādo arguit a p̄sitione p̄ntis ad p̄sitionē ant̄. vt si hō currit al currit. s̄ al currit. igit̄ hō currit. Et istis duobus modis nō seq̄t̄. Et istis causatur fallacia p̄sē. nēt̄.

Notandū tercio Scdm̄ intencionē Egidij proprie loquēdo fallacia p̄ntis fit a p̄sitione p̄ntis ad p̄sitionē antecedētē. p̄pter quod formaliter et p̄ se loquēdo: nō est nisi vnus modus huius fallacie. Materialiter tamen et p̄cedēs loquēdo. vt p̄ applicationes ad diuersas materias siue ad diuersa genera terminorum. possunt huius fallacie assignari tres modi. Potest enim hec fallacia applicari ad ea que sunt circa sensum et fantasmā. et sic est p̄mius modus. Vel potest applicari ad ea que sunt circa sciēcias. Et hoc dupliciter. Quia vel ille sciēcie erūt morales et rethorice. Et sic est scdus modus. Vel ille sciēcie erūt speculative. et sic erit tercius modus. Primum modū dicit huius fallacie fieri in his que sunt circa op̄inione. hoc est estimacionē hōm̄. Et tales fallacie sunt ex sensu. vt sepius suspicātur homines p̄ sensum mel esse fel. eo q̄ rubeus color est in vtroq̄. Et tūc sic palogisat. mel est rubeū. fel est ruberū. igit̄ fel est mel. Dicit aut̄ iste modus p̄ tanto esse ex sensu et circa op̄inione. q̄ in tali modo arguendi non assumim̄ aliquid aliud. s̄ videndo fel: suspicamur et estimam̄ id esse mel. q̄a rubeus color inest vtriq̄. Scdm̄ exēplū huius p̄mi modi est. Si quis diceret terrā esse madidā p̄ pluuiā. credim̄ q̄ p̄tereret talis p̄ns q̄ si terra sit madida. q̄ fuisset pluuiā. quod non ex̄et. potest enim esse terra madida et nō p̄ pluuiā: s̄ p̄ aquā fusam ad terram. Et potest sic forari palogism̄. cū pluit necesse est terrā esse madidā: ergo si terra est madida necesse est pluuisse. Vel sic potest forari. si pluit terra est madida. nūc terra est madida. ergo nūc pluit. Secundus modus huius fallacie fit. quādo arguit a p̄sitione p̄ntis in rethoricis sciēcijs. Et hac fit q̄busdā adiect̄. Rethores enī volēt

res ostendere qd aliqs sit adulter. arguit ex qbusdā adiectis et quibusdā annexis: quib' possunt meli' suū ppositū pbare. qb' p dicio nib' et annexis verificat' pcludunt qd aliqs sit adulter vt est esse comptū. Adulteri em' psumunt esse cōpti et polliti: ornando se vt pulchriores appareāt. Vel pbāt ho: ex isto. qd aliqs est errabund' de nocte. Vnde em' adulteri obseruat caliginē et tenebrositatem temporis: que magis apta ē ad male faciendū. Sicut ergo palogissim' scdm istū modū. Vis adulter est cōpt' et pollit'. h' iste est cōpt' et pollit'. igit' iste est adulter. Itē Adulter est errabundus de nocte. h' iste est errabund' de nocte. igit' iste ē adulter. Sed isti palogissimi non pcludūt. qd hec esse cōptū. esse errabundū de nocte: insunt plurib' holib'. pōicātū vō. scz esse aduiter: non puenit eis. Terci' mod' hui' false sit. qnādo arguit in sciētijs demonstratiuis. Quādo modū arguebat aristellissus. q voluit pbare: qd vniuersum esset infinitū. et arguebat sic. Quod est factū habet pncipiū. vniuersū nō ē factū. g' vniuersū nō h' finē. h' qd nō habet pncipiū et finē est infinitū. ergo non habet pncipiū. h' quod nō habet pncipiū nō habet finē. ergo vniuersum est infinitū. Quāt vniuersum nō est factū pbabat sic. qd vel fieret ex ente vt ex nō ente. Ex ente nō potest fieri. qd ens iā est. qd vō sit non est. Ex nō ente etiā nō potest fieri. qd ex nihillo nihil fit. Paralogisat' ergo sic scdm aristellissum p terciū modū hui' false qd factū est habet pncipiū. ergo quod nō est factū nō habet pncipiū. qd ē falsum. aliquid enim potest esse non factum. et tamen habere principium magnitudinis. vt celū secundum philosophum

Notandū qrtō Qd scdm alios logicos huius fallacie assignāt tres modi. Prim' est. Procedēdo a destructione antecedēt' ad destructionem pnt'. vt si hō est: al' est. ergo si homo non est: al' nō est. Nō seqt'. qd ad destructionē posterioris: nō seqt' destructionē prior'. Sic similiter qnādo arguit a pōsitione pnt' ad pōsitionē antecedēt'. vt si mel est: rubeū est. ergo si rubeū est: mel est. Similiter hic. si pluit terra est madida. ergo si terra est madida: pluit. nō seqt' pōsicio antecedēt' ad pōsitionē pnt'. Et ad istū modū reducūt argumētaciones que fiunt a supiori ad inferi' affirmatiue. vel ab inferiori ad supi' negatiue vel cū distributione. Scdm mod' puenit ab insufficiēti enumeratione singulariū. vt sōi ē al'. et ecōuerso. plato ē al'. et ecōuerso. ergo oīs hō ē al'. et ecōuerso. nō seqt'. qd licet enumerēt omēs singulares hu-

Primi Elenchorum

ins. ola hō est al. nō tamen enumerāt omēs singlares illi. omē
al ē hō. quod habetur p hoc quod dico. et ecōuerso. Terci^o mo-
dus solet assignari a cōmuniter accidētib^{us}. Et dicūt cōmuniter
accidēcia que aliquādo se sequūt et aliquādo nō. vt iste est cōp^{er}
ergo est adulter. Similiter. musa et poeta simil^{iter} emlan^t. h^{uius} mu-
sa est gener^{is} feminini. ergo poeta est gener^{is} feminini. nō seq^{uitur}. q^{uia}
licet aliquādo identitas gener^{is} et identitas terminacionis se
sequuntur. non tamen semper

Conclusio responsalis Falla pntis cū suis mo

dis ab Ari. ē suffi. posica. p^{er} vitas p^{er} lo^{co}is ex his que dicta sunt

Arguit pmo Nulla est falla pntis. pbat. aⁿs 7
p^{ri}us dicit^{ur} relatine. h^{uius} nulla ē falla aⁿcedēt^{is}. igit^{ur} nulla est falla p^{ri}-
tis. Maior nota. q^{uia} aⁿs dicit^{ur} ad p^{ri}us. et p^{ri}us ad aⁿs. Minor. q^{uia}
aⁿs alias dicit^{ur}. esset diminut^{us}. **¶** Dico p^{er} eadē est falla aⁿcedētis
et p^{er}sequēt^{is}. q^{uia} p^{er} hāc fallam nō tū arguim^{us} aⁿ p^{er}ositione p^{ri}is. sed
etiam a destructione aⁿcedēt^{is}. vt patuit ante. denominat tamen
poci^{us} falla p^{ri}is q^{uia} aⁿcedēt^{is}. q^{uia} hec falla semp sit aⁿ p^{er}ositione p^{ri}-
tis ex p^{ar}te vel implicite. Quod sic declarat Egid^{us}. Quāto aliq^{uid}
est speciali^{ter} affi^{rm}atine sumptū: tantū negatū efficit generalius. vt
h^{uius} al^{iquid} ē in pl^{ur} q^{uia} hō. nō hō erit in pl^{ur} q^{uia} nō al^{iquid}. Et q^{uia} semp illud q^{uid}
est in pl^{ur}: seq^{uitur} ad id q^{uid} est in min^{us}. sicut al^{iquid} est p^{ri}us ad homin^{es}. sic
nō hō erit p^{ri}us ad nō al^{iquid}. negatio ergo facit de aⁿcedēt^{is} p^{ri}is et
de p^{er}sequēt^{is} aⁿs. Et ita arguere a destructione aⁿcedēt^{is}. est ar-
guere aⁿ p^{er}ositione p^{ri}is. et merito ergo hec falla nominata est p^{ri}is
q^{uia} quodā mō semp p^{er} eā arguitur aⁿ p^{er}ositione consequentis

Arguit scdo De falla pntis nō pntz ad p^{ri}m
hic determinare pbat^{ur}. hic tantū ea defmianda sunt que sunt
obligates sylli dyalectici. h^{uius} arguere aⁿ p^{er}ositione p^{ri}is ad p^{er}ositionē
aⁿcedēt^{is} affi^{rm}atine in scda figura est obligas sylli simpliciter
de qua defmiat^{ur} in lib^{ro} p^{er}ox. ergo res. **¶** Dico q^{uia} fallacia p^{ri}is du-
pliciter potest p^{er}iderari. Primo. vt est quedā obligas sylli sim-
pliciter. et sic p^{er}inet ad p^{ri}mū p^{er}ox. et est p^{er}ingacio inutilis ex p^{ar}te
affi^{rm}atinis in scda figura. Scdo p^{er}iderat^{ur} vt habet specialē maxi-
mam cui innitit^{ur}. vt isti. quecuq^{ue} vni et eodem sunt eadem inter
se sunt eadem. Et quia huiusmodi maxima non est necessaria h^{uius}
apparens et sophistica. et ergo consequens vt innititur tali ma-
xime: est locus sophisticus. et sic p^{er}inet ad p^{ro}positum

Arguitur tertio Cōuersio nō attribuit pñe. ergo male dicitur. qd hec fallā sit quādo credit pñā pñerti. que tamē nō pñertit. Hīs pbat. qā pñertio est passio pñōnis kathegorice. pñā aut nō est pñō kathegorica. ex quo pñā. vel est oīo habēs aīis 7 2 sequens cū nota illacionis. vel est habitudo inter aīis 7 pñis. modo. neutrx horū est pñō kathegorica. ¶ Dico qd hic nō debet capi pñertio pñe p mutaciōe subiecti in pñicatū et ecōuersio. s. de hīca pñi cōmūiter p mutacione aīcedentis in pñequens 7 econuersio

Arguitur quarto Fallā pñrt nō distinguit a fallā accidentis. igit. pbat aīis p. Aut. q dicit qd reuocit ad eā. et qd pñ sequens est ps accidentis. modops nō enumerat pñra sūū totū. ¶ Dico qd pñis est ps accidet. materialiter. qā vbiq. est fallā pñtis. ibi est etiā fallā accidet. licet nō ecōuersio. forā. tamē distinguit. ex quo habēt distinctas causas apparēcie 7 defect. ¶ Querit tamē. qd pñis pñe nō est ps subiectina accidet. qā tūc nō ponetur in nūmex cū accidente. nec est ps integralis ei. qā posita pñe integrali nō de necessitate ponit totū. posito tamē pñte ponitur accidet. S. licet nō pñsit ps subiectina nec integralis. habet tamen similitudinē cū pñe subiectina. qā sicut posita pñe subiectina ponitur totū et nō ecōuersio. sic posito pñte ponitur accidet et non econuersio

Arguitur quinto A posicione pñrt valet pñā ad posicionē aīcedēt. ergo male dicitur qd sit fallacia. Hīs pbat. qā posito posteriori ponitur pñs. s. pñis est posteri. aīcedente. ergo posito pñte necessatio ponitur aīis. et ita bene valet pñā. ¶ Dico qd posito posteriori scdm naturā et ambitū cōmūitat. ponitur pñs. nō tñ opt. posito posteriori scd. illaciōez ponere pñs

Arguitur sexto Ab aīcedēte destructo ad pñs destructū bene pñā valet. pbat. pñis actu 7 intellectu includit in aīcedēte. ergo destructo aīcedēte etiā destruitur pñis. et ergo valebit arguere a destructione aīcedentis ad destructionē pñtis. Hīs pbat. de ali quod actu includitur in hōie. ¶ Dico qd destructo aīcedēte destruitur et pñis scdm illū esse pñticulare. quod habet in illo aīcedente. tamē scdm esse vniuersale non destruitur. et secundū esse il nō quod potest habere in alijs

Arguitur septimo Ab inferiori ad supi. nō est

Primi Elenchorum

fallacia pñt. igitur pbatnr. ab indefinita ad suam vlem est pñia bona. s. ibi arguitur ab inferiori ad supi? cñ distribucione. igitur. mñaior. q. a indefinita et sua vñs eqpollēt. pmo pibñtñas. mñdior nota in hoc exēplo. hō ē al. igitur ois hō ē al. ¶ Dico q. indefinita et vñs eqpollēt in materia naturali et nō absolute. vñde hic nō seqtur. hō currit. ergo ois hō currit

Arguit octauo A supiori ad inferi? arguēdo sine distribucione nō est fallacia pñtñs. pbatnr. ois fallacia est palogism? s. a supiori ad inferi? sine distribucione nō est palogismus. igitur. mñaior nota ex dictis. mñdior pbatnr. q. a palogism? est apparet syllog. s. in apparēti syllo debet esse maior minor. et pñlo: quod nō est in illo modo arguēdi ¶ Dico q. licet ibi nō est palogism? explicite: tamen implicite. cñ em sic arguitur. al. currit. ergo hō currit. est enthimema. mō in enthimemate obticetur vna pñmissa: um

Arguit nono A cōmuniter accidētib? nō capitur fallacia. igitur. pbatnr. A cōmuniter accidentib? capif lo. cns dyalecti cns. vt dicitur scdo thopic. ergo nō sophistic? ¶ Dico q. arguēdo a cōmuniter accidentib? que se sequuntur necārio: est loc? dyalectic? s. arguēdo ab his que nō pñsequuntur se necārio sumitur locus sophisticus

Utr fallacia scdm nō causam vt causaz cñ suis modis ab Ari. sit sufficiēter assignata. p intelligēcia qñtōis more
Notandū pmo Qz postq. Arist. defīnīauit de fallacia pñt. iā pñter defīniat de fallacia secundūz nō causaz vt causam: que peccat pñra elenchū inquantū est pbatnr. et annexitur fallaciē pñtñs pñcipij. Unde pñcausaz in pñposito intelligitur pñmissa que necārio facit ad illacionē pñlois. et q. remota remouetur pñlo: s. non causa in pñposito dicitur pñmissa vt pñpo que cōmmeratur cñ pñmissis non pñcipās cñ eis in subiecto vel pre dicato. et ipa posita vel remota: nihilomin? ex alijs et ver? pñmissis inferitur pñclūio. Sed pñ non causam vt causam in pñposito intelligitur pñpo que assumitur cñ pñpñib? que sunt cause inferēdi pñclōnē. nō tamen est necāria ad illā illacionē. s. pñtñcās in ali quo termino cñ pñpñib? illā pñclūionē inferentib?. Ex quo patz q. illa tria. non causa. nō pñpter hoc accidere falsūz. et. non causa vt causa: habēt se vt pl? et min? hoc est supi? et inferi? q. a vt icū.

q̄ repit̄ur non causa vt causa: ibi etiā rep̄iuntur alia dño. s̄ non
ecōuerso. q̄a quādo sumitur p̄missa n̄ibi faciēs ad illacionē p̄cto
nis. siue pueniat cū p̄missis. siue nō: ibi est nō p̄pter hoc accidere
falsum. et nō causa. tamen nō semp̄ ibi est non causa vt causa. q̄
a ad hoc requiritur: q̄ p̄missa nō causa vt causa: pueniat cū alijs
p̄missis in materia. Itē p̄missa nō causa assumi potest in syllo
indifferenter inferēte p̄ctōm verā vel falsam. Sed falsum acci
dere nō p̄pter hoc: tantū fit. vbi inferitur p̄cto falsa. vt patet sc̄do
por. Et diffinitur fallacia sc̄dm non causam vt causam sic. Est
idoneitas decipiendi pueniens ex eo q̄ p̄pō que nō ē causa assu
mitur cū p̄pōnib⁹ que sunt cause inferendi p̄ctōne: quā deceptus
credit esse causam p̄ctōnis inferende: p̄pter hoc. quod cōmunicat
in materia cū p̄pōnib⁹ que sunt cause. Causa apperencie in hac
fallacia est pueniencia illi⁹ p̄pōnis que nō est causa in aliquo t̄
mino cū p̄pōnib⁹ que sunt cause: p̄pter quā credim⁹: q̄ sicut p̄
missa causa facit ad illacionē p̄ctōnis false. q̄ etiā p̄missa non
causa inferat illā p̄ctōne. et q̄ p̄pter falsitatem talis p̄ctōnis de
beret interzimi illa p̄missa nō causa. que n̄ibi facit ad illacionē
p̄ctōnis. Causa v̄o defect⁹ est diuersitas p̄misse nō cause ab a
lijs p̄missis: que sunt cause p̄ctōnis. Cōmuniter autē hec falla
cia diffinitur sic. Est deceptio anime pueniens ex eo q̄ p̄pter fal
sitatem p̄ctōnis in bona argumentacione bene illata. nō causa
p̄numerata cū p̄missis. vt causa illatōis creditur esse causa fal
sitaris p̄ctōis. que tamen non est causa illius falsitatis

Notandū sc̄do Q̄ sc̄dm p̄cessum Aristotelis
in tertio habetur. q̄ hec fallā solū fit in syllo ad imp̄le. Cui⁹ ra
cio ē ista. q̄a ista fallā fit: quādo ex falsitate p̄ctōis fit regress⁹ ad
interzimenā aliquā p̄missar. et interzimit vna p̄missar que non
erat causa falsitatis p̄ctōnis. s̄ q̄a talis regressus. a falsitate p̄cto
nis ad interzimenā aliq̄ p̄missar: solū fit in in syllo ad imp̄le
et nō in syllo ostensiuo. ideo ista fallā semp̄ fit in syllo ad imp̄le.
Egidi⁹ tamē dicit hic. q̄ hec fallā etiā potest fieri in syllo ostensiuo.
et allegat ad hoc Aristotelē sc̄do rethoricoꝝ. Quia in syllo
gismis ostensiuis etiā sumi potest p̄ causa: quod tamē nō est cau
sa. Et declarat hoc sic. Videm⁹ cū causar esse illud post cui⁹ esse
habet esse aliqd. Si ergo aliqd videt̄ habere esse: ratione alicui⁹
illud videt̄ esse causa ei⁹. Et post factionē et p̄structionē cinita
tis p̄tingūt multa mala: credit cinitas esse causa illoꝝ maloz.

Primi Elenchorum

Quia ergo sic argueret. post quod sunt mala est causa malorum. si per civitatem constructa sunt mala ergo civitas est causa malorum. hic est syllogismus ostensus. et tamen secundum Aristotem secundo rethoricoz sententia est fallacia secundum non causam ut causam

Notandum tertio Quod modi huius fallacie committer assignantur duo. potest tamen etiam assignari tercius. Licet Aristoteles dicat. Egidius solus unum videtur ponere. Primum modus est iste. Quando premissa non causa provenit cum conclusionem in subiecto. ut sic arguendo. nullus homo est risibilis. et omne rationale est homo. et omne rationale et risibile sunt idem. ergo nullus rationale est risibile. Ibi illa propositio. et omne rationale et risibile sunt idem. est non causa ut causa proveniens in subiecto cum conclusionem. Secundus modus. Quando premissa non causa provenit cum conclusionem in predicato. ut arguendo. omne rationale est homo. omnis canis est rationalis. et alius et homo sunt idem. ergo omnis canis est homo. In hoc pallogismo hec propositio. homo et alius sunt idem. est non causa ut causa. et provenit in predicato cum conclusionem. Tercius modus. Quando premissa non causa ut causa provenit cum conclusionem tam in subiecto quam in predicato. ut sic arguendo. nullum alius est susceptivum discipline. et aliquis homo est alius. et homo et susceptivum discipline sunt idem. ergo aliquis homo non est susceptivus discipline. Sequitur corollarie primo. Quod sic arguendo. omnis asinus est indibilis. omne alius est asinus. omnis homo est alius. ergo omnis homo est asinus. Est fallacia secundum non causam ut causam sic procedendo. conclusio est falsa. ergo aliqua premissa. et non nisi ista. omnis asinus est indibilis. quia male intermixtitur premissa que non est causa illius falsitatis. et debet negari ille processus cum dicitur. et non nisi ista. omnis asinus est indibilis. non enim gracia illius propositionis sequitur conclusio falsa. si ratione istius omne alius est asinus. Eodem modo dicitur de isto pallogismo. omne alius est asinus. omnis equus est alius. et omnis homo est alius. ergo omnis homo est equus

Notandum quarto Quod prius in textu infert tria corollaria. Primum. Paralogismi fieri secundum non causam ut causam. simpliciter non sunt insyllogistici: ad propositum autem sunt insyllogistici. Ad corollarium Egidius declarans dicit. Quod in hac fallacia est duplex processus. Unus a premissis ad conclusionem. Alius cum a conclusionem procedimus ad intermedium alius premissarum. uterque processus est bonus et non bonus. syllogizatur et non syllogizatur. Primus enim processus simpliciter est syllogizatur. quia secundum rei veritatem conclusio sequitur ex premissis. Ad propositum autem non est syllogizatur. quia non sequitur conclusio ex illa premissa quam assumimus. Rursus procedendo a conclusionem ad premissas: simpliciter et secundum rei veritatem est ibi intermedium

aliqua ppo. s. nō est ibi interim ē da illa qnā interlmim. vere est ibi est aliqua ppo qnē est causa falsitatis. s. nō illa qnā assignam^r p causa. Scdm corollariū. 2° palogisandi hui⁹ false pletū. qz non min⁹ latet interrogātes qz respōdentes. Per quod corollariū pbus dat intelligere. qz hec falla sit extra dictionē. ex quo em pncipiū decipiendū sumit ex pte rei: nō min⁹ hō decipit p seipsum qz raciocinādo cū alio. Et ita defect⁹ hui⁹ false nō min⁹ latet interrogātes qz respondentes. Tercii corollariū. Q. palogismi dicti sunt ppter qns. et ppter causam vt causam. Et in hoc annectit hāc fallaz fallē psequē^r. Nec nāqz falla vt dicit Egidius inquantū sit in syllis ad imp⁹le: puenit cū peticione pncipiū. inquantū vō sit in syllis ostēnsis: sic puenit cū falla psequentis.

Conclusio respōsalis Falla scdm nō causam vt causam cū suis modis ab Arist. est sufficēter assignata. Nui⁹ conclusionis veritas patet ex his que dicta sunt

Arguit pmo Nulla est fallacia scdm non causam vt causam. igit^r pbat. nulla falla est effect⁹. igit^r nec cause. et nec p⁹ia. qā effect⁹ et causa dicūt^r relatiue. modo posito vno relatiuoz ponit et reliquū. ¶ Dico qz cōprehendit sub ea. Vel dicūt^r. qz nō optuit ponere fallaciam effectus. quia hec fallacia sit ratio ne pmissa sup⁹sine. pmissa autem est causa conclusionis

Arguit scdo Falla scdm nō causam vt causam non est ponenda. igit^r pbat. Vis falla peccat ptra elenchū re⁹. s. ista nō est hui⁹ modi. igit^r minor pbat. qā hec falla sit in syllo ad imp⁹le: in quo semp⁹ p⁹lo infer^r ē: eo qz hec sunt. pmo p⁹z. s. nullus palench⁹ infer^r p⁹lonē: eo qz hec sunt. igit^r. ¶ Dico qz syltus ad imp⁹le quo ad primum processum nō est paralenchus. s. quo ad secundum. quia in tali intermittitur pmissa non causa

Arguit tercio In quolibz syllo est falla scdm non causam vt causam. igit^r ista falla nō est distincta ab alijs. p⁹batur aut⁹. qā in quolibz syllo repitur quelibz pmissa diuisim vt maior vel minor. modo maior vel minor se sola: nō ē causa p⁹lonis. Dicitur em pmo p⁹ioz. ex vno nihil seqtur. ¶ Dico qz hic nō causa capitur generaliter p⁹lo quod non est causa nec totalis nec p⁹ialis. s. capitur hic nō causa eo modo vt diffinita est ante

Arguit qarto Nec falla habz causam appare

Primi Elenchorum

tie ex pte vocis, ergo male dictum est qd sit fallax extra dictionem.
Hinc probatur, qd causa appencie est vt pnter dicitur, qd ppd que
non est causa: puenit in aliquo tmino cu ppone que est causa. vt cu
delone. Conueniencia aut in tmino est pueniencia scdm vocem. Di
co qd illa pueniencia in termino siue scdm subiectu z pdicatu po
test attendi dupli, vel ratione vocis, vel ratione rei fare p vocem.
Hec ergo fallacia comittitur: eo qd ppd que no est causa redargu
tionis: puenit cum propositione que est huiusmodi causa in ali
quo termino: non ratione vocis: sed ratione rei significate

Arguitur q̄nto. **Nō** causa nō puenit cuz p̄missa
causa. pbatur. ens et non ens nō pueniūt. causa et nō causa ha-
bent se vt ens et nō ens. igitur p̄missa nō causa nō puenit cuz p̄-
missa causa. **Alia** or. q̄a sunt d̄ictoria. modo d̄ictoria nō pueni-
unt. ¶ **Vico** q̄ licet causa et nō causa fozaliter accepta nō puei-
unt. tamen materialiter accepta pro p̄missis syllogismi. bene
conuenire possunt in subiecto vel predicato

Arguit sexto In syllo ad imp^{le} nō ē fallā se
cundum nō causam vt causam. pbatur. In nullo bono syllo ē fal
lacia aliqua. s̄ syllos ad imp^{le} est bon^{us} syllos. vt dicitur p^{mo} po
sterior. vbi ostēditur pueniēcia inter syl^l m ostensūz et ad im
p^{le}. Maior not^{us} q^{uod} a palogism^{us} deficit a s̄o elencho et syllo. ¶
Dico q^{uod} syllos ad imp^{le} absolute est bon^{us} syllos. inquantū ta
men ibi accipitur pmissa sup^{ra}flua: q^{uod} in secundo pcessu interimi
tur licet non sit interinenda. sic ibi accidit hec fallacia

Arguitur septimo Determinare de falsa scdm non
causam vt causam non pntet apostm nostrm pbatur. qd pntz ad
scdm poy. modof sciencia libri poy est distincta a sciencia libri. e-
lenchz ¶ Sico qm libris poy determinatur de falsa scdm non
causam vt causam absolute. vt est quedā obligas absolute. h hic
de ea determinat vt ē loc^o sophistic^o. 7 vt hz aliqz causas appēcie sue

¶ Etz fallā scdm plures interrogaciones vt vnā facere cū suis modis ab Ali. sic iusti. assig. p. intelli. qñdōis mote
¶ Notandū pmo Qz p^o q^o phus in pcedētibz desmianit de fallā scdm nō causā; vt causam. pnter desmianit de fallā scdm plures interrogaciones vt vnā facere. que est vltima inter omēs. Eni^o ratio est. Quia alie fallē extra dictionē decipi

unt in arguendo. s. ita in ingredo et respondendo. Pro ampliori intelligencia dicendor. Sciendum. q. ista. ppō-interrogatio. enūciatio: idē nominat s. nō eodē modo. In eo em̄ q. aliqua oīo est fatina veri vel falsi: dicitur enūciatio. Propō vō dicitur: in eo q. ordinatur in sylm vel aliquā psonē. Unde et dicitur ppō qsi p alio inferendo posicio. Interrogatio vō dicit: inquātūz capis cum signo interrogativo. ita q. Interrogatio est ppō pbabil accēpta cum nota interrogacionis. Et sic hz se vt sup⁹ ad ppōz dyalecticā. q. ppō dyalectica sup addit p̄sensūz respondētis. vel q. apponens dyalectic⁹ querit p̄sensum respondentis. Et quo sequitur corollariē. q. Interrogatio plures potest dici tot modis: quot modis dicitur ppō plures. Propō autē plures dicitur. in qua nō ē p̄dicatio vni⁹ de vno. vt em̄ alibi declaratur. Licet vnitatis diffinitionis: que diffinitio sit p p̄mā opacionē intellect⁹: accipiēda est et q̄ditate et natura rei. ita q. p̄res diffinitionis nō sunt vniū: q. sunt in vno. s. sunt vniū: q. dicūt vñā q̄ditatē et naturā. Vnitatis tamen enūciacionis seu ppōnis: que sit p scdāz opacionē intellectus: accipiēda est ex intellectu cōponente et diuidēte. ita q. vbi cadit vna actio intellectus componentis: et est vna enūciatio. vbi vero cadūt plures compositiones et plures actiones intellect⁹ cōponentis et diuidētis: ibi sunt plures enūciaciones. Et q. ex vna cōposicione solū vniū cōponit cū vno: simplr et per omēm modū nō est enūciatio vna: nisi in qua cōponit vniū cū vno. Vbi ergo p̄dicāt plura de plurib⁹ vel plura de vno. vel vnum de pluribus: semper est enūciatio plures

Notandū scdo Q. interrogacō plures potest dici duob⁹ modis. Vno mō. vt habz vnitatē vocis et pluralitatem sensuum. Et talis repit in fallacijs in dictione. vt in equocacōe et amphibologia. et talis est pluralitas implicita. Scdo potest fieri interrogatio plures scdm pluralitatē vocis et sensuū simul. Et talis est pluralitas explicita. et sic de ea est ad ppositū. Unde interrogatio plures vt vna. est quādo plura pluralitate vocis et sensus simul sub vna nota interrogacionis pponūt p modūz vni⁹ interrogacionis. Et dicit talis interrogatio plures: ppter pluralitatē interrogatoris. et dicit vna: ppter puenienciā plurimū interrogatorū acceptorū in simul sub vna interrogacione. Diffinitur autē sic fallacia scdm plures interrogaciones vt vñā facere. Est idoneitas decipiendi pueniēs ex pueniēcia interrogacionis plu-

Primi Elenchorum

res ad interrogacionē vnā: ppter quā aliq̄s credit talē interro-
gacionē esse vnā: et quod ad ip̄am debeat dari vna responsio: cui
tamen sint dande plures. sicut est interrogacio plures. Cōmon-
ter aut̄ diffinit sic. Est deceptio anime pueniēs ex eo q̄ ppter pue-
nienciā p̄pōnis plures explicite cū p̄pōne vna: credim⁹ ea esse v-
tendū sicut p̄pōne vna. cū tamē nō est ea sic vtendū. Causa appa-
rencie. est pueniēcia interrogacionis plures cū interrogaciōe v-
na. Causa defect⁹. est pluralitas interrogator̄ acceptor̄ p modū
vnius. Sequitur corollarie. Q. in aliqb⁹ facile est videre et intel-
ligere quādo est interrogacio plures. in aliqb⁹ vō difficile est vi-
dere. Qui⁹ facilitat⁹ et difficultat⁹ qdā assignāt causam ex mo-
do interrogādi. Quia quādo non p̄fert interrogacio sub vno mo-
do interrogādi tūc ibi est facile videre q̄ sit interrogacio plures
Si aut̄ fiat opposito modo. tūc difficile est videre. Sed si hoc esset
vix: falsa hec esset falsa in dictione. cū mod⁹ interrogandi se te-
neat ex pte voc⁹. Ideo poci⁹ dicendū est q̄ diuersitas interroga-
torum est causa facilitat⁹ et difficultat⁹. Quādoq; em̄ maxime
manifeste apparet de reb⁹ interrogat⁹ q̄ plures sint. Et cū quis
Est ne mare celū vel terra. Hic manifestū est. q̄ nō est interroga-
cio vna. Inferiora em̄ et celestia maxime differūt. Dicit em̄ com-
mentator in de substācia orbis. q̄ q̄cqd attribuit inferiorib⁹ et ce-
lestib⁹. totū est equocū et diuersum. hic et ibi. In alijs aut̄ nō est
ita facile noscere diuersitatē interrogator̄. et vix est interroga-
cio plures. vt querēdo ita. est ne hic et hic hō: demonstrādo soīres
et brunellū. Et p hoc saluat⁹ q̄ ista falsa: est falsa extra dictionē
Quia sumit principium decipiendi ex parte rei

Notandū terciō Q. modi hui⁹ falle duplici
possunt sumi. Primo ex ip̄is interrogat⁹. Scdō ex modo inter-
rogandi. Racione interrogator̄ modi hui⁹ falle sūt tres. Pri-
mus mod⁹. Quādo interrogat⁹ plura de vno. ad quā interrogaci-
onem dat vna responsio. Et si q̄rat. est ne terra: celū: aut mare.
Similiter hic. posito q̄ soī currat et nō disputet. tūc interrogat⁹.
currit ne soī et disputat. si dicat q̄ sic. et go soī disputat: quod est
ptra suppositionē. Scdus mod⁹ fit. quādo vnū interrogat⁹ de plu-
rib⁹. Et ad istā interrogacionē quādoq; dat vna responsio. Et si
demonstrat⁹ dnob⁹ homib⁹ querat⁹. est ne hic et hic homo. vt q̄ soī
et plato sit hō. et si respōdet q̄ sic. arguit ptra. Q. cū aliq̄s pcutit
hic. i. soīrē: et pcutiet hūc. i. platōnē. q̄ nō pcutit hoīes. Si aut̄
dicat q̄ nō: tūc seq̄. q̄ vn⁹ illoꝝ nō esset homo. Terci⁹ mod⁹ fit.

Quando inter rogantur plura de pluribus. Et si demonstrato vno bono et alio malo: queratur utrum hec sint bona vel mala, et si respondet unica responsione, et dicat quod sic, quod sepe sunt bona, tunc sequitur: quod utrumque eorum sit bonum, et sic malum esset bonum. Si vero dicatur, quod non sunt bona, sequitur quod neutrum illorum sit bonum, sed utrumque sit malum. Unde de ad istas omnes interrogaciones non est danda una responsio: sed plures. Capitur autem sufficiencia horum trium modorum sic. Nam in qualibet interrogacione plures vel interrogantur plura de vno, sic est primus modus, vel vnum de pluribus, et sic est secundus modus, vel plura de pluribus, sic est tertius modus. Distinguedo autem modos huius falletur modo interrogandi, sic ei modi essent duo. Primus. Quando plura interrogantur sub numero singulari, ut est ne hic et hic homo. Secundus. Quando plura interrogantur vel vnum sub numero plurali, ut putat ne sunt hec bona vel mala. Sequitur corollarie. Quia queritur. Est ne mare, celum et terra: non debet dari una responsio simpliciter pinnerim, sed disunctim, dicendo, quod mare: nec est celum nec est terra. Similiter cum queritur, est ne hic et hic homo: demonstrato soite et platone, debet dici distingere, hoc est homo, et hecia; est homo. **Notandum quarto** Quod secundum philosophum ad plures interrogaciones ut vna dando simplicem responsionem: aliquando fit verus elenchus, hoc est redargutio, aliquando vero non. Si enim respondens det affirmatiuam responsionem: vere redarguetur. Si vero negatiuam: non redarguetur vere nec apparenter. Cuius ratio est. Quia quando aliquid affirmatur de pluribus: potest de quolibet inferri per se, sed si aliquid negetur a pluribus simul, non oportet quod negetur a quolibet per se. Unde si propositum vno ceco et alio vidente, queratur, sunt ne ceca aut videncia, si respondetur affirmatiue quod sunt videncia: potest inferri, quod videns sit videns: et quod cecus sit videns, et ideo vere redarguetur. Si autem respondeatur negatiue, quod non videt, non sequitur quod possit inferri: quod quilibet illorum non videat, et ita neque vere redarguetur. Sicut in simili, si soles et plato non currunt: non sequitur quod soles non currat, et etiam quod plato non currat. Est enim ista via, soles et plato non currunt, altero eorum non currere. Ad veritatem enim copulatiue exigitur ambas partes esse veras. Ad falsitatem autem copulatiue sufficit vna pars esse falsam. Veritatem dicit philosophus, quod suppositis quibusdam etiam respondendo negatiue: potest esse verus elenchus, ut supposito, quod aliquid diffinitur in plurali sicut in singulari. Velut si cecum est quod non habet visum: natum est autem habere visum, sic etiam ceca sunt: quod

*Quando
interrogantur
plura de pluribus
et si respondet
unica responsio
et dicat quod sic
quod sepe sunt
bona, tunc
sequitur quod
utrumque eorum
sit bonum, et
sic malum
esset bonum.*

Primi Elenchorum

non habent visum. nata aut sunt habere visum. Isto itaq; supposito licet falso. si ad positam interrogationem plures respondere negatine. scilicet quod cecus et videns sunt non videncia: potest inferri. quod et cecus et videns sunt ceci: cum sint apti nati videre et non vident. Et sic sequitur verus elenchus seu redargutio

Conclusio responsalis Falla secundum plures interrogationes ut unam facere cum suis modis ab Aristotele est sufficienter assignata. Veritas huius conclusionis patet ex his que dicta sunt.

Arguit primo Nulla est falla secundum plures interrogationes ut unam facere. igitur. probatur. quia nulla est falla secundum unam interrogationem ut plures. ergo etiam nulla est falla secundum plures interrogationes ut unam. tenet prima. quia non est ratio diversitatis. Assis. quia alias Aristoteles esset diminutus. non enim sufficienter determinasset de fallacijs. **¶** Dico quod ratio diversitatis est. quia secundum unam interrogationem ut plures: non est aliqua causa apparecie. sed secundum plures interrogaciones ut unam: est aliqua causa apparecie. ut visus est

Arguit secundo Nulla est falla secundum plures responsiones ut unam facere. igitur etiam nulla est falla secundum plures interrogationes ut unam facere. tenet prima. quia non est ratio diversitatis. **¶** Dico quod hec ratio soluitur eodem modo sicut prima

Arguit tercio Interrogacio et propositio sunt idem. sed nulla est falla secundum plures propositiones ut unam facere. ergo etiam nulla est falla secundum plures interrogationes ut unam. Assis. patet ex dictis. **¶** Dico quod licet non sit aliqua falla secundum plures propositiones ut unam facere: secundum vocem. tamen bene secundum rem. Quia eadem est fallacia secundum plures propositiones ut unam facere. et secundum plures interrogationes ut unam. tamen quia non accidit deceptio: nisi ut propositiones stant sub forma interrogationis. et ergo denominatur ab interrogatione: et non a propositione. Alii enim false faciunt deceptionem in arguendo si ista in arguendo et querendo simul ut dictum est

Arguit quarto Interrogacio et propositio non sunt idem ergo dictum unum primi notabilis non est verum. Assis. probatur. propositio est oratio sumpta sine signo questionis. sed interrogacio est oratio sumpta cum signo interrogatorio. Constat autem quod tales orationes non sunt eodem. **¶** Dico quod licet interrogacio et propositio non sint idem formaliter. tamen bene materialiter

Arguit quinto Sophista non utitur interrogacione

ergo non habet definire de fallā scdm plures interrogaciones.
 vt vnā. *Arist.* pbat. qd dyalectic⁹ interrogat. s̄ sophista non ē dy-
 alectic⁹. ergo. *Arist.* qd dyalectic⁹ pcedit ex pbabilibus. sophi-
 sta aut ex apparētib⁹. ¶ Dico qd dyalectic⁹ interrogat et etiā sophi-
 sta. s̄ nō eodē mō. sophista absolute: vt p̄ in modis p̄dictis. s̄ dy-
 alectic⁹ itrogat de p̄sēu r̄idēt: pponēs verāq; p̄ ē dictionis. et
 quā p̄ ē elegerit postea ipse syllogizat. sic autē non facit sophista

Arguit sexto Scdm plures interrogaciones
 vt vnā nō ē palench⁹. igit nō erit fallā. *Arist.* pbat. ois palench⁹ p̄-
 stituit ex p̄pōnib⁹. s̄ interrogaciones non p̄stittuit nec sunt p̄pō-
 nes. igit. *Arist.* qd palench⁹ peccat p̄tra vez elenchum. et ergo
 palench⁹ assumit p̄pōnes. *Arist.* qd declarat p̄mo peribetentias. p̄-
 p̄p̄sicio enī est ois nō interrogatīna. ¶ Dico qd licet interrogacō
 nō est p̄pō scdm se totā. vt sumit et p̄ponit cū signo q̄stīno. tamen
 vt sumitur sine signo est p̄p̄sicio. et hoc sufficit

Arguit septimo Hec fallā non est fallā extra
 dictionē. pbat. qd hec fallā sic in oīone multiplici. s̄ fallā peccās
 scdm aliq̄m multiplex est fallā in dictione. igit. *Arist.* qd nota. quia
 fallā scdm plures interrogaciones. vt vnā: fit in oīone. que habet
 plures sensus. pluralitas aut sensus est in multiplici aliquo. mi-
 nor patet ex dictis ante. ¶ Dico qd licet hic et ibi repitur multu-
 plicitas et pluralitas. tñ nō eodē mō. vt patet in notabilis cō-

Arguit octauo Termin⁹ eodē modo h̄z diffi-
 niri in singulari et plurali. ergo illa supposicio est va. *Arist.* pba-
 tur. qd diffinicio exp̄mit naturā et essenciā rei. s̄ eandē rē pat nū-
 mer⁹ singulari et plurali. igit. *Arist.* qd diffinicio est sermo qd
 dicitur et essencie. *Arist.* qd idē pat cec⁹ et ceca. ¶ Dico qd idē
 pat cec⁹ et ceca. s̄ nō eodē mō. et qd si oī qd habeāt eā dē diffiniciōez

Utrū omēs fallacie ad ignoranciam elenchi ha-
 beant reduci. Pro intelligēcia q̄stionis huius mote

Notandū p̄mo Qd postq; p̄bus determinauit
 de sophisticis elenchis quo ad p̄ncipia eoz. et causaz app̄cie. hic
 iam determinat de ip̄is quantū ad p̄ncipia et defect⁹ vt nō existen-
 cie. Et qd sophistici elenchi peccāt p̄tra vez elenchū. aliquādo
 in inferēdo. aliquādo in pbando. aliquādo racionē dictionis.
 Et ergo *Arist.* docet modū reducēdi sophisticos elenchos in igno-

Primi Elenchorum

ranciā elenchi. vt ex tali reductione appareat. in quo talis palē-
chus peccat et deficit a vero elenchō

Notandū scdo Quod dupliciter palench⁹ redu-
cit ad ignoranciā elēchi. Vno mō reductōe gñ ali. Cū enī in elēcho
vt dictū ē: reseruat racō sylli simplr. q̄q̄q̄ peccat p̄ syl; peccat e-
ciā p̄ra elenchū. sicut quicq̄q̄ peccat p̄ra sup̄: peccat p̄ra infe-
rius. Peccat aut̄ oīs palench⁹ p̄ra syl fm̄ et eo q̄ q̄libet hñt⁹ mo-
di palench⁹ est in modificat⁹: nō inferēs ex necessitate p̄sonem
ex p̄missis. ergo eciā quantū ad hoc oīs palogism⁹ peccat p̄ra e-
lenchū. et in eū reducīt. Nec aut̄ reductio in ignoranciā elenchi
est generalis. q̄a scdm̄ aliq̄d cōmune. Adverte tamen. q̄ in syl-
logismo duplex est modificatio vel mod⁹. Vna est debita disposi-
tio p̄missarū in qualitate et quāritate. de qua Arist. loq̄t⁹ p̄mo pō-
zum. Alia est modificatio que est necessaria illatio: vel p̄batio p̄-
elusionis ex p̄missis. In syllo enī p̄elo debet sequi p̄batio p̄sonis. saltem
logistice ex p̄missis. et p̄missis debēt esse p̄batio p̄sonis. saltem
in syllo p̄batio. Et de tali modificacione est ad p̄positū p̄ncipa-
liter cū dicit⁹ oīs palēch⁹ est imodificat⁹. Scdo palench⁹ reducī-
tur ad ignoranciā elenchi reductione speciali. p̄ cui⁹ cognitione

Notandū tercio Quod reducere aliquā fallacias
in ignoranciā elenchi reductione speciali: nō est aliud: q̄ ostē-
dere talē fallaciā peccare p̄ra aliq̄ p̄ticulā positā in diffiniciōe
elenchi. Et hac reductione reducunt⁹ ad ignoranciā elēchi oēs
fallacie: tam in dictione. q̄ extra dictionē. Prime tres fallacie
in dictione. sc̄z: equocacio. amphibologia. et falla figure dictio-
nis: peccāt scdm̄ multiplex in dictione vel oīone. in hoc q̄ vna di-
ctio vel oīo plura facit. Ad v̄x aut̄ elenchū requir̄ vnitas rei. Et
sic iste tres peccāt p̄ra hanc p̄ticulā nomis et rei simul. Ille v̄o
tres. falla cōposicionis. diuisionis. et accent⁹: peccant p̄ra v̄x
elenchū: p̄ tanto. q̄a in ip̄is dictio vel oīo nō est eadē scdm̄ soīam
s̄ solū scdm̄ potenciā. nec eciā res significata est vna. Peccāt er-
go p̄ hāc p̄ticulā in diffiniciōe elenchi positam: nomis et rei si-
mul. Scdo falla accidēt⁹ q̄a nō bene inferit p̄sonē: p̄pter extra-
neam habitudinē medi⁹ ad extrema. peccat p̄ra hāc p̄ticulā. ex
necessitate accidere. i. sequi p̄sonē. Falla aut̄ a secundum q̄o ad
simplr eciā peccat p̄ra diffiniciōē elenchi. q̄a in palogismis il-
lius falle nō est affirmacio et negacio eiusdē de eadē. quod tamen
requir̄ ad v̄x elenchū. et sic peccat p̄ra istā p̄ticulā ad idē. Falla

lacia eciā ignorācie elenchi: vt est fallā specialis: peccat p̄ diffi-
nitionē elenchi. q̄ nō obseruat p̄dicionē speciales requiritas ad
vex elenchū. vt declaratū est circa modos ei⁹. Similiter fallā se-
cundum non causā: vt causā: peccat p̄tra elenchū p̄ tanto. q̄a
in fallā scdm̄ nō causā vt causā. p̄cto nō seq̄tur ex necessita-
te ex p̄missis. Et sic peccat p̄tra hāc p̄ticolā. ex necessitate acci-
dit. Fallā p̄ticionis p̄ncipij peccat p̄tra elenchū. q̄a nō p̄bat. et
sic peccat p̄tra hanc p̄ticolā. nō p̄numerato eo quod erat in p̄nci-
pio. Similiter fallā p̄ntē peccat p̄tra elenchū p̄ tātō. q̄a ipsa re-
ducit ad fallā accidētē. eo q̄ est ps ei⁹ vt dictū est ante. Et q̄a
fallā accidētē peccat p̄tra elenchū. ergo et ista. Similr fallacia
scdm̄ plures interrogaciones vt vnā: peccat p̄tra elenchū. quia
palogismi hui⁹ fallē nō sunt ex p̄pōnib⁹ vel oīonib⁹: que sunt v-
na. quod tamen requir̄ ad vex elenchū. Et sic hec fallā peccat cō-
tra gen⁹ sylli. Syllus em̄ est oīo. Idē autē est oīo et vna oīo. sicut
idem est homo et vnus homo. vt dicitur quarto methaphisice.
Et sodo. oracio plures non est vna oracio.

Notandū q̄rto Q̄ ignorancia elenchi de qua
nunc est sermo: nō est fallā specialis s̄ generalis. Q̄m̄ em̄ illud
quod aliquo modo se extendit ad plura: habet rationē cōmūnis.
Et methaphisica est cōmūnis sciēcia. q̄a se extendit. ad om̄ia en-
cia. ei⁹ em̄ obiectū est ens quod est cōmūnissimū. Sic fallā igno-
rancia elenchi extendit se ad om̄es alias fallacias. ex quo om̄es
ad eam reducūt. et p̄ p̄ns est cōmūnis. De modo autē cōmunitatē
hui⁹ fallacie quidā dicūt. Q̄ hec fallā sit cōmūnis p̄ p̄dicationē
Ita q̄ hec fallā cōmūniter accepta: sit oīs fallā. et q̄ foīaliter di-
cat̄. Fallā eguocacionis: est ignorācia elenchi. Fallā accidētē
est ignorācia elenchi. et sic de alijs. Sed iste mod⁹ dicēdi nō est
verus. Foīaliter em̄ ractio specialis oīm fallaciā differt a ratio-
ne h⁹ fallē. Sicut em̄ in moralib⁹: vtutes et vicia distinguūt sed
q̄ sub alia et alia ratione sumūt. sic et fallē scdm̄ diuersas ratio-
nes sumptē: sunt distincte et diuersē. Eīdem em̄ q̄ in vtutib⁹ cir-
ca eandē materiā potest vsari. cast⁹. magnānim⁹. et iust⁹ legalis
Si em̄ alijs exercet opa castitatē: q̄a in eis delectat̄: ille p̄pe ca-
stus est: Aut vō facit opa castitatē. q̄a hoc honorabile est: p̄pe ma-
gnānim⁹ dicīt. Aut vō facit opa castitatē q̄a lex p̄cipit: est iustus
legalis. Ipsa vō iusticia legalis licet sit vt⁹ cōmūnis ad om̄em
vtutē. eo q̄ respicit oīm vtutē et materiā cuiuslibet vtutē. tamē

Primi Elenchorum

nō est cōmunis vñs p pōdicationē. nō em̄ hec est bona pōdico 2
fōialis. castitas est iusticia legalis. cū oīno eaz t̄ inerse sunt raci
ones. sic in pposito dicendi. q̄ hec fallā cōmunis est. ex co. q̄ vñ
tur circa m̄. ceterā cūilibet fallē. Idē cū palogism' sit et scōz ge
neralem et specialē fallaciā. aliter tamē et aliter. Et palogismi
peccāt es scōm equocationē: si p̄iderat. ē vt innitit. ē p̄is mari
mis sophistic'. scēz q̄ oīni nomini correspōdet vñs fatū: peccāt
p equocationē. Si vñ p̄iderat vt dmittit aliq̄ p̄ientā posita in
diffinitione elenchi: peccāt p generalē fallaciā ignorācie elēchi.
Cū itaq̄ hec fallā distinguit scōm fōalē rationē ab alijs nō po
terit eis esse cōmunis p pōdicationem. Si queras. Ex quo hec
fallā cōmunis est et nō p pōdicationē. an ita sit cōmunis: qd̄ eci
am sit distincta a qualibet aliā. Respōdet scōm Egidij. q̄ vñ
plex est cōmunitas. Vna scōm materiā. Alia scōm fōam. Sicut
ergo metaphisica est generalis ad omēs sciencias: generalita
te scōm materiā q̄ aliquemō defīnat de omni ente. nihilomi
nus tamen est distincta sciencia ab omib' alijs sciēcijs. Sic p
fōiter dicendū est in pposito de hac fallā. q̄ q̄a est generalis ad
alias: generalitate scōm materiā: et nō scōm fōmā. cū habeat
fieri scōm fōalē rationē distinctā ab alijs. sic est generalis. qd̄
tamen est distincta et differens ab omnibus alijs

Conclusio respōsalis Oēs fallē tā in dictiōe

q̄ extra dictiōez habent reduci ad ignoranciā elenchi. Veritas
huius pclusionis patet ex his q̄ dicta sunt in notabili tercio

Arguit pmo Nulla fallā peccat p̄tra illacio

nem: ergo reductio generalis fallaciāz nō est p̄ueniēs. Vñs p̄ba
tur. q̄a fallē sunt defect' syl'li dyalectici. s̄ de ratione syl'li dyale
ctici est p̄bacio et nō illacio. igit'. Maior patet: q̄a fallē sunt de
fect' elenchi. modo elench' est syl'lus dyalectic' p̄baturs. vt di
ctum est ante ¶ Dico q̄ licet p̄siderādo palenchos vt sunt obli
quitates syl'li dyalectici: peccāt p̄tra p̄bacionē. nihilominus ta
men si considerantur vt sunt obliquitates dyalectici: vt syllogi
smus est. quia syl'lus dyalecticus est syl'lus. 2 sic peccāt p̄ illaciōz

Arguit scōdo Nō omēs fallē reducūt ad falla

ciā ignorācie elenchi igit' p̄lo falsa. Vñs p̄bat. q̄a si sic. tūc seque
retur. q̄ oēs fallē essent vna. qd̄ tū falsuz est. q̄a sunt trēdecim: 2
sequēcia p̄bat. q̄a ex quo reducūt ad vñā: identificāt in illo vno

quæ admodum plures sunt particulares: cum simul præsententur: fit ex ipsis vna sententia. ¶ Dico quod licet omnes fallæ sunt vna fallax in genere & non in specie et formaliter

Arguitur tertio Non omnes fallacie reducuntur ad fallaciam ignorancie elenchi. probatur. idem non reducit ad seipsum. & fallax ignorancie elenchi est fallax specialis. ergo non reducit ad istam. Et aliorum nota. quia idem non pertinet seipsum. ¶ Dico ignoranciam elenchi capitur dupliciter. vt dicitur est questione. xvi. Vno modo per omissionem cuius. cumque præsentis posite in diffinitione elenchi. et sic est fallax generalis. Alio modo capitur per omissionem alicuius præsentis require ad prædictam onem. et sic est fallax specialis. Non ergo est incommensurabilem fallaciam ignorancie elenchi secundo modo reduci ad fallaciam ignorancie elenchi primo modo. sicut speciale ad generale. sic enim idem non reducit ad seipsum

Arguitur quarto Perfectum non reducit ad imperfectum. & fallæ in dictione et etiam accidentibus perfectiores sunt quam fallacia secundum ignoranciam elenchi. igitur. Et minor probatur. quia illa fallax est perfectior que minus deficit a vero elencho. et illa imperfectior que plus deficit. Constat autem quod fallax ignorancie elenchi plus deficit ab elencho quam fallax accidentibus vel alia in dictione. probatur. quia fallax ignorancie elenchi directe est contra prædictas speciales positas in diffinitione elenchi. vt contra has. ad idem secundum idem similiter et in eodem tempore. Sed alie fallacie peccant contra elenchi in prædictis generalibus. modo grauius peccat quam peccat in specie quam ille qui in genere

Arguitur quinto Fallax ignorancie elenchi habet fieri circa prædicationem. & non omnes fallæ peccant in prædicatione. igitur non omnes fallæ reducuntur ad ignoranciam elenchi. Et minor. quia aliquæ peccant in illatione. ¶ Dico quod habet due rationes procedunt de ignoranciam elenchi: vt est fallax specialis. de qua non intelligitur conclusio

Arguitur sexto Non est aliqua vna fallax generalis ignorancie elenchi ad quam reducatur omnes fallæ. probatur. quia secundum alios et alios defectus et secundum aliam et aliam prædictam positam in diffinitione elenchi: sumitur alia et alia fallax. & ignoranciam elenchi ad quam reducuntur omnes fallæ fit secundum alios et alios defectus. ergo erit alia et alia fallax et non vna. et ita omnes fallæ speciales non reducuntur in hanc sicut in vnâ. ¶ Dico quod licet ignoranciam elenchi fiat diuersis modis. tamen quia in omnibus istis intendit vnum aliquid

Primi Elenchorum

ut defectus et appencia veri elenchi. ideo hec falsa est vna fallacia. si
cur potest ostendi in simili de iusticia legali: que est vna vt. qd p
eam intēdit vni alio. Sequitur ergo corollarie. qd sicut equoca-
cio est falsa vna: et tamen habet diuersos modos. sic ignorancia
elenchi de qua nūc loquimur: est vna fallacia. habet tamē tot mo-
dos: quociens contingit peccare contra verum elenchum

Arguit septimo Illud ad quod aliqua redu-
cuntur et inest illa que reducitur ad ipsam. h fallacia ignorancie ele-
chi nō pertinet omēs fallas. igitur. Maior. qd omne mensurās per-
tinet sua mensurata. Minor. qd idem nō pertinet opposita. h trede-
cim falsæ sunt oppositæ. qd ille que sunt in dicto: aliunde sumit
causam sue appencie. qd ille extra dictionē ¶ Dico qd idē nō per-
tinet opposita ppe dicta et sub racionib⁹ distinctis. ¶ stat autē qd fal-
lacie omēs inquantū pertinet. h in fallacia ignorancie elenchi: in vna
racione generali ptenit. qd deficit a vno elencho. et sic opposita
sub rōe g tali ptenit ab vno. vt differēcie oppositæ sub pte gū is

Arguit octauo Supfluum est reducere fallaci-
as ad istā. pbat. qd in qualib⁹ fallacia pns ostensa est causa de-
fectus. ergo nō oportet hic hoc iter ostēdere. peccatū em̄ est fieri p
plura quod potest fieri p pauciora ¶ Dico qd ante ostensa ē cau-
sa defectus cuiuslibet falsæ scdm se et absolute. h sic ostēdit causa
defectus. vt deficit a vero elencho: cuius sunt obliquitates. nō
ergo est superfluitas

Atq⁹ pertineat ad hanc scienciā determinare modum
quo generant in nobis falsæ. Pro intelligencia questionis hui⁹

Notandū pmo Qd postq⁹ Arist. determinauit
de loc⁹ sophisticis et fallacijs scdm se et etiā vt deficit a vno elen-
cho. et vt etiā habet reduci ad elenchū. hic itā pter determinat de
ipsis in cōpacionē quo ad nos: inquantū nos decipimur p eas. et
vt in nobis causant deceptionē. Falsæ em̄ sunt qd impit⁹ facili-
me decipiunt. qd nō possunt distinguere inter idē et diuersū. Sa-
pientes autē qd hoc facile discernere possunt: nō ita decipiuntur si-
cut imperiti. Unde dictū est ante. sapient⁹ est nō mentiri nec de-
cipi. h mēcientē et volentē decipere enadere et manifestare

Notandū scdo Qd tam p fallas in dictionē qd
extra dictionē generat deceptio in nobis. eo qd nō possum⁹ disce-

Questio Vigesima prima Fol. 119

nere inter idē et diuersum. hoc tamen aliter fit in fallacijs in dictione: et aliter in fallacijs extra dictionē. In fallacijs em̄ in dictione fit deceptio: ex eo q̄ nō potest discerni in sermone ⁊ voce. et diuersum in re. vt in amphibologia et egnocacione causat deceptio. ex eo q̄ nō potest discerni multiplex dictionis vel oñonis quod multiplex videt̄ esse idē in sermone. racione cui⁹ identitatis in sermone alijs credit ecia⁹ esse identitatē in re facta. que distinctio vt dicit Arist. in textu: in aliqb⁹ equoq⁹ est facili⁹ ad cognoscendū et pl⁹ idonea q̄ in alijs. In his em̄ equoq⁹ que sunt e quinque et multiplicia scdm analogiā. et maxime in his que sūt principia alior⁹ vt ens vñ idē: nō est facile noscere. q̄ in talibus equoq⁹ nomē est vñ: et factū quodā modo ecia⁹ vñ. In analogis em̄ natura cōmunis precipat scdm p̄ns ⁊ poster⁹. et sic videt̄ habere identitatē in illis que ei⁹ naturā p̄cipiāt. In egnocis autē alijs p̄t dicit̄: vt in equoq⁹ a casu. q̄ ibi est vñ nomē diuersis im positionib⁹ diuersas res p̄ns: nec est aliqua natura cōmunis. s̄ solū nomē cōmune: facile est noscere distinctionē talē. S; in fallacia cōpositionis et diuisionis decipimur. eo q̄ credim⁹ oñonez cōpositā nō differre a diuisa. et sic credim⁹ facta p̄ ea esse eadē. qd̄ tamen non est. vt pbatū est circa fallam cōpositionis et diuisionis. Similiter in falla accēt⁹ decipimur. q̄ putam⁹ voce⁹ et nomen graniter et acute platū nō differre. In falla ecia⁹ figure dictionis decipimur. eo q̄ nō possum⁹ distinguere in em̄latione. facitōe. vel suppositione t̄mior. Difficile em̄ est indocto et imperito cognoscere: que sunt illa que in facione vel suppositione distinguuntur. Sic si m̄litter. si fuerit aliqd̄ nomē qd̄ facit quid. vel quale quid. vel hoc aliqd̄. grane est distinctionez intelligere et ponere inter illa p̄pter identitatē p̄sentencie. Unde facile aliquis decipit. Patet ergo quomodo decipimur p fallacias in dictione. eo q̄ non possumus distinguere ⁊ discernere idē i sermōe: ⁊ diuersū in re vñ facta.

Notandū tercio Q̄ q̄a falla figure dictionis multū videt̄ puenire cū fallacijs extra dictionē. vt ecia⁹ dictū est ante. In palogismis em̄ figure dictionis cōmittunt̄ ecia⁹ fallē. extra dictionē vt accident⁹ ⁊ p̄t. Propter quod Ieno et alij antiqui posuerūt fallaciā figure dictionis. inter fallacias extra dictionē. De ergo alijs credat hoc esse ver⁹. Ideo p̄ns pbat dñā hūe racionib⁹. q̄ hec falla fit in dictione. p̄ma. Illa falla in dictōe dicit̄: quā magis p̄ngit deceptio cū alijs disputādo q̄ p se.

ipm pñderādo. h̄ fallā figure dictionis est hui⁹ modi. igit̄. Scda
 ratio. Illa fallā est in dictione que causat̄ ex similitudine dictio-
 nis cū dictōe. h̄ sic ē de fallā figure dictōis. vt ostēdū ē aū. q̄. rē
Notandū q̄rto Q̄ sicut decipimur per fallas
 in dictione vt declaratū est. ita p̄le est decipi nos p̄ fallas extra
 dictionē. Ideo q̄a nos nō possum⁹ distinguere idē p̄m scdm̄ rez
 et p̄m scdm̄ rem diuersum. Aliquādo cū puenit aliquid alicui v-
 no modo: quod nō puenit ei alio modo. et sic postq̄ nō possum⁹
 hac distinguere fit q̄ decipimur. vt hoc p̄dicatū spēs: puenit ho-
 mini aliquo modo. vt quādo est v̄le. h̄ nō puenit ei vt p̄ticulare.
 et sic tunc decipimur p̄ fallā accidentē. vt v̄ic. hō ē spēs. sōi ē hō
 ergo sōi ē spēs. Diuersimode tamen causat̄ in nobis deceptio p̄
 fallas extra dictionē. In fallā cū accidēt decipimur. eo q̄ non
 possum⁹ bene indicare idē et diuersum: vnum et multa. nec recte
 scim⁹ aliquid attribuentū esse alteri vno modo et non alio modo.
 Unde et hec fallā accidentē tantā habz latenciā: q̄eciā scientes
 et artifices expt̄: ab inscijs decipiunt̄ et redargunt̄ p̄ eā. vt di-
 cit̄ p̄h̄s. Quod dictū p̄h̄i exponens Eḡtoi⁹ dicit. Q̄ sapiens in
 quantū sapiens nunq̄ redarguit̄. h̄ q̄a scientis et sapientis est p̄
 siderare causas v̄les. vt dic̄ p̄mo methaphisice. Potest aut̄ hoc
 fieri. q̄ aliquis p̄siderās causas v̄les: deficiat circa p̄ticularia: et
 ita decipiat. et hoc fit p̄ fallā accidentis. Vel q̄a nō est inconue-
 niens aliquē esse sapientē in vno et non in alio. Potest ergo
 aliquis existens sapiens in vno: decipi in quo non est sapiens ⁊ exp̄-
 tus. In fallā aut̄ p̄ntis decipimur. q̄a opinamur p̄sequens non
 posse esse sine p̄ntē. sicut opinamur et credimus: aīis non
 posse esse sine p̄ntē. Sed in fallā a scdm̄ qd̄ ad simplr decipimur
 q̄a nescim⁹ distinguere inter p̄dictionēz verā et appentēz. que p̄
 dictio appens videt̄ esse pene p̄dictio licet nō sit. Et eadez ratio-
 ne decipimur in fallā ignorācie elenchi. Sed in alijs sequentib⁹
 sc̄z in fallā scdm̄ nō causam vt causam: p̄ticionis p̄cipij. Et
 in fallā scdm̄ plures interrogaciones vt vnā: decipimur. q̄a non
 recte seruiam⁹ p̄dicionēz positas in diffinicionē veri elenchi. Cre-
 dimus cū q̄ modi h̄z fallay essent veri syti. et credim⁹ diffini-
 tionem veri elenchi puenire p̄alogismis h̄z fallay: qd̄ tū nō est
Conclusio responsalis Ad hāc scienciā recte
 p̄tinet ostendere modū quo false et deceptiones causant̄ in no-
 bis. p̄bat̄. Ad alū non enit̄ atur nisi cognitū. decipi aut̄ malū est. et

quo est pccio et pccas imperiti et ignorātis. Ignorāre autē et nescire est malū. h̄ p fallas decipimur vt pbatū est supi. ergo necesse est tradere modū quop fallas decipimur. vt postq̄ hoc scins rimus: possem⁹ hoc fugere et enitare. Quare pccio vera

Arguit pmo Nō est necessariū specialiter hic ostendere modū qdō decipimur p fallas. igitur. pbatū aū s. pccatū est fieri p plura quod potest fieri p pauciora. h̄ pns ostensū sūt modi quomodo quelibet fallacia habet causam apparencie sue et modum decipiendi. ergo non fuit necesse hoc repperere

Arguit scdo Mugacionē cōmittere est supfluum et pter racionē. h̄ hic defmiare de modis qb⁹ salte habent fieri in nobis est mugacio. igitur. alidior. qā supflua et mugatoria sunt omitterenda: et solū necessaria defmianda. alidior. quia illi modi quib⁹ decipimur antea sunt dicti ¶ Dico q̄ hec argumēta vix pccidūt. q̄ modis qb⁹ decipimur antea sunt dicti diuissim⁹ et distincte circa vnāquāq fallam. h̄ hic dicūtur simul quasi p modum recollectionis et recapitulacionis

Arguit tercio Nō est p^{le} nos decipi p fallas igit. pbat qā intellect⁹ semp est verox. tercio de anima. ergo nō potest decipi p fallas ¶ Dico q̄ intellect⁹ semp est verox. vix ē in pma opacione. In tali cū solū intelligit ens. nō ens em̄ nō intelligit. tercio de anima. In scda tamen et tertia opacione potest esse falsorum: componendo illa que coponi non debent: et accipiendo in discorsū illud pro causa quod non est causa

Arguit q̄rto Nō est p^{le} intellectu nōstr⁹ decipi his tredecim fallacijs. igit. pbat aū s. autoritate Arist. q̄ mo hui⁹. vbi dicit. sapiens non est mentiri. h̄ menciērez ostendere. vbi dicit Egidius. Sapiens fallere non vult: nec potest falli. si ergo nō potest falli: nō ptingit deceptionē fieri in nobis ¶ Dico q̄ licet sapiens et doct⁹ nō potest falli et decipi. tamē imperit⁹ et indoctus potest falli et decipi. Quia autē sequētes questionēs non sunt tante vtilitatis nec necessitatis: non oportuit tam longe in eis immorari. vt factum est in precedentibus

Utrum syllogismi sophisticī peccantis in materia sint eadem p̄incipia cum syllogismis sophisticis peccantibus in forma. Pro intelligencia questionis mote

Primi Elenchorum

Notandū pmo Qz scdm phm intertu duplex
est syltus sophistic⁹. scz peccās in materia. et peccās in forma.
Peccās in forma: est q videt⁹ syltus et nō est. et ppe debet vocari
logisimus. siue sit peccās in forma tantū. siue in materia ⁊ for
ma simul. Alius est peccās in materia tantū. et est q est (y. lō: nō
tamen est pueniēs rei. Et de hoc phs dicit tria. Primo. q syltus
sophistic⁹ peccās in materia accipit falsa. Scdo. q petim potest
accipi expiēcia de ignorācia respondēt. Tercio. q talis syltus
puenit cū syllo tentatio. Syltus em̄ tētat⁹ pcedit ex his que
vidēt⁹ respondenti. si ergo respondens sit ignorās et pcedit falsū
potest ibi syllari falsū. ita q idē erit syltus peccās in materia
et tentati⁹. Inquantū qd accipit falsa: dicit⁹ peccās in mate
ria. Inquantū aut pcedit ex his que vidēt⁹ respondenti: dicit⁹
tentati⁹. Et qb⁹ vltz⁹ sequitur Differēcia inter syltm peccan
tem in materia: et peccantē in forma. Quia scdm syltm peccan
tem in materia: potest sumi expimentū de respondente. Per syl
logismū aut peccantē in forma: et si syltisef pōicicio: nō tamē fa
cit manifestum si respondens ignorat. quia tam sciētes q̄ igno
rantes per ipsos decipiuntur

Notandū scđo Q materia syllimi est duplex.
Quedā est materia sylli simplr et quodā mō ppe: ex qua sylls ma-
terialiter pstituit. Dicitur em̄ pmo pbilicor. m̄ materia est ex quo a-
ligo fit. Duplex autē est talis materia sylli. Quedā p̄pina. vt p-
positiones. Et quedā rēmotā. vt tres tmini syllitici. Dicitur em̄ p-
mo p̄p. Dis syllus pstat ex trib⁹ tminis et duab⁹ p̄p̄onib⁹ inferē-
tib⁹. Alia autē est materia sylli non simplr: s̄ poci⁹ p̄p̄atas que-
dam p̄sequēs materiā pmo modo dictā. hoc est p̄missas. vt est p-
babilitas in dyalecticis. et necessitas in demonstratiuis. pbabili-
tas em̄ et necessitas sunt p̄p̄ositiones et p̄p̄etates p̄missarū. Ne-
cē p̄missē dicuntur necessariē: que non possunt aliter se habere.
Ne autē p̄missē dicunt p̄bables: que oib⁹ aut pluribus. aut maxi-
me sapientib⁹ videntur esse vere. Hic autē est ad p̄positum de ma-
teria scđo modo dicta. In syllō em̄ sophisticō: p̄missē vident esse
p̄bables aut necessariē. et tamē sunt falsē. vt hic. q̄q̄d nō p̄doi-
sti habes. cornua nō p̄doiisti. igit̄ cornua habes. m̄ dator est fal-
sa. q̄a deē oculos nūq̄ p̄doiisti: et tamen eos nō habes. Et
formiter dicat. q̄ forma sylli est duplex. m̄ materia em̄ et forma
dicuntur relatiue: et opponunt relatiue. ergo, quot modis dicitur

Questio Vigesima secunda Fol. 121

unum: tot modis et reliquis. Aliqua ergo est forma sylli simplr. vt est modus et figura. Requiritur enim ad sylm vt dicitur primo per: quod debet esse in modo et figura. saltim ad sylm de medio communi. Syllus enim expositus est bene in figura. sed non in modo. et purus enim singularibus non fit syllus in modo. vt declarat primo priorum. Alia autem est forma sylli prima et propinqua. Et in demonstrativis: forma syllogismi demonstrativi est habitudo medijs ad conclusionem. sicut cause ad effectum. In syllo enim demonstrativo fit processus per causas ad effectum. ex quo scire est per causam. primo philosophorum. et primo posteriorum. Sic in dyalecticis requiritur habitudo localis in qua fundatur argumentatio dyalectica. vt ostenditur secundo topicis

Notandum tercio Quod syllo peccante in materia est diuersitas inter logicos. Quidam enim dicunt quod talis non est syllus simplr. sed ad aliquem tantum. nec est semper syllus ad aliquem. sed tunc quando respondens non cognoscit defectum eius. Et hoc videtur dicere philosophus primo elenchorum. vbi dicit. Quod sophisticus elenchus non est simplr elenchus sed ad aliquem. Sed contra hanc opinionem Egidius dicit quod procedit ex falso intellectu philosophi. Nam enim intelligit dictum suum. de syllo peccare in materia. sed de syllo peccante in forma. Unde ad esse sylli simplr. sufficit accipere propositiones affirmativas vel negativas. que sunt principia materialia sylli simplr. Quia autem sylus peccans in materia accipit propositiones affirmativas vel negativas. licet non propositiones probabiles aut necessarias peccat ergo contra naturam sylli et dyalectici vel probati. non autem sylli simplr. Et ita syllus peccans in materia est bonus syllus illatus. licet non probatus et dyalecticus. Si obijcias. Syllus peccans in materia: est syllus sophisticus. sed syllus sophisticus non est syllus. sicut mortuus homo non est homo ergo syllus peccans in materia non est syllus. Respondetur quod falsum. mortuus sophisticus et huiusmodi que per actionem important: si addatur illis quibus opponuntur: non potest ex eis inferri dictum simplr. si vero addantur his quibus non opponuntur: potest bene inferri dictum simplr. Unde et si non sequitur. homo mortuus. ergo homo. tamen bene sequitur. corpus mortuus. ergo corpus. Quia itaque sophisticus. vt dicitur de syllo peccante in materia: opponitur probabilitati vel convenientie rei. et non ipsi syllo. ideo non est inconueniens. quod syllus sic sophisticus sit syllus. Sequitur corollarie. quod syllus peccans in forma magis est sophisticus. quam peccans in materia. patet. Quia peccans in forma deficit a forma syllogismi. In materia peccans deficit a materia et proba-

ditate. modo. illud qđ deficit a forma: pl^{us} deficit qđ illud qđ a materia. sicut cũ ois res magis est: que est p formā: qđ que ē per materiā. sic etiā illud quod deficit scđm formā: magis deficit qđ quod deficit scđm materiā. Patet ergo. qđ sylus peccans in forma plus est palogism^{us}. et sylus sophistic^{us}: qđ syl^{us} peccās in materia. Sequitur corollarie. Si sylus peccās in materia aliquando dicit^{ur} cōmuni nomie sylus sophistic^{us}. hoc nō est id eo. qđ plus sit sophisticus qđ ille q peccat in forma. Sed ideo sic nominatur. qđ a nomen speciale non habet

Notandū q̄rto Quod sylli peccantes in materia

sunt duplices. Quidā em sunt falligraphi: qui op^{er}ant^{ur} p^{er} syllo demonstratino. Et illi vocāt^{ur} palogismi discipline. quia sunt p^{er}transcienciam. Procedūt em ex pncipijs alieⁿi sciencie false intellectis. Sicut p^{er}tingit in isto pncipio. omēs linee ducte ab eodē puncto in eundē punctū sunt equales. qđ intelligit^{ur} de lineis rectis et nō circularib^{us}. Similiter cũ sic argueret^{ur}. cū tertiū est maius sua pte. hāc tūa est p^{er} tui. ergo tu es maior qđ tūa aīa. et sic anima esset quāta et materialis. quod est p^{er}trans Arist. tercio de anima. et maior em intelligit^{ur} de pte quātitativa. et hic ass^{er}uit^{ur} p^{er} qualibet pte. Alij sunt palogismi pcedentes^{es} ex pncipijs cōmunit^{ur} bus in sciencia speciali. Sicut arguebat^{ur} Bristo de quadratura circuli. Et tales palogismi vocat^{ur} litigiosi et sophistici qā nō faciunt quod vident^{ur} facere. Vidēt em demonstrare p^{er}sonē in sciencia speciali: quā tamen non demonstrāt. De palogismis itaq falligraphis nō p^{er}inet determinare ad artē sophisticā. tales enim pcedūt et p^{er}is aut ex opposit^{is} p^{er}oz. Dialectica aut et sophistica sunt sciencie cōmunes. Etia ea que non possunt sciri sine cognitione omnim scienciar^{um}: nō sunt de p^{er}sideracione huius sciencie. h sylli falligraphi nō possunt sciri sine cognitione omnim scienciar^{um} quodāmodo. sciencie aut sunt infinite. in quaz quolibet repeririunt sylli falligraphi. Tamen ad artē sophisticā p^{er}inet p^{er}ficere de syllo litigioso. quia talis procedit ex cōmunit^{ur} bus. modo dialectica et sophistica sunt sciencie cōmunes

Conclusio responsalis Eadē sunt pncipia syl

logismo^{rum} peccācium in materia. et eoz q peccāt in forma. pbat^{ur} p^{er} hoc. Eadē p^{ro}pō que est p^{er}lo sylli peccāt in forma: potest esse pmissa in syllo peccāte in materia. Et si dicat^{ur}. canis currit. sy^lo^{rum} celeste est canis. ergo sy^lo^{rum} celeste currit. Iste palogism^{us} peccat

Questio Vigesima secunda Fol. 122

in forma. et innititur loco sophistico: q est equocatio. In maiori enim capitor canis restringit p aiali latrabili ratione poicati qd restringit subiectu. S; in minori capis canis p oib; fecat: et quo non restringit. Si ergo accipiat pto illi sylli: et fiat pmissa alteri sic arguendo. celeste syd' currit. quod currit hab; pedes. ergo syd' celeste habet pedes. Iste peccat in materia qa maior est falsa. et innitit pmo peccati in forma. Cu ergo p'm' sylis peccas in forma innitit equocaciom. ergo et scdus q peccat in materia. Locindit. q loci sophistici no solu sunt pncipia sylloz peccacium in forma s; etia in materia. quare pto vera. Dicit tamē Egd ius q hoc fit aliter et aliter. Anta illoz qui peccat in forma sunt pncipia et elemēta directe et imediate. Peccantiū aut; in materia ex psequēti et imediate eoz sunt pncipia. Sequitur corollarie pmo. Q omēs palogismi peccātes in forma reducūt ad. xiiij. falsas. patet. qa tales peccāt ptra elenchū. modo. ois palogism' peccās ptra elenchū reducūt ad aliq; de istis fallacijs. que omēs reducuntur ad ignoranciā elenchi. Seqt corollarie scdo. q oēs palogismi peccātes in materia reducūt ad tredecim fallacias. qa palogismi peccātes in materia reducūt ad eadē pncipia sicut peccantes in forma s; illi q peccāt in forma reducūt ad aliquas et illis tredecim. igit etiam illi qui peccāt in materia

Arguit pmo Nō sunt eadē pncipia sylloz sophisticoz peccantiū in materia et forma. pbat. Diversez diverse sunt pncipia. s; palogismi peccātes in materia et forma sunt diversi. igitur. Maior est Aristotelis pmo de anima. Minor est nota ex Aristotele in textu ¶ Dico q diversez diverse sunt pncipia ppa. tamen diversez possunt esse eadem pncipia generalia: et sic etiam est hic. qa idem loc' sophisticus est palenchi peccāt in forma et etiam in materia. sed non eodē modo. vt dictum est

Arguit scdo Boni sylli et mali nō sunt eadē pncipia. s; palogism' peccās in materia est bon' sylus. qa est in modo et figura. palogism' aut; peccans in forma non est bonus syllogismus. igitur ¶ Dico q pñderando syllogismum peccantem in materia: vt syllogismus est. tunc eius pncipia sunt modus et figura. sed considerando ipsum vt est peccans in materia tunc eius pncipia sunt cause apparencie et causa defectus syllogismi peccantis in forma. per quem aliqua suarum pmissarum est probabilis apparenter

Primi Elenchorum

Arguitur tercio Sylli peccantes in materia
non reducuntur in tredecim fallas: sicut illi q peccant in forma.
ergo non sunt eadē pncipia ipsoꝝ. Et s pbat. Omis fallacia ha-
bet causam apparencie ⁊ defectus. s syllogismi peccātes in ma-
teria non habent causam apparencie ⁊ defect⁹. igit. Maior pa-
tet ex dictis. Minor. quia talis assumit falsum. modo. falsus nō
est quid apparens sed realiter sic se habēs. ¶ Dico q syllogismi
peccantes in materia non habent causam apparencie ⁊ defect⁹
ex se. tamen presupponunt causam apparencie ⁊ defectus ex syl-
logismis peccantibus in forma in quibus fundātur

Arguit ultimo Paralogismi peccātes in ma-
teria non reducuntur ad syllogismos sophisticos. probatur. q
si sic: tunc reducerentur ad eandem artem. sed hoc nō. igit. Maior.
quia reducerentur ad scienciaz huius libri. Minor est Arist.
in textu. q in diversis sciencijs sunt diversi paralogismi peccātes
in materia. ¶ Dico q paralogismi peccantes in materia quan-
tum ad materias speciales et sciencias speciales in quib⁹ sunt
non pntent ad eandem scienciam. sed in ordine ad prin. ipia a
quibus sumunt probabilitatem. et sunt apparētes. sic pertinet
ad eandem scienciam et artem

Utz oꝝos litigiose bñdistinguāt. q aliq sunt
ad nomē disptabiles ⁊ aliq ad intellectū. p intelligēcia h⁹ qstiois
Notandū pmo Q p q Arist. ostendit q di-
stinctio palogismoꝝ sumenda est scdm locos sophisticos: et nō se-
cundū terminos ⁊ pōnes ex qb⁹ sunt palogismi. Nam psequē-
ter ostendit. q ista distinctio non est sumēda p respectū ad nos
sive vrentes. scz p hoc q aliqui sylli sūt ad nomē ⁊ aliqui ad in-
tellectū. Unde ista oꝝo dicitur fieri ad nomē ⁊ nō ad intellectū.
quando opponens ⁊ respondens vtitur nomine vel oracione p
diversis significatis. sic q ipsi non referunt eorum intencioneꝝ ad
eandem rem. licet bene ad idē nomen. Sed oracio tunc dicitur
fieri ad intellectū. quando respondens ⁊ opponens vntur no-
mine p eodē facto. sic q ambo recipiūt aliquod nomē vel aliqua
oracionem secundum eundem intellectum. vt id quod vnus in-
telligit per nomen. hoc etiam alter

Notandū scdo Q Arist. in textu pbat qtuor
racionib⁹ Q ista distinctio est insufficiens. Prima Dis bona di-

Questio Vigesimatercia Fol. 123

nissio debet dari p opposita sic q membra diuisionis nō coincidāt
 h ista nō est hui' modi. igit. Maior. qā eis bona diuissio fit p diffe-
 rencias oppositas que coincidere non possunt. Minor patet. qā
 eadē oīō potest disputari ad nomen et ecia ad intellectū. Pro-
 bar hoc Arist. pmo in fallacijs in dictione. in qb' posito q aliqd
 nomen plura fecer. tamen opponēs et respondēs possunt vti tali
 nomine vel oīōne p eodē facto. et tūc est disputacō ad intellectū
 Similiter possunt vti tali nomine vel oīōne p diuersis factis. tūc
 est disputatio ad nomen. Secdo hoc pbat in fallacijs extra dī-
 ctionē. ibi em potest disputari ad nomen et ecia ad intellectum.
 qā hoc non est racione oīōnis vel nomis: p disputeē ad nomen
 vel ad intellectū. h racione respondēt. q potest se habere aliqn-
 do vnifōriter ad opponentē: ferendo suā intencionē ad idē cum
 eo. Aliqnādo vō diffōriter: nō ferēdo suā intencionē ad idē. Se-
 cunda racio. Si illa diuissio esset sufficiens: hoc esset p hoc. q o-
 raciones simplices in quib' sunt fallae extra dictionē: disputarē-
 tur ad intellectū. Et oīōnes multiplices que sūt in fallacijs. in
 dictione ad nomen. S; hoc nō. qā omēs palogisimi extra dictio-
 nem possunt disputari non ad intellectū. ergo ad nomē possunt
 disputari. tener pta et sufficienti diuisione. Et ecia disputari ad
 nomen non est disputari ad intellectū. Vel optet dicere. q non
 omēs oīōnes sunt disputabiles ad nomen vel ad intellectū. sed
 erūt aliqne oīōnes: que nec erūt ad nomen nec ad intellectū.
 Itē. nō omēs palogisimi in dictione sūt ad nomē. Nō em semp
 in ipsis nomen vel oracio sumitur pro diuersis significatis. vt pa-
 tet in fallacijs figure dictionis

Notandūtercio Tercia racio est ista. Distin-
 ctio oīōnum: p hoc q quedā est ad nomē: et quedā ad intellectū
 solū sumit quantū ad dictionē. et maxime quādo referūt inten-
 ciones suas ad diuersa facta. que dictione solū cōplet et pstituit
 fallaciā ignorācie elenchi. h incōueniens est distinguere omnes
 palogisimos solū scdm racionē elenchi: et nō scdm racionē sylli-
 Aliqui em palogisimi peccāt ptra sylm et ei' racionē. Aliq ptra
 dictionē. Et aliqui ptra vtūq. vt dictū est pns. Concludit er-
 go q hec diuissio est insufficiens. Quarta racio. Si ista diuissio es-
 set sufficiens: maxime ideo. q oīōnes doctrinales essent dispu-
 tabiles ad intellectū. et sophisticē ad nomen. sed hoc est falsum.
 Possunt em oīōnes doctrinales ecia disputari ad nomen. quia

Primi Elenchorum

p^{re}le est. q^{ui} respondēs et opponēs credat istū t^{er}minū triangul^{um} nō idem fare. s^{ed} habere diuersa fata. Potest ergo in sciētijs doct^{ri}nalib^{us} disputatio fieri ad nomē. Similiter in sophistic^{is} potest fieri disputatio ad intellectū. Si enī aliq^{ui}d nomē plura fat: et exp^onens et respondens nō credat hoc plura fare. et referāt suos intellectus ad idem. ibi esset disputatio ad intellectum. Relinq^{ue} ergo. q^{ui} ista diu^{er}sio quam aliqui ponunt est insufficiens

Notandū q^{uo}to Aliq^{ui}s posset obijcere p^{er}trahāc racionē quartā. et dicere. Q^{uia} oīo sophistica semp^{er} disputat ad nomen. nisi defect^{us} veniat ex p^{ar}te opponēt^{is}. Opponēs enī semp^{er} debet distinguere in p^{ri}ncipio oīonē quā interrogat. quo facto: semp^{er} per sophistice oīones disputabit^{ur} ad nomen: et nō ad intellectū. Hanc racionē Arist^{oteles} in textu imbat et dicit. Q^{uia} hec instācia nō p^{er}cludit. q^{uia} ex ea non solū argumentū factū. Quia si opponens distinguendo p^{ri}us interrogauerit. adhuc potest respondēs negare p^{er} p^{ri}or^{um} sensu. s^{ed} opponēs potest p^{ro}bare p^{ro} uno. et p^{ro} p^{ri}us ibi erit disputatio ad intellectū. Ecce ista respōsio assumit falsū. Non enī optet opponētē sophistā p^{ri}us distinguere multiplicitatē oīonis: q^{ui} interrogare. Primo. Quia aliquādo hoc potest p^{ro}tingere. q^{ui} opponēs quādoq^{ue} interrogat multiplicitatē: et non potest eam distinguere. q^{uia} eā ignorat. modo. null^{us} in disputacione obli^{gi}gat^{ur} ad imp^{er}le. Secūdo. q^{uia} si p^{ri}us distingueret. tunc doceret respondentē: ex quo manifestaret ei multiplicitatē oīonis interrogate. s^{ed} hoc est incōueniēs. Sophista enī nō debet docere suū respondentē. Tercio. multe sunt oīones que nō sunt multiplices. s^{ed} solū multiplex est distinguendū. dato ecia^m q^{ui} tales oīones possent multipliciter intelligi. p^{ro}pter diuersas habitudo^{es}: que se tenent ex p^{ar}te rei. nō tamē optet eas distinguere. Quarto. Nō oportet opponētē distinguere in demonstrat^{io}n^{is}: ad hoc q^{ui} respondens p^{re}cedat vel neget. ergo a forciori nec in sophistic^{is}. Alijs patet. q^{uia} hoc modo distinguere vt respondēs p^{re}cedat aut neget: est ipsius tentat^{io}ni: cui^{us} est sumere exp^{er}iciā de respondente et eius sciencia. et eciam dyalectici: qui considerat de cōmūnib^{us}. aliter enī q^{ui} sophista. q^{ui} dyalectic^{us} p^{ro}siderat de oib^{us} et cōmūnib^{us} scd^{und}um rē Sophista aut^{em} apparenter. Pro quo finali dicto Rōuer^{te}. q^{ui} secundū Arist^{oteles}. quarto methaphi. Dyalectic^{us}. methaphisic^{us} et sophista: circa idē versant^{ur}. q^{ui}libet enī eor^{um} p^{ro}siderat de toto ente. s^{ed} alit^{er} et aliter. q^{ui}a methaphisic^{us} p^{ro}siderat de oib^{us} scd^{und}um vitatē. s^{ed} dyale

Questio Vigesimatercia fol. 124

lectie? scdm pbabilitatē. sophista vō scdm appenciā. Quiaq; dicitur dyalecticus? phiderare de omib? scdm rem: nō debz intelligi qd dyalecticus? sit artifex realis: sicut methaphisicus? s; qd pbabilitas simplr sumitur ex ipa re. quatū em ē ex pre rei: vā pbabilia sūt alijs. possunt tamen esse falsa pbabilia: vtz quo ad nos. vt dicitur pmo rethoricoz. que sunt scdm rem simplr sunt pbabilia et meliora. sophista ergo potest esse obutatu? de omib? scdm qd videtur: respondentis: sed dyalecticus simpliciter. quia est ex pbabilibus simpliciter. Et isto modo dicitur esse de oib? scdm rem

Conclusio responsalis Diuisio oracionum. qd alique sunt disputabiles ad nomē et alie ad intellectū ē sufficiēter assignata. Patz vltas actonis ex rationib? Arist. iā adductis

Arguit pmo Ista diuisio est sufficiēs et bona igit. pbat. Illa diuisio ē bene posita que dat p opposita. sed ista ē vni? modi. igit. Maior ē vna p dicio bone diuisionis. Minor pbatur. qd oīo que disputat ad nomē et illa que disputat ad intellectū includūt modos p dictione oppositos. igit sunt membra opposita. Vñs patz. qd oīo disputabilis ad nomen ē vbi opponens et respondens nō referūt ad idē. s; oīo disputabilis ad intellectū vbi respondens et opponens referunt ad idē. modo referri ad idē et nō referri ad idē: sunt modi p dictione oppositi ¶ Dico qd ista diuisio dat p opposita quo ad voces s; nō quo ad res. Et sic em ad nomen et esse ad intellectū secundum aptitudinē possunt inesse vni. et reperiuntur in vna oracione. sed opposita formaliter non possunt inesse vni. quia mutuo se expellunt

Arguit scdo Si ista diuisio nō esset bona. maxime ideo. qd ei? membra coincidunt ita. qd eadez oīo potest esse ad nomen et ad intellectū. s; hoc nō impedit. qd eadē falsa potest esse in dictione et extra dictiōm. vt pns ostensū ē. et tamen diuisio qua diuidit falsa in fallam in dictione et extra dictiōm ppter hoc non destruit. igit nec hic impedit ¶ Dico qd nō est simile. qd licet id ē palogism? materialiter potest esse in dictiōe et extra dictionē nō tamē foaliter. s; eadez oīo foaliter et materialit? potest esse ad nomē et ad intellectū. qd hoc nō est ex pre oracionis s; ex pre vtentis. qd disputatur ad nomen vel ad intellectū

Arguit tercio Ista diuisio imediata ē bñ posita s; ista ē imediata. igit. maior ē boeciij i libro diuisionū. mior pz

Primi Elencborum

q̄a dat p̄ dno mēbra ¶ Dico q̄ ois diuifio imediata bona ⁊ fuffi-
ciēs ē bñ assignata. h̄ ista diuifio nō ē bñ nec fufficiēs. vt dclātū ē

Arguit q̄rto Diuifio fubftācie in p̄mā et fe-
cundam est fufficiens et tamē nō dat p̄ opposita. q̄a fcdā fubftan-
cia p̄dicat de prima. igitur ad bonā diuifionē nō erigit q̄ debet
dari p̄ opposita. et sic nō feqt q̄ diuifio oīonis fit infufficiēs. ex eo
q̄ mēbra ei⁹ coīcīdūt ¶ Dico fimiliter ficut ad fcdā racī
nem. q̄ eadē fubftācia fōzāliter nō potest eſſe p̄ma ⁊ fcdā. ficut ea-
dem oīo fōzāliter potest eſſe ad nomen ⁊ ad intellectum

Utz ſyllus tentatiuus fit litigioſus et ſophi-
ſticus. Pro intelligēcia hui⁹ q̄ſtionis moze

Notandū p̄mo Q̄ poſtq̄ **Ariſto.** oſtendit q̄
omēs ſylli ſophiſtici tam peccantes in materia q̄ in forma fiunt
in tredecim loc⁹ ſophiſtic⁹. et qualiter diſtinguit ſcd⁹ illos locos
⁊ nō ſcdm̄ finios ⁊ p̄pōnes ex q̄b⁹ fiunt. nec per hoc q̄ ſunt ad no-
men vel ad intellectū. hic p̄ſequēter dēfīniat de ſyllo tentatiuo
oſtendendo q̄ aliquo modo fit in p̄dict⁹ locis. Et p̄mo oſtendit q̄
ſylls tētat in⁹ ē litigioſus ⁊ ſophiſtic⁹. Deſde oſiōit q̄ p̄tinet ad
dyalecticū. Et p̄ſto oīi dīc q̄ fūdaſ illos ſophiſtic⁹ etq̄ ē litigōſ⁹

Notandū ſcdō Q̄ licet ſyllus tentatiuus ali-
quando potest fieri ex neceſſarijs et quādoq̄ ex impoſſibilibus.
ſecundū quod illa vident⁹ rēpōdenti. tamen hic accipit ſyllus tē-
tatiuus p̄p̄e p̄ illo q̄ fit ex cōmunib⁹ p̄babilib⁹ applicat⁹ ad aliq̄
p̄ctōnē ſpecialē in aliqua arte. Et potest ſic diſſiniri. Syllus ten-
tatiuus eſt q̄ p̄cedit ex his que vident⁹ rēpōdētī. et ex his que
neceſſe eſt eū ſcīre qui ſe ſimulat habere ſciēciaz. i. ex cōmunib⁹
cognit⁹. q̄b⁹ cognit⁹: nō oportet ſcīre a tē in ſpeciali. h̄ q̄b⁹ ignora-
tis: neceſſe eſt ignorare illā artē in ſpeciali. Syllus aut litigio-
ſus vel ſophiſtic⁹: eſt oīs ſyllus apparēs ⁊ nō exiſtēs. q̄ p̄t ordīa-
tur ad victoriā: dicit⁹ litigioſus. et p̄nt ordīnat⁹ ad apparentem
ſapiēciā: dicit⁹ ſophiſtic⁹. a ſophos grece: q̄ſi ſapiēcia latine

Notandū tercio Q̄ ſcdm̄ **Ariſt.** in textu. ſylls
tentatiuus eſt litigioſus et ſophiſtic⁹. Et p̄bat ſic. Quicūq̄ ſylli
vident⁹ eſſe ſcdm̄ artē: et tamen non ſunt ſcdm̄ p̄ncipia p̄p̄a ſciē-
ciarum ſunt litigioſi. eo q̄ ſunt apparētes ⁊ nō exiſtētes. h̄ ſylls
tentatiu⁹ videtur eſſe hui⁹ modi. q̄a applicat circa p̄p̄as p̄ctōnes

Questio Vigesimaquarta Sol. 125

alicui⁹ sciencie. et tamen non est ex principiis propriis illi⁹ sciencie. Et ex communibus. ergo est litigiosus. Et ex hoc inferit philosophus quod syllogismus falsigraphus: qui dicitur false descriptiones: non sunt litigiosi. quia procedit ex principiis propriis alicui⁹ artis. licet deficiat in materia. Et est ratio Hippocratis. qui voluit quadrare circulum. quam faciebat per lineas describendo quadratum infra circulum. et perbandum. quod quattuor partes circuli et quattuor quadrati essent equales. quia omnes linee ducte ab eodem puncto in eundem punctum sunt equales. Ratio ista non est litigiosa. quia procedit ex principiis propriis. Ratio autem Brillonis de quadratura circuli est litigiosa. quia procedit ex communibus sic arguendo. Ubique est dare maius et minus ibi est dare equale. Et sic est de quadrato et circulo. igitur circulus est equalis quadrato. Secunda ratio. quia sicut in certamine coram iudice iniuria que habet apparenciam rei: et que simpliciter est iniusta: est litigiosa. Ita in disputatione argumentatio male procedens: que videtur bene procedere: est litigiosa. Si syllogismus tentativus videtur procedere ex principiis sciencie et tamen non procedit. ergo syllogismus tentativus est litigiosus.

Notandum quarto Quod philosophus in textu ostendit. quod syllogismus tentativus pertinet ad dialecticum. Et hoc probat duabus rationibus. Prima. Sicut se habet syllogismus falsigraphus geometricus ad geometricum. sic syllogismus tentativus ad dialecticum. Et syllogismus falsigraphus pertinet ad geometricum. Maior ex convenienti similitudine. quia sicut syllogismus falsigraphus in geometria procedit ex principiis propriis male intellectis. sic syllogismus tentativus ex principiis communibus male applicatis. Et ex hoc patet per apparet differentia inter syllogismus falsigraphum et tentativum. Primo. Quia syllogismus falsigraphus procedit ex principiis propriis male intellectis. ut est ratio Hippocratis de quadratura circuli. Si syllogismus tentativus procedit ex principiis communibus. sicut est ratio Brillonis. Secundo differunt. Quia syllogismus falsigraphus non potest transferri ad diversas sciencias. quia procedit ex oppositis propriis principiis alicui⁹ sciencie. Et syllogismus tentativus potest. quia procedit ex communibus: que possunt applicari ad diversas sciencias. Et ex hoc consequenter potest haberi. quod syllogismus tentativus non eodem modo opponitur demonstrationi: sicut falsigraphus. quia tentativus ei apponitur inquantum procedit ex communibus. Si falsigraphus: eo quod procedit ex falsis: quantum fiat ex propriis. modo syllogismus demonstrativus est ex primis et veris. Secunda ratio principalis est. Sicut se habet tentativus

Primi Elenchorum

ad dyalecticam. sic syllogus tentatiu⁹ ad dyalecticu⁹. & tentatiua est quedā ps dyalectice. ergo syllogus tentatiu⁹ aliquo mō reducitur ad dyalecticu⁹. 21. Minorē pbat Arist. in textu. qā dyalectica nō est alicui⁹ generis vel subiecti definitiari. quod sic patet. qā nō omnia possunt esse vni⁹ generis. & dyalectica p̄hderat de omib⁹. ergo nō est circa aliqđ gen⁹ definitiari. Ideo dyalectica est interrogatiua. S; nulla ars demonstratiua est interrogatiua. qā nō potest p̄bare utrūq; p̄t̄ dictionis. Similiter tentatiua nō est alicui⁹ generis definitiari. qā illa sciencia que p̄cedit ex cōmūib⁹. qb⁹ sciris: nō est necesse habere scienciā. et qb⁹ ignorat⁹: necesse est quālibet artē ignorare. nō est alicui⁹ generis definitiari. sed tentatiua ē huiusmodi. igit tentatiua nō est alicui⁹ generis definitiari. Ideo ne sciens potest vti tentatiua et sumere exp̄ienciā de sciēcia respōdent⁹. Tentatiua ergo est quedā ps dyalectice. Seq̄ corollarie. Q. ideore et indocti vtiunt dyalectica et tentatiua. patet. quia tales arguūt ex cōmūib⁹ et sine arte. de qb⁹ est dyalectica artēcialiter. Seq̄tur etiā. q. syllogus tentatiu⁹ aliquo modo fundat in loc⁹ sophisticis. qā oēs litigiosi sylli et sophistici reducunt ad p̄dictos locos. vt dictum est ante. Ergo etiam talis syllogismus qui est quodam modo litigiosus

Conclusio respōsalis Syllogus tentatiu⁹ est litigiosus et sophisticus. Veritas hui⁹ p̄conis patet ex his que dicta sunt in notabili tercio. Seq̄tur corollarie. Q. idem sylli in re sunt litigiosi et sophistici. & differūt racione. patet. qā sicut est de homib⁹: sic est de syllogis. & idē hō realit̄ potest esse litigiosus et sophisticus. Dicunt em̄ litigiosi. qā certāt p̄victoria. Sed dicunt sophistici: qā nō certāt scdm̄ veritatē & appenciā. Sic similiter syllogismi dicuntur litigiosi. quādo ordinant̄ ad victoriā. S; sophistici: quādo ordinant̄ ad appetitū scienciā et gloriā. Seq̄ corollarie. Q. tentatiu⁹ ex quo est litigiosus potest esse sophisticus quia potest ordinari ad apparentē sciēciā et sapientiā. Nec ē imp̄ueniens. qā arguens in syllogizando intendat plures fines. vt sumere exp̄ienciā de respōdente: et v̄ncere ip̄m: et acquirere scienciam apparentem. tales em̄ fines nō p̄stantur nec repugnant

Arguit p̄mo Syllogus tentatiu⁹ non est litigiosus. pbat. null⁹ syllogus dyalectic⁹ ē litigiosus. & tentatiu⁹ ē dyalecticus. igit. 21. Minor ex dict⁹. 21. Maior. qā syllogus dyalectic⁹ ē ex p̄babilib⁹. litigiosus vō ex apparētib⁹. ¶ Dico q. syllogus tentatiuus

Questio Vigesima quinta Fol. 126

est aliquo modo dyalecticus. q. a. p. edit ex pbabilib. h. nō simplici
ter. q. a. nō pbat psonē suā comodo quo videt pbare. q. a. videtur
pbare ex p. is. i. t. tamē ex cōmūib. pcedit. et ideo ē apparēs et nō
existens. et si scdm aliqd ē dyalecticus: quantū ad pbabilitatē p-
missaz. h. est litigiosus: quantū ad pbacionem conclusionis

Arguit secūdo Illa que sunt idē quicqd pue-
nit vni etiā puenit alteri. h. aliqd puenit syllo tentatino qd nō p-
nenit litigioso. igit sylus tentatinus nō ē litigiosus. et minor. quia
sylus tentatinus fit et ordinat ad sumendū expimētū de sciencia
respondentis. sed sophisticus et litigiosus ordinantur ad victo-
riam vel apparentem scienciam

Arguit tercio Opposita nō sunt idē ex Arist.
in post p. dicamēt. h. sylus tentatinus et sophisticus sunt opposita.
ergo res. et minor. q. a. sunt diuersa mēbra diuidentia syllogismum.

Arguit q. to Illi sylli sunt distincti quoz fi-
nes sunt distincti. h. fines sylli tentatini et litigiosi sunt distincti.
et maior. q. a. finis distinguit res. et minor pater. ¶ Dico q. ista ta
argumenta pbāt q. sylus tentatinus et sophisticus nō differūt ma-
teriaz. h. bene formaliter. eo q. habent diuersos fines

**Etz cautele ducētes ad methā falsi et inopina-
bilis ab Arist. sint bñ posite. Pro intelligēcia q. stionis more**

Notandū pmo Q. p. q. Arist. defmīauit de
sylis sophisticis in generali: p. quos possunt pcludi quqz methē.
Hic pūter defmīat de quibz dā cautelis opponēt. Que nihil ali-
ud sunt: q. quedā idoneitates et aptitudines ad ducendū facili-
ter respōdentē ad aliqz methā. Et pmo ponit huiusmodi idonei-
tates qb. facili. pcludit falsum et inopinabile. Deinde qb. p-
cludit nugatio. Deinde qb. soloecism. Et vltimo qb. fit redar-
gūcio. finalis em̄ intencio sophiste ē redarguere. Primo ita
q. ponit quqz cautelas et documēta: scdm que respōdens potest
duci ad methā falsi. Primū documētū. Q. opponēs debz ce-
lare suū ppositū. i. p. sonē: quā vult inferre ptra respondentem.
Et ratio hui. est. Quia quādo respōdēs nescit qd opponēs vult
pcludere: nescit qd debz pcedere vel negare. et sic facili. decipit.
Scdm documētū. Q. opponēs debz multa infrogare. sic em̄ re-
spōdēs reddif pplex. et nō potest directe p. siderare qd vult qd fal-

Primi Elenchorum

sum. difficile enim est ad multa respicere. et sic facilius decipitur. Tercium documentum. Quod opponens debet laudare dicta respondentis et eius responsiones: quia sic minus cogitabit de deceptione. Quartum documentum. Quod opponens debet se transferre ad aliam materiam que respondentem non est cognita. In qua ipse opponens abundare possit argumentis sibi notis. et sic facilius decipiet respondentem. Quintum documentum. Quod opponens in principio disputationis dicat. quod non vult disputare contra ipsius causam deceptionis. sed causa addiscendi. quod. quia per hoc respondens erit minus attentus ad evitandum deceptionem. Et patent ista documenta in his metris. Celsa: multa pete: lauda: transferre memento. Discere te finge: si vis concludere falsum.

Notandum secundo Ad hoc quod opponens facile ducat respondentem ad methodum inopinabilem Aristoteles ponit quattuor documenta. Primum. quod opponens debet considerare de qua via et secula est respondens. et in quo preceperit dictus aliorum doctorum. Et tunc debet ei proponere dicta aliorum doctorum. si respondens negabit illa. tunc ducet ad methodum inopinabilem. quia negat illa que apparerent multis sapientibus esse vera et probabilia. Si autem preceperit illa: cum sint propria dictis sui doctorum: ducet ad inopinabile: quod preceperit illa que sunt contra sectam suam. vel contra dicta illius cuius est discipulus. Potest tamen respondens hoc evadere et dicere: quod dicat hoc secundum opinionem sui doctoris et positionem sue secte. licet alij aliter de materia proposita sentiant. et sic non ducet ad methodum inopinabilem. Secundum documentum. quod opponens debet considerare preteritatem: que est inter voluntates occultas et inter opiniones manifestas. sine inter appetitum et rationem. quia multe propositiones sunt que videntur omnibus secundum rationem. At quod melius est bene mori quam voluptuose vivere. vel turpiter sine iniuste agere. et tamen secundum appetitum et sensualitatem multi eligunt oppositum. Tunc si opponens interrogat a respondeat ea que videntur secundum voluntatem occultam. et respondens preceperit. statim potest duci ad inopinabile: quod preceperit id quod est contra rationem rectam que semper deprecatur ad optima. Si autem negat. tunc ducet ad hoc. opus inopinabile quod negat id quod multi preceperunt. Unde per voluntates occultas in proposito intelliguntur ea que dicat appetitus. sensitivus. Si per manifestas opiniones: intelliguntur ea que dicat ratio recta.

Notandum tertio Tercium documentum quod Aristoteles dat est. Quod opponens debet inspicere preteritatem que est in

Questio Vigesima quinta Fol. 127

ter naturā z legē. hoc est inter ius naturale et ius positum. quia
lex nature dicit vnu et ius positum aliquādo videtū contrariari. Lex e
nim nature dicit. q. omnia sunt cōmunia. Lex vō z ius positum
dicit. q. quilibet habeat sua ppa. Et tūc. si opponēs interrogauerit
respondentē de vna pte. z si respōdēs negauerit vnā z aliam cō
cesserit: facile ducet ad methā inopinabilis. Quartū documē
tum Aristotelis est. q. opponēs debet attendere pterat ē inter o
piniones plurimorū. et opiniones sapientū: que in multis contrariari.
Unde sapientes dicūt. felicitatē consistere in opacione pntis. stu
dijs z scēcijs. z nō in diuicijs. honorib⁹. z voluptatib⁹. dicūt q.
meli⁹ philosophari q. ditari. Vulgares vō dicūt: felicitatē consistere
in honorib⁹. diuicijs. z voluptatib⁹. meli⁹ q. dicunt ditari q.
philosophari. Tunc si respondens concedat vnum. z aliud negat
faciliter ducitur ad metham inopinabilis

Notandū q̄rto Scdm intencionem Arist. in
textu. Ad a. tē sophisticā p̄tinet ostēdere. quo modo habet fieri o
bligates z methē disputaciōis sophisticę. z assignare cantelas
qb⁹ defect⁹ z deceptio potest generari z fieri in respōdente. Ra
tio. q. a. malū nō enitatur nisi cognitū. et quāto min⁹ cognoscit: tā
to min⁹ enitatur. z quāto magis cognoscit: tanto magis enitatur
Si ergo scim⁹ modos quomō obligates z deceptiones fiunt. et
per quas cantelas plus fiunt. meli⁹ z facili⁹ habem⁹ hoc enitare
Et ergo Arist. de his hic dedit documēta z infozacionē. Et ex
hoc patet. q. scire malū non est omnino malū. s. est aliquo modo
bonū. aliquo modo non. Scire autē malū p se nō est bonū. q. ma
lum impicit. sicut bonū p̄ficere appetitū z intellectū. tamen pacci
dens scire malū: est bonū. ex eo q. aliquādo scire malū p̄fert ad
enitandū mai⁹ malū. Et venenū scdm se nō est bonū. paccidens
tamen aliquādo est bonū. vt in vsu medicine z cura infirmitatū
vt in tyziaca

Conclō respōsalis Cautele ducētes respōden
tem ad metham falsi z inopinabilis ab Aristote. sunt bene assi
gnate. Veritas p. tonis patet ex his que dicta sunt

Arguit pmo Arist. nō recte docet istas caute
las. igit. pbat. In nulla arte docendū est malū. s. Arist. hic docet
modū z cantelas deceptionis. igit nō recte agit. Arist. q. a. a. s.
ordinat in bonū z nō in malū. Arist. minor. q. iste cautele ordinatur

Primi Elenchorum

In deceptione. et decipere aliū est malū ¶ Dico q nulla ars debet docere malū ea intencione vt vramur illis malis. s. poci⁹ vt ipis malis cogit⁹ possem⁹ ea vitare. s. vtile ē noscere istas cautelas

Arguit scdo Arist. male tradit hic artē decipiendi respondētē. pbat. Sapiens est nō decipere nec mentiri. pmo hui⁹. ergo male docet cautelas decipiendi respondētē ¶ Dico q sapiens nō ē decipere pma intencioe. ymmo Arist. docet hic istas cautelas: vt ipis cognitis possem⁹ vitare deceptōs sophistarū

Arguit tercio Processus Arist. est insufficiens pbat. q nihil dicit de cautelis respondētis. vt pater ¶ Dico q in primo libro determinat de cautelis opponentis. sed in secundo de cautelis respondētis. et ergo non est insufficiens

Arguit qarto Opponēs nō debet se transferre ad aliā materiā. igitur cautela vna nō ē ptiens. Ans pbat. quia hoc impedit eū in assecucione sui finis. pbat. qā finis ei⁹ est ducere ipm respondētē ad methā. cū aut trāssert se ad aliā materiā: que forte erit nocior respondēti: nō pcludet ei. s. sic nō psequē finē suū ¶ Dico vix arguētū pcluderet. si trāsseret se ad materiā notā respondēti. sed debz se trāssere ad materiā ignotā rōndēti

Arx cautele ducentes ad methā nugaciōis et soleocismi sint bñ assignate. Pro intelligēcia h⁹ qstiois more

Notandū pmo Postq Arist. posuit cautelas quib⁹ opponēs potest ducere respondētē ad methā falsi et inopinabilis. Cōsequēter ponit cautelas et documenta quib⁹ opponēs potest ducere respondētē ad methā nugacionis et soleocismi. Et pmo ostēdit: quo modo ducit respondēs ad methā nugacionis. psupponit tamen Arist. qd est nugacio: de qua dictū est circa methas. Dupliciter tamen potest cōmitti nugacio. Primo eodem nomie bis repperito. vt hō homo currit. Et de tali nō est adpositū. Quia in tali nugacione non est aliqua appencia. Scdo potest cōmitti nugacio sub dineris nomib⁹. Et de tali est adpositum. quia in tali nugacione est cāsa apparence. Et dicendos homo rissibilis: equus hinstibilis

Notandū scdo Qu opponēs sophista volens ducere respondentem ad methā nugacionis: debet vt i tali suppositioe. q nomē pcat idē p se supptū et etiā cū alio. Quo supposito

et a dimisso: facile est ducere aliquē ad methā nngacionis. Exem-
plum Aristotelis est de duplo. Duplū em̄ p suppositionē idē facit
cum p se sumit: et etiā quādo capit cum alio. si ergo aliquis accipit
duplū per se: dat intelligere dimidium. Si ergo aliquis dicat
duplū dimidiij p̄nctim: facit nngacionē stāre suppositione. qā
valebit tantū. duplū dimidiij dimidiij. Anū em̄ dimidiij exp̄sse po-
nitur. et aliud includit in liij duplū. Et sic cum dico. duplū dimidiij
duplū: ter ponit dimidiij. et valet tāti. duplū dimidiij dimidiij du-
plum dimidiij. Secūm exemplū Arist. est. cū dico. p̄cupiscencia dele-
ctacionis: stante suppositione erit nngacio. qā valebit tantū. con-
cupiscencia delectacionis delectacionis. qā p̄cupiscencia dat intelli-
gere liij delectacionis. An autē illa suppositio sit vā aduerte. Q.
Dictio habet duplex statū. Anū p̄ncipale et p̄marū quod facit ex
suppositione p̄maria. Aliud scđariū. quod sepe facit ex habituine
alteri' dictionis cui addit. Et hoc est min' p̄ncipale. Significat
ergo dictio idē p̄ncipale et p̄maria p se sumpta et alteri'
p̄nctim. Dicit em̄ logici. Termin' ubiq; ponit eque mltā facit
Sed nō est hoc ver' de p̄ncipale min' p̄ncipali et scđaria. Unde
hoc relatiū duplū et qdlibet relatiū: facit formā quē ē in subie-
cto. Et qā talis forma relata: habet dependenciā ad aliud. idō
et p̄sequēti facit illud ad qd forma depēdet. Sed si illud ad qd for-
ma dependet ei adiūgat. nō ampli' facit illud. qā p illud adiūctū
terminatur ei' depēdēcia. Et ideo hic nō est nngacio. duplū dimi-
midiij: nisi apparenter. Et talis apparēcia sufficit sophiste. eo q
apparet sapiēcia apparētez et nō existentē. Et his patet. quā-
re vt cōmuniter dicit. gen' appositū sp̄ci facit nngacionē. species
aut appositā generi nō facit nngacionē. qā gen' appositū sp̄ci nō
potest ipam dēfinire. s̄ s̄cōs appositā generi: ipm dēterminat.

Notandūtercio Qtriplex p̄ngit aliquē duci
ad methā soleocismi. Uno modo vere et apparenter. Secdo appa-
renter tantū. Tercio vere et nō apparenter. Exemplū p̄mi. Et si
quis pcedat orōnē p̄stitūtā ex adiectiō et substantiō dīuersorū
genēz tanq; p̄gnā. vt me' mater. Exemplū scđi. Et si quis dicat
ficus maturos: tanq; p̄gnā. talis duceretur ad methā soleoci-
smi apparenter tantū. Quia scđm Ceciliānū: ficus est masculini
genēz et scđe declinationis. Et ideo scđm eū apparenter ducere-
tur ad methā soleocismi. nō tamen vere. qā scđm vītatem bene
dicitur. Exemplū terciij. Si qs diceret. ficos maturos: scđj in

Primi Elenchorum

tencionem Cecilian tantū. talis non ducere appenter ad metham soleocismi. s. secundum sapientes grāmaticos duceretur

Notandū q̄rto Respondens potest duci ad methā soleocismi. pcludendo vñū gen⁹ p alio. vel vñū casū p alio in nomib⁹: que habent vnā tñiacidē in plurib⁹ casib⁹. Et si opponens pratur nomine neutri⁹ generis: quod habet plures casus similes. et etiā. q̄a neut⁹ gen⁹ quodā mō. cōprehendit. sub se masculinū et feminū. Et cū queritur. qd est hoc. potest respōderi. Coriscus. Caliopeiā. vel lignū. Quā em̄ pponitur nomen neutrius generis: respōdens nescit distinguere in quo casu pponitur eo q̄ habet plures casus sub vna terminacione. et ita facilliter ducitur ad methā soleocismi. et ad incōgnitatem pcedendam

Conclusio respōsalis Cautele ducentes respōdentem ad methā nugaciōis et soleocismi ab Arist. sunt sufficēter assignati. Veritas p̄lōis pat⁹ ex his que dicta sunt

Arguit p̄mo Nugacio p̄tinet ad rethorē. ergo male ponitur hic cautele ducētes ad nugaciōem ¶ Dico q̄ nugacio capis dupl^r. Vno modo p̄t̄ dicit defectū ornatu sermōis et sic spectat ei⁹ p̄sideracio ad rethorē. Alio modo capis p̄ inconuenienti: ad quod potest duci respondens sophista. et argumentacionis. et sic spectat ad logicum

Arguit scdo Nugacio nō est viciū. ergo inuiti liter posuit Arist. cautelas q̄b⁹ respōdens potest duci ad nugacionem. p̄ af. q̄a cū dico. hō ē hō: est nugacio. et tamē si respōdens ducitur ad p̄cedēti istā. hō ē hō: nō male respōdet. p̄ īma p̄re. q̄a idē repetit bis. igit̄ est nugacio. p̄ diffiniciōē nugacionis. sed p̄ scda p̄re. q̄ si respōdens p̄cedat istā. hō ē hō. q̄ nō male non respōdeat. p̄ba^r. q̄a p̄cedit v̄x. Dicit em̄ Boeci⁹. q̄ nulla est veri or illa: in qua idē idē p̄dicat̄ de seip̄o ¶ Dico q̄ non sp̄ est nugacio: quando idem bis dicitur. sed quando fit a parte seiusdem extremi finē aliqua expressiōe affectus. quod ibi nō p̄tingit

Arguit tercio Methanugacionis nō potest pcludi a sophista. p̄ba^r. illud quod sophista pcludit in illo est aliqua apparēcia. s. in nugacione nulla est apparēcia. igit̄. asinor. q̄a nō videt̄ que sit apparēcia in nugacione ¶ Dico q̄ apparēcia est. q̄a nomen videtur idem significare p se sumptum et alteri

Questio Vigesima septima Fol. 129

coniunctum. quod tamen non est omnino verum vt patuit

**Utrum cautele quibus ducitur respondens ad
metas redargucionis ab Aristotele in textu sint sufficiēter assi-
gnate.** Pro intelligenciā questionis mote

Notandū pmo *Qz postq; Arist. in pcedenti-*
bus definiuit de cautelis: quib⁹ obseruat^r faciliter opponens
potest ducere respondentē ad metas quattuor predictas. Iaz
psequenter definiat de cautelis. qb⁹ opponēs potest ducere faci-
liter respōdentē ad metā redargucionis. que inter alias me-
tas est principalior. et de numero istar⁹ cautelar⁹: quedā sumunt^r
ex pte orōnis. quedā ex pte opponēt^r. et quedā ex pte respōdent^r.
Prima itaq; cautela est. *Qz* opponēs debet multa interroga-
re a respondente. Quia quādo multa pponit^r et interrogant^r diffi-
cile est noscere qd ver⁹. qd falsum. qd pcedendū. et qd negandū.
Vnde in tali pplexitate: qz respondens nō potest ad omnia de-
terminare respicere: faciliter ducitur ad metā redargucionis.
Scda. *Qz* opponens debet festinare. Aliquādo em̄ respondens
est tardus ingenij et tardus sermonis. Et sic nō bene respondebit:
s⁹ facili⁹ ei pcedetur. **Tercia.** *Qz* opponens debet cōmonere re-
spondentē ad irā. Ira em̄ impedit (ingit Bartho) animum: ne
possit cernere ver⁹. Debet autē hec cōmocio fieri. qz opponens di-
cat respondenti. qz nō respōdet ad ppositū. qz nō intelligit. et qz in-
iuste agit. et male dicit in responsionib⁹ suis. **Quarta.** *Qz* debz
multa pponere et interrogare cōmixtim. ita qz maior vni⁹ ratio-
nis ponat^r cū minori alteri⁹ rationis. **Quinta.** *qz* opponēs debz
interrogare ea que faciūt ad occultacionē. Quia occultacio est
causa latencie. et latencia est causa deceptionis. Et iste caute-
le quinque sunt ex parte oracionis

Notandū scdo *Qz cautele ex parte respōden-*
tis ecclā sunt quqz. **Prima.** Si respondens negat oia que sibi
pponunt^r. tūc interrogandū est ppositū ipsi⁹ quod ab opponēte
intendit^r vna cū pposito suo. Ratio hui⁹. qz p hoc respōdens mi-
nus sciet qd pcedere et qd negare debeat. **Scda.** Si respōdēs
pcesserit aliqua singularia pneri sub aliquo vli. Tūc opponēs
indigeat illo vli: nō debet illud interrogare. s⁹ debz eo vti tanq⁹ a
cesso. Ratio est. Quia quādo videt^r respōdenti et ecclā audiētib⁹
qz pcessit tale vte: et hoc ppter inductionē. qz ex singularib⁹ in dō

*Indiciones p
Opponentē*

Primi Elenchorum

eitur vte. nō potest bene respōdēns id ecōverso negare. qā statim
esset in metha. Tercia. qñ respōdēs dedit pōnēz vlem in suo
simili. z non in se. vtendū est e a ad ppositū. z nō solū p eis p qb
accipit. Racio huius. Quia aliquādo similitudo latet. tūc ad plu
ra potest dirigi. Quata. qñ opponēs velit aliqñ pōnē pcludere.
tūc eā debet sub distinctione interrogare. et maxime si opposi
tum illi pōnis fuerit pbabile. Racio huius. Quia opposita in
ta se posita magis elucescūt. Quinta. q expedit opponēti si nō
habet unde syllogizare: assumat propositiones sibi similes: ac si
essent concessae a respondente

Notandū scio Quae cautele que capiunt ex parte
opponentis sunt sex. Prima. q opponens debet pbare respon
sionem respondentis. si respōdēs pcedat aliqd inopinabile. et in
rogare oppositū illi sopinabilē. an sit verū vel falsū. z si respōdēs
pcedet oppositū fiet ptra eū verus elenchus. si nō pcedet. fiet appa
rens elenchus. Secunda. q opponēs debet pōderare respōsionē re
spōdentis. si sit aliqd pū pū dictis ab eo. z si sic. ducet ad redar
gucionem. Tercia. Si respōdēs instet argumēto opponētis.
opponēs debet fingere aliquā multiplicatē in suo dicto. z dice
re q in vno sequitur pōlo. z in alio non. et q pōlo in vno sensu est
vera. z in alio non. et debet dicere. q sumpsit eā in sensu vero. si
respondens eam negauerit. vel q sumpsit eam in sensu falso. si re
spondens eam pcesserit

Notandū q̄rto Quae quarta cautela est. q si op
ponens cognouerit respondentē p̄cipe multiplicatē in orōne e
ius. debet puenire solūdo illū defectū. z interrogare ipsum alia. vt
respōdēs credat ipm bene arguere. z nō intendere deceptionē
Quinta. Si opponens nō habet argumētū ad ppositū: debet se
transfere ad aliā materiā in qua potest argumentū abundare. z
si respōdēs querit. quare se transfert: debet ei respōdere solum
in generali causam. qā vult ei dīcere. Sexta. q opponēs nō de
bet interrogare omēs pōnēs que valent ad suū ppositū. s̄ debz
vti aliquibus tanquam concessis. vt assumendo eas tanq̄ vas:
credat respondens eas esse veras

Conclusio respōsalis Cautele posite ab Ari.
quibz opponens ducit ad methā redargucionis sunt sufficienter
posite. p̄. qā his obstat cici opponēs habebit victoriā i rōdēte

Arguit pmo Processus Aristorelis est superfluous. pbat. qd antea etiam determinavit de metha redargucionis. igitur hic repetit hoc inutiliter. Quis est notum? **¶** Dico qd antea de terminant de ea absolute. sed hic ostendit de cautelis. quibus ob servatis respondens ducitur ad metha redargucionis. et ergo hic non superflue determinat de ea

Arguit scdo Plures sunt cautele opponendi qd iste hic enumerat. igitur. pbat. qd infinite sunt. pbat. qd. qd et opo nens scdm ingeniu suum potest excogitare cautelas **¶** Dico qd hic ponunt principales. qd possunt esse plures. min⁹ principales

Arguit tercio Sophista non habet interrogare. igitur una cautela non est bene posita. pbat. qd dyalectic⁹ habet interro gare. qd dyalectic⁹ non est sophista nec econverso. igitur **¶** Dico qd dy alecticus habet interrogare. utranq; partem contradictionis. qd sophista interrogat absolute

Arguit qarto Sophista non debet se transferre ad aliam materiam. ergo una cautela non est bene posita. Quis pbat. qd non licet descendere de genere in gen⁹. pmo posterior⁹ **¶** Di co qd artificii speciali. qd vsat circa certu et determinatu genus. non licet descendere de genere in gen⁹. sed artificii comuni: licet sal tem in genere et in comuni. et sub rationib⁹ et apparencijs gene ralib⁹. talis em pcedit ex comuni⁹. et vsatur circa totu genus entis. qualis etiam est sophista. et ita licet ei transferre se de v na materia in aliam

irca secundū libz

Elenchorum. Queritur

C Etzūhic in secundo libro liceat determinare de

solucione paralogismorum. Pro

intelligencia questionis huius

Notandū pmo Q p^o q^o

Aristoteles in pmo libro determinat
nt de cōp. sione sylloz sophisticoz: ad instruendū opponentes
Et determinat ecia de canelis que sunt tanqz instrumēta abū
dandi in sylis sophisticis. Consequēter in hoc secundo ad instru
endū respondentē determinat de solucione palogismoz. Et in p
ncipio tangit quattuor de qb^o in speciali determinare intēdit. Pri
mū est. de responsione. hoc ē de solucione apparenti. Scdm. quo
modo opteat soluere. Et p hoc intelligit solucio recta. Tercium.
quid est soluendū? et quid non. Quia quedā oīones sunt soluende
et quedā non sunt digne ad soluendū. Quartū. ad quā utilitatē
valeat solucio sophisticorum syllogismorum

Notandū scdo Q Arist. in textu ostēdit q sol

lucio sylloz sophisticoz est utilis ad duo. Primo. Quia talis
solucio valet ad quālibz pbiā et disciplinā. Et hoc pbat pmo
de palogismis in dictione. q a postqz scim^o solucionē eoz: scim^o
distinguerē quolibz multiplex. s scire^o distinctionē cuiuslibet m
tiplicis valet ad omēm sciēciā. in qua repitūtales oīones m
tiplices. Scdo pbat hoc de fallacijs extra dictionē. quia p fal
lacias extra dictionē alijs p se piderādo circa aliqz sciēciā: po
rest seipm decipere. sicut decipit p fallas in dictione cū alijs di
sputando. ergo solucio palogismoz extra dictionē valet ad eni
tandū talē deceptionē. et est utilis ad quālibet pbiā. Scda v
tilitas. Quia talis solucio valet ad laudē et glām respōdēt. per
hoc em q scit soluere tales palogismos: videt esse exercitat^o et
studiosus et sciens in omnibus. Utile ergo est ostendere solucio
nem paralogismorum in hoc secundo libro

Notandū tercio Q aliqd potest valere ad di

disciplinā et sciētiā triplē. Prīo pncipālī et p se: rāqz iūnēs et faci-
eūs p se ad generacōz sciētie i nobis. Et sic syls demfatin' valz
ad generacōz sciētie. Dicit em pmo postertor. Demōstratio ē
syls faciēs scire. Scdō aligō potest valere ad sciētiā et discipli-
nam: tanqz disponēs et pparās intellectū ad generacōē sciē-
cie. Et sic syls dyalecticus dicitur valere ad disciplinā et scien-
ciam. qā talis generat opinionē. modo opinio est via in sciētiā
Dicitur em tercio methaphisice. q bene dubitat bene sciet. Ter-
cio aligō dicit valere ad generacōē sciētie p acciōēs. nō dire-
cte et p se. s tanqz remouēs phibēs. quod scit remouet illud: qd
impedit sciētiā. et sic solutio sylloz sophisticor facit ad genera-
cionem sciētie. Solutio enim eorū remouet errorē et deceptio-
nem: que prohibet acquisitionem sciētie in nobis

Notandū qrtō Qz licet Arist. etiam in pmo li-
bro defmāuit de palogismis et de solucione eor. necesse tamen
et vtile fuit hic in scdō: hoc speciali' ostendere. Quid Arist. pbac
in textu trib' racionib'. Prīma. qā nō est idē solvere palologi-
smos et posse faciliter soluere et pmpre. modo. licet i pmo libro
dicti sunt modi p quos possum' soluere palogismos. nō tamē di-
cti sunt modi qb' possum' faciliter et pmpre soluere. s tarde et cū
difficultate. Contingit em sepe. q id quod scim' bene vno modo
ipsum tamē trāspōitū ignoram'. Si ergo 'debem' esse pmpri in
solucione palogismor. necesse fuit hic in scdō libro modū soluen-
di eor tradere. Scdā ratio. qā licet in pmo libro dicti sunt mo-
di soluedi palogismos in generali. et in suis pncipijs. nō tamen
in speciali. Hic autē in scdō docent' modi in speciali. qb' soluedi
sunt palogismi et in actū. Per pmiū ergo libz possum' scire solu-
cionē palogismor. s nō possum' habere exercitacionē et pmpriū
dñem. Ad em vt dicit Egidius: sufficit aligō scire in habitu. scd
optet vt id reducat ad op'. Ad exercitati em sepi' decipiuntur.
Necesse ergo fuit in hoc scdō specialiter tradere soluciones pa-
logismor. Tercia ratio. facilius est cōponere palogismū q sol-
uere ratione cui' multi sunt arguētēs. s pauci bene soluentēs.
Sicut em figuras mathematicas multi sciunt destruere et facili-
ter. s nō pstruere. Sic etiā hic in palogismis multi sciunt cōpo-
nere ipsos. qui nesciunt soluere. Necesse ergo fuit hic in secundo
tradere soluciones eorū et cetera

Conclusio respōsalis Utile et necesse ē tradere

Secundi Elenchorum

hic in isto secundo libro soluciones paralogismoꝝ de quibus dictum est in primo. Veritas huius p̄ctonis patet ex dictis

Arguit p̄mo Nō fuit necesse hic determinare de solucione palogismoꝝ. igit. pbat. In p̄mo libro determinatū est causa appencie et defectus palogismoꝝ. h̄ ostendere causam defectus est eoz solucione ponere. ergo nō fuit necesse hoc specialiter hic ostendere ¶ Dico q̄ licet in p̄mo libro dederit p̄bus solucione palogismoꝝ. h̄ nō ita distince et p̄mpte sicut hic in proposito

Arguit secūdo Eadem sunt p̄ncipia cōposicionis et resolucionis. h̄ in p̄mo libro dicta est eoz cōposicio: ergo etiam ibi debuit dici solucio. et h̄aioꝝ est Arist. p̄mo de generacioe ¶ Dico v̄ez argumētū p̄cludit. de cōposicione reali q̄ eadē sunt p̄ncipia cōposicionis et resolucionis. n̄hilominus tamē cōposicio et resolucio opposito modo se habent. q̄a cōposicio incipit a p̄ncipijs. h̄ resolucio terminat ad ea. et sic stat q̄ cognita cōposicione ignoret cōplete resolucio. q̄a qd̄ scim⁹ vno mō trāspōitū igōra?

Arguit tercio Idē bisponere est inutile. sed Aristoteles hic ponit soluciones paralogismoꝝ et etiam in p̄mo docuit. igitur ¶ Dico q̄ verum argumentum concluderet. si hoc fieret eodē modo. h̄ hoc fit aliter. vt patet ex dictis

Arguit q̄rto Sequeretur q̄ ars tradita in p̄mo libro de palogismis esset imperfecta. pbat. q̄a in primo docuit cōponere et non docuit soluere ¶ Dico q̄ non docuit ibi soluere ita facilliter et distince sicut hic. docuit tamē in vti et in suis p̄ncipijs. Et p̄ hoc patet quare p̄ doctrinā traditā in p̄mo libro dicamur esse immediati sine inexercitati circa solucioes palogismoꝝ. Quia exercitacio et expiencia est circa singularia et sensibilia In primo autem libro docetur solucio paralogismoꝝ in vniuersali. et vt habent esse in suis principijs duntaxat

Utrū respondens dando solucione apparen-
tem debeat vti cautelis. Pro intelligencia huius questionis

Notandū p̄mo Q̄ postq̄ Arist. ostendit vtilitatē et necessitatē determinandi de solucione palogismoꝝ in hoc secundo. Consequēter determinat de eadē solucione. Et p̄mo determinat de ea in generali. scđo in speciali: applicādo ad paralogi

smos diuersarū fallaciā. Et determinādo de solucione paralogi-
smorum in genere. Primo determinat de solucione apparenti
Secdo de recta. Pro quo Notandū. q. Duplex est solucio palo-
gismorū recta et non recta. Recta est manifestacio sylli falsi ostē-
dendo ppter qd est falsus. vt hec. Quicqd beri emisti hodie come-
disti. s. carnes crudas beri emisti. ergo carnes crudas hodie co-
medisti. cū soluit. q. ideo non valet. qā mut. t. qd in quale. vt ostē-
sum est circa fallaciam figure dictionis. Sed solucio nō recta est
manifestacio syllogismi falsi. non ostendendo ppter qd est falsus
Notandū scdo Q. scdm Arist. in littera me-

linet aliquādo dare et assignare solucionem palogismorū appen-
tem q. verā. pbat hoc. qā sicut ptingit arguere in aliq. disputacō-
ne sic ptingit soluere. s. in disputacione litigiola ptingit argue-
re apparenter tantū. sicut patet in palogismis tam in dictione
q. extra dictionē. qui arguit apparenter tantū. Et etiam oppo-
nens sophista nō videt ipis nisi vt arguat apparēter. et vt videat
arguere. Ergo pueniēs ē i tali disputaciōe etiā dare talē solucō-

Notandū tercio Q. Arist. in textu circa hāc so-
lucionē apparentē ponit cancelas plures. Prima. Q. respōdēs
nō debet multa pcedere: quātis sibi videant vera. s. debet dicere
transseat hoc. nec pcedendo nec negando simplr. qā p hoc pote-
rit fugere redargucionē. Secda. Si respōdēs ducit ad metham
inopinabilis. tūc debet dicere. q. hoc nō est scdm opinione suam.
s. aliorū q. aliter sentiant. p hoc em fugit metham inopinabilis.
Tercia. Si respōdēs ducitur ad aliqd incōueniēs. et aīa oppo-
nentis sit p. p. i. q. i. debet dicere. q. ibi est periclio p. i.
p. i. Quarta. Si respōdēs ducat ad aliqd falsum. nō sub noīe
p. i. s. similitudinariis. respōdēs debet dicere opponenti: q. nō ca-
pit sub eodē sensu. Quinta. Si aliqua duo pponat respondentē
quorū vnū sit psequēs ad aliud: et ambo accipiunt p. i. modū p. i.
zum. ipse p. i. debet negare p. i. s. q. aīa. qā illud est difficultius ad
pbandū. et vtrūq. sibi p. i. debet negare difficulti. et si debet
aliquid concedere. debet concedere id quod est facilius. et magis
debet concedere antecedens q. consequens

Notandū q̄rto Sexta cautela respōdētis est
hec. Si respōdētis pponit oīones impfecte et truncate. ipse nō
debet eas pcedere vel negare. sed debet petere oīes perfectas

Secundi Elenchorum

Septima. Q. si aliquis duo habeant $\text{Pr}\ddot{\text{u}}$: et respondens nesciat dare $\text{Pr}\ddot{\text{u}}$: debet dicere. q. habet $\text{Pr}\ddot{\text{u}}$ h illud est innominatum.

Octava cautela. Si pponat respōdenti aliqd dubiū de quo sint $\text{Pr}\ddot{\text{e}}$ opiniones. vt de aliquo pblemate: ipe assumēdo $\text{Pr}\ddot{\text{e}}$ as opiniōes: debet dicere. q. aliqui sic opinātur. et aliqui non. et ipe videtur evitare redarguionē. **Nonā.** Si respondēs p̄uideat argūmentū opponēt: p̄uq̄ aliter arguat: debet etiā dare solucionez argumenti. et p hoc opponēs nō ampli⁹ sibi pponet argumentum

Conclusio responsalis Respondens sophista

debet quādoq; dare solucioneē apparentē. et dando solucioneē apparentē debet vti cautelis. **Prima** p̄s p̄ctonis patet ex notabili secundo. **Scda** p̄s pbat. q. solucio apparens: est manifestacio syllogismi falsi: nō curādo ppter qd est falsus. h hoc potest fieri per aliquas cautelas. $\text{Pr}\ddot{\text{e}}$ opponēs sophista habet mltos modos de cipiendi respōdentē. ergo oportet q. etiā respōdēs habeat plures modos ad resistendū ei. h cantele nō sunt aliqd q̄ qdā modi cōmunes qb⁹ respondens sophista potest resistere apparenter opponenti. ergo licet sibi vti cautelis

Arguit pmo Per solucioneē apparentez nihil soluitur. igit. pbat. solucio est manifestacio sylli falsi: h apparēs solucio nō manifestat falsitatē sylli. et quo est apparēs et nō existens. et p̄ n̄s respōdēs nunq̄ debet dare solucioneē apparentē. **¶** Dico q. solucio apparēs non est manifestacio syllogismi falsi simpliciter vel pfecte. q. non ostendit ppter qd. tamē manifestat aliquo mō. q. in cōmuni. et ideo dicif solucio apparens

Arguit scdo Nulla est solucio apparens. pbat. ois solucio debet q̄tare animū audiēt. h solucio apparens hoc nō facit. igit. Maior. q. ideo fit solucio: vt anim⁹ audientis esset quietus. Minor nota. q. ex quo est apparens et non existens: tunc non quietat animum audientis

Arguitur tercio Nulla solucio est non recta. pbat. sicut est de argumētacione sic est de solucione. h ois argumētacio debet esse recta. igit. etiā ois solucio debet esse recta. Minor q. argumētacio est p̄cessus syllogistic⁹ rei dubie faciēs fidem. modo illud quod facit fidē rei dubie hoc est rectū. **¶** Dico p̄p argumēta p̄cludū. q. ois solucio recta et sufficiens et p̄p di-

eta: getat animū audientē. sic etiā oīs argumētatio ppe dicta facit fidem. sed non cōmuniter dicta vel apparēs. modo. argumētatio sophistica est apparens argumentatio

Arguit q̄to Respondens nō debz vti caute pbat. cautele ordinātur in deceptionē. s̄ respondēs nō intendit deceptionē. igit. alior. q̄a intencio respōdentis potius est enabere deceptionē ⁊ nō decipere. Q̄ dico q̄ nō semp cautele ordinantur in deceptionē. s̄ aliquādo ordinant in fugā deceptionis ne aliquis decipiatur. et ad resistendum dictis opponentis. et hoc pertinet ad respondentem

Utrū omnis solucio recta fiat per interēptio-
nem vel distinctionē. Pro intelligencia questionis huius

Notandū p̄mo Q̄ postq̄ Aristo. determinavit de solucione apparenti. nūc sequēter determinat de solucione recta. cui⁹ ordinis ratio est ista. Quia licet solucio recta pfectior sit q̄ apparens. tamen solucio apparens est p̄ueniēti⁹ in disputatione sophistica. eo q̄ respōdens nō soluit p̄alogismos nisi idō q̄ opponens non videatur eum redarguere apparenter. sed hoc fit velocius et citius per apparentem solucionem q̄ rectam

Notandū sc̄do Q̄ solucio recta in textu diffinitur sic. Est manifestacio sylli falsi sc̄dm quālibz interrogacionē accidit falsum. Id est. solucio recta est manifestacio sylli falsi ex pte cuiuscūqz p̄ueniat illa falsitas. Et capit hīc interrogacio p̄missa. q̄a sophista interrogat de suis p̄missis anteq̄ eas syllogisef sicut apparens dyalectic⁹. Et additur notanter in diffinitione. sc̄dm quālibet interrogacionē accidit falsum. ad differentiationem solucionis apparentis. q̄a licet in solucione apparenti sit manifestacio falsitatis sylli. tamen non ostendit ppter qd est falsus. Ex dictis sequit corollarie. q̄ Duplex est solucio recta. Quia solucio recta est manifestacio sylli falsi. s̄ duplex est syllus falsus. Quia vel est falsus ppter falsitatem alicui⁹ p̄missi. sic est syllus peccans in forma. Vel est syllus falsus ex pte p̄ctonis. sicut syllus peccans in forma vel in materia. Sequit corollarie. Q̄ solucio sylli peccans in materia fit itez duplīter. Quia vel ille syllus habet falsitatem in p̄missis tantū. Et sic debet solui p̄ interēptionem alicui⁹ p̄missi. Vel est falsus ex falsitate p̄missarum ⁊ ⁊

Secundi Elenchorum

clausione si nōl. Et sic debet solui ostendendo falsitatem veriusq;
scilicet premisse, et conclusionis false

Notandū tercio **Q** secundū Aristotelem in
textu. Ols solutio recta sylloz sophistoz: debet esse p interēpti
onem vel distinctionē. pbat Arist. sic. qā ols solutio recta vel est
sylli peccantē in materia. Et sic est solutio p interēptionē. eo q
talīs syllos assumit falsum. quo interēpto: ostendit falsitas eius
et sua solutio. Vel solutio recta est sylli peccantē in forma, et tūc
fit solutio p distinctionē. Ideo. qā falsitas ei' puenit ex aliquo ap
parenti et ex aliqua causa apparenēte et multiplicitate. vnde pro
uenit dubietas. Et omīs dubietas debet solui p distinctionē vel
etiam p interēptionē. magis tamen p distinctionē. Quare p
cluditur. Q. ols solutio recta est p distinctionē vel p interēptio
nem. Sed q sylli debēt solui p distinctionē. vtz etiā illi q sunt ex
tra dictionē. Notat Egidius. q. Duplex est multiplicitas. vna no
minis et alia rei. Sicut ergo in palogismis in dictione est mul
tiplicitas nomis vel vocis. eo q dictio vel oīo facit plura. Sic in pa
ralogismis extra dictionē est multiplicitas rei scdm qd aliqua
res potest diuersimode capi vel apprehendi ab intellectu. Qua
re tam palogismi in dictione q extra dictionē soluedi sunt per
distinctionē. eo q in vtriusq; est multiplicitas. licet modo diuer
so. vt dictū est. Seq̃ corollarie. Q. soluere p distinctōz est aliq
multiplex soluere in quo sensu est pcedendū. et in quo sensu est
negandū. siue talis multiplicitas sit ex pte vocis. vt in fallacijs
in dictione vel ex pte rei. vt in fallacijs extra dictionē. Sed sol
uere p interēptionē: est pmissē false oppositū sumere. quo sum
pto: eius falsitas apparebit manifeste. Quo enim pdictoria non
possunt simul esse vā nec falsa. Seq̃ corollarie scdo. Q. si
volum' aliquā oīonē soluere. pmo debem' videre: si est syllogisa
ta vel non. Si nō est syllogisata: poterit solui p distinctionē. qā
peccat in forma: dū infert aliq falsum. Et si est syllogisata. respon
dendum est ad aliq pmissaz. Falsitas em psonis nō puenit nī
si ex falsitate alicui' pmissē. Debet ergo interimi aliqua pmissaz
Notandū q̃rto **Q** Arist. in textu ostendit. q
utile et necessariū est ponere in hoc libro scdo: solucione palogi
smoz: nō tantū in generali s et etiā in speciali. Cui' rationem assi
gnat istā. Ad cognoscendū em aliquid pfecte et cōplete: nō suffi

est ipm cognoscere. in genere in vli ⁊ puse. ⁊ optet ei⁹ cognitio
nem accipe in speciali ⁊ determinate. ergo etia ad habendum
sufficientē ⁊ cōpletā solucione palogismoꝝ: optet eoꝝ solucioneꝝ
ingere in speciali. Et em Arist. docet in textu. omēs palogismi
possunt solui solucione speciali ⁊ p̄a. quod pbat inductive. Falla
em. equocationis. amphibologie. cōpōsicionis. diuisionis. ⁊ accē
tus: possunt solui solucione speciali. sc̄t p distinctionem psonis
vel alieni⁹ pmissay. ostendendo qd ibi sunt diuersa scata. ex qua
diuersitate puenit falsitas talis palogismi. Similiter. oēs palo
gismi figure dictionis ⁊ fallaciay extra dictionē possunt solui so
lucione speciali: negādo p̄iam: ⁊ subiigendo causam defect⁹ il
lius palogismi in quo fit. Sicut em quelibet fallia habz specialē
causam apparencie. sic etiā habet specialē defectū sub illa appen
cia latente. Si aut querat. An palogismi ducentes ad methā
negacionis ⁊ soleocismi: possunt solui solucione speciali. Arist.
respondit in textu qd sic. Et dicit. qd palogismi ducentes ad nega
cionē: debēt solui dicendo. qd nomē nō fat idē p se sumptū ⁊ alte
ri p̄iunctum. loquēdo de facione sc̄baria. vt dictū etiā est ante. li
cet in facione p̄maria ⁊ essenciali dictio idē fat p se sumpta ⁊ al
teri p̄iuncta. Sed palogismi ducentes ad metham soleocismi de
bent solui dicendo ⁊ ostendendo. qd dictio nō habet eundē modū
significandi in vno casu sicut in alio. nec in vno genere sicut in a
lio. Et poci⁹ p̄bas ostēdit hic modū soluēdi palogismos ducentes
ad negacionē ⁊ soleocismum: qd ducentes ad alias methas. vt
falsi ⁊ inopinabilis. eo qd negacio et soleocism⁹ important defe
ctum ex pte oionis. ⁊ nō ex pte rei. ideo non habēt enndeꝝ modū
soluēdi cū palogismis ducentib⁹ ad methā redargucionis

Conclō respōsalis **Dis recta solucio palogi**
smoꝝ: fit. vel p distinctionē. vel p interēptionē. Veritas hui⁹
p̄lōis patz ex dictis. ⁊ maxime ex his que dicta sūt in notabili cō
Arguit p̄mo **Plures sunt modi soluendi** q̄
isti duo. pbat: tot sunt modi soluēdi quot sunt modi male arguē
di. ⁊ modi male arguēdi sunt multi ⁊ quasi infiniti. Dicit em se
cundo ethicoꝝ. male agere ptingit multis modis. bene aut agē
re solū vno modo. Maior. qā solucio debet correspondere modo
arguendi. **Dico** qd duo sunt modi soluendi in genere solucioe
recta. possunt tamen plures esse in specie

Secundi Elenchorum

Arguit scdo Aliq̄s est mod⁹ soluēdi p̄ p̄cessi
onem. igitur plures sunt modi soluēdi q̄ duo. p̄bat̄ a n̄s. q̄a' sicut
p̄tingit arguere ex falsis ⁊ multiplicib⁹. sic etiā arguit̄ ex veris. er
go sicut solunt̄ palogismi p̄ interēptionē. q̄si sūt ex falsis. sic de
bent solui p̄ p̄cessionē: quādo sunt ex veris. ¶ Dico q̄ argumen
tum nō p̄cludit. q̄a' p̄cessio fit respectu alicui⁹ veri. p̄cedendo an
tem verum non fit manifestacio alienius falsi. Et ergo per con
cessionem veri non fit recta solucio. Contra

Arguit tercio Solucio scdm̄ p̄cessionem veri
debet esse solucio ⁊ p̄poni p̄ solucione. p̄bat̄ auctoritate Arist. octa
uo thopics. qui ponit p̄cessionē sp̄s ⁊ respōsionis. ergo etiā p̄cessio
veri debet esse sp̄s solucionis. tenet p̄na. q̄a' non videt̄ ratio di
uersitatis. ¶ Dico q̄ hoc non oportet. q̄a' respōsio est sup̄i⁹ ad so
lucioē. ⁊ sic bñ p̄cedit̄ q̄ p̄cessio fit sp̄s respōsionis s̄ nō soluciois

Arguit q̄rto Ois syllus debet solui p̄ interē
ptionem. igit̄. p̄bat̄. Ois syllus habēs falsitatē debet solui p̄ in
terēptionē. s̄ ois syllus q̄ soluit̄ est falsus. igit̄ ois soluit̄ p̄ interē
ptionem. ⁊ maior est Arist. in textu. ⁊ minor. q̄a' si non esset falsus
non solueret̄. ¶ Dico q̄ Duplex est syllus falsus. q̄dā habet fal
sitate sine multiplicitate. ⁊ ille debet solui p̄ interēptionem.
Alter est q̄ habet falsitatē cū multiplicitate. ⁊ ille debz solui per
distinctionē magis q̄ p̄ interēptionē. Talis em̄ multiplicitas est
causa vnde p̄uenit talis falsitas. Ad talē ergo falsitatē manife
standam: solucio magis debet fieri p̄ distinctionē q̄ p̄ interēptio
nem. Et si sit syllus peccans in vtroq̄: potest solui vtroq̄ modo
tam per interēptionem q̄ distinctionem

**Utrum diuisio oracionum in faciles et diffici
les ad soluendum ab Aristotele sit sufficienter assignata.**

Pro intelligencia istius questionis mote

Notandū p̄mo Qz postq̄ Aristoteles proba
uit utilitatē huius doctrine de speciali solucione palogismoꝝ.
⁊ etiam determinauit de solucione apparenti ⁊ recta palogismo
rum. Iam hic p̄sequenter et finaliter ostendit: quomodo quedā
oiones sunt faciles ⁊ quedā difficiles ad soluendū. Et dicit. q̄ o
raciones faciles nō sunt digne solucione. vt in equocatione hec
oracio. vir ferebat̄ gradatim sedens. que est multiplex. Quia gra

datim potest venire a gradior grader? Et sic est falsa. Antea va-
let tantū. vir sedens ferebat et inuit gradatim. et hoc est falsus. nul-
lus enim sedens ambulat. Secūdo gradatim potest venire a nomine
gradus. et sic est vera. et sensus est. quod vir sedens ferebat et portabat
per gradus. et hoc est verum. Sic similiter dicitur de ista. Boreas est
purus. quia purus quādoque valet tantū sicut innocens. et sic est fal-
sa. quia Boreas venit et est frigidus affligit pauperes: qui pauca in-
dumenta habet. et sic non est innocens. Alio modo purus valet tan-
tum sicut purgatus. et sic est vera. quia Boreas purgat aurā a nimbibus.

Notandum secundo Quod orationes difficiles digne
sunt solutione. Ratio. Quia difficile est videre secundum quod locū so-
phisticum sunt. et que sit causa eorum apparencie. Unde videtur quibus-
dam peccare in dictione et quibusdam extra dictionem. aliquibus secundum
vnam fallaciā. alijs vero secundum aliam. Ita quod multi perit de suis cau-
sis apparencie ad invicem litigant. Sicut etiam aliqui dicunt de illis
nomibus eius vnum: quod vnum fecerit. Alij dicunt quod non. Et plura. ut ostē-
ditur circa primū philosophorum circa rationes Perimenidis et Aristotelis.

Notandum tertio Quod orationū difficilium quedā
dicitur acris. Quia sicut sapor acer realiter pungit gustum. Sic
talis oratio pungit et mordet respondentē faciens ipsum dubitare.
Et dividitur talis oratio secundum divisionē dubitationū: que sunt re-
spondenti per talē orationē ab opponere. Unde. quedā sunt orati-
ones syllogistice: que debent solui per interpretationē. et alie per di-
stinctionē. Et quādoque nescit que orationū est intermedium si est syl-
logistica. et si non est oratio syllogistica: quādoque nescit respondēs
quo modo solui. vel per distinctionē. et vel per interpretationē. Et per hoc
alique orationes possunt dici acriores et quedā acerrime.

Notandum quarto Quod ista oratio maxime dicitur
acris: que ex maxime probabilibus maxime improbabile concludit. ap-
parenter. vel maximū probabiliter interemit. quia in talis processu diffici-
le est noscere quid sit intermedium. Sed ista oratio dicitur minus
acris. quādo concludit improbabile ex premissis non multū probabilibus.
Et eque improbabilibus. Et tunc respondens bene recipit: quod talis
oratio debet solui per interpretationem. Et non bene scit que premissa
num debet interimi: propter hoc. quia in premissis est equalis
improbabilitas.

Conclusio responsalis Divisio orationū pe-

Secundi Elendhorum

nes facilitatem et difficultatem soluendi ab Aristotele est sufficienter assignata. Veritas huius personis patet ex dictis

Arguit pmo Ista diuisio non valet. probatur. ois diuisio debet dari per opposita. sed ista non est huiusmodi. ergo. maior est Boetij in libro diuisionum. Minor. quia eadem oratio potest esse facilis respectu opponētis et difficilis respectu respondētis. ¶ Dico quod eadem oratio materialiter potest esse facilis et difficilis. sed non formaliter. Et licet aliqua oratio respectu opponētis sit facilis. et respectu respondentis difficilis. Tamen datur aliqua oratio que etiam de se est difficilis. quia habet causam sue apparencie occulte. Et alia est que habet causam sue apparencie manifeste. et ergo dicuntur faciles et difficiles

Arguit scdo Nulla est oratio insolubilis sed quelibet est digna ad soluendum. probatur. respondens debet sustinere oppositiones opponētis. ut dicitur in textu. sed hoc non potest facere nisi soluendo omnes orationes sophisticas. quare concluditur. quod ois oratio est digna ad soluendum. ¶ Dico quod respondens debet omnes orationes soluere vere vel apparenter. sine solacione recta vel non recta. sed orationes ridiculas non tenetur soluere solacione recta

Arguit tercio Nulla oratio est acris ad soluendum. igitur. probatur. sophistria est sciencia communis. et sophista est artifex apparens. sed sciencia communis potest vti communibus. igitur nulla est acris ad soluendum. ¶ Dico quod respectu respondentis exercitati nihil est difficile. sed respectu inexercitati et orationum in se. quia in eis latet causa apparencie occulte. tunc sunt difficiles et graues ad soluendum

Arguit vltimo Nulla oratio est indigna ad soluendum. probatur. Nullum opus sapientis est indignum. sed proponere orationes sophisticas est opus sapientis saltem sophiste. igitur nulla oratio est indigna. maior. quia sapiens tenetur prudenter et solerter agere nihil vicij proponens. Dictum enim est in principio. sapientis non est mentiri et indigne agere. ¶ Dico quod nulli vere sapientis est opus indignum simpliciter. sed illius qui est sapiens apparenter potest esse aliquod opus indignum aliquo modo. ut velle decipere respondentem. victoriam acquirere de respondente. est aliquammodo indignum. et hoc intendit opponēs sophista.

Similiter considerandum est. Quod prius in textu dicitur. Quod hec sciencia siue ars non est inuenta sicut alie artes. Quia inuencio aliarum artium ab ista talis fuit. Quod aliqui primo inuenerunt principia: et consequenter alij inuenerunt ea que sequuntur ex principiis: et sic successine per multum tempus creuit sciencia: quousque quilibet sciencia fuit completa. et quousque inuenta fuerat erant difficiliora et utiliora. Erant enim principia: que licet sint parua in quantitate: magna tamen sunt in uirtute. Unde etiam magis reuerentiam dandum est illis qui inuenerunt principia quam conclusiones. Quod autem alie sciencie ab ista sic sunt inuente: probat Aristoteles exemplariter de rethorica. Nam primi inuectores rethorice parum inuenerunt. sed alij supponentes inuenta auferunt et addiderunt: quousque ars fuit completa. Et Theophrastus principia rethorice cepit a prioribus. post quem Symachus. post quem Theodoros: artem rethorice successine plenerunt. Sciencia autem vel ars dyalectice non est sic inuenta: quod una est per se fuisse ante tempus Aristotelis: immo ante ipsum nihil de ea per modum artis traditum est. sed Aristoteles eam suo proprio labore complerit et eius inuentor fuit. Unde dicitur quod logica eorum quorum precesserunt erit similis doctrine Platonis in Borgia. ubi multe oraciones rethorice siue arte tradebantur. Ideo talis doctrina siue arte tradita fuit labilis a memoria. Sicut in simili. aliquis uolens tradere artem vel disciplinam scolasticam. ut non doleant pedes: daret et proponeret multa genera calceorum. et non daret modum determinatum faciendi calciamenta. sed Aristoteles non sic fecit. sed artificiose tradidit. et ex toto fuit huius sciencie inuentor. in cuius inuencione et ordinacione multum temporis cum fatigis expleuit et laboribus. Unde et Aristoteles in fine quia laboribus suis artem logice regulauit. si que dimisit: ut uenia sit petenda de quibus uero bene dixit: multas grates referendas exoptat. Unde et dicit in textu. Reliqui erit omnium vestrum vel eorum qui hoc opus audierint. dimissis quidem artis indulgenciam inuentis antea multas grates habere. Multe itaque grates habende sunt a nobis Aristoteli. Incomparabiliter tamen maiores illi a quo esse intelligentiam uirtutemque nostram ratiocinativam accepimus. Cuius lumine illustrati: errores omnes ac deceptiones vitare possumus. Quies deus benedictus in secula seculorum Amen

Tobie assily Boze Chwala

Ziiiij

**Questiones in libros Priorum et Elenchorum
Aristotelis Per magistrum Joannem de Blo
gonia In studio Cracoviensi collecte
Imprimis Domini Joannis Hal
ler nouiter recognite ac im
presse. Feliciter explici
unt. Anno domini**

I 5 1 1

**Quarta die mensis Ianij
Craconie**

Questiones Primi libri Priorum
secundū numerum folioꝝ annotate

- I Atq; Sylls simplr dicitur sit subiectū sciēcie libri 1° fol. 2
- 2 U. Diffinició pōnis 2 ei⁹ dñisio a philosopho in littera sit bene assignata fol. 5
- 3 U. Tantū tria sunt genera proposicionū. scz syllogistica dyalectica. 2 demonstrativa fol. 8
- 4 U. Diffinició sylli sit bona fol. 10
- 5 U. Dñisio syllogismi in syllogismo pfectū et im perfectum sit puenienter assignata fol. 13
- 6 U. Quilibet syllogismus reguletur per dici de omni vel per dici de nullo fol. 15
- 7 U. Syllus expositori⁹ sit psequēcia formalis fol. 17
- 8 U. Tantū due sint species pñtionis scilicet simplex 2 per accidens fol. 19
- 9 U. Quilibet sylllus syllliset ex pñgacione vtrili fol. 22
- 10 U. Tantū tres sunt figure syllogistice fol. 23
- 11 U. quinq; regule generales pñiētes modis omniū figurarū sint bene assignate fol. 26
- ¶ Circa hanc questioneꝝ Notabile terciū patit parū defectū ex pñgenti in fine. qui vt nō ascribat pro vicio: sic: illa oratio vbi dicitur. modo. arguēdo ex puris negatinis: compleat: non est debita qualitas
- 12 U. Nonē modi pñe figure sint pñe formales fol. 28
- 13 U. modi scdē 2 tēcie figure sint sufficiēter assignati fol. 30
- 14 U. Quilibz sylllus impfectus reducibilis sit ad syllogismum pfectum fol. 32
- 15 U. Ex vna pñone de necessario 2 alla de inesse sequitur pñlo de necessario in pma figura. scda. 2 tēcia fol. 35
- 16 U. Diffinició pñgēt⁹ sit bñ assignata. 2 U. pñō de pñgēt⁹ pñertibilis sit in oppositā qualitatem fol. 37
- 17 U. Assertionē quas Aristoteles ostendit in littera sint bene assignate fol. 39
- 18 U. Quilibz sylllus in aliqua triū figurarū existēs in tres tēminos 2 duas pñones sit resolvable fol. 41
- 19 U. Ars de innēciōe mediū sit sufficiēt ab Ari. tradita fol. 43
- 20 U. Eodē modo valeat sylllare in abstractis sicut in pcret⁹ in obliquis sicut in rectis fol. 47

Index

- 21 *U. modus arguendi ex re duplicatis et terminis in finitibus pphm sit convenienter assignatus* fol. 42

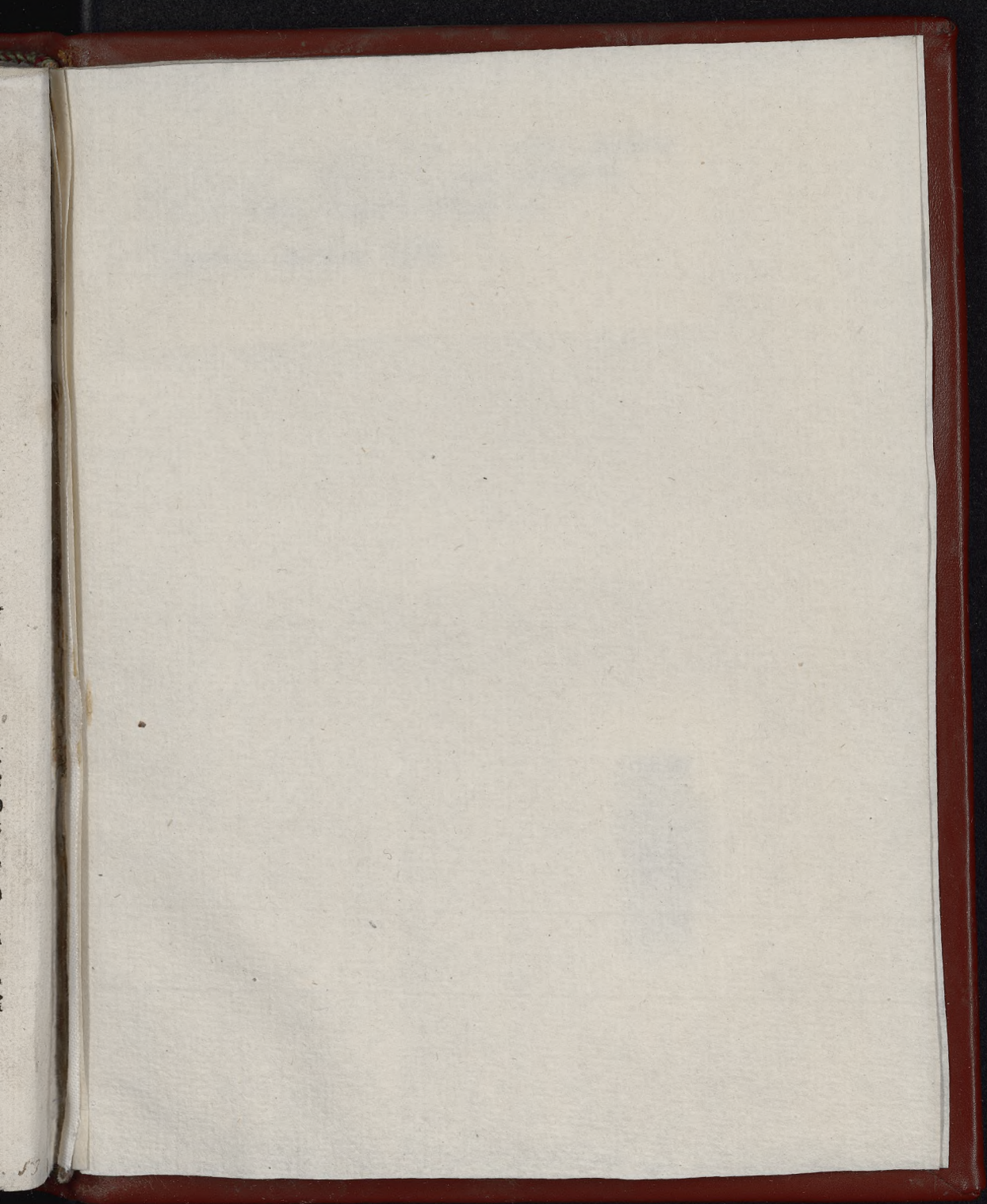
Questiones Secundi libri Priorum

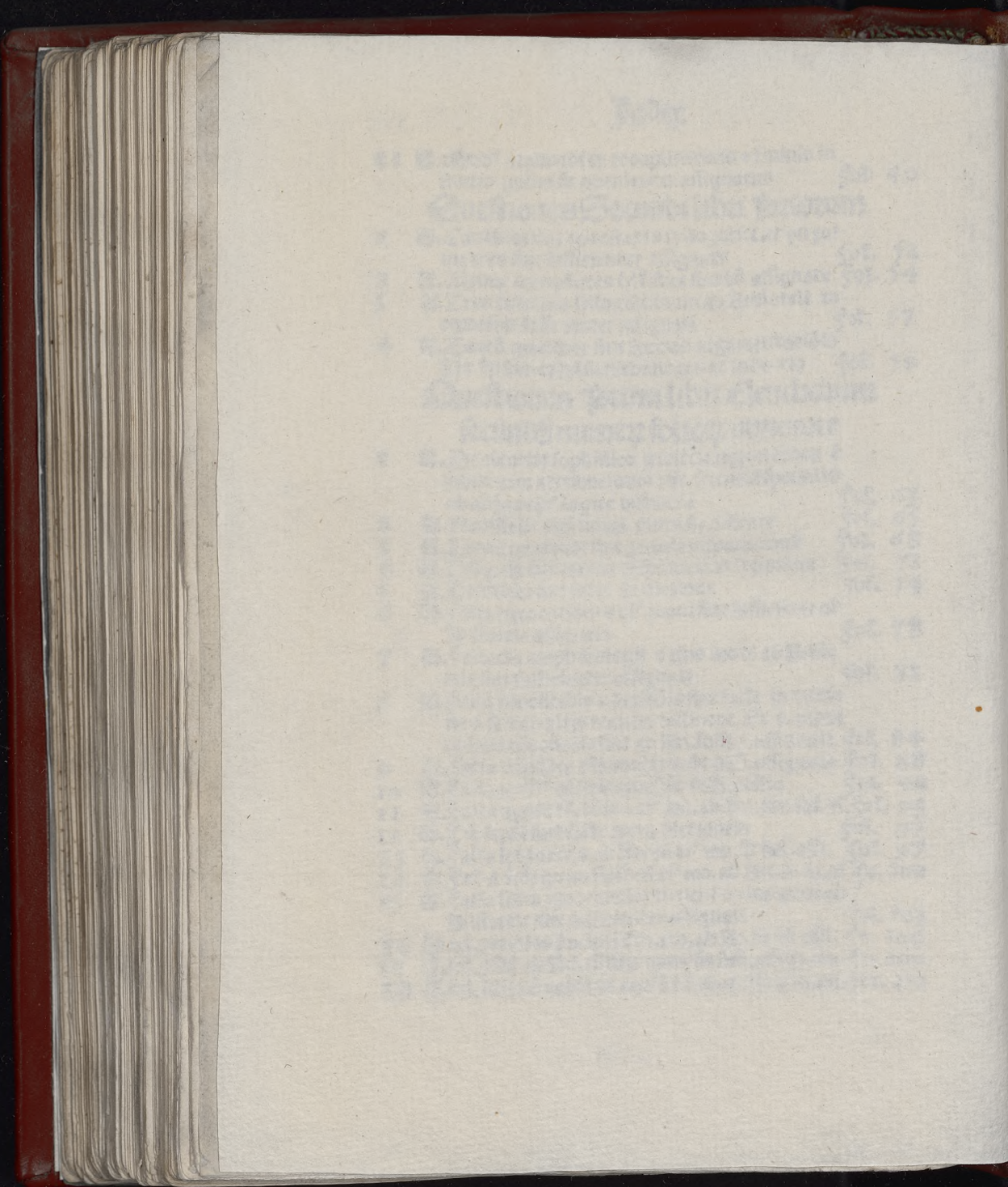
- 1 *U. Tantum sex sint potestates syllogistice, et an prae me tres sint sufficienter assignate* fol. 52
 2 *U. Ultime tres potestates syllogistice sint bene assignate* fol. 54
 3 *U. Tres defectus syllogismorum ab Aristotele in certis sint sufficienter assignati* fol. 57
 4 *U. Tantum quattuor sint species argumentationis scilicet syllogismus, exemplum, enthymema, et inductio* fol. 59

Questiones Primi libri Elenchorum

secundum numerum foliorum annotate

- 1 *U. De elencho sophistico quod sciencie libri elenchorum est subiectum attributionis: sit sciencia specialis ab alijs praeib' logice distincta* fol. 63
 2 *U. Necessesse sit unum nomen plura significare* fol. 65
 3 *U. Tantum quattuor sint genera disputationum* fol. 68
 4 *U. In quibus sint methode disputationis sophisticae* fol. 71
 5 *U. Tantum sex sint fallae in dictione* fol. 74
 6 *U. Fallae equivocationis et eius modi sint sufficienter ab Aristotele assignati* fol. 78
 7 *U. Fallacia amphibologiae et eius modi ab Aristotele sint sufficienter assignati* fol. 81
 8 *U. Fallae compositionis et divisionis sint fallae in dictione a se et ab alijs realiter distinctae. Et v. modi ut fallae compositionis sint ab Ari. suffici. assignati* fol. 84
 9 *U. Fallae divisionis eodem modo suis sit suffici. assignata* fol. 88
 10 *U. Fallae accidentis cum suis modis sit suffici. posita* fol. 90
 11 *U. Fallae figure dictionis et eius modi ab Ari. sint suff. assignatae* fol. 93
 12 *U. In septem sint fallae extra dictionem* fol. 95
 13 *U. Fallae secundum accensum ab Ari. cum eius modi sit suff. assignata* fol. 97
 14 *U. Fallae secundum quod ad seipsum cum eius modi ab Ari. sit suff. assignata* fol. 100
 15 *U. Fallae secundum ignorantiam elenchi et eius modi ab Aristotele sint sufficienter assignati* fol. 103
 16 *U. Fallae periculis principij et sui modi ab Ari. sit bene assignata* fol. 106
 17 *U. Fallae quoniam ab Ari. cum suis modis sit suff. assignata* fol. 109
 18 *U. Fallae secundum non causam ut causam et sui modi ab Ari. sit suff. assignata* fol. 111

Konserwację papieru i nową oprawę
wykonano w Oddziale Konserwacji
Biblioteki Jagiellońskiej.

Kraków, marzec 1980

Biblioteka Jagiellońska

stdr0041905

